

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Oehlenschläger, Adam.

Titel | Title:

Oehlenschlägers Digterværker.

Alternativ titel | Alternative title:

Digterværker.

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 7-8

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : Andr. Fred. Høst, 1844-1849

Fysiske størrelse | Physical extent:

1-18 i 9 bd.

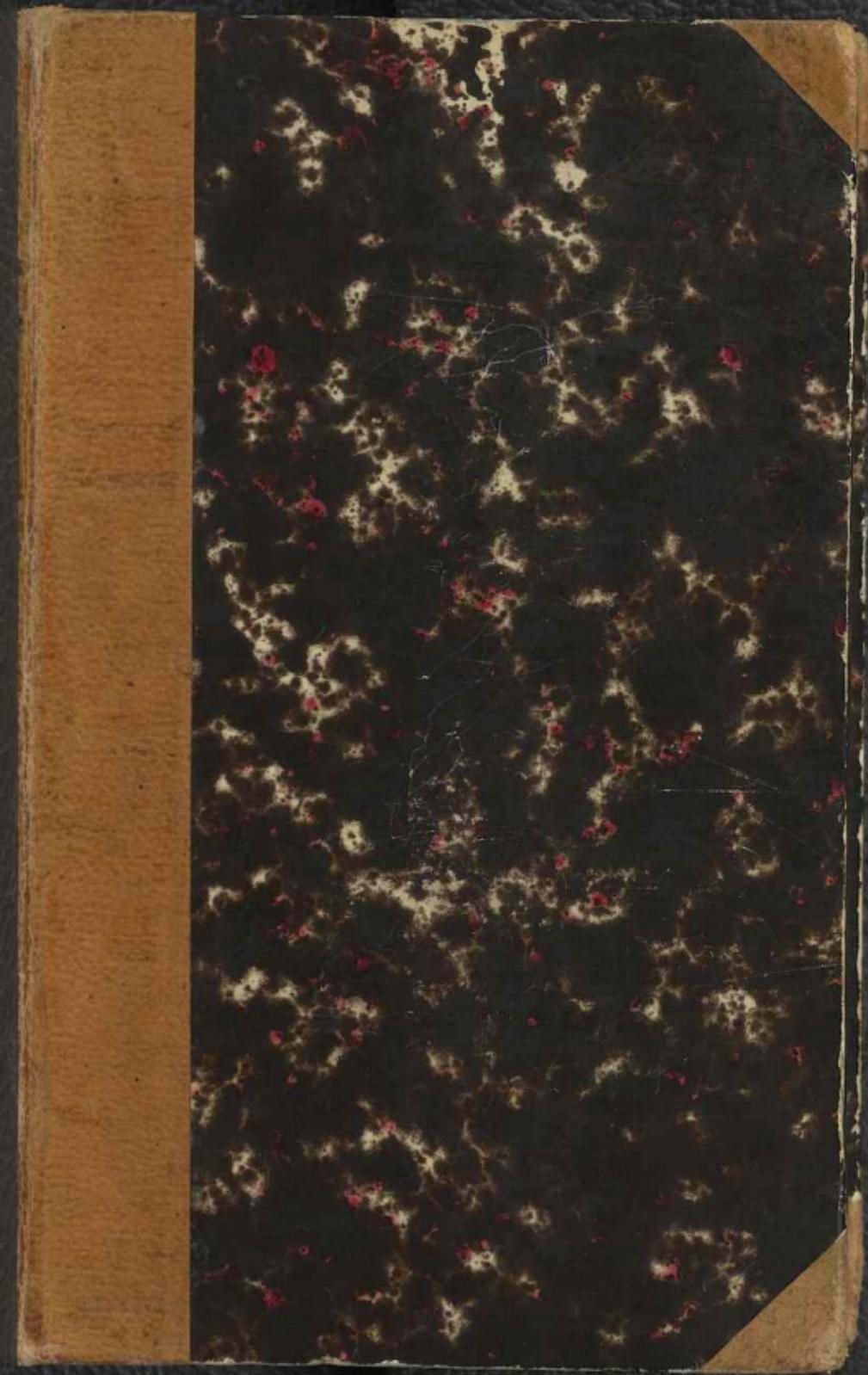
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2 S 52 8°

X

115208057022

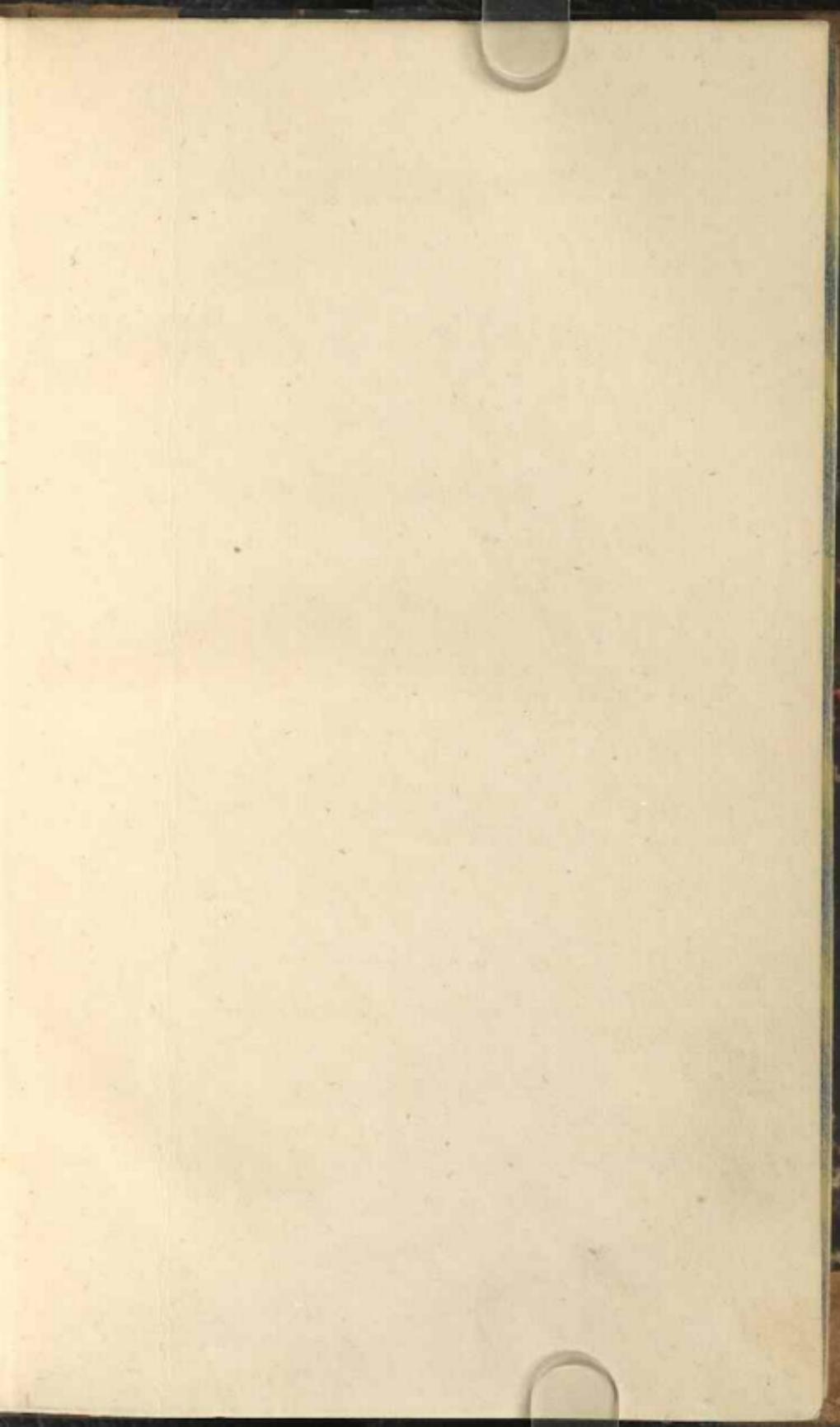

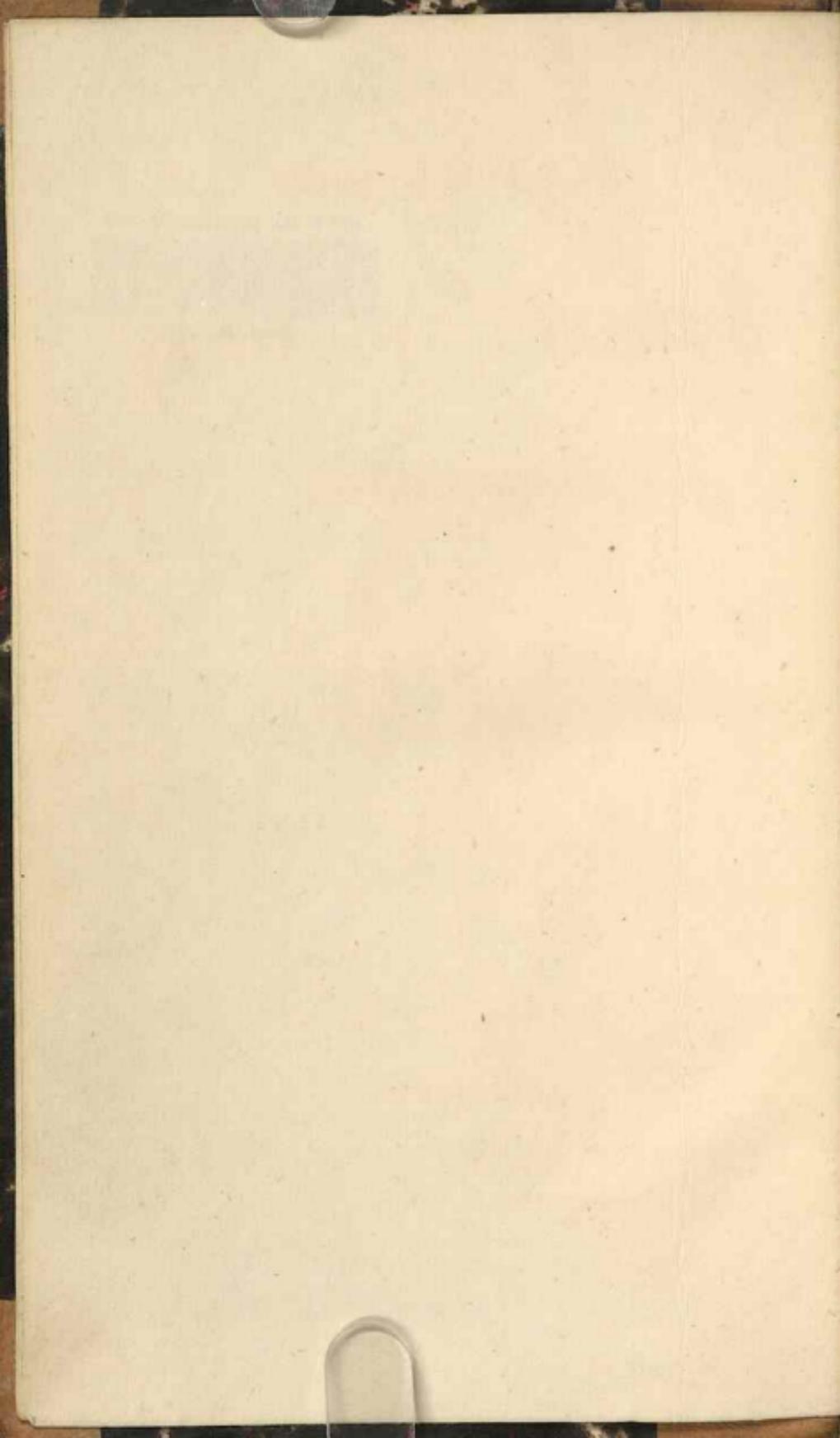
52,- 119.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023490685

શાસ્ત્રિકા

લાલા કાલા

ગુરુનાનાના

શાસ્ત્રિકા

શાસ્ત્રિકા

શાસ્ત્રિકા

શાસ્ત્રિકા

શાસ્ત્રિકા

શાસ્ત્રિકા

શાસ્ત્રિકા

શાસ્ત્રિકા

**Oehlenschlägers
samlede Værker.**

Sextende Bind.

Digterværker.

Tyvende Bind:

Gienfærdet paa Herlufsholm.
Robinson i England.

København.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Hösts Forlag.

Ervnt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

Oehlenschlägers Digterværker.

Syvende Bind.

Gienfærdet paa Herlufsholm.
Robinson i England.

København.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Hösts Forlag.

Trykt i det Berlingste Bogtrykkeri.

1845.

et quod libellum

ad hanc operam i

anis & aenam

litterarum

mostrarunt non potuisse

ad hanc operam i

quendam oī

rebus aliis, sive, ut de multis operibus diversi

in hanc operam i

Indhold.

	Pag.
Gienfærdet paa Herlufsholm	5.
Robinson i England	109.

Indhold

af
Dehlenschlägers samlede Værker.

-
- 1ste Bind: Balbur hin Gode. — Langbarerne. — Stærkodder.
2det — Hagbarth og Signe. — Fostbrodrene. — Palnatoke.
3die — Halon Jarl. — Olaf den Hellige.
4de — Knud den Store. — Bæringerne i Millagard.
5te — Axel og Valborg. — Erik og Abel.
6te — Dronning Margareta. — Tordenstiold.
7de — Carl den Store. — Hugo von Rheinberg. — Den lille
Hyrdedreng.
8de — Correggio. — Sokrates.
9de — Dina. — Erik Glipping.
10de — Norden's Guder.
11te — Helge. — Yrsa. — Hroars Saga.
12te — Hrolf Krake. — Drvarodd's Saga.
13de — Grevas Alter. — Bausundurs Saga. — Aly og Gul-
hynd. — Sanct Hansaften-Spil.
14de — Trillingbrodrene fra Damasl. — Fisleren og hans Datter.
15de — Aladdin.
16de — Gienførder paa Herlufsholm. — Robinson i England.
17de — Sovedrillen. — Ludlams Hule. — Roverborgen. —
Tordenstiold.
18de — Garrick i Frankrig. — Den lille Sluespiller. — Sybille-
Templet.
-

Gienfærdet paa Herlufsholm.

~~Det er et Skuespil~~
~~med 8 Akter~~
Et Skuespil.

Forspil.

Fru Birgitte Gise.

Marthe, hendes Pige.

Maria Lovsted.

En gammel gothisk Sal.

Herluf Trolles og Birgitte Gises Billeder hænge i Legems-
størrelse paa Væggen i Baggrunden.

Fru Birgitte Give

(ved Spinderollen, til sin gamle Pige, som syder i Værelset).

Jeg gidder ikke spinde meer;
Tag Nokken bort! Marthe, du leer?
Du skulde meget heller græde.
Din Frue nu kan Intet glæde;
Altfor eensformigt for mit Sind
Er dette tarvelige Spind.

Hver Stund mig ogsaa Traadem brister.
Det gamle Die Snyet mister.
Balhyre længst jeg ophort har,
Og Donten, mig meest dyrebar,
Læse, — det kan jeg heller ej;
Kun ganske fort. Nei, gaae min Bei,
Hvorhen Han gif, (veger paa Billeder) det var nok bedst.
For feires ingen Glædesfest.

Marthe.

Tal ikke saa, min gode Frue!

Birgitte.

Jeg gaaer som Gienfaerd i min Stue.
Min sidste Fryd fort var den kun —
Var nu den lille smukke Hund;

Saa løb den bort, det slemme Skam!
 Jeg har begrædt den som et Barn.
 Mig Poppegien ogsaa døde.
 Nei, alting lægger Tiden øde;
 Kun een Ting tog dog ei dens Bud:
 Hukommelsen. — Tak være Gud!
 Skiondt mine Vine kun er matte,
 Jeg nyder dog de gamle Skatte,
 Og tører paa min Capital.
 Og denne Skik er ei saa gal,
 For Folk, hvis Tid er saare fort,
 Og om en foie Stund skal bort.

Marthe.

Hvorledes kan I saadan tale?
 I, som, for Armod at husvale,
 Min gode, gamle, ædle Frue,
 Bortgivet har al Jer Formue
 Til Skolen, som begynder snart.

Birgitte.

Begynder? Med en langsom Fart.
 Thi med Proces og Nettergang
 Gior de mig Stakkel Tiden lang,
 Skiondt den er fort. Af Hævn, fordi
 Vi den Umhændige stod bi,
 Og skænkte vor Formue til
 Den Fattige, — see derfor vil
 Nu Troldene — Det er en Skam
 Jeg kalder Slægtninger af Ham
 Ved dette Navn; — men der er Fæt,
 Det veed man da, i hver en Et. —
 De kørse sig, slaae Hænder sammen,
 Og blues — Tosser — over Skammen,
 At Herluf sin Formue gav
 Til Skolebrug. Derfor i Grav

Jeg skal, for Tingen mig vil lykkes.
 Men Herlufs Grav skal blomstersmykkes,
 Det veed jeg, for jeg synker ned,
 Af Ynglingers Taknemlighed. —
 De sige: Slight sig ikke stikker!
 Hvis vi, som før, var Katholiker,
 Og havde, som Prælaters Ven,
 Skovkloster givet smukt igien
 Til dogne Munke, — ja, min Pige!
 Da var der intet at modsigte;
 Men nu, da vi forsøge paa
 Vandshaugen ret i stand at faae,
 Hvor man i Fredens milde Læ
 Kan værdigt dyrke Kundskabs Træ, —
 Nu skrige Marsvin, kufte Gisge,
 Imens afmægtigt de forsøge,
 At rane denne liære Skat;
 At den kan spilles bort en Nat;
 Hvad ellers, giennem Mark og Lunde,
 Paa Jagten jages bort af Hunde.
 Men — endes vil nok denne Nod,
 End er Birgitte dog ei død;
 End er hun kæl, Ungdommens Ven! —
 Den Tanke gør mig ung igien.

(Seer ud af Binduet.)

Hvad er det for et Pigebarn,
 Som sidder der og vinder Garn?

Marthe.

Hun binder Blomster om en Øvist
 I Skyggen under Træet hist,
 Det smukke Barn.

Birgitte.

Om hun er smuk,

Seer ikke jeg.

Marthe.

Med dybe Suk
Den friske Rosenkrands hun flætter.

Birgitte.

Og saa den paa sit Hoved sætter,
At sange snart den Ungersvend,
Hun ønsker sig til Hiertensven.
Forsængelige Tomfrudage!
Hvor Drømmene saa smukt bedrage.

Marthe.

Dengang I Herluf Trolle tog,
Dog Drømmene Ter ei bedrog.

Birgitte.

Immellemstunder Lykken kommer;
En Svale, Barn! gør ingen Sommer. —
Nu visker hun sig Diet atter!

Marthe.

Ah! det er vor Forvalters Datter,
En hndig, velopdragen Ms.,
Som kiender ei Birgitte Gise. —
Hvorfor vil I ei hende kiende?
Min Frue! let det kunde hænde,
At, hvis I hende kiendte, hun
Opweied Poppegøie, Hund,
Dg blev Ter lier.

Birgitte.

Og naar hun saa
Skal bort med Egtemanden gaae,
Saa er jeg lige nar. Nei, nei,
De Piger ikke hove mig;
Jeg holder meget meer af Drenge;
Men maa desværre vente længe.

Før jeg dem seer i lystig Skol
Til Skolen stimle hen i Skol.

Marthe.

Maa jeg herop ei hende bringe?

Birgitte.

Hvis du kan Lysten ei betvinge,
Før mig ret gierne! Men jeg troer,
Paa hende spilder du dit Ord.
Den unge Fiancée, hun er bly,
Og pleier altid bort at flye,
Naar hun mig seer. Er jeg saa føl,
At man maa više mig sin Hæl?
Forfærdes hun for mine Hynker?
En saadan Daarlighed jeg hynker
Dog kan man sagtens end, for Spog,
Beghynde med et myt Forsøg.

(Marthe gaaer. Fru Birgitte sætter sig hen at spinde igien, og synger et Vers af en af Herlui Trolles Psalmer, stirrer paa hans Billed og siger:)

Hvergang jeg dine Psalmer synger.
Da Tanken, Tonen mig forhnger.
Snart laster jeg min Byrde tung
Og seer dig atter — evig ung!

Marthe kommer med Maria, som neier undseelig og bliver staande i Øren.

Birgitte.

Ei, ei! saa fanged vi dog Hinden?
Hun paled ikke bort i Binden.

(Barst.)

Hvi løber du, naar du mig seer?

Maria

(nære bange igien).

Jeg aldrig skal det giøre meer.

Birgitte.

Nu maa jeg lee. (Sagte:) Hun er nok tosset —
Skiondt vakkert og slet ikke kloset.

(Høit:)

Siiig, kiender du mig, unge Ms?

Maria.

Ta, I er Fru Birgitte Gioe.

Birgitte.

Jeg har et Navn, som alle Dwinder.

Siiig, hvad Begreb du vel forbinder
Med dette Navn, som vist er mit.

Maria.

Al! — jeg begriber saare lidt.

Birgitte (leer).

Teg troer det selv.

Maria (sagie).

Hun muntert leer;

Nu er jeg ikke bange meer. (Marthe gaaer.)

Birgitte.

Hvi løb du bort af Haugen brat,
Naar du mig saae?

Maria.

Jeg veed nok, at

Det sommer sig ei der at træde,
Naar naadig Fruen er tilstæde.

Birgitte.

Det altsaa var Verbedighed! —
Men naar jeg kaldte dig?

Maria.

Jeg veed

Ei ret — I rynked Panden stræng.

Birgitte.

Var du ei Pige, men en Dreng,
Saa lob du ikke for min Pande;
Den stanger ikke.

Maria.

Teg maa sande,
Tidt vilde jeg; men ak! I saae
Saa fornem ud, — jeg maatte gaae.

Birgitte.

Saa frugted du? Jeg gik dog sagte!

Maria.

Før — at I skulde mig foragte.

Birgitte.

Hun svarer godt; jeg feil har taget
Af dette Barn. — Er du opdraget?
Teg mener, har du Noget lært?

Maria (besteden).

At tale derom er ei værdt.

Birgitte.

Har du lært Sprog? det Thyske? Franske?

Maria.

Et kan jeg!

Birgitte.

Hvilket da?

Maria.

Det Danske.

Birgitte.

Hun svarer godt, hun har Forstand. —
Mit Barn! isald du dette kan,

Du meget større Kundstab har,
End mangen thdſt, francesift Mar.

Maria.

Jeg talker for Jer gode Mening.

Birgitte.

Det kommer nok til en Forening
Imellem os.

Maria (glad).

Jeg selv det troer;
I giver mig saa gode Ord.
Tilgiv! I saae mig ud saa barsk.

Birgitte.

I Heltes Tid var Skinden harsk
Meer hyndet, end den ferske, ſode;
Dog — jeg er glad ved dette Mode.
Jeg saae, du bandt en Krands i Haven
Af Roser; hvem bestemtes Gaven?

Maria.

Min Moders Grav. Men naadig Frue,
Jeg beder Jer af al Formue:
Forraad det til min Fader ei!

Birgitte.

Maa han det ikke vide?

Maria.

Nei!

Det hendes Dødsdag er idag.
Han har i Hovedet en Sag —
Forretninger! Maafkee han glemmer
Dødsdagen.

Birgitte.

Og hvad du fornemmer,
Det maa han ikke føle?

Maria.

See,

Jeg skaarer ham for denne Bee.
Nok at Gen sørger; thi vor Klage
Dog kalder Moder ei tilbage.

Birgitte.

Jeg mærker, Pige! du er god.

Maria.

Jeg mærker, I har Edelmod.

Birgitte.

Maar har du da din Moder mistet?

Maria.

Jeg har den tunge Skæbne fristet
For tre Aar siden.

Birgitte.

Stakkels Slut!

Tilgiv, at jeg mod dig var but.

Du bandt en Krands til hendes Grav?

Maria.

For al den Godhed, hun mig gav,
Kan jeg kun disse Blomster bringe.

Birgitte.

Og Folesseen paa Haabets Binge!

Mit liære Barn, vi begge staare

Og see med Taarer i det Blaa,

Og savne, hvad der er forsvundet.

Du snart har Savnet overvundet;

Thi anden Fryd med andet Navn,

Vil nok erstatte dig dit Savn; —

Men Bladet sig med mig har vendt!

Mit Eventyr paa Jord er endt.

Dog var det blot Indbildung ei.

Indbildung? Nei, i Sandhed, nei! —

Seer du den Mand, som malet staær

Der, kraftig end med graanet Haar,

Med Helteblik, med Sværd ved Side,

Og dog den Tænksomme, den Blide?

Maria.

Jeg tænker, det var Eders Mand.

I staær ved Siden.

Birgitte.

Det var han

I dette forte Jordestevne;

Men Kreniken hans Navn skal nævne,

Saalønge Navn af Edel, Stor,

Gienlyder paa den danske Jord.

Mit Navn vil heller ei forsvinde;

Thi jeg var Gerluf Trolles Dvinde;

Han sagde selv: jeg var ham værd. —

Deri bestaaer min Levesærd.

Maria.

I er saa lørð, saa viis og klog,

Forsikrer man.

Birgitte.

Ta, læst i Bog,

Det har jeg tidt; og Trolle med!

Allt var hos ham paa rette Sted:

I Freden var han som en Præst,

I Ridderspil sad han til Hest

Som Holger Danske, Hierter stial;

I Krigen var han Admiral,

Som gammel Viking tapper, stærk,

Og retted ud mangt Helteværk.

Maria.

Og nu har han og I, vor Frue!
Bortgivet hele Jer Formue
Til Skolebrug.

Birgitte.

Til Danmarks Farv.

Hvad er en Arm foruden Marv?
Og Marven for vor Legemsstyrke,
Det er Forstanden, som vi dyrke,
Forbunden med vort Hiertes Ild;
Thi uden Sligt er Helten vild,
En Jette kun, men ikke stor,
Og ingen ægte Son af Thor. —
Dog — nu jeg taler græst og fræst
For dig, mit Barn!

Maria (smilende).

Nei — Thor var dans!

Birgitte.

Du kender ham? Jeg skammer mig,
Fordi jeg før ei kiedte dig.

Maria.

I gør mig altfor megen Ære.

Birgitte.

Din anden Moder vil jeg være!
Og naar Birgitte Gise er død,
Og hviler længst i Gravens Skiod,
Vil hun din Skytsaand altid blive.
Og — hvis det skulde sig begive,
Du kom i Nod, — træd dristig frem
For Billedet, — og du igien
Skal see mig til din Nedning! — Al,
Nu sværmer jeg.

Maria.

Modtag min Tak!

Birgitte.

Jeg mærker det, end slaær med Lyft
Mig Hjertet i det gamle Bryst.
Jeg glæder mig, at jeg dig fandt;
Derved min Kiedsomhed forsvandt.
Og skulde jeg end vente længe,
For her jeg seer de sicere Drenges,
Saa skal imens en hndig Mo
Her troste dig, Birgitte Gise! —
Ei savner jeg fra denne Stund
Min Poppesie meer, min Hund;
Det er dog Livets bedste Gammel,
Naar Mennesker smukt leve sammen!

(Hun omfavner og kysser hende. Tæppet falder.)

Gienførde^t paa Herlufsholm.

Ridder Arild Hvidtfeld.
Junker Christopher Gise.
Junker Jørgen Marsvin.
Løvsted, Forvalter paa Herlufsholm.
Maria, hans Datter.
Johannes Mikkelsen, } theologiske Candidater.
Peter Blaar,
Rudolph Green, Skriver hos Forvalteren.
Anna, hans Hustru.
Jægere og Tjenere.

Birgitte Gises Gienfærd.

Handlingen foregaaer paa Herlufsholm og i Nætheden, 1575; i
Forspillet et Kar i Forveien.

Første Handling.

Et Værelse i Junker Christopher Gøes Gaard.

Christopher Gøe. Jørgen Marsvin.

Marsvin.

God Morgen, Broder Christopher!

Gøe.

Den ønsker du mig forgives, Jørgen! Siden
Hærulf Trolle og Birgitte Gøe, min verdige Moster,
begik det Forræderi med deres Slægt, at børve os
vort lovlige Arvegods, Skovgaardskloster, og testamen-
terede det til fremmede, usrelse Peblinger, — er der
ingen god Morgen længer for mig.

Marsvin.

Du vilde have mangen god Morgen, hvis du
ikke havde saamangen ond Nat iforveien, sad og dob-
blede, og tabte dine Penge.

Gøe.

Tabet af Skovkloster gielder ligesaameget dig som
mig; dersom du havde lidt mere Forstand, saa ergrede
du dig ligesaa godt som jeg.

Marsvin.

Derfor talker jeg Vorherre, at han ikke har givet mig mere Forstand, end der behøves til at være stærk, frist og sund, spise, drikke, gaae paa Jagt, og nyde alle mine Herligheder.

Gise.

Du kommer allerede fra Jagten, seer jeg.

Marsvin.

Men nu skal jeg dog vise dig, at jeg ogsaa kan ærgre mig, uagtet jeg, efter din Mening, ingen Forstand har.

Gise.

Hvad ærgerer du dig over?

Marsvin.

Over Jagten! Er det en Jagt for ærlige og velhyrdige Mænd, at dræbe de stakkels fromme Hiorde, Daadhydr, Raadhydr og Harer, — de største Kujoner paa Guds grønne Jord? Skikker det sig for strænge Herremænd? Nei! ved du hvad, dersom du tenker som jeg, saa ville vi komme ind med en Ansøgning til hans Raade Kong Frederik, undertegnet af alle Egnens Godseiere, om underdanigst at maatte indsøre nogle Bildsvin fra Thyskland, Ulve, Børne og Losser fra Norge; for at vi, ved at jage efter dem, kunne øve Mod og Mandshjerte i Fredstider; hvilket i Krigstider vilde være Fædrelandet til mangfoldig Nutte.

Gise.

Ja, ja! Skriv du kun en saadan Ansøgning.

Marsvin.

Du skal nu altid være saa sphydig! Fordi du tilfældigvis har lært at skrive i din Ungdom, troer

du alle Mennesker kan giøre det Samme. Skam dig for en Ulykke! Vil du ikke ogsaa være lerd, ligesom Herluf Trolle, Birgitte Gise, og vor taabelige Fætter Arild Hvidtfeld?

Gise.

Det skader ikke at han er det. I gamle Dage var Adelen lerd; men nu er Verdommen gaaet over til de Ufrelse; og det giver dem Vaaben i Hænderne mod os.

Marsvin.

Vaabten i Hænderne? Der er intet Menneske mere keitet med Vaaben i Hænderne, end Arild Hvidtfeld; og han giesler dog for den lærdeste danske Adelsmand nuomtide.

Gise.

Jeg taler i billedlig Forstand.

Marsvin.

Jeg skal bede, at du ikke taler i meer end een Slags Forstand, naar du taler med mig. Er du i ondt Lune? Trænger du atter til et Par hundrede Kroner, saa staae de til Dieneste; men det hielper ikke! Du har for megen Forstand! Du spiller dem dog strax bort igien.

Gise.

Du er dog en ægte Ven! Tak, Broder! Jeg tager imod Tilbudet.

Marsvin.

Hvad betyder den Liberikiale, som hænger der over Stolen?

Gise.

En Spøg, hvortil du strax skal være Bidne. Du veed, jeg har et Præstekald at give bort.

Marsvin.

Skal Præsterne nu skifte Liberi? De havde jo det sorte.

Gise.

Præsten skal beholde det forrige; men Sollicitanten maa først gaae i mit Liberi. Nu kommer der strax En igien. Her var alt een i Morges tidlig; en storagtig Monsieur! Og saa er han ovenikisbet for-elset og vil gifte sig med den smukke Marie Lovsted, som jeg selv har et godt Die til.

Marsvin.

Du er dog ikke gal og vil begaae en Mis-Mariage?

Gise.

Taabengakke! Kan man ingen Kjærlighedshandler have, uden at man strax gifter sig.

Marsvin.

Du har Ret. Undskyld mig! Jeg staaer her og sigter med Tankerne hen i en anden Retning.

Gise.

Tankerne? Sigter du ogsaa med Tanker? Du er en god Skytte med Krud og Kugler; men med Tankerne skyder du slet; i det mindste træffer du aldrig.

Marsvin.

Jeg tænker paa disse Biorne, Losser og Ulve, Christopher, hvormed jeg vilde berige Fædrelandet. Saa troer du ikke, Hans Maade giver sit Minde dertil?

Gise.

Det gior han aldrig. Der er allerede Snak og Brovl nok over, at vi Herremænd nedtrampe Bondens

Sæd og Korn paa vore Jagter; men sik vi nu først
disse rivende, umælende Bæster ind i Landet —

Marsvin.

Saa sik de andet at giøre, end at klage over heest
Skind; saa vilde de see hvilken Forstiel der er —

Gise.

Det gaaer ikke an, Jørgen Marsvin!

Tieneren (kommer).

Her er Candidaten Peter Blaar.

Gise.

Der har vi vor Mand! Lad ham komme!

Peter Blaar (kommer og bukker dybt).

Gise.

Er den theologiske Candidat? (Sagte:) En nar-
agtig Kegle!

Peter Blaar.

Med Gud og Eren, Eders Strænghed!

Gise.

Og søger om det Præstekald, jeg har at give bort?

Peter Blaar.

Eders Hærlighed seer ind i mit Hjertes inderste
Grund.

Gise.

Hvis I skal være Sælehyrde hos mig, saa maa
jeg først kiende Eders Karacter.

Peter Blaar.

(trækker ham et Papir).

Her er den. Bedste Karacter!

Gise.

Her var nylig en af Eders Ordensbrødre, som
søgte om Kaldet, men han fik Afslag; han duede ikke
dertil.

Peter Blaar.

Johannes Mikkelsen? Det tænkte jeg nok.

Gise.

Kort sagt: Den jeg skal give dette sede Kald,
maa finde sig i, nogentid at gaae i mit Liber. Han
vægredede sig og fik Lobepas. Nu spørger jeg Eder:
vil I trække Kiolen paa, saa er Kaldet maaßee Eders.

Peter Blaar.

Hvor er Kiolen?

Gise.

Der! Vil I trække den paa?

Peter Blaar.

Ta, naadige Herre! det er noget, som jeg ikke
strar kan sige; det kommer an paa —

Gise.

Ha, ha! Han har ogsaa Betænkelsigheder. Hvad
kommer det an paa?

Peter Blaar.

Om den passer mig. Jeg frygter for, den er
noget for lang i Ærmerne.

Gise (leer).

Det siger ingenting. Den er giort paa Vært.

Peter Blaar

(Trækker sin sorte Kiole af og den anden paa).

Det gaaer bedre end jeg havde tænkt.

Gise.

Den passer Jer, som den var syet til Jer.

Peter Blaar.

Nu er jeg Eders Tiener. Jacob ægteude først den hæslige Lea, for siden at faae den deilige Rachel. Hvad har I at befale?

Gise.

Godt, begynd strax! Der staer en Urtepotte med en sielden Nose! Den kan I bære til Herlufsholm, til Forvalter Lovsteds smukke Datter Marie — og hilse fra mig.

Peter Blaar.

Det skal efterkommes, naadige Herre! (Sagte:) Saa faae jeg hende med det samme at see, og kan sige hende Sagens Sammenhæng; at det altsammen er for hendes Skuld.

(Buller og gaaer.)

Gise.

Den Karl faae ikke kaldet. Han duer neppe til at være Degrn. Men hvad gaaer der af dig Jorgen? Du har staet taus og stirret hen for dig, uden at lægge Mærke til Præsten.

Marsvin.

Mine Tanker have bestandig sigtet hen i den forrige Retning.

Gise.

Det er da en forbandet Tankesigten med dig idag.

Marsvin.

Angaaende disse Ulve og Bierne.

Gise.

Slaa dem af Tankerne!

Marsvin.

Det kan jeg let; men jeg maa ogsaa pakke dem
ind og sende dem tilbage igien.

Gise.

Hvad vil det sige?

Marsvin.

Seer Du, der var en norsk Herremand ifior til
Giest hos mig; han spottede os her i Danmark, fordi
vi ingen Bierge og Klipper, ingen Ulve og Bisne
havde. Det kan der let raades Bod paa, sagde jeg;
send mig nogle hened! Og nu har han sendt mig
en heel Skibsladning.

Gise.

Klipper og Bierge?

Marsvin.

Nei Ulve- og Bisnehvalpe. De er saa nyde-
lige, saa det er en Gru. Mine Born lege med dem,
som med smaa Hunde og Kattekillinge. De rende
omkring i Stuen og giøre slet ingen Fortroed.

Gise.

Er Du gal? Det gaaer aldrig an! For Guds
Skyld.

Marsvin.

Nei det giør det vel heller ikke! Nu ere de smaa,
og uskyldige, — men naar de kommer i Lapseaarene —
Jeg vil sende dem tilbage igien.

Gise.

Det behoves ikke.

Marsvin.

Hvad skal jeg da giøre?

Gise.

Slaa dem ihiel!

Marsvin.

Nei, det stikker sig ikke. Det var en Skam at berøve Normanden sine Ulve og Børne, naar man ikke selv bruger dem.

Gise.

Ei hvad bryder han sig om det? Han er glad ved at blive af med dem; han har nok af det Rak.

Marsvin.

Ta saa vil jeg da lade Matmanden hente, at han kan stille dem. (Sagte:) Jeg tor ikke sige ham, at en af Børneungerne er løbet bort; og jeg tor ikke lyse om den fra Prækestolen. Jeg maa see, om jeg selv kan støve den op. (Sot:) Farvel, Christopher Gise!

Gise.

Tak, Jørgen Marsvin!

(De gaae.)

Forvalterens Værelse paa Herlufsholm.

Hans Chatol staaer aabent. Til den ene Side en Aukove med Gardiner.

Lovsted. Rudolf Green, hans Skriver.

Lovsted

(med et Papir i Haanden).

Det er elendigt afskrevet! Gniddret og uthydeligt — hvert Dieblik galt bogstaveret.

Rudolf.

Hordi jeg holder mig til den ny Skrivemaade og ikke flukker alle mulige Vokaler og Consonanter ind i hvert Ord.

Lovsted.

Er det en Maade at tale til sin Husbond paa, næswise Knægt? Regningen er heller ikke rigtig. Er 7 og 3 Elleve?

Rudolf.

Det er en Skrivfeil. Summen nedenunder er ganske rigtig.

Lovsted.

Skrivfeil og altid Skrivfeil. Det var en Skrivfeil af mig, da jeg svarede din Talsmand venligt paa hans Brev og tog dig i min Dieneste.

Rudolf.

Jeg er dog ikke saa reent uden Opdragelse. Min Fødsel —

Lovsted.

Praler du nu igien af, at du er en fornem Herres —

Rudolf.

Jeg har dog lært meer, end de sædvanlige ordinaire Skriverkarle.

Lovsted.

Det er sandt! Du er løbet Latinssolen igennem, det er en ordinair Skriver ikke; det behøver han ikke heller; du har giftet dig, har Kone og Barn, uden at have Noget at leve af; du er en storagtig Monsieur, der hvert Dieblik giver sig Alrs, skondt han hvert Dieblik trænger til Medlidenhed. Du — men jeg vil ikke bestylde dig for hvad jeg endnu ikke juridisk kan

bevise. Men tag dig iagt! Jeg har Die med dig; jeg seer ret godt uden Briller.

Rudolf.

Hvad vil I ikke beskynde mig for? Hvad kan I ikke bevise? Naar I intet kan bevise, hvi kommer I da med indirekte Beskyldninger? Tag Der selv iagt, og tak Gud, at her ingen Bidner er!

Lovsted

(giver ham et Ørfigen).

Du er en uforstammet Knægt og jeg jager dig af min Dieneste. Kom aldrig tiere for mine Dine. Dit Halvaars Lon har du paa tre Daler nær taget op i Forveien. Der er Resten! Vær saa god! Og saa ud af mit Huus paa Dieblikket.

(Medens Lovsted henter Pengene i Chatollet, flynder Rudolf sig ubemærket hen og luffer Krogene op paa et af Binduerne.)

Rudolf.

Med Fornøjelse! (Tager Pengene.) Gud bevare mig for at tiene gale Folk. Men Ørfigenet er ikke betalt, husk paa det! Vi have endnu en Regning at afgøre med hinanden (Gaaer.)

Lovsted (cene).

Undsiger du mig, Knægt? — Gale Folk! — Der er Noget i. — Hidsighed er en sieblikkelig Galstab. Men denne jammerlige, slette Karl, som jeg havde belemret mig med, har jeg længe ganstæ rolig havt isinde at skille mig ved; og seer det ikke i et saadant Dieblik, saa løber mit bløde Hjerte af med mig, og jeg lader mig formilde af hans Kone og Barn. Omfindtlig og pirrelig er jeg — især i disse Dage — da den nederdrægtige Proces — Nu maa den jo have Ende — den er afgjort igaard. Ha det spænder mig alle Nerver. Hvidtfeld kommer idag, han bringer enten Evangeliet eller Dødsdommen; thi jeg er jo ogsaa rui-

neret, uden Levebrod, hvis Troldene og Gisgene bemestre sig Arven. Hvad bliver der da af min stakkels Maria? Kommer der ikke Nogen dernede? Der er han vist, der er han!

(Der ud.)

Rudolf

(aabner et vindue og træber ind fra Træet, som staaer udensor).

Det er en god Indretning med Træer, som staae udenfor Huse. — Du ruinerer mig, saa ruinerer jeg ogsaa dig. Han bestylder mig for Confussion, og saa er han selv den største Confussionarius, Gud har skabt, og glemmer hvert Dieblik hvad han har at huske paa. En smuk Forvalter, hvis han ikke havde den Datter. Men denne gang skal hun ikke helspe dig. Hør hvor han larmer nede i Dagligstuen. (Gaaer til Chatollet.) Her ligger Testamentet. Jeg veed det; jeg tager det; men Omslaget lader jeg ligge. Naar han seer det, er han fornset for det første. Men siden kommer Graad og Tænders Gnidsel. Jeg hører ham paa Trappen — Afsted!

(Han syringer ud i Træet fra Vinduet og trækker det til efter sig.)

Lovsted (Kommer tilbage).

Nei — der var Ingen. Og — jeg veed ikke — det var mig ret lidet. — Saa har jeg Lov at haabe lidt endnu. Jeg er saa angst for at see Hvidtfeld, at han med et eneste Ord skal nedlaae vort hele Haab. — Dog — det har ingen Nod. — Testamentet er altfor klart. Han fil det til Bhen, det blev forelagt i Retten, og han gav mig det tilbage; thi det er en Punkt i Testamentet, at det skal blive her paa Gaarden. (Efter et lidet Styhold.) Jeg fil det dog tilbage? Det er en besynderlig Glemsomhed, der er kommen over mig i den senere Tid; efter min salig Kones Død, efter min sidste Shgdom. Jeg tor ikke være mig det selv bekiendt. — Ved den levende Gud, i dette Dieblik veed jeg ikke ret,

om jeg eller Hvidtfeld har Testamentet. Nei — han gav mig det jo ved Afskeden sidst. (Seer i sit Chatol.) Der ligger det, Gud være lovet. Alting forstørreker mig i den senere Tid. (Kutter Omslaget op.) Det er der ikke! Allmægtige Gud! hvad er det? — Hvad det er? Det er at Hvidtfeld har Testamentet. Han har det, hvor skulde det vel ellers være? Jeg glemmer det jo som min Diesteen. (Rager øngsteligt om imellem sine Papirer.) Hvor skulde det vel ellers være? Han har det; og nu kommer han snart — snart! om en Times Tid. — O Gud! den Time vil være en Evighed. Hvidtfeld, Hvidtfeld! jeg skielver for at see dig, og dog hænger mit hele Haab alene ved dig. (Gaaer.)

Salen med Herluf Trolles og Birgitte Gøes Billeder.

Johannes Mikkelsen. Maria.

Johannes.

Skion er din Fatning!

Maria.

O, min Ven!

Tak Gud! du er dig selv igien. —
En Herrens Buingaard kan man vel
Selv dyrke paa et Lavafield,
Men Held og Trivsel flygter fra
Et fælt Gommorha, Sodoma.

Johannes.

Men — om nu end fra denne Kant
Udholdenheden Seier vandt —
Er ei et andet Uveir nær,
Som snart os skiuler Solens Skær?

Gienfærdet paa Herlufsholm.

Den føle Strid ved Nettergang
Har giort din Fader Barmen trang.
Den bli'er udtrukken Nar for Nar!

Maria.

Fa'er mener, den er endt igaard.

Johannes.

Hvis den var tabt?

Maria.

Jeg troer det ei.

Johannes.

Du haaber.

Maria.

Altid haabed jeg.

Johannes.

Og hvad dig stænker denne No?

Maria.

Den! en uskyldig Overtro.

Troer du paa Spøgelser?

Johannes.

Iwald

Fra dem du Trosten hente skal,
Da bli'er, Maria! svag din Trøst.
Giengangeren med Skrællerost
Fra Graven kom, fra sprængte Skrin,
Som føle Liig i hvide Lin.
Ufromme Vandel, svage Tro,
Gav ham i Kisten ingen No;
Nu strækker han med Skadefryd
Den Levende med Barselslyd;
Forbitret over Andres Lykke,
Ham fryder Fryd at undertrykke.

Maria.

Johannes, kære Ven! o nei,
Sigt Spøgels ikke mener jeg;
Jeg Hælveds Gioglespil foragter
Og frugter ikke Dævlens Fagter.

Johannes.

Dertil er ogsaa du for god.

Maria.

Paa Engle troer jeg derimod.

Johannes.

Det gør jeg med.

Maria.

Og Gud, vor Fader,
Imellem Englene tillader,
At komme ned paa denne Jord
Til Hjelp os i Ulykken stor.

Johannes.

Ja ja!

Maria.

Og lost fra Stovets Baand
Er Engel hver en salig Aaland,
Med Himmeriges Liliestængel.

(Peger paa Billedet.)

Birgitte Gise er sleg en Engel.
Hon loved, da hun var ilive,
Min Skytsaand vilde hun forblive,
Og faae den Skole bragt istand,
Som hun og hendes Egtemand
Af egne Midler har oprettet.
Det har hun sikkert ei forgiettet.
Birgitte Gise nok staar os bi!

Johannes
(omsavner hende).

Elskværdigt er dit Sværmeri. —

Lovsted (Kommer forvirret).

God Dag, min kære Johannes! Jeg seer, du er glad og omsavner henrykt din Maria. Gud skee Lov, saa er dog eet Unste opfylldt. Maa jeg gratulere til Kaldet?

Maria.

Ta kære Fader! gratulere maa du; men til at han ikke sit Kaldet.

Lovsted (nedstaet).

Du sit det ikke?

Johannes.

Junker Christopher foreskrev mig uværdige Bes tingelser, som jeg ikke kunde indgaae.

Lovsted.

Der svandt ogsaa det Haab. Jeg har glædet mig som et Barn dertil, at vi skulde være Naboer og leve saa godt sammen.

Maria.

Ta visselig vilde vi haft det godt. Hvilken Glæde for Johannes, at see sin Kirkepatron nedrive alle Hver dage, hvad han selv i Guds Huns, i Tilhørernes Hierter, sogte at opbygge om Søndagen. Da selv Søndagen vilde Junker Gise ikke hellige. Medens Kirkesangen lod, og Guds Ord fra Præstens Læber, vilde man høre Hundene gise og Hornene tude paa Marken, lige udenfor Kirken.

Lovsted (Gutter).

Du har vel Net.

Maria.

Gode Fader! du er saa nedstaaet.

Lovsted.

Jeg aengstes over denne Dag. Vi kunne snart vente Ridder Arild Hvidtfeld. Han lovede at komme saasnart han kunde, for at fortælle os Udsaldet af Processen. Gaaer Skolen tabt, saa er mit Embede ogsaa ophørt, og vi kunne gaae ud i den vide Verden som Betlere.

Maria.

Tys, hvad er det? Der blæses en from Melodie, en Takkesang nede i Gaarden.

Johannes

(Seer ud af vinduet).

Ridder Hvidtfeld kommer. Han har taget Musikantere med. O, jeg aner det Bedste.

(Musikken tier. Arild Hvidtfeld træder glad ind og stiller sig midt i Salen, fulgt af alle Gaardens Folk, som i arbodig Afstand omringte ham.)

Hvidtfeld.

Triumph! vi vundet har vort Slag.
Velsignet voere denne Dag!

Ha! lang Tid stred med Rænker, List
Den gode Sag, men vandt til sidst.
Saa fryde sig med mig hvert Bryst,
Hjem Bid, Oplysning skienker Lyst.
Fra Klosteret først gik Kundskab ud,
Da Christne lærte Tro paa Gud;
Forvandlet til en Skole, skal
Nu Klosteret, som Lærdoms Hal,
Udsaae sit Korn med gavmild Haand,
Til Blomst og Frugt for Fremtids Mand. —

Som Olaf Korsets Banner kæf
 I Norge planted — Hedningstræk,
 Saa planter Hvidtfeld her idag
 Humanitetens hvide Flag,
 Bag Skolehaugens lave Muur,
 Der ikke fierner fra Natur.
 Herfra skal Aandens Modenhed
 Udbrede sig i Fredens Fied,
 Til Lyst og Gavn for Fædreland,
 Og Fremvæxt for vor Borgerstand.
 Urselje skal med Frelse gaae,
 Kun derved Begge Frelse faae. —
 Men glemmer heller ei engang,
 Naar Eders Navn har Skioldekklang,
 At mangen ørlig Riddermand
 Arbeidet har for Eders Stand!
 At sielden Lærd var her tillands
 En Rantzau og en Rosenkranz;
 At Tycho Brahe Stierner saae,
 Som Skiodrets Stierner overgaae;
 At Hvidtfeld fandt sin største Ere
 Deni, som I, en Lærd at være;
 Og aldrig Tak i Hiertet døe
 For Herluf og Birgitte Gise!

(Pigerne have imidlertid beklaadt Herluf Trolles og Birgitte
 Gises Billeder. Arild Hvidtfeld vinter, og man beret aften
 Trompeter og Paufer. Alle synge:)

Nei! aldrig Tak i Hiertet døe
 For Herluf og Birgitte Gise!

Johannes.

Held Danmark!

Maria.

O, Lyksalighed!

Hvidtfeld.

Ja, Venner! Gud i Himlen veed,
Jeg er saa glad, min Lod saa stien,
Som var mig født min første Son.

(Almuen og Tyndet sierer sig bestedent nille paa hans Binf.)
Men — det forstaer sig — nogen Skygge
Der er i hver en jordisk Lykke;
Saadan fil ogsaa — grandstet ret —
Min lyse Sol sin Taageplet.

Lovsted (ængstlig).

Sin Taageplet? Hvordan?

Hvidtfeld.

Ja, Kiære!

Ei Haugen Gartner kan undvære.
Den Gartner, jeg blandt Mange fandt,
Udsøgt og sielden lerd — forsvandt.
Min Rector her til Skolen god,
Min Ungdomsven sin Ven forlod!
Jeg kan ham ei til Eder bringe,
Han sloi herfra paa Dødens Binge.
Jeg ene maatte gaae min Gang;
I Graven hviler Markvard Bang.

Lovsted.

Bor Rector dod?

Hvidtfeld.

Min Ven jeg seer
Hos Gud, og Skolen tabte meer
End jeg. O, sielden er den Mand,
Naturbestemt for denne Stand,
Som skienker fremmed Flid sin Flid,
Eremplet og sin Levetid.
Jeg Lærere fandt sieldne, gode;
Men hvad er Kroppen uden Ho'de?

Hvad blev Athens Academie?
Dets Viisdom? Kun Sophisterie,
Da Sokrates og Plato døde.

Maria (smilende).

Paa Dødt det Levende maa bøde.
Herr Hvidtfeld! lad ei Haabet glippe,
(Peger vaa Johannes.)

Der har I Socrates! Xanthippe
Teg dog vel ikke kaldes kan,
Om Socrates end bli'er min Mand?

Hvidtfeld.

Din Mand?

Maria.

Der Markvard Bang igien
Staaer — i Johannes Mikkelsen.

Hvidtfeld.

Din Brudgom? Teg alt Godt har hørt
Om ham. Og ham har Skæbnen ført
Mig hid til Trost og Hjelpe?

Maria.

Maaſkee!

Det selv vil allerbedst I see,
Naar I ham prover.

Hvidtfeld.

Man har sagt
I København: det var hans Agt
At føge Kald hos Junker Gise.

Maria (leer).

Nei! Gise vil som en Hedning døe.
Han bruger ingen Præst; til Hel
Vil han kun folges af sin Træl.

Hvidtfeld.

Johannes! Troer I Her istand,
Til dette Hverv?

Maria.

Svar som en Mand!

Johannes.

Som Mand jeg Ridder Hvidtfeld svarer,
Hvad du har sagt alt: det erfarer
Han bedst, isald han prøver mig.

Hvidtfeld

(Træller ham sin Haand).

Johannes! kom, jeg prøver dig.

(De ville gaae ind i Sideværelset.)

Lovsted

(Som har været urolig hele Tiden, men segt at skule det).

Herr Ridder! bliv ikke vred, at jeg opholder Her
et Dieblik; at jeg spørger Eder om een Ting. Testa-
mentet —

Hvidtfeld.

Ta, det er sandt, kære Ven! Testamentet bliver
her, det førstaaer sig. Efter dets egen Forskrift for-
lader det ikke Herlufsholm. I beholder det altsaa for
det første, som hidtil, endnu fremdeles, og siden leverer
I det i Bidners Overværelse, og mod hans Beviis,
til Skolens Rector. (Gaaer med Johannes.)

Lovsted

(Med skult Forfærdelse).

Til Skolens Rector!

Maria.

Og det bliver Johannes, kære Fader! det veed
jeg saa vist, som det allerede var skeet.

Løvsted.

Troer du? (Sagte:) Jeg maa endnu skule mig for hende; det var Synd at forstække hende med en maaskee indbildt Ulykke. Jeg vil opmærksom giennemsgøre alle mine Papirer. Det maa være forlagt, — skule sig i en Krog. O Gud! jeg spændes paa Pinebænken.

Peter Blaar

(Kommer i Junker Christopher's Liberi med Urtepotten).

Om Forladelse! Jeg kommer dog ikke til Indcommodation og Uleilighed?

Løvsted.

Hvem er J?

Maria.

Kære Fader! kiender du ham ikke? Det er sandt for Herren vor gamle Beklindt Peter Blaar, der gaaer igien i Junker Christopher's Liberi.

Peter Blaar.

Jeg gaaer ikke igien, Tomfru! thi jeg er endnu ikke død, mindre salig. Jeg skulde allerhydmigst hilse fra Junker Christopher Gise, som sender Eder denne Urtepotte med en, efter hans Mening, sielden Rose.

Løvsted.

Tal du med ham, Maria! og kom op til mig paa mit Kammer, naar han er gaaet! (Gaaer.)

Maria.

Er altsaa nu Tiener hos Junker Christopher?

Peter Blaar.

Jeg veed ikke om Tomfrenen har læst Ovidii Metamorphosis?

Maria.

Nei, jeg har ikke.

Peter Blaar.

Den er skreven paa Latin.

Maria.

Saa har I vel heller ikke læst den.

Peter Blaar.

Den er i mange Boger! En af dem havde jeg opgivet paa Puf, som man kalder det, da jeg var stedet til Gramen. Uheldigvis kom jeg op i den Fabel om Jupiter, der gav sig ud for en Thr, for at komme i Besiddelse af den skønne Jomfru Europa, eller hvordan det var. Den Fabel glemmer jeg aldrig, thi den puffede mig fra min gode Karakteer.

Maria.

Deraf kommer det altsaa, at I siden altid har haft en slet Karakteer?

Peter Blaar.

Jeg anfører det kun, for at undskyldte mit Indvortes. Jeg efterligner Jupiter.

Maria.

Undskyld heller Jeres Indvortes, det kan mere behoves.

Peter Blaar.

Hvis I ikke synes om dette Liberi, saa anlag Jer selv! thi det er Jer, som har faaet mig til at trække Kiolen paa.

Maria.

Det er aldrig muligt.

Peter Blaar.

Mindes I dengang vi vare sammen til Mollerens Bryllup med Malene Jacobsdatter for tre Aar siden?

Dengang melede han Kage for os Alle. Men mig var det ikke muligt at nyde det Bitterste.

Maria.

Nei; men det Søde smagte Jer dog ret godt.

Peter Blaar.

Mine Dine vare uafladeligt henvendte til Jer, ligesom en Solsikke til Solen. Jeg var ganske ude af mig selv over Eders Skionhed og Damished, skonadt I ikke var rigtig færdig endnu. Da jeg skulde spille Nodder i Hænde med Jer, tabte jeg alle Nodderne paa Gulvet, saa den gamle Bedstemoeer nær var faldet over dem; og da I dømte mig til at gaae ud og tælle Stiererne paa Himlen, kunde jeg slet ikke blive færdig dermed, fordi jeg kun stod og tænkte paa Jer.

Maria.

Det var Skade, I ikke sik det rigtige Facit.

Peter Blaar.

Siden har jeg bestandig elsket Jer i mit stille Sind; og da Junker Christopher gjorde det til Betingelse, at hans Præst først skulde tiene ham, fandt jeg mig med Ydmighed deri, fordi min Kærlighed til Eder overgik min Stolthed og Selvkærlighed.

Maria.

Deri skulde den stolte, selvkærlige Johannes Mikkelson see sig et Speil.

Peter Blaar.

Og nu kommer jeg —

Maria.

Med Christopher Giers Urtepotte.

Peter Blaar.

Men ikke med hans Grundsætninger. Jeg til-
dækker hans Feil som Sem og Japhet, jeg blotter dem
ikke som Cham. Rigere Maria! fornemme Herrer
kunne ikke maales med Smaafolks Allen. Vore Dýder,
vor Sædelære kan ikke anvendes paa dem. De have
andre Sæder —

Maria.

Og andre Dýder.

Peter Blaar.

Han er forelsket i Eder — det er naturligt —
han kan ikke tage Jer til Kone, — det er adeligt;
men han vilde dog gierne vinde Jer for sin Tilboielig-
hed, — det er mennesteligt.

Maria.

I kommer altsaa fra hans Mennestelighed — som
Kobler?

Peter Blaar (forblossen).

Gud bevares! Jeg kommer — for at bringe Eder
denne Urtepotte, som jeg haaber, I vil forsmaae.

Maria.

Hvorfor det? Sæt den hen i Binduet der!

Peter Blaar.

Hen i Binduet? — Og hvad skal jeg sige min
Herre?

Maria.

Mangetak!

Peter Blaar.

Og jeg —

Maria.

Faaer Drøllepenge, som et andet Tienestebud. Vør
saa artig!

(Giver ham Noget.)

Peter Blaar (assides).

Hun giver mig Drilkepenge! Jeg er saa torstig!
En Sletdaler!

Maria.

Nu?

Peter Blaar.

Vi sees igien, Jomfru! Vi sees snart igien; og
da vil I ikke miskiende mig. (Sagte:) Det er for-
underligt, naar jeg har faaet Penge i Haenderne,
klemme Fingrene sig om dem, og jeg kan ikke give
dem fra mig igien, om jeg ogsaa vilde. Jeg er saa torstig!

(Biller og gaaer.)

Maria.

Af alle Dyr ligner Abelatten Mennesket meest!

Lovsted (kommer fortvivlet tilbage).

Maria.

Gud, kiære Fader! bleg og mat —
Er du ei vel?

Lovsted.

Ha, mørke Nat!

Maria.

Nat i den skisne Sommerdag,
Da Skolen staer og vandt sin Sag?

Lovsted.

Hvad ligger der vel Magt paa mig,
En gammel Mand? men at jeg dig,
Maria, drager i min Nod, —
O, man kan doe en langsom Død!
Den rafste Død — en bitter Dril —
Hvad er den meer? Et Dieblik!
Men langsomt, Barn! men stykleviis
At føle Kræsternes Forliis, —

Og Sælens Kraft, som svinder hen —
Det er at døe hver Dag igien.

Maria.

Du er jo rask og hurtig, stærk,
Beloplagt til din Dont, dit Værk.
Din Hæftighed kun overdriver. —
Jeg beder, at du mig tilgiver
Den Tanke, som undslap mit Bryst,
Et til Bebreidelse, — men Trost!

Lovsted.

O, jeg har Intet at tilgive,
Du Intet har at overdrive.
Jeg har forspildt dig Livets Fryd —
Hvad braunter jeg endnu af Dyd?

Maria.

Tal længer ei forbommel, Fader!
Thi ellers Modet mig forlader.

Lovsted.

Belan, Ulykkelige! hør,
Sku paa din Rædsel uden Slør:
Det Testament, som Lykken grundede,
Som Retten nu har kraftigt fundet; —
Belan, Ulykkelige, hør!
Den Trylledeirk til Biergets Dor,
Til Skatten — til det lukte Kammer, —
Er tabt. — Nu du forstaaer min Jammer.

Maria.

Er Testamentet borte?

Lovsted.

Ja!

Forsvundet!

Maria.

Og hvor laa det da?

Lovsted.

I mit Chatol — det troer jeg vist.
Mig tykkes der jeg saae det sidst.
Men ak — som sagt — jeg sandser slet,
Og jeg veed ikke selv det ret. —
Det kom mig for, som det var givet
Til Hvidtfeld. Mig en Dolk i Livet
Han stak; det Hiertet giennemfoer
Det koldte Svar, det Raedselsord:
„Det bliver her som hidindtil.“ —
O Helved har med mig sit Spil!

Maria.

Forsynd dig ei! Fat Mod! Vær rolig!
Og ingen med din Sorg fortrolig
Gør uden mig!

Lovsted.

Nei, nei! Kun dig —
Du har saa ofte hulpet mig.

Maria.

Jeg hielper ogsaa dennegang.
Engst dig kun ikke Barmen trang!
I sligt et Dieblik, jeg veed,
Du taber din Besindighed.
I dit Chatol — paa Guld — paa Bord
Det ligger nok. Tro du mit Ord!
Du har vist ikke længe ventet,
Før jeg dig viser Testamentet.

Lovsted.

Det give Gud! min liære Datter.
Naar jeg dig seer, jeg lever atter.

Maria (kysser ham).

Du leve skal med mig, ei døe.
 Og troer du da Birgitte Gise
 Forlader os paa denne Dag,
 Da vi har vundet hendes Sag?
 Nei! Herlufsholm til evig Ere
 Vil hun en kraftig Skyttaand være!

(De gaae.)

Anden Handling.

Et usselt Værelse hos Rudolf Green.

Rudolf, gyngende paa en Straastol, med Ryggen op imod Væggen Anna, hans Kone, ved Buggen med det lille Barn.

Rudolf.

Paa den Maade gior man sig selv en Lænestol, naar man ingen har. Det er en bekvem Maade at komme til at sidde mageligt paa, naar man sidder slet.

Anna.

Du er nu op sagt fra din Tieneste! Du har intet, slet intet meer at leve af.

Rudolf (sagie).

Snart har Den, der gav mig Ørfigenet, heller ikke meer. (Hoit!) Hvad havde jeg for? Var det meget bedre for?

Anna.

Det var dog Noget, dog Lidt; og Haabet om Mere var der dog; men nu er ogsaa det forsvundet.

Rudolf.

Haabet? Ja det er en smuk Nufferske! en deilig Lygtemand, der leder Folk ud i Mosen, naar man er dum nok til at rende efter ham.

Anna.

See den Lille! Hvor rodmusset han sover.

Rudolf.

Gid hansov den evige Sovn!

Anna.

Og det kan du ønske dit Barn? Saa dybt nænner du at bedrove din Kone?

Rudolf.

Har jeg Raad til at føde Kone og Børn? Jeg kan ikke føde mig selv.

Anna.

Hvorfor tog du mig da, du uguedesige Menneske?

Rudolf.

Fordi jeg var en Nar! Og havde du ikke været en Tosse, saa havde du givet mig Kurven.

Anna.

Med hvor føde Ord overtalte du mig!

Rudolf.

Et fornuftigt Fruentimmer skal ikke lade sig løkke af det Sode.

Anna.

Den Lille smiler i Sovne.

Rudolf.

Han vil nok græde naar han vaagner.

Anna.

Elsker du ikke dit eget Barn?

Rudolf.

Jeg elsker ingenting i Verden. Der er heller Ingen, som elsker mig.

Anna.

Og det kan du sige til mig?

Rudolf.

Fordi det er sandt! I Hiertet foragter du mig,
det veed jeg meget godt. Det er atter Dumhed.
Fruentimmerne rette sig altid med deres Agtelse og
Hengivenhed efter Lykken og Omstændighederne.

Anna.

Kan du fortænke mig i, at jeg er utilfreds med dig?

Rudolf.

Jeg er en fornem Mands Søn!

Anna.

Ne, det har du fortalt mig saa tidt!

Rudolf.

Slegfredsøn! det er det samme. I gamle Dage
vare Bastarderne ligesaas hsiagtede som de ægte Born.
Der rinder adeligt Blod i mine Arær, og deraf er
jeg ikke skikket til borgerlige Forretninger og boglige
Kunster. Men er jeg ikke en smuk, rast Karl? Sky-
der og rider jeg ikke saa godt som nogen Junker?
Dandse og føgte har jeg ikke lært; men jeg er vis-
paa, at ogsaa deri vilde jeg bragt det til Fuldkommen-
hed, hvis man havde lært mig det. Min Fader har
stødt mig ud i den vide Verden; det var haardt giort
af ham; men alt er haardt, hvad der duer noget, det
Blode er svagt. Haardt har jeg arvet efter ham, og
Ulykken har hørret mig mere. Det er min hele Eien-
dom! Jeg er en Kniv med et slet Skæft, men et godt
Staal. Jeg kan skære. Vil du slove denne Dyd med
dine Øvindetaarer, saa har jeg slet intet meer.

Anna.

Hvad har du da ifinde? Hvormed vil du er-
nære os?

Rudolf.

Lykken er os maaskee nærmere end du troer. Der
er to Veie til Lykken, Anna! Den ene lige, ved Da-
gens Tid, men med saamange Slagbomme, lukkede
Porte og Dorre, at kun Faa komme fort paa den
Maade; den anden — krum, om Natten; en smuk
Slangegang giennem Skoven i Maanskin. Det lader
som den var længere, men den er kortere. Den staaer
aabuen for Enhver.

Anna

(Cryster paa Hovedet).

Jeg forstaaer dig ikke.

Rudolf.

Lidt Nytte har jeg dog haft af at rende Latin-
skolen igienem. Jeg har lært at kiende Poeterne. Det
er morsomt, at lege med disse Billeder og Lignelser;
især naar man vil sige Get og Andet, som ikke tager
sig godt ud i Solutstil, som man maaskee endog vilde
have den Dumhed at skamme sig ved. Oversæt det i
Billeder! saa er hele Skammen forbi, og du er maas-
kee endogsaa stolt af din Tanke.

Anna

(Seer ud af Binduet).

Hvad er det for et Menneske, som kommer der i
Junker Christophers Liberi?

Rudolf.

Det er intet Menneske; det er et Fæ; min
gamle Skolekammerat Peter Blaar; der dog bragte det
til at blive en slet Student, juist fordi han var et Fæ.
Men det er min besynderliggode Ven. Omstændig-

hederne giore, at han maaſſee kan være mig til Nytte —
til stor Nytte. Kom og lad os flytte Buggen ind i
Sovkammeret! Jeg maa tale alene med ham.

(De gaae med Buggen.)

Rudolf kommer tilbage ogaabner Doren for
Peter Blaar.

Rudolf.

See god Dag, god Dag, min liere Peter!

Peter Blaar.

God Dag, Rudolf! Du forunderer dig nok over
at see mig i dette Liberi?

Rudolf.

Nei paa ingen Maade. Jeg vilde ikke forundre
mig, selv om jeg saae dig i Junker Christophers Sele-
tei og Skaberak.

Peter Blaar.

Du har bedet mig om at komme til dig; hvad
vil du mig?

Rudolf.

Og derom spørger min gamle Ven og Skole-
kammerat? Det træffer sig saa heldigt, at vi komme
til at boe i Nærheden af hinanden, jeg indbyder dig i
mit Huus, for at vise dig Giæſtfrihed, — og du tak-
ker mig med knubbede Ord!

Peter Blaar

(Seer sig om med et foragtende Smil).

Giæſtfrihed!

Rudolf.

Ja! her kan du være saa fri en Giæſt som du
vil. Dersom du er fuld iforveien, saa kan du her flaae
saamange Meubler og Speile itu, som du har Lyft til.

Jeg veed ikke, om du er en Elster af Edderkopper?
 Man siger: de smage som Noddekiærner. Her er et
 heelt Menageri, i alle Kroge; de spinde mig baade
 Sengelagner og Binduesgardinér.

Peter Blaar.

Du er en lystig Broder.

Rudolf.

Jeg har ingen Brodre, og lystig er jeg ikke; men
 jeg er overgiven, fordi jeg er fortvivlet.

Peter Blaar.

Ta, min kære Ven! hvis det er Grunden til din
 Invitation, — jeg kan ikke hælpe dig med det Mindste.
 Det gør mig inderligt ondt, hvis du er kommen paa
 Knæene.

Rudolf.

Det er ikke mig der er kommen paa Knæene,
 det er dig.

Peter Blaar.

Teg?

Rudolf.

Knæler du ikke for Junker Christopher?

Peter Blaar.

Ta — det er anden Sag!

Rudolf.

Du knæler maa ske ligesom Skarpshytterne i Krig,
 i den første Række, for at tage din Mand vis?

Peter Blaar.

Du er ikke uden Indfald. Det er Skade, du
 ikke har studeret.

Rudolf.

Det er Skade, du har det! Skal vi tale for-

troligt sammen, lige ud af Posen? Her er ikke Tid til lange Omstøb.

Peter Blaar.

Ta lad os det.

Rudolf.

Jeg veed, at du er en Dosmer, Peter! men jeg veed ogsaa, at du er svinepolist, og denne Svinepolisthed har jeg giort Negning paa.

Peter Blaar.

Dersom Fortroligheden ikke kan bestaae uden Grovheder, saa skal jeg udbede mig Tilbageholdenhed.

Rudolf.

Hvad bræder du dig om Grovheder, naar jeg betaler dig med Guld?

Peter Blaar.

Med Guld? Est du nu bleven Guldmager?

Rudolf.

Ta! (Tager Testamentet frem af Varmen.) Her er Recepten.

Peter Blaar.

Jeg beder dig at tale thdeligt.

Rudolf.

Det skal jeg. Det er en Hemmelighed, jeg har at aabenbare dig, at giøre dig deelagtig i, som Haandlanger, Medhielp, Deeltager. Men jeg maa være forvisset om din Trostak og Taushed i Forveien.

Peter Blaar.

Jeg vil giøre dig min Ged!

Rudolf.

Det er ikke sagt, du holder den. Jeg tager dig Ledtog med; og forraader du mig, saa brækker jeg

Arm og Been — ja Halsen paa dig. Det er bedre end Ged.

Peter Blaar.

Du er et forfærdeligt Menneske. Jeg vil intet have at gøre med dig.

Rudolf.

Du skal! Ellers brækker jeg strax Arme og Been paa dig, og giver mig selv an for Øvrigheden — for at faae Ende paa denne usle Forfatning.

Peter Blaar.

Kære Ven! kære Ven! du raser, du taler over dig. Hvad er det da? Hvad er det da? Lad os afgøre Sagen i Mindelighed.

Rudolf.

Ta lad os det. Hør da! Den imbecille Forvalter — Lovsted har fornærmet mig — ofte, gienstaget — beskyldt mig for Uduelighed — Utrosslab, og til sidst givet mig Ørfigen.

Peter Blaar.

Det er en Tuche, som du ikke kan lade sidde paa dig.

Rudolf.

Du vil gierne tækkes Junker Christopher!

Peter Blaar.

Ganske vist!

Rudolf.

For at faae Kaldet.

Peter Blaar.

Dersor har jeg trukket hans Liberikiole paa.

Rudolf.

Det er ikke sagt at du dersør kommer i Præstekiosken.

Peter Blaar.

Han har dog paa en Maade lovet mig det.

Rudolf.

Just dersør. Han har sin Spas af at narre Folk.

Peter Blaar.

Svormed skal jeg da giøre mig ham forpligtet?

Rudolf.

Her mig! Du veed, Herluf Trolle og Birgitte Gise have testamenteret hele deres Formue til den dumme Skole, og derved berovet deres nærmeste Slægt den lovlige Arv.

Peter Blaar.

Det kan paa en Maade faldes, at tage Brodet fra Bornene og faste det for Hundene.

Rudolf.

Der var længe Twivl om, hvo der skulde vinde Processen, Arvingerne eller Skolen; iqaar er Dominen falden, — Skolen vinder, efter Testamentet.

Peter Blaar.

Skolen vinder? Nu for en Ulykke!

Rudolf.

Efter Testamentet!

Peter Blaar.

Ja, ja! Efter Testamentet!

Rudolf.

Men — naar Testamentet er borte, vinder den ikke.

Peter Blaar.

Borte?

Rudolf

(viser ham det, uden at aabne det).

Ser er det!

Peter Blaar.

Hvordan i Alverden er du kommen i Besiddelse deraf?

Rudolf.

Det rager ikke dig. Nok, jeg har det. Jeg kunde sonderrive det og brænde det; men — hører du, Barnet skriger derinde? De rige Junkere have Nok at ødse bort — det var Synd, dette Papir ellers ikke skulde komme til nogen Nytte. Dersom du forraader mig — Har du tre Mark, Peter Blaar?

Peter Blaar.

Jo — saameget troer jeg dog, jeg kan tiene dig med.

(Rager i Commen.)

Rudolf.

Ta det behoves ikke strax! Det er kun for siden, hvis du i Netten skulde komme til at bøde dem, som Logner og Grestiender.

Peter Blaar

(gutter dem i Commen igien).

Naa saaledes!

Rudolf.

Men dersom du vil være deelagtig med mig, saa deler jeg Fordelen med dig, og den er maaskee betydelig.

Peter Blaar.

Rudolf! jeg maa sige dig, — jeg er ikke øvet i den Slags Forretninger —

Rudolf.

Teg ikke heller; men eengang maa være den første.

Peter Blaar.

Smaapudserier og Uglspilstreger har jeg vel gjort mig skuldig i — men store; og især nu, da jeg har Haab om et godt Præstekald.

Rudolf.

Naar Junker Christopher hører, han har tabt Processen, bliver han saa forbittret, at han jager dig bort uden videre.

Peter Blaar.

Det kunde vel være. Hvad vil du da egentlig af mig?

Rudolf.

Du skal sondere ham!

Peter Blaar.

Skal jeg ikke ogsaa sondere Marsvin?

Rudolf.

Det behoves ikke! Hvad Christopher Gise gør, det gør han med. Men tag dig iagt! Du maa, som sagt, være svinepolist. Denne Gave, som Naturen har skienket dig, kommer os begge til Nutte; thi jeg kan ikke forstille mig, og er for stolt til at taale Junkerens Haan. Tøl dig nu for! og kom saa igien til mig, at vi kunne aftale Resten. Husk paa dine tre Mark!

Peter Blaar.

Godt, godt, godt!

Rudolf.

Godt er det ikke; men alting kan ikke være godt i denne Verden, og Ondt maa Ondt fordrike.

(Peter Blaar gaaer.)

Rudolf (stager sin Bosse).

Det første Skridt — det koste lidt;
 Men dyrt er kun det første Skridt!
 Og nu afsted til Jørgens Skov! —
 Rovridd'ren leved kun af Nøv,
 I stolte Borg paa steile Bierg. —
 Nutiden er en frøgt som Dverg!
 Men jeg har arvet Fædres Mod,
 Og folger Driften i mit Blod. —
 Ja Jagten, den bør være fri!
 Det kaldes Krybeshytteri;
 Men Alt kan gives Øgenavn.
 Min Flint skal vorde mig til Gavn.
 Nei, Anna skal ei sulte meer;
 Og naar min Dreng i Sovne leer,
 Skal han ei, vaagnet op med Skraal,
 Bersøe Moderen sidste Taal. —
 Hvad over jeg? Kun Ridderleg!
 I Kiokkenet bringer jeg min Steg.
 Som Nimrod, alle Jægres Drot,
 Med Mod som hans, jeg sigter godt.
 Mig fuer ei min Moders Stand —
 Min Fader var en Adelsmand!

(Gaaet.)

S k o v.

Bord og Bænk under et Træ.

Hvidtfeld (med en Bosse).

Jeg er saa veltilfreds og glad!
 Sig Lykken bar fornuftigt ad,
 Den gode Jomfru! Altid kan
 Man det just ei om hende sige.
 Hun undskyldt er, hun er en Pige,

Med Lune meer end med Forstand. —
 Du altsaa kan, Apollo! nu
 Hiddrage frit med dine Muser;
 Thi Odins gamle Lund dig huser,
 Og Mimers Brond, den finder du.
 Vel sprudler ei det friske Spring
 Som for; man kan det ikke rose,
 Thi Kilden sidder i en Nøse —
 Men Fremtid klarer mange Ting.

Nu vil jeg ogsaa more mig
 Lidt, efter al den Alvors-Tragten;
 Min Tro, nu vil jeg gaae paa Jagten!
 Jeg maa mig vise ridderlig,
 Ei blot som Lærd. — De lee mig ud,
 De kaade Junkere, de bieFFE,
 De sige: jeg kan ikke træsse,
 Ei følde Bildtet med mit Skud. —
 Vel sandt! jeg Dinene har brugt
 Lidt meer end de; — ei desto mindre,
 Skal det idag mig ikke hindre;
 Jeg sigter og jeg træffer smukt.
 Og efter denne Jægerleg —
 Imorgen Præsten dig skal vie —
 Jeg bringer, yndige Maria!
 Til Brylluppet din Dyresteg. —

(Seer sig om)

Der staaer et Bord, en Bænk. — Min Tro,
 Her fandt jeg en fortæflig No. —
 I Hov'det har jeg flere Tanker
 Af Vigtighed. — Maaskee jeg sanker
 Dem ei saa let igien. — Jeg vil
 Opsætte kun mit Jægerspil
 Et Dieblik. (Seer Bøssen hen.)

Ved denne Hæk

Kan Bossen gierne staae saa længe
 Jeg skriver. — Vi latinste Drenge
 I Lommen gaae med Pen og Blæk;
 Et blot med Krudtet i et Horn,
 Men ogsaa med den sorte Væde,
 Som bringer Livet Sorg og Glæde.
 Død er kun i det andet Korn!

(Han tager Papir og Skrivertoj frem, sætter sig ved Bordet, skriver lidt og staaer fornøjet op igjen.)

Det Indfald er ei galt: „Et Skrift
 Om gamle Danmarks Bedrift!“ —
 Den skal ei døe, den lever atter;
 Og Hvidtfeld, Kronikens Forfatter,
 Bliver heller ikke glemt. — Hvis ei
 Et saadant Værk forfatted jeg —
 Var Alt bortdødt, da Saxo døde.
 Han leved i Dans Morgenrode,
 Med Absalon han verled Ord,
 Som Aaron med sin Moses stor.
 Den første Waldemar han maled;
 Men der var fleer, og Ingen talæd
 Om dem: Selv Danmarks Perle klar,
 Din Datter, sidste Waldemar!
 Langt meer end Helt, skiondt kun en Qvinde,
 Stod Fare for reent at forsvinde.

(Sæd :)

Da kom en Ridder, Sagnets Ven,
 Og bytted gierne Sværd med Pen,
 Og ændsed ingen Adelspot,
 Men tro bestrev hvad der var godt.
 Som Tycho speided hoien Himmel,
 Jeg skildrer Livets Jordevrimmel.
 Ja! for at finde Himlens Spor,
 Man ogsaa kiende maa sin Jord.

(Der gaaer et Skud af i nærheden. Hvidtfeld farer sammen. Han sætter sig strax og liger missfornøjet :)

Dumt, at ved Skud jeg farer sammen,
Uventet hørt; men hele Skammen
Bestaaer kun i: jeg er ei vant,
At tales til fra denne Kant.
Skribenten kan sig ikke hærde,
Og fine Nerver har den Lærde.
Til Hiertet driver det mit Blod,
Men Hiertet mangler ikke Mod.

Rudolf

(Styrter ind, med sin Bosse i haanden).

For Guds Skyld, Ridder Hvidtfeld — Jeg kender Eder, — jeg veed, I er en god Mand! Ned mig! Man er efter mig. Hungersnoden — for at støffe Kone og Barn lidt at leve af, drev mig til at skyde et Dyr. — Man hørte Skuddet — man kommer for at grieve mig. Lad mig skuile mig i dette hule Træ. — Gud! det er for silde.

Hvidtfeld.

Vær rolig! Giv mig din Bosse, og tag min.
(Det stær.)

Junker Christopher Gise (kommer med Jagtfolge).

Junker Christopher

(Syeget paa Rudolf).

Der staar Netfærdighedens Offer.
Flux grier ham!

Hvidtfeld (træder imellem).

God Dag, Christopher!
(Eer.)

Hvad nævnte du, min Ven? Jeg veed
Ei ret, — var det Netfærdighed?
Det mig af ganske Hierte glæder,
Du fremmer denne Dames Hæder.

Jeg var din salig Faders Ven,
Seer gierne from hans Son igien.

Christopher.

Herr Hvidtfeld! al Respekt for Eder —
God Dag igien! Men nu jeg beder,
I Eders Magt ei her benhitter
Til at forsvare Krybeshytter.

Hvidtfeld.

Du taler haarde Ord.

Christopher.

For haardt

Dog ei. Den Kieltring der maa bort.
Det er ei førstegang, han skyder,
Hvor Loven ham det strengt forbryder.

Hvidtfeld.

Svad rager dig da denne Sag?
Jeg selv er Dommer, fra idag,
For Herlufsholm og Godsets Skove.

Christopher.

Man retter Meget ud til Hove;
Men med al Lærdom, Flid og List,
Dog neppe sik I afgjort hist,
At Gises og Marsvins Skov, som stode
Til Herlufsholm og Grøndsen mode,
Skal ogsaa høre fra idag
Til Skolen, som har vundet Sag.

Hvidtfeld.

Er denne Skov da Marsvins?

Christopher.

Ja!

Han selv er ikke langt hersra;

Gienfærdet paa Herlufsholm.

Dg jeg formoder, naar han kommer,
Han selv paa Sit vil voere Dommer.

Gvidtfeld.

Det er en anden Sag! Saa har
Jeg feilet, og min Synd er svar.
I Tanker har jeg, uden Endsen,
Paa Jagten overskredet Grændsen.
Jeg vil ei Grændsestiellet flytte,
Og tilstaaer — jeg er Krybeschitte.
Min Hensigt var dog ikke slet.
Jeg haaber Naade gaaer for Ret?

Christopher.

I Lærdom kan I Jer fordybe
Og deri har I skarpe Blikke;
Forresten — muligt kan I krybe,
Men skyde, Ridder! kan I ikke.

Gvidtfeld.

Man prover tidt hvad ei man kan.
Det veed I selv gaaer prægtigt an.
Nok sagt — for lidt mig at adsprede,
Og for at undgaae Dagens Hede,
Jeg sogte til den grønne Skov;
Og denne Tiener gav jeg Lov
Til, hvad han kaldte selv en Ere,
Til Bossen efter mig at bære.
Jeg hørte Noget hist i Hæk
Bevæge sig — og sigted kæk,
Og traf — hvad selv I mig fortæller.
Hvad hører man i Verden heller,
End Noes, man ikke har fortient?

Christopher (sagte).

Han lyver, som det stod paa Prent.

Jørgen Marsvin (kommer).

Det var prægtigt! Det var lykkeligt! det var godt!

Christopher

(stager Marsvin afsides).

Glaed dig ikke for tidlig! Det hielper ikke, vi have ham. Der staaer den trolose Adelsmand, der har skilt os ved Herlufsholm! Han skiller dig ogsaa ved din Havn.

Jørgen Marsvin.

Hvad for en Havn? Jeg vil slet ikke hevne mig.

Christopher.

Vil du ikke hevne dig paa ham, der skoed Dyret?

Jørgen Marsvin.

Nei, det veed Vorherre jeg ikke vil. Da maatte jeg være gal. Jeg vil give ham to Slettedaler i Drlikpenge. Hvor staaer han?

Christopher

(veger paa Arild Hvidtfeld).

Der! — Fryd Jer, Herr Ridder! Nu bliver Eders Fortieneste belønnet. (Sagte:) Men Dalerne ere ikke slette nok.

Jørgen Marsvin.

Hvad for noget? Ridder Hvidtfeld?

Hvidtfeld.

Ta det var mig. Giv mig kun Pengene! Jeg giver dem igien til min Diener. Han kan behøve dem, Stakkel! Han har større Adkomst til dem end jeg.

Jørgen Marsvin.

Hør veed I hvad, Hvidtfeld! det var Dievlen

annamme mig et godt Skud! Det havde jeg min Siel ikke troet Eder til.

Christopher (sagte).

Ta man skal ikke stue Hund paa Haarene.

Hvidtfeld.

Teg vil ikke rose mig af Fortrin, som jeg ikke har; det var mere Tilfælde end Dygtighed.

Tørgen Marsvin.

Men blev I ikke bange, da I saae det Bæst komme Ter imode?

Hvidtfeld.

Nu — en Hiort seer da ikke saa farlig ud.

Tørgen Marsvin.

Det var Fanden ingen Hiort; det var jo en Bjørn.

Hvidtfeld.

En Bjørn? Er her Bjørne?

Tørgen Marsvin.

Nei nu ikke meer; det var den Sidste, I skjod paa Pelsen. Matmanden har giort det af med de Andre; men denne var lobet fra mig, og forvoldte mig tusinde Bekymringer. Seer I, jeg havde med megen Bekostning ladet dem hente fra Norge; jeg vilde have oprettet et Institut — ligesom I af lærde Peblinge — af Ulve og Bjørne, for at give Jagten i vore danske Skove mere Liv; men saa havde Christopher Gise Skrupler, og meente, at Regieringen vilde tage det ilde op, og at, inden vi kom ind med en Ansøgning, som blev bevilget, de kunde løbe omkring og gjøre Skade paa egen Haand. Og saa lod jeg Statkernen hente og stikke dem, undtagen den Største der løb

fra ham ud i Skoven. Og den har I nu taget Jer af. (Nyter hans Haand.) Det skal I ret have Tak for!

Gvidtfeld (leer).

Nu det traf sig jo heldigt! (Til Rudolf:) Tag Pensene!

Christopher

(affides til Jorgen Marsvin).

Kom Jorgen! Han har os til Bedste! Han lyver! Det er for at frelse den Usselrhg. Han tager sig af Usselheden, det er hans Glæde.

Jorgen Marsvin.

Det var Fanden ikke ussellt at skyde en temmelig stor Bisrn, som kommer Gen uventet imøde. Jeg er ham forbunden, siger jeg dig, Christopher Gise! Jeg er ham Diøvlen annamme mig forbunden.

Christopher.

Beed du, at vor Sag er tabt? At Herlufsholm er tabt? At Skolen begynder imorgen?

Jorgen Marsvin.

Begynder Instituttet imorgen? Det er det samme! Jeg er ham dog forbunden, fordi han ødelagde mit Institut. God Morgen! Ridder Arild! Jeg er Jer Diøvlen annamme mig forbunden.

(Kunkerne gaae med folge.)

Gvidtfeld

(Naar han er ene med Rudolf, betragter han denne med et alvorligt Blif).

Det traf sig godt!

Rudolf

(Slær Dinene ned).

Ta saare godt!

Hvidtfeld.

Vogt dig! — Forbrydelsen med Smaat
Beghynder, — for at blive større.

Rudolf.

Den, som har alt Sit paa det Torre,
Kan sagtens tale. — Hiertet sidder
Ei lavt i mig. — Tak, strænge Ridder!

Hvidtfeld.

Jeg känner dig; jeg har dig seet
Hos Lovsted; du er i hans Brod.

Rudolf.

Jeg var det før: men der er skeet
Forandring siden, til min Nod.

Hvidtfeld.

Du af hans Dieneste blev jaget?
Saa har du ogsaa Noget taget
Vel der?

Rudolf.

Thy, Herre! Thyt mig ei!

Hvidtfeld.

Og gaaer du ikke Tyvens Vej?

Rudolf.

I veed ei, hvor I mig bedrover.
Jeg var ei Thy — jeg blev en Røver —
Fortvibledden twang mig dertil,
Bred høilhs Dag, et Dovespil,
For Bir og Barn at redde Livet.
Lovsted har mig min Afsked givet
Aldeles uden Grund, fordi
Jeg ikke fromt holdt Munden i,

Da han udstikældte mig, mig slog. —
Om over ham en Havn jeg tog,
Var det saa strængt at dadle, Herre?

Hvidtfeld.

Vogt dig for Ondskab til det Værre! —
Jeg kiender Lovsted; han er god,
Men heftig, af et hidsigt Blod.

Rudolf.

Jeg troer, han gaaer i Barndom alt!

Hvidtfeld.

Hvis i dit Bryst Du ei har qualt
Neent Spiren til det Fromme, Gode,
Saa twing dit taabelige Ho'de!
Vær hdmyg! Til din Huusbond gaa!
Forladelse Du nok vil faae.
Jeg redded dig af Noden her,
Jeg kan dig ogsaa redde der,
Hvis det behøves.

Rudolf.

Til mit Held

I kom, som Englen Gabriel
Fra Himlen ned. Åk, strenge Ridder!
Bag fire nogne Bagge sidder
Min Hustru med det spæde Noer;
Jeg kiender ei min Jammer stor.
Hvis i mit Brod jeg ogsaa bliver
Paa Herlufsholm som fattig Skriver,
Jeg skriver mig dog ikke fra
Min Mangel, Usselhed endda.

Hvidtfeld.

Du ei til Satan dig forskrive!
Saa kan det altid bedre blive.

Torshnet har forladt dig ei.
 Jeg modte dig paa Syndens Bei,
 Hat Mod! Jeg standse vil din Klage.
 Vær ørlig, og vent bedre Dage!

(Han gaaer.)

Rudolf (ene).

Var det en Himmelrost, som klang?
 En hellig, salig Englesang?
 Ha — eller driller Djævlen atter,
 Og var det Høveds Skogerlatter?
 Nei! — Hvidtfeld vil mig ei forlade,
 Her er de dyrebare Blade!

(Tager Testamentet frem.)

Fordomt! at jeg med hidsgigt Blod
 Med denne Stymper mig indlod.
 Dog ligemeget! Ei han vover
 At robe mig; og jeg ham lover
 Sin gode Len, isald det skeer.
 Thi hvad er da det Hele meer?
 Jeg siger: det var Spog altsammen,
 Og paa den Stymper falder Skammen.
 Der er han!

Peter Blaar

(Kommer bakhovedet, i sine egne Klæder).

Nei det er for galt! Der er Maade med Alt,
 men det er for galt.

Rudolf.

Hvor er din Hat?

Peter Blaar.

Den glemt jeg, da jeg fastede hans Liberi og
 den randede Hat. Det var mig ikke muligt at finde
 min egen. Og jeg vilde ikke blive et Sieblik længer.

Rudolf.

Har du talt med Junker Christopher om hvad jeg
 sagde dig?

Peter Blaar.

Jeg vilde juist til det, da han fortalte Junker Jørgen en lyttig Historie, om to holstenske Adelsmænd, der havde spillet Tærninger om deres Tieneres Liv; og den som vandt, skied ganske rigtig den andens Tiener paa Pelsen; og det soe Christopher Gise, det Uimeneste, af.

Rudolf.

Og Jørgen Marsvin med?

Peter Blaar.

Nei; han havde Taarer i Dinene; han maa have et blodt Hjerte, eller ogsaa rinde Dinene ham. God Fanden tiene saadanne Herrer. Der er Maade med Alt!

Rudolf.

Nu, siig mig nu strax fort og godt: hvad var der ingen Maade med?

Peter Blaar.

Tenk dig min Skræk! Saa kommer for Gud Magister Henrik Sørensen ind, bukker og skraber, og talker for Kaldet, han har faaet. Tenk dig, Rudolf! Det Kald jeg tiener for.

Rudolf.

Er det muligt?

Peter Blaar.

Og saa soe de mig ud — begge to — alle tre — og lode mig gaae, med den allerforste Forsmædelse og Tændersgnidsel.

Rudolf.

De have altsaa trukket Rus med dig.

Peter Blaar.

Det har de, uagtet jeg er en gammel Baccalaureus.

Rudolf.

Saa tilgiv din gamle Skolekammerat, at han har gjort det Samme! Den hele Snak om Testamentet var kun Spas. Troer du, jeg kunde begaae saadan en Skurkestreg?

Peter Blaar.

Jo det troede jeg dog nok.

Rudolf.

Nu bliver Du straffet for din Lettroenhed. Du har løbet med Læmstangen, hos Junker Christopher, hos Maria Lovsted — overalt! Skynd dig at komme hjem til København igjen, og prøv din Lykke paa en anden Maade! Her er Intet mere at giøre for dig!

(Gaaer).

Peter Blaar (alene).

Det trækker! Jeg vil binde mit Lommekortklæde om Hovedet. (Han gør det.) De voxe mig alle over Hovedet. Livet og Erfaringen fordærve Mennesket. Jeg vil holde mig til den uskyldige Ungdom. Jeg vil gaae til København og stifte en Skole for umyndige Born under sex Åar. Jeg vil falde den: *Prima vera*. Jeg vil lære dem at lænde Bogstaver, jeg vil lære dem at stave, — jeg vil give dem Niis. Saalænge gaaer det godt; men videre maa man ikke gaae. Maar det Nak først kommer saavidt, at det kan „lægge sammen“ — saa er der intet Udkomme meer med dem.

(Gaaer).

Rudolf (kommer tilbage).

Jeg er saa glad, som Den, der saae
Sin Død forud paa Bolgen blaa,

Fordi ei Skroget meer holdt tæt,
 Og fandt sin Nedning paa et Bræt.
 Da Gud see Lov! min Afgrunds Rand
 Kan jeg forlade som en Mand.

Nu skynder jeg mig atter hjem
 Til Lovsted. Bindvet staer paa Klem;
 Jeg sniger mig, saasnart jeg sit
 Et ubevogtet Dieblik,
 I Stuen; — Testamentet laster
 Hen i en Krog; — igien udhaster —
 Saa jevnes Alt, som det sig bor,
 Og jeg er frelst af Diævlens Kloer.

(Gaaer.)

Credie Handling.

Christopher Gise's Borg.

Christopher Gise og Jørgen Marsvin
sidde ved et Bord med Bægere og Blånde.

Jørgen Marsvin (bestealed).

Du maa dog tilstaae mig, Junker Christopher!
at der gives visse Tilfælde — i Livet —, hvori det
ikke blot er tilladt, men endogsaa Pligt for et skikkeltigt
Menneske, at drinke sig selv fuld.

Christopher Gise.

Det tilstaaer jeg gierne.

Jørgen Marsvin.

Især naar man har fundet sine Born — hvad
vilde jeg sige, sin Bjørn igien.

Christopher Gise.

Ta, ja!

Jørgen Marsvin.

Og naar man har fundet sit Gods igien, som var
tabt og kommet bort.

Christopher Gise.

Alt dette indrommer jeg dig villigt.

Jørgen Marsvin.

Ja nu indrommer du mig alting! Men jeg er
saa bange for, min gamle trofaste Ven! at du snart
rommer dig og indrommer mig ingenting; at vi skal
blive de arrigste Fiender, og giøre hinanden al den
Fortred vi kan! Og det smørter mig i mit Hjerte,
det bringer mig Taarerne i Øinene.

Christopher Gise.

Græder du nu? Fulde Folks Sind er dog lige-
som Aprilveir.

Jørgen Marsvin.

Naar nu Herlufsholm hører os til — hvordan
komme vi da ud af den Deling? Jeg viger ikke en
Fodbred fra min Net, det indseer du selv; og du viger
ei engang fra din Uret.

Christopher Gise.

Vi skal nok komme ud af det!

Jørgen Marsvin.

Ud af det? Ja det er ingen Sag! Men hvordan
komme vi ind i det?

Christopher Gise.

Den Tid den Sorg! Vær nu glad for det første
og dril din Viin.

Jørgen Marsvin.

Min Viin? Det er ikke min Viin, det er din.
Troer du, jeg er saa gal at drinke mig fuld i min
egen Viin? Dertil er jeg en for god Hushholder.
Du fil dog de firehundrede Kroner?

Christopher Gise.

Jo, Tak, Broder! Lyv dig ikke selv paa, du er
jo Giæstfriheden selv.

Jørgen Marsvin.

Ja dersom du vil komme til Biørnens Begravelse
imorgen, saa skal du faae saa god en Muskateller —

Christopher Gise
(seer ud af Binduet).

Hvo kommer der? Det er sandt for Herren Tom-
fru Maria.

Jørgen Marsvin
(springer forstættet op).

Hvad for Noget? Ih Guds Død, — hun maa
ikke finde mig i den Tilstand.

Christopher Gise.

Bliv ikke bange! Det er Maria Lovsted, For-
valterens Datter.

Jørgen Marsvin.

Ikke Andet? Jeg troede Herren ancamme mig —

Christopher Gise.

Hvad vil hun mig?

Jørgen Marsvin.

Det veed jeg ikke. Hun vil vel klynke og klage
over Skolen, som hun nu ikke kan komme i. Stil du
hende tilfreds, Christopher Gise! Du har dog altid
godt kunnet lide hende. Jeg vil gaae ind i den anden
Stue og dyrke Bacchus, medens du dyrker Venus.
Hver har Sit at besorge i denne syndige Verden.

(Han tager Brintanden med og gaaer.)

Maria Lovsted (kommer og hilser høfligt).

Christopher Gise.

Velkommen, deilige Marie!
Tak for uventede Besog!

Maria.

I takker mig vel kun for Spøg?

Christopher Gise.

Hvi skulde Glæden jeg fortie?
I veed, I var mig altid fier;
Men altid fiern dog, skjondt saa nær.

Maria.

I nærmere mig let kan træde,
Junker Christopher, om I vil.
Det er de Godes største Glæde,
At de hverandre høre til.

Christopher Gise.

Jeg veed, at som en Præst I taler,
Og gierne hører jeg Moraler
Af Eders Mund.

Maria.

Moralens Raad
Vil ikke Mundklang; den vil Daad.

Christopher Gise.

En Rose sendte jeg igaar —
Tilgiv — med en halvtosset Tiener.
Jeg haaber paa et Rosenaar!

Maria.

Jeg veed ei, hvor I spøge nænner
Med Den, som Modgang trækker ned,
Og som i Angst og Raadvildhed,
For sig mod Lynets Slag at skule
Sin Tilflugt tog — til Lovens Hule!

Christopher Gise (leer).

En Løve skal jeg Eder være?
Min Tro, Maria! megen Gre.
Men Løven graadig er og blodig.

Maria.

Man siger den er ædelmodig.

Christopher Gise.

Nej det er Fabel, Eventyr!
Tro mig, det er et farligt Dyr.

Maria.

Men Nygten dog eenstemmigt siger,
At større Grumhed har en Tiger.

Christopher Gise.

Jeg talter skyldigst. Bliv kun her!
Jeg skal ei sonderrive Jer.

Maria.

Før første som for sidste Gang
I Verden, Eder jeg besøger.

Christopher Gise.

Jeg haaber, at I ei forsøger
Min Længsel med en Svanesang.

Maria.

Jeg kommer fra min gamle Fader.
Han er saa elskelig og god;
Men Noden trykker ned hans Mod,
Besindigheden ham forlader.
Nej alt i lang Tid var han svag.

Christopher Gise (leer).

Jeg veed, at aandeligt han halter.
I er Forvalterens Forvalter.
Og kommer saadan her idag?

Maria.

Ja! — for vi gaae i Verden ud
Som Betlere, jeg vilde prove
At røre Hjertet — i en Lov.
Det lykkes, haaber jeg til Gud! —
Gi til en blod Medlidenhed; —
I har den ikke, — jeg det veed, —
Og vi den ei af Jer forlange,
Var vore Kaar end nok saa trange.
Vi Hjelp af Jer ei betle vil;
Men Eder selv jeg vil advare;
Thi sandelig, I er i Fare,
Jer bedste Skat — den staaer paa Spil!

Christopher Gise.

Min bedste Skat?

Maria.

Jer største Fryd!

Christopher Gise.

Los Gaaden mig! Hvad kan det være?

Maria.

Jeg veed jo nok, det er ei Dyd;
Men, strenge Herre! det er Ere.

Christopher Gise (nolt).

Jeg ridderligt steds handlet har;
Og — skøndt jeg ikke altid lyder.
Saakaldte borgerlige Dyder —
Min Ere blev uplettet Glar.

Maria.

Fortræfligt! Meer jeg ei forlanger.
Nid I kun paa den stolte Ganger!
Jeg løber efter, kæk i Sind,
Og har snart halst Hesten ind.

Gienfærdet paa Herlufsholm.

Christopher Gise (teer).

Saa lob, hvad Toiet da kan holde!

Maria.

Birgitte Gise og Herluf Trolle
Har forurettet Jer, — I troer —
Fordi de gav Formuen stor
Til Skolebrug, og Jer den negted',
Med dem i Sideled beslægtet.
I sandt, det var mod Eders Tarv,
I gav ei Slip paa Eders Arv, —
Bil ei for Peblingerne vige. —
Derpaa var ingenting at sige!

Christopher Gise (vorst).

Jeg talker Jer!

Maria.

Før Adelsmænd,
Som saae ei langt i Tiden hen. —
Vel sandt! Hvo fint lidt mere folste,
Hjem Gridshed ikke Hiertet kiolste,
Den tænkte: Herluf og hans Riv
Dem var det største Tidssordriv
I Live, steds at lindre Noden;
Det vil de ogsaa efter Doden;
Det er uchristeligt og slet
Dem at berove denne Ret.
Nei! som en hoi og ødel Lilie
Bor derfor deres sidste Billie
Paa Graven stion mod Himlen staae,
Og sende Duften i det Blaa!

Christopher Gise.

Poetisk! — Vistnok, det var lydigt.

Maria.

Ta, det var christeligt og dydigt!

Christopher Gise.

Vær du kun kiel og Staven bryd
Over min Christendom, min Dyd.

Maria.

Men — Et bør uantastet være,
Har selv I sagt!

Christopher Gise.

Hvad?

Maria.

Eders Ere!

Christopher Gise (vred).

Ha, Ere ved hvert andet Ord!
Om du dig end som Slange snoer
Med dine smukke Talemaader,
Du Bod ei paa din Skæbne raader.

Maria.

Taft har I Eders Sag!

Christopher Gise.

Men taft

(Det kom os heldigt som uventet)
Er ogsaa nu jo Testamentet.
Det har os etter Lykken skabt.
Saadan, mit Barn! dog naae vi Maalet.

Maria.

Ei taft, Herr Junker! det er stiaalet!
Og paa et usselt Thveri
Nu grunde kunde Lykken I?

Christopher Gise.

Hvad stiaalet? Det mig ei vedkommer.
Om Hul var paa din Faders Lommer,

Om han lod Døren aaben staae,
 For Tyven til sig ind at faae —
 Det rager ikke mig. Jeg har
 Igien min Net; den Sag er klar.
 Og intet Sloe den skal forfolge,
 Naar lovlig er min Arvefølge.
 Hvad ellers jeg for dig kan giøre,
 Mit Barn! — det er en anden Sag;
 Men viid: Skovkloster fra idag
 Skal Marsvin og skal Gise tilhøre.

Maria

(Betragter ham stolt med et gennemtrængende Blit.)
 Saa talker ieg Fer dog for Noget!
(Christopher seer forundret paa hende.)
 I underviser mig i Sproget!

Christopher Gise.

I Sproget gior du mig tilskamme.

Maria.

Nei, Junker, nei! Nei sikkerlig.
 I Net har: Adel, Adelig,
 Er Udtryk — langtsraa for det Samme.

Christopher Gise.

En Lovinde kan mig ei fornærme.

Maria

(med et Blit til hinlen).

Allmægtige! Du vil bestierme. —
 Synk Fader! ei fortvivlet hen!
 Thi min Johannes er din Ven.
 Han hæver dig af Stovet atter,
 For dig han sørger og din Datter.
 Men — havde du ei ham, kun mig —
 Jeg aldrig skal forlade dig!
 Jeg følger dig paa mørke Veie,
 En Støtte du i mig skal eie.

Jeg læst har i et gammelt Skrift
 Om en Antigones Bedrift;
 Det var dog kun en hedensk Dvinde;
 Men jeg vil gaae i hendes Fied,
 Og vise Datterkærlighed,
 Som Danmarks Mo og som Christinde!

(Gaaer.)

Christopher Giese (ene).

Det Folgen er! Det vel sig stikker!
 O gud vi end var Katholiker
 Som før; da læste kun i Bog
 Vor Geistlighed, lidt mere klog.
 Mens menig Mand ei kunde stave,
 Man let holdt menig Mand i Aye;
 Men nu — nu blev det reent forkeert,
 Hvis den Ufrelse blev studoert.
 Han lod sig ei tilbagiholde
 Af vore Baaben, vore Skiolde,
 Og snart, i en forvandlet Stat,
 Blev han en dristig Kammerat. —
 Nei, Landsmand! det har ingen Hast;
 Bind du kun dine Sko med Bast!
 Om ikke du til Fem kan tælle, —
 Det er os nok, naar du kan trælle!

(Gaaer.)

Et Sted i Skoven.

Arild Hvidtfeld. Johannes Mikkelsen.

Johannes.

Den stakkels Lovsted! han er dog uskyldig.

Hvidtfeld.

Ja, Klagen var ughldig,
 Og jeg har giort ham Uret med at skiende.

Johannes.

Maria gif!

Hvidtfeld.

Hvis ei han havde hende,
Fortvible reent han vilde,
Dg du og jeg til Trost hvert Ord kun spilde.

Johannes.

Hun gif til Gise!

Hvidtfeld.

O lad du hende vandre!

Det letter hendes Hierte,
Det dulmer hendes Smerte,
At tale for sin Fader, og med Andre.

Johannes.

I troer det hiesper ikke?

Hvidtfeld.

Før hun forbandle vilde
Den bittersalte Kilde,
Saa at dens Vand blev sund og til at drikke.

Johannes.

Men troer I, Gise kan stiele?

Hvidtfeld.

Nei, min Kiære!

Bel ikke Tro og Dhyder
Det Junkeren forbyder,
Men Hovmod, Trods, og hvad han kalder Ere.

Johannes.

Skjont klinger i mit Dre -
Af Jer sligt Ord at høre.
I taler ikke for en Adelskaste.

Hvidtfeld.

Du ei maa Haugen laste,
Skiondt Ukrudsvæxter Roserne begrave.
Bed Agren steds der findes bor en Have.

Johannes.

Ser traadtes Haugen ned!

Hvidtfeld.

Den sig kan reise.

Johannes.

Nu stolt af Seier Dumheden vil kneise.

Hvidtfeld.

Nei, Mørket skal forsvinde,
Den føle Nattetaage,
Hvor Dverge kun og plumpe Zetter vaage.

Johannes.

Af Tidens Urne meget Vand vil rinde,
For dette Arbeid lykkes,
Og Fremtids skionne Pande laurbærsmykkes.

Hvidtfeld.

Til denne Sæle-Gammen
Maae Had og Riv forkastes;
De Stærke, Vældige maae holde sammen.

Johannes.

Og Ingen meer maa lastes
For Fodsel, naar ham Fodslen gav den Ere
Mand for sin Tid at være.

Hvidtfeld (cruster paa hovedet).

Det skionne Ridderlige
Høiagtes bor og hndes;
I Kroniken det mægtigt bor forhndes.

Johannes.

Men hvad vil dette sige?
 Skal Jorden sin Elendighed forlise,
 Maa Borgeren sig tidt som Ridder vise.

Hvidtfeld (gruber hans haand).

Som Adelsmand jeg efter Godt bør tragte!
 Ulykkelig jeg folste mig ved Savnet;
 Jeg haaber, at jeg værdig blev til Navnet.

Johannes.

Var alle Adelsmænd en Hvidtfelds Lige,
 De vilde Borgerdyd vist ei foragte;
 Da der mod Standen intet var at sige.

Hvidtfeld.

O Fremtid nok vil løse
 Med Viisdom denne Gaade,
 Som ei saa let for Tiden er at raade.

Johannes.

Nei! Sovmod, Hævnelyst vil Blod udøse,
 Sig Egennytten hidsig vil fremtrænge,
 Tør den, i standset Fart, la'er Vingen hænge.

Hvidtfeld.

Naar svinde disse Sorger?
 Natur! du est jo dog vor følleuds Moder;
 For Landens Magt — naar viger Fiendestalet?

Johannes.

Naar Adelsmand, som her, sig nærmer Borger
 Med Kærlighed som Broder —
 Da naae, som Mennesker, de begge Maale!

(Hvidtfeld omfavner ham, de gaae Arm i Arm.)

Forvalterens Værelse.

Chatollet staaer aabent.

Lovsted (alene).

Gud være lovet, at Hvidtfeld og Johannes ere moralst overbeviste om, at Testamentet er staaet ud af mine Giemmer, og ikke kommet bort ved Norden og Skiodeslosched. Jeg vilde strax gaae i Graven af Sorg, hvis de troede det. Al! det skeer vel snart alligevel. — Men jeg vil ikke ganske fortvivle; jeg seer maastee endnu min kiære Maria lykkelig; Johannes faaer nok et godt Præstekald, — Hvidtfeld har lovet at skaffe ham et, og saa tilbringer jeg mine sidste Dage hos de kiære Born. — Men den stakkels Skole — det skærer mig i mit Hjerte for den. I Morgen skulde den begynde; men naar de uskyldige Born komme at siunge Morgenlovsang, saa ere Junkerne der alt, med deres Jægere og Hunde, og have taget Gaarden i Besiddelse. — Aftensbordet staaer dækket, men Maria er gaaet hen til Junker Christopher for at bevæge hans Hjerte, — om muligt! Men det er umuligt. Hvidtfeld og Johannes gif at møde hende; og jeg — al jeg kan ikke nyde det ringeste. Jeg er saa træt og mat; jeg vil lægge mig lidt i Alkoven, til de komme hjem.

(Han lægger sig ind i Alkoven.)

Rudolf

(aabner vinduet forsigtigt og stiger op)

Det var endnu ikke heftet paa Kroen. Gud skee Lov! Min og deres og Manges tilkommende Skiebne hang ved denne lille Krog. Alting er stille. Han er gaaet ned at spise Aftensmad; — han var nylig heroppe. Det mørknes. Jeg har siddet i Træet og lurer som en Ugle. Kun et Dieblik! Chatollet staaer atter

aabent. — Lykken smiler. — Jeg faste Testamentet bag en Skuffe; saa lader det, som det var glemt og overseet, da han søgte, — saa er Alting godt. Saal ud af Binduet igien. — Og saa vandrer jeg den Wei, Hvidtfeld viste mig.

(Han gaaer hen til Chatoslet).

Lovsted

(Springer op, lister sig bag paa ham og griber ham i Kjolekraven).

Greb jeg dig, Kieltring! paa første Gierninger?

Rudolf.

Lovsted! — Gud i Himlen! — Lovsted! forraad mig ikke, gør ingen Larm! det volder Eders egen Undergang.

Lovsted.

Truer du med at myrde mig? Jeg sticelver ikke. Testamentet har du staalet alt; og nu kommer du for at sticke de Penge, som ei engang tilhøre mig? Tag ogsaa mit Liv!

Rudolf.

Jeg stræber Der ikke efter Livet, jeg kommer for at redde Der med egen Livssfare.

Lovsted.

Uforskammende Niding! I det Dieblik du bryder ind i mit Bærelse som en Thy og en Nover, brauter Du endnu af Dyd?

Rudolf.

Jeg er stærkere end I; I skal ikke holde mig.
(De brydes; Rudolf faste Lovsted paa Gulvet, og springer ud af Binduet).

Lovsted (raaber).

Hielp! Hielp! Thy! Nover! Overfald! Mord!
(Johannes Mikkelson og Maria komme tilstende).

Maria.

Gud! min Fader — Hjelp!

Johannes (hjelper ham op).

Riære Fader, reis Jer! For Gimlens Skyld —
faldt J? Var det en Svimmelhed?

Maria.

Nei, nei! Han raabte paa Thyve og Røvere.

Hvidtfeld (kommer)

Thyve og Røvere?

Lovsted.

Ta — her var han igien. Det Umenneske! Det
var ham ikke nok at stiele Testamentet; nu vilde han
ogsaa rove mig Godsets Penge og bringe mig i Sla-
veriet.

Hvidtfeld.

Her er Ingen. Vi modte ingen paa Trappen.
Stuen har kun een Dør.

Johannes.

Skiult i Alkoven maaskee? (siger).

Lovsted

(siger paa Binduet).

Nei! derfra kom han! der forsvandt han!

Maria.

Binduet staer paa Klem, og et Træ staer uden-
for Binduet.

Hvidtfeld.

Ha nu er alting klart! Kiendte J Røveren?

Lovsted.

Rudolf Green!

Johannes.

Den lumpne Skriver, I jog bort imorges?

Hvidfeld.

Krybeshytten? Nu, det var i en god Tid, at jeg
lod mit tossede bløde Herte tage sig af ham. —
Afsted! — Efter ham! —

(Alle gaae).

Skov med et gammelt Egtræ.

Rudolf (kommer fortvivlet).

Min Hurtighed! her, som jeg seer,
Har du dog giort mig nogen Nytte.
Jeg takker dig! nu skal jeg — flytte!
Nu bruger jeg dig ikke meer.
Nu stivner snart den dogne Krop,
Nu kan den sove fra sin Jammer,
Og i det lille Sovekammer
Mig siger ikke Verten op. —
Det er forbi! Alt Kied er Hs;
Jeg vilde Hvidfelds Raad adlyde —
Min Skiebne monne det forbyde,
Og som en Kieltring maa jeg dœ.

(Tager en pistol frem.)

Men denne Ven skal mig befrie!
Vel dœr jeg ikke uden Dadel; —
Men foretrækker du, min Adel!
Gi Doden for et Slaveri? —
Jo ganske vist! — Og Liv og Barn —
Jeg lindrer ogsaa deres Smerte;
Thi det vil rose Dumheds Herte,

At Mand og Fader var et Skarn;
 Og de vil finde Venner fleer,
 Naar Rudolf lever ikke meer,
 End leved jeg med dem i Freden
 Og drog dem i Glendigheden.

(Med vild Latter.)

Og nu jeg gør — mit Testament!

(Tager Testamentet frem).

Her er det! Det skal ogsaa flytte;
 Det Ingen være skal til Nytte.
 Med Brændemærke blev jeg brændt,
 Ifald endnu det fandtes her
 Som Thyvegods i mine Lommer.

(Man hører Larm langt borte.)

Afsted! Afsted! Alt Nogen kommer.

(Kaster Testamentet i et hul i Egen.)

Saa lig du der, og raadn du der! —
 Hvad hielpe Skoler til paa Jord?
 Med Dyden kan man sagtens spille
 Som Bolt, mens man endnu er lille —
 Ret lille bli'er man først som stor!

Han gaaer. Kort derpaa hører man Knalbet af en Pistol.
 Teppet falder).

Fierde Handling.

Salen paa Herlufsholm. Tidlig Morgen.

Maria

(alene, betragter Billedet i Baggrunden).

Der sidder hun, som end i Live,
Med ørligt Ansigt, kraftigt Blik —
Som da hun her i Salen gik;
Som om hun vilde sig begive
Til Stegerset med Nøgleknippe;
Hvad ellers ned i Kieldren trippe,
Alt eftersee den gode Viin; —
Hvad ellers sye paa sine Liin;
Hvad ellers læse gamle Boger.

(Gaaer bedrovet fra Billedet og ryser paa Hovedet).

Af hun mig ikke meer besøger!
Hvad hun har lovt — er glemt! — O Bee!
Ei længer hendes døde Dre
Kan hendes Pleiedatter høre,
Ei brustent Die Taaren see.

(Seer sig veemodigt om).

Saa skal jeg bort fra disse Steder,
Hvor Mindet om min Ungdoms Glæder
I Ruden, i Panelet staer!

Jeg skal ei meer i disse Skove
Gud for den skionne Sommer love,
Hvor selv jeg var en Blomst i Baar!

O hvilken smertelig Forandring!
Saa gior jeg da min sidste Vandring,
Skovkloster! i din grønne Lund.
Kun Get, kun Get kan ei forsvinde:
Det er det dyrebare Minde
Om en lykselig Ungdomsstund.

(Gaaer.)

(Tienere indbringe et med Gront overtrukket Bord, Skrivertøj og Papir, og sætte tre Stole til Bordei).

Hvidtfeld kommer med **Johannes Mikkelsen** og **Førvalteren**.

Hvidtfeld.

Vi maae strax optage et Forhor over de mistenkelsige Personer, som vi have fanget og hiddraget.—

Lovsted.

Af, Herr Ridder! Det er en stor Trost i min Nod, at I ikke miskiender og ringeagter mig.

Hvidtfeld.

Men hvor kunde I selv anklage Eder for Norden?

Lovsted.

Svaghed, liære Herre! Svaghed!

Hvidtfeld.

Man fandt ikke Testamentet i Selvmorderens Lomme; en Huusundersøgelse i hans tomme Hjem har ingen Frugter bragt. Man fandt kun hans Hustru, som bringes hid, og en anden Lovsgjænger, som beviisligt har haft en hemmelig Samtale med ham igaar,

og som vilde flygte til Kjøbenhavn, men blev hentet
ind paa Beien. Der kommer de med ham.

Peter Blaar (bringes ind med bagbundne Hænder, endnu
med Tørskædet om Hovedet).

Hvidtfeld.

Løser ham!

Peter Blaar.

Løser ham! (Det steer.) Ha, det var et Evangelium.
Jeg takker, strænge Herr Ridder! for naadig Straf. —

Hvidtfeld.

Selv Morderen løses af sine Lænker, i det Die-
blik han staaer for sin Dommer.

Peter Blaar.

Dersom jeg veed, hvad jeg har syndet, saa giv
jeg aldrig blive Menneske meer. Hvorfor sætter man
esther mig? Hvorfor haler han mig ind? Af Skinfuge
kan det dog vel ikke være, fordi jeg ogsaa vil oprette
en Skole? (River Tørskædet af Hovedet.) Respekt for Retten!

Hvidtfeld.

Svar mig paa hvad jeg spørger om! Har I ikke
igaar besøgt Rudolf Green?

Peter Blaar.

Jo, jeg kan ikke nægte det.

Hvidtfeld.

Altsaa vilde I nægte det, hvis I kunde?

Peter Blaar.

Paa ingen Maade, Eders Strenghed! Han er
min Ungdomsven og Skolekammerat, ligesaavel som
Johannes Mikkelsen, som sidder der ved det grønne
Bord. Han er nu kommen høiere paa Straa; men

jeg er ikke storagtig, og søger Dyden hvor jeg finder den, saavel i Gyrdens Hytte, som i Stormandens Palads.

Hvidtfeld.

Det var altsaa for at finde Dyden, at I besøgte Rudolf Green?

Peter Blaar.

Nei, Herr Ridder! det behovedes ikke, den havde jeg allerede fundet i Forveien.

Hvidtfeld.

Beed I, at Rudolf Green har skudt sig selv en Kugle for Panden?

Peter Blaar (sædeles ligeegyldig).

Nei det vidste jeg ikke. Det skulde han ladet være; han var altid saa hidsig.

Hvidtfeld.

Kort og godt: han har viist Jer et Dokument; han har beroet Jer, at han har rovet Testamentet fra Forvalter Lovsted.

Peter Blaar.

Skjondt jeg godt funde nægte det, da der ingen Vidner vare, saa vil jeg dog ærlig og oprigtig tilstaae Jer: Ja! han sagde det; han viste mig et Papir. Men da jeg — som jeg ved alle slige Leiligheder gør, foreholdt ham hans Vildfarelse, og stillede ham det Urigtige i hans Fremgangsmaade i det rette Lys, saamt gjorde ham opmærksom paa, at man aldrig bør tage Dokumenter fra Folk, som ere af Bligtighed for dem og til ingen Nytte for os selv; — saa slog han det Altsammen hen i Spsg, viste mig et Stykke hvidt Papir, og sagde: han havde blot sagt det, for at holde

mig for Nar; ligesom i Skolen, i gamle Dage, hvor jeg altid maatte tiene til Piil for de Andres Galskaber og Raadheder, netop fordi jeg var saa ørbar og adstædig.

Hvidtfeld.

Det er nok for det første. Bringer ham ud igien!

Peter Blaar (til Bettentene).

Bringer ham ud igien! Høre I Ridder Hvidtfelds Befaling, at jeg skal sættes paa fri Fod?

Hvidtfeld.

Ikke paa fri Fod, i Arrest. Lukker ham ned i Kielderen, og bringer saa Forbryderens Hustru!

Peter Blaar.

Af du milde Fader! Bliver Dyden saaledes besønnet, hvad Forskiel er der da paa den og Lasten?
(De gaae med ham.)

Anna Green

(Bringes ind; hun har et lille Barn paa Armen).

Hvidtfeld.

Kom, Anna Green! vi kiente dig,
Og Rudolf var din Mand;
Nu ville vi see, om ørligt du
Dit Bidnesbyrd aflægge kan.

Anna Green.

Han var min Mand, men min Husbond ei!
Tilforn begræd jeg hans Mod,
Og nu jeg begreder ham dobbelt,
Fordi han er hylkligt død.

Hvidtfeld.

Vi vide, han ogsaa var slet mod dig;
Hvi skulde du elske ham?

Han delte med dig ei Brødet,
Men kun sin egen Skam.

Anna Green.

Herr Ridder! At, et gammelt Ar
I har mig i Hiertet oprevet!
Jeg elsked ham ikke for hvad han var,
Men for — hvad han kunde blevet.

Hvidtfeld.

Var du ei Medvider, Anna!

Udi hans sidste Daad?

Det hielper dig ikke du skuler

Din Angst og Synd med Graad.

Anna Green.

Medvider jeg var i hans sidste Daad,

Det vil jeg gierne tilstaae;

Men derudi var der ingen Synd.

Frit kan mit Hierte flaae.

Hvidtfeld.

Tal ei til Retten i Gaader!

Anna Green.

Han har sit Blod udøst!

I selv vil ham mindre foragte,

Naar jeg har Gaaden lost.

Han var af Adel udsprungnen,

Hans Fader en Riddersmand;

Som Tigger han ei kunde glemme

Sin Stolthed og sin Stand.

Hans stolte Fader ham først bestial,

Han Faderen fra ham tog; —

Og derfor siden i Live

Bildt Rudolfs Hierte slog.

Gan elsked mig i min Ungdomsvaar,
Og jeg fandt Rudolf sion;
I siger han gav mig Intet —

(Kysser Barnet.)

Og gav han mig ei en Son?
Tilgiver, jeg Barnet med har bragt —
Ei for min Sag at fremme, —
Men det er endnu for lille til
At skiotte sig selv derhiemme.

Hvidtfeld.

Ha — Rudolf brod i Kammeret ind!
Og vilde han ikke sticke?

Anna Green.

Nei, Herre! Det er det Forsvar
Jeg skylder hans Eftermøle.

Af Hævn, i stormende Brede,
Fordi ham Forvalteren slog,
I Forveien alt af Giemmet
Han Testamentet tog.

Men I, Herr Ridder! som siden
Ei over ham Staven brod, —
I smelted hans stolte Herte!
Han var i Grunden blod.

Han vilde bringe tilbage
Det kostbare Dokument —
Paa forrige Sted det lægge —
Da blev det til Ulykken vendt!

(Til Lovsted:)

I greb ham paa ferske Gierning,
Bakt af den raslende Lyd; —
Men det var ingen Misgierning:
Det Spiren var til en Dyd!

Og nu maae vi Alle sorge!
 Hans Daad blev haardt miskiendt;
 Fortvivlet har han tilintetgiort
 Sig — og Tert Testament!

Hvidtfeld.

Teg haaber, du er uskyldig,
 At du er god og brav.

Anna Green.

Nu staaer et lidet venligt Kors
 Blandt Tidslær paa hans Grav!

Hvidtfeld.

Teg for dit Barn skal sorge,
 Det skal ei faderlost gaae!

Anna Green.

Saa skinner Solen atter

Ind i min mørke Braa. (Hun gaaer med sit Barn.)

En Tiener (kommer).

Teg bringer en Hilsen fra Junker Christopher
 Gise og Jorgen Marsvin. De ville om et Dvarteers-
 tid besøge Eder, Herr Ridder! her paa Gaarden, in-
 den de gaae paa Jagt, og haabe, at de ikke komme til
 Uleilighed. (Gaaer.)

Hvidtfeld.

Teg forstaaer dem! De ville tage Huset strax i
 Besiddelse. Lovsted! Johannes! Mænd maa fatte sig
 i Modgang. Lader os møde dem med No og Værdighed.

(De gaae. Tienere borttage Bordene.)

Skoven med det gamle Egetræ.

Maria (Salene).

Jeg ofte til mig selv har sagt,
 Naar Morgenen var her tilbragt:
 Du kan ei altid blive her!
 Ma folger med sin Hiertenskier;
 Hvor Lykken viser ham sit Slot,
 Der er det herligt, der er det godt! —
 Det er ei smukt, nei det var slet,
 Hvis Alle boede paa een Plet;
 Fordelos Menneskene maae
 Paa Jordens; Dostre tids maae gaae
 Fra Fædrene, — Naturens Bud!
 Vor fælleds Fader, det er Gud;
 Vor fælleds Mo'er paa fiernest Strand,
 Det er det elskte Fædreland!
 Og Fædreland — det er den Jord,
 Der taler samme Sprog, hvis Ord,
 Hvis Lyd i Hiertet Rødder slaae,
 Fra den Tid vi var ganske smaae.
 Saadan jeg forberedte mig,
 Johannes! til at folge dig.
 Og naar jeg grædende her stod,
 Som Den, der snart sit Hjem forlod,
 Saa trostet mig den Tanke strax,
 At disse Skove, Markens Ar
 Jeg skulde see ret snart igien —
 Hos elskte Fader, med min Ven.
 I Aanden da hver Bust jeg saae
 For mig med Søndagskiole paa,
 Fordi til Herthas Helligdom
 Sid i Besøg Maria kom.
 Og dobbelt deiligt Kilden flod
 Med sit Chrystal af Jordens Skiod!

Men nu — nu gaaer jeg trostlos frem,

Af Gud! thi jeg har intet Hjem;

Og Arnen aabner ei, som for,

Maria meer den vante Dør!

Og — hvis der ogsaa paa min Bei,

Bed Maen staae Forglemmigei —

De fremmed Mand nu høre til —

(Torret sine Dine.)

Og jeg dem ikke plukke vil!

(Hun betragter Stedet.)

Min Pleiemoder! hvor du tidt

Gik med mig her! Jeg saae i dit,

Du i mit Herte, — Haand i Haand;

Og du meddelelte mig din Mand.

(Kaster sig paa kne med foldebe Hænder.)

Birgitte! Skyttaand! Kom herned!

End elsker du mig, jeg det veed!

Og at en Engels Magt er stor,

Det veed jeg atter — thi jeg troer.

Sidst, da jeg for dit Billed stod,

Ushnlig mig din Mand forlod,

Fordi jeg tvivlte. Twivlen flyer, —

Min Tillid sig til dig fornher,

Og min Begeistring maner dig,

Birgitte, til at redde mig!

(En sod, sagte Musik lyder, hvori man gienkiender Tonen af den Morgenpsalme, Birgitte Gioe sang i Forsvilleret. Pludselig bliver det lidt mørkere; Birgitte Gioe staarer for Maria i samme Dragt som i Forsvilleret og paa Billedet i Salen; nisser til hende, smiler og kysser tre Gange paa Fingeren. Hun gaaer langsomt hen til Egen, peger paa Huslet i Træet, kysser tre Gange paa Fingeren igien ad Maria og forsvinder. Musiken tier.)

Maria.

Bar det en Drøm? Bar det en Nabenharing?

(Hun løber hen til Træet, griber i Huslet og finder Testamentet.)

O sande Drøm! O hellige Nabenharing!

Jeg har det atter! Her er Testamentet!
 Her! Her! Her! Jeg kiender det igien,
 Jeg har det i min Haand! Som Due flagrer
 Jeg med mit Olieblad til Noahs Ark.
 Syndfloden standset er, og vi skal ankre
 Paa Lykvens og paa Glædens Ararat.

(Der affied.)

Salen paa Herlufsholm.

Junker Christopher Gise, Junker Jørgen Marsvin
 med Jægere og Hornblæsere.

Jørgen Marsvin.

Der kommer os Ingen imøde. Nu skulde Lovierne
 jo beghynde, Christopher!

Christopher Gise.

Vær rolig, Marsvin! Altting gaaer som bedst.
 Hvidtfeld, Rectoren og Forvalteren ere her vel ikke
 endnu; desbedre! Saa forstyrre de ikke Comodien.
 Høreren kommer alt op ad Trappen med Røllingerne.
 Jeg har paa Rectorens Vegne ladet ham falde, for at
 Skoletimerne kunde beghynde. Det skulde da, efter
 Testamentet, som Gud ikke Lov er borte, altid skee
 først gudsfrigtigt med Morgensang og Bon. Men nu
 standse vi dem i Flugten med Valdhorn og Jægervise,
 og indvie Salen til sit rette Brug.

(Man hører Bonnene sygne udenfor.)

Alt svinder mørke Nat,
 Og Gud sin Dag indvier,
 Sol straaler over Krat,
 Ei længer Huglen tier.
 Det føle Nattegys
 Forsvandt paa Herrens Bud.
 Snart seirer Aandens Lys:
 Thi takker Alle Gud!

(Børnene komme ind med Høreren og fortsætte Sangen :)

Ei Danmark til Foragt
I Morke meer skal klage!
Frømhedens og Kundskabs Magt
Skal Dunsterne forjage —

(Christopher Gise giver sit Folge et Visu, og en vild, stærk Sang
med Baldhorn overdove Børnene, som bange forstumme.)

Heisa, hver Junker! lyftig, min Bro'er!

Jag du kun Hjorten som bedst!

Marken er bred og Skoven er stor,

Ingen tor standse din Hest!

I Bondens Korn

Med klingende Horn,

Det overdosser hvært Klynk!

Det spotter Dvindernes Ink,

Heisa, hver Junker! Stem i, stem i:

Jagten er din og Jagten er fri!

Heisa, hver Junker! Ingen din Net

Stæeler med front Hylkeri —

Maria kommer med Hvidtfeld, Løvsted og Johannes Mikkelsen.

(Hun vinker hydende med sit Kommetørslæde. Musiken og Sangen
ophøre.)

Maria.

Hold inde med den støiende Sang!

Forstyr ei Børnenes Skolegang.

Christopher Gise (støt).

Hvor tor I forstyrre Hornenes Skrald,
Som syder i Junkerens egen Hal?

Maria.

Hans egen Hal? Der feil I tog.

Sælg Huden ei før I Biornen vog!

Tørgen Marsvin

(Sagte til Christopher Gise).

Hvad taler hun der om Biornen?

Christopher Gise
(til Jørgen Marsvin).

Tie!

(Til Maria.)

I arvede Borg her stunge vi!

Maria.

I arvede Borg?

Christopher Gise.

Ja saa omtrent!

Maria.

I glemmer nok Stifternes Testament?

Christopher Gise.

I har for tidligt deri Jer forgært!

I glemmer nok selv, at det er tabt?

Maria.

Men Junker Christopher, vor Naboven!

Hvad siger I, om det var fundet igien?

Christopher Gise.

I spøger med mig, skion Domfru skør!

Hvad fundet igien? Og hvor er det?

Maria (viser ham det).

Her!

Christopher Gise

(Seer deri og siger derpaa fortørnet):

Fordomt! Kom Jørgen! Vi Afsted ei ta'er!

En taabelig Ms har holdt os for Nar.

(Christopher Gise og Jørgen Marsvin gaae med deres Folge.)

Maria (glad).

Nei, det var ingen taabelig Ms;

(Peger paa Billedet.)

Det var vor Skhtsaand — Birgitte Gise!

Hvidtfeld.

Nu siunger Lovsangen, Børn! Og vi,
Vi Gamle stemme med Eder i.

(Børnene stille sig frem for de Ældre i en Række. Det fulde Dræster toner med i Sangen, og inddanner Jubel og Seierslyd i Choralens Melodie.)

Alle siunge:

Ei Danmark til Foragt
I Mørke meer skal klage!
Fremhed og Kundskabs Magt
Skal Dunsterne forjage.
Gud! du vort Fædreland
Besværmer ved dit Bud.
Barn, Lærer, Dvinde, Mand —
Nu takker Alle Gud!

(Tæppet falder.)

distress

In 1930, the number of cases of
distress was 1,000.

In 1931, the number of cases of
distress was 1,000.

distress still

In 1932, the number of cases of
distress was 1,000.

distress still

In 1933, the number of cases of
distress was 1,000.

In 1934, the number of cases of
distress was 1,000.

In 1935, the number of cases of
distress was 1,000.

In 1936, the number of cases of
distress was 1,000.

In 1937, the number of cases of
distress was 1,000.

In 1938, the number of cases of
distress was 1,000.

In 1939, the number of cases of
distress was 1,000.

In 1940, the number of cases of
distress was 1,000.

Robinson i England.

Komedie.

Personerne.

Selkirk, en gammel Somand.
Will, hans Pleieson, født Karaib.
Betty, Wills Elskede.
Twastle, hendes Fader, Høsekræmmer.
Defoë, en Digter.
Sir Robert Edgardsen.
Mistress Quickly, hans Søster,
Charles, hendes Son.
Jack, hendes Pleieson.
Crab, Gæstgiver og Kræmmer.
Mistress Crab, hans Kone.
Peter, deres Son.
Andrews,
Joseph,
Butterflie,
Aristus,
Gryphius,
Magister Romanus.
Agathe, Defoës Huusholderinde.
En gammel Gartner.
Nanny, Bettys Pige.
Et Bud.

Poeter.

Philosopher.

Handlingen foregaar i London og paa Sir Robert
Edgardsens Gods.

men maaest du nemme med det enkleste
og altid et godt tilval. Nog mere vel i sam-
me lande har vi ikke.

1800 ande er nu viden vel in delli 2

1800 ande er nu viden vel in delli 2

Første Handling.

Et lille Værelse.

Mr. Twastle. **Betty.** **Will og Selskirk** sidde ved
et Middagsmaaltid. Den Sidste er falden i Sovn i
sin Lænestol.

Twastle.

Nu, det skal være Selskirks og Wills Skål! Gid
J maae blive ansatte her i Europa. Et lille Embede.
Stort kan det ikke være. Hvad veed J? Hvad have
J lært? Fiske, gaae paa Jagt, det bliver man ikke
feed af i London.

Betty.

O kære Fader! Will har lært Meget; han finder
saadan Fornsielse i at løse: han har næsten læst alle
vore Digtere, især Shakespeare, som han siger, minder
ham tidt om hans Øe, og om de Tanker, han gjorde
sig der i sin Eنسomhed.

Twastle.

Ja Shakespeare! Det var jo ogsaa en halv Bild-
mand. Nei, vil du ordenlig blive tam, min Son! saa
maa du løse tamme Skrifter. — Overalt, det Læserie,
det duer ikke; det hører endnu til Barbariet, til

Menneskehedens Barndom. Naar man er Born, gaaer man i Skole; vorne Folk læse ikke meer; de virke for Staten.

Will.

Tillad at jeg skænker Den et Glas Sekt!

Twastle.

I traktere med Sekt? Det er christeligt. Jeg spiser ellers meest Drekiod og drikker Öl; deraf kommer det Satte, det Solide i Karakteren. Fortæl os nu lidet om din Levemaade, Kammerat! God dam! Spise Mennesker og drikke Blod! I staae endnu paa et lavt Trin af Kulturen. Her i Europa flaae vi vel ogsaa Folk levende, det forstaaer sig, men ikke paa de Maader.

(Eer.)

Will (til Betty).

Hvor selsomt thøkkes det mig, skionne Miss,
At sidde her med Dem og Deres Fader,
Min Pleiefader, i det snevre Kammer!
Jeg, som for ikke lang Tid siden ilte
Med Hjortens Flugt igennem thylle Skov,
Brod mig en Sti, som Slangen, igennem Krattet,
Krob høit omkring i Grenene, som Aben,
Og svømmend som en Fisk i Bolgerne.

Twastle.

Det giore vore Matroser ligesaa godt. Bliv Matros! det er din Bestemmelse. Det er den frieste Stand, især her i Landet; thi saasnart en Matros sætter Foden paa Landjorden, for at være bunden, — vips slæber man ham ud paa et Skib, og tvinger ham til at være fri igien. Der kan du klavre saa meget du vil. — Lobe? Nei, paa et Skib kan du ikke lobe langt, det er sandt; men saa lober Skibet deslænger for dig. Skænk mig endnu et Glas Sekt!

Betty.

Har De tidt været i Livsfare, Will?

Will.

Den Vilde, Betty! kiender ingen Fare,
Han leger daglig spøgende med Døden,
Som Born med Dukketøj.

Twastle.

See, giør I det?

Will.

Tidt med min Øxe, giort af haarde Træ —

Twastle.

Hvi har I ikke Jern?

Will.

Det maa De spørge

Naturen om.

Twastle.

Hvi handler I da ikke?

Saa sit I gode Baaben, kunde dermed
Langt bedre slaae hverandre strax ihiel.
Jeg har en Svoger, som er Isenkæmmer;
Han sælger Spader, Knive, Leer, Plovjern,
Bradpander til at bage Pandekager,
Og mange andre krigeriske Baaben
Af Jern, som hænge malet ganske fort,
I kunstig Orden, paa hans Kramboddor.
Tro mig, den Karl han vilde giøre Opsigt,
Ifald han kom blandt Jer. Han blev en Gud!
Han blev tilbedt; han blev en Dalai Lama.

Will.

Man ei tilbeder Dalai Lama der.

Twastle.

Da har I dog et Dyr, som kaldes Lama.

Will.

Et Faar.

Twistle.

Nu ja!

Will.

Et Faar, men ingen Gud.

Twastle.

Ja saa! — Men hvordan gaaer det med vor Bært?
Jeg troer, han faaer en lille Middagsluer.

Will.

Tilgiv ham, Master Twastle. Lad ham sove!
Han har udstaet meget, og hans Kræster
Er svækkede. Han mangler ofte Sovn,
Gaaer mange Nætter op og ned ad Gulvet.
Og naar han sover, drømmer han, og taler
Bestandig om sin Æ.

Twistle.

Gud hielpe ham

Før Æ, han har! Nu har en Skibscaptain
Sin Fane stukket ned i Sandet der
Med Gammelenglands Flag, og det bethyder
At den tilhører os. — Ja saadan gaaer det!
Jeg folte selv et Fandens Smæk forleden:
En Bankerot — en Debitor — fordømt —
En Porterbrygger! saa solid en Mand —
Solid — du kender Ordet? — veed dog hvad
Solid bethyder?

Will.

Nu, jeg tænker hvad
Der dygtigt er og grundfast.

Twistle.

Ganske rigtig!

(Til Betty:)

Jeg seer han lægger sig dog efter Sproget.
Dg veed du nu hvad dygtig grundfaast er?

Will.

Nu, det kan Meget være, tænker jeg,
Paa høistforstellig Biis.

Twastle (til Datteren).

Der tog han feil;
Men det maa man ei regne ham til Ondt
I Forstningen. — Solid er Penge, Will!
Solid er Penge: hvad der eier eller
Der slaffer Penge. Som nu Porterbrygning,
Den er solid, den er Bredstudium.
Olstudium kan den vel ogsaa kaldes.
Tag dig iagt for disse Bidenskaber,
Især de Skionne, de er hæslige!
De kun forføre Folk til Lediggang,
Saa at de gribte maa til Bettelstaven.

Betty.

Nu Will, fortæl os lidt om Deres Krig
Og om de Vildes Tvedragt.

Twastle.

Ei, min Pige!

Det kan man forestille sig. Jeg var
Forleden kommen i en saadan Casus,
En Trængsel! Jeg blev trykket ganske flad
Som Svinesylte, sans comparaison.
Der var Auction ved Borsen, det var Twist.
(Til Will:)

Du kiender Twist?

Will.

Ja, altfor godt desværre!
Hos os var evig Strid og evig Kvist. —

Twastle.

Det er en anden Sag. Jeg mener Garn,
Utvundet Bomuldsgarn.

Will.

Nei, Master Twastle!
Det kiender jeg slet ikke.

Twastle

(tager ham under Hagen).

Der er Meget,

Min Son, som du ei kiender her i Verden,
Som du maa lære. Skienk mig et Glas Sekt!
Den gode Selkirk seiler til sin Øe
Paa Drømmens Fartøj, og med dens Passatvind.

Selkirk (i Sovne).

Den Støtte holder Hulen!

Twastle.

Hvad for noget?

Selkirk (i Sovne).

Ta'er jeg de Stene bort, saa falder Loftet;
Jeg bli'er begravet levende.

Will.

Han tænker

Bestandig paa sin Hule.

Twastle.

Hulen hører

Ei længer ham til, nu han boer til Leie
Hos mig, høit op i Kvisten; maa betale

Smukt hvad han skylder, inden Flyttedag.
Hvis ikke gaaer det galt.

Betty (bedrovet).

Men liære Fader,

Jeg beder Dem!

Will.

Han — han betaler nok.

Han var for nogle Dage siden hos
En Lærd, med denne lille Pakke Skrifter,
Som man har raadet os at lade trykke:
De sælsomme Begivenheder, vi
Har levet op. Saa faae vi Penge!

Twastle.

Snaf!

Begivenheder trykke? Narrstreger. —
Min Fætter trykker.

Will.

Kunde han maaskee? —

Twastle.

Kattun; men ingen Skrifter. Tryk Kattun!
Det sættes af, blier ei Makulatur.
Det andet Narrerie har Fanden skabt.

Selkirk (i Sovne).

Hvor er de Mennesker? — Jeg seer dem ei.
Jeg er endnu alene — jeg er ene —
Mig øndser Ingen! Kun min Will! min Will!
Ham havde jeg — og ham har jeg endnu.

Will.

Han elsker mig, den gode gamle Fader.
Men jeg er bange for hans Sundhed, Betty!
Han taler undertiden gaarste vildt.
Det Slid og Slæb, som lang Tid han har haft,

Har ældet ham for Tiden. — Dette Skifte!
 Vor Fattigdom. — Den snevre Krog. — Hvor gierne
 Vil jeg fortiene Brodet til ham, Bett! —
 Men trælle for mit Brod, som Tiener hos
 En fornem Herre — nei, det kan jeg ikke.
 Min Fader var en Kongeson; min Farbroer
 Bar Konge for de Wilde. Gierne jeg
 Hdmøger mig! En europæisk Borger
 Er meer end Kanibalers Drot, det veed jeg;
 Men Tiener — Tiener vil jeg ikke være.

Twastle.

Hvorsor ei det? Saa faaer du Guldgulner
 Om Hatten og paa Klæderne; kan spise
 Den bedste Mad, og faaer en Flaske Viin
 Ut gottes med om Dagen.

Will.

Mange Tak!

Jeg drinker heller Kildevand, som fri.

Twastle.

Det klinger smukt. — Maa — vel bekomme os!
 Nu har vi spist — nu er det Tid at gaae.
(Tager sit Glas og raaber Selfirk i Dret.)
 Saa vil vi drikke Voertens Skaal!

Selfirk (vaagner).

Af, af!

Jeg troer at jeg var falden lidt i Sovn.
 Tilgiv mig, Master Twastle!

Twastle.

I er svag,
 Det er naturligt at I falder sammen.
 Nu — velbekomme! Tak for Mad! I har
 Beværtet os — giør det ei østere!

Det kostet Penge. — Her i denne By
 Gaaer man ei noget Skridt foruden Penge.
 Paa Themseens Bredder krybe Padder nok
 Med tykke Maver; men de maae ei væltes
 Paa Ryggen, som paa St. Ascension;
 De vil ei loges i Maderavuen,
 Kun fyldes med den. Her er Fugle nok,
 I Tomfrubuur og paa Spadsergang,
 Men de er tamme, de maae ikke skydes.
 Her kan I ikke længer følde Treer;
 Thi vi har ingen, vi maae brænde Steenkul,
 Og den er ogsaa dyr. Alting er dyrt.
 Saa maae I spare! Varterne forstaaer
 Ei Spog: naar Leien ei betales strax
 Til rette Tid, saa fastes man paa Doren;
 Det har man ofte haft Exempler paa.
 See til, I kommer i et Hospital,
 Det tiener Eder bedst. Og Bill derhenne,
 Med Kobberfarven, med den smukke Voxt,
 Er slakt til Domestik med brede Tresser
 Bag een og anden Ladys Stol. — Guds Fred!

(Staaer op.)

Nu gaaer jeg til min Dont, min Hosebod,
 Og føler mig i den saa stolt en Mand,
 Som Ridderen af Hosebaendet. Betty,
 Hvad staaer du der og gaber efter? Vil
 Du kiope Bill?

Betty

(undseelig og bevæget).

Farvel — Herr Selkirk! Will!

Will

(med et omst Blit).

Farvel, min skionne Miss!

Tiwastle
(Trækker ham til en Side).

Du ei forstaer
At tale Sproget ret endnu, min Ven!
Det hedder ei: Farvel min skionne Miss;
Thi først er hun jo slettes ei din Miss,
Og for det andet, om hun end er smuk,
Det kommer ei det mindste Sagen ved.
Det hedder slet væk (for en anden Gangs Skyld)
„Farvel Miss“. Har du ret forstaet mig?

Selkirk.

Farvel og Tak! Tak for Tert Raad til mig!
Teg lægger det paa Hierte.

Tiwastle.

Gistr I det!

Et Raad i rette Tid er Penge værd.

(Gaaer med sin Datter.)

Selkirk

(Stirrer bedrovet hen for sig).

Ta han har Net! Teg er en Invalid —
Bestemt at mugne hen i Hospitalet.
Og du, min stakkels Will! og du maa sælge
Din Frihed i det fri Britanniens.
Det havde jeg ei tænkt! Hvi blev vi ei
Dog paa vor De? Hvi smutted vi af Bustlen,
Da vi saae Memmester, for at befries?
Befries? Hvorfra? — Uldjages af vort Eden!
Hvad sogte jeg? — Det elste Fædreland!
Hvad er det egenlige Fædreland?
En Hytte, Fader, Moder, Søster, Broder —
En halv Snees Venner — og vor Barndoms Egn,
Hvor er det Alt? Dødt eller reent forandret.
Halvhundred Aar har omstukt Alt, selv Sproget.

Jeg kiendte Barken hifst i mine Træer
 Langt bedre Will, end disse Ansigtter;
 Thi Træet nikked jo dog venligt til mig.
 Jeg var en Konge paa min Øe, som Adam
 I Paradis. Vel sandt jeg ingen Eva,
 Men heller ingen Kain blev min Sorg.
 Jeg sandt en Son, en god, en kærlig Abel.
 Hvad vilde jeg da meer?

(Han omfavner Will.)

Will.

O græd ei, Fader!
 Jeg har det bedste Haab og takker dig,
 Fordi du bragte mig til Mennesker.
 Det er dog skønt! Naturen er vel smuk,
 Men Mennesket er dog Guds første Skabning.
 Vor Øe var tom og sorgelig.

Selkirk.

Nei, Will!

Ei sorgelig! — blid — himmelst i sin Ro —
 En Kirke for Guds Almagt.

Will.

Det er sandt,
 Du kan ei more dig i denne Brimmel,
 Som jeg.

Selkirk.

Saa morer denne Brimmel dig?

Will.

Den Slov af Master langs ad Themsenes Bredder,
 Den Børsens Bisværn, disse Blandingter
 Af alle Nationer, alle Sprog;
 De hellige Kirker med Choralerne,
 Med Præstens fromme Præken; Parlamentet
 Med sine kælle Taler; Skuespillet

Med sine Skærmer, Lys og Eventyr; —
 Selv Kassehuset med Aviserne;
 De raste Væddelob, de skønne Heste;
 Lyftstæderne med saftigsroligt Græs;
 Og — meer end Alt — (Standser.)

Selkirk.

Hvad Will? Hvad meer end Alt?

Will.

Hvi stammer jeg mig? Eders skønne Øvinder!
 Jeg veed, at mine Landsmænd er Barbarer,
 Blodgierrige, glubské Dyr; men, Fader Selkirk!
 Saa har de ogsaa Dhrets Fortrin, veed du.
 Hvo nægter, de er Kæmper? Hvad er slig
 Tykmavet Londons Borger med Parhjæl,
 Hvad er en saadan lille modens Herre
 Mod een af vore nogne Folk? saa glubst
 Som Tigren i sin Kamp, saa from som Barnet
 I Fred. — Men Eders Øvinder —

Selkirk (smilende).

Vore Øvinder

Dem foretrækker du?

Will.

De er saa hvide
 Som Nattens Sne, og deres Løkker gule
 Som Maanens Straaler; deres Nine ligne
 Den klare Himmel; — det er sande Engle!
 Og deres Blik og Smile smelte Hiertet
 Med Løngsel; som ei Kanibalen folte,
 Der saae kun hine føre Kæmpeqvinder,
 Med sorte Stirreblik, og Blodkoraller
 Omkring det brune Bryst.

Selkirk.

Den lille Miss,

Den smukke Betty lader til at giøre
Stærkt Indtryk paa min Will.

Will.

Hun er saa frist
Som Vaaren, og uskyldig, blid som den.
Hun synger som en Fugl, og ikke Rosen
I Purpur overgaaer de runde Kinder.
Og hendes Siel er endnu mere skion,
End Legemet.

Selkirk.

Og hvoraf veed du det?

Will.

Vi ofte tale med hinanden.

Selkirk.

Saa?

Og kan hun side dig?

Will.

Jeg veed det ei.
Jeg ønsker det. Jeg var ulykkelig,
Ifald det ei var saa. Hun hører gierne
Mit Eventyr. Hun grader — smiler — sukker. —
Og naar jeg stirrer hende stift i Diet,
Da slaaer hun Diet ned, og Kindens Roser
Faue mere Purpur; men hun vredes ei.

Selkirk.

Min stakkels Will! Ifald du elsker Betty,
Da seer jeg intet Haab for dig, min Son!
Thi du er fattig, Faderen er gierrig,
Og har bestemt en Brudgom for sin Datter
Aldeles efter sit Sind.

Will.

Betty ægter

Ham aldrig, aldrig! Nei, det veed jeg vist.

Bel har hun intet sagt — O Læben taler
 Kun Klogtens Ord; men Diet Kiærighedens.
 Hvad hielper det, at Frygt gør Tungen stum,
 Naar Blik og Smil forraade Hemligheden?

Selkirk.

Hvor hurtig du er vorden Europæer!
 Jeg, i min Gensomhed, er bleven sky,
 Og næsten bange for hvert fremmed Ansigt.
 Dog — det er sandt, Naturen stærker Gaver
 Til Sydhavssøen, som til Storbritannien.
 Lang Tid kan Fjeldet stiule Diamanten;
 Men findes den og slybes, straaler den
 Med Glands, som Flinten udenfor maa savne,
 Skjondt den bestandig stod i Solens Lys.

Will.

Din Godhed for mig, Fader! overdriver.

Selkirk.

Du elster, du er ung! Det unge Træ
 Omplantes let; det Gamle taaler ei
 At flyttes meer. Jeg frygter, jeg gaaer ud.

Will.

Bedrov mig ikke, Fader!

Selkirk.

Hvorfør blev du
 Et end et Nar paa Den med mig, Will?
 Du havde trykket mine Dine til,
 Og kunde reist og elsket i Europa.
 Nu gaaer jeg som et Udsud, som en Fremmed —
 En gammel Stodder. Hjst paa Den staarer
 Min Hytte tom og venter paa sin Herre,
 Som flakker uden Ly paa Londons Gader.
 Nu løbe mine stakkels Lamaer

Vildt om i Kratter, og min skionne Have
 Groer fuld af Ukrudt; ikke stær jeg meer
 En Fure daglig i min Trekalender,
 Min Almanak er sluttet, Bill!

Bill.

O Fader!

For Guds Skyld, stig ei sligt. Og vidste jeg
 At det var saa, du kunde ikke trives
 Meer i dit Fædreland, og i Europa —
 See, jeg forlod det Alt, og fulgte dig
 Igien til dine Orkner.

Selkirk.

Jeg har ingen.

Man har berovet mig min Orken, Bill!
 Den er ei meer, du søger den forgiveves.
 En Kolonie af Dybtfordærvede
 Nu bygge der. Der var jeg mere fremmed,
 End selv i London. — Ofte har jeg tænkt
 At gaae til Skotland, at opsoge der
 Min Et, min Barndomsegn blandt Klipperne;
 Men Alt er dødt for mig, det veed jeg nok.
 Her har jeg dog min Bill.

Bill.

Taalmodighed!

Her kan vi ogsaa vorde lykkelige.

Selkirk.

Mit gamle, brustne Anker, gode Søn!
 Er giennemædt af Rust; det laa for lang Tid
 I Slud paa Stranden, duer ikke til
 At fæste Hanken meer i Haabets Klippe.
(Han tager sin Hat.)

Bill.

Hvad vil du?

Selkir k.

Gaae — hvad jeg saa tidt har giort
 I denne Verden — en forgieves Gang.
 Den lærde Herre, denne Herr Defoe —
 Du veed, jeg gav ham for et halvt Aar siden
 De Smaapapirer, mine Hændelser,
 Nordenligt opstrevne — for mig selv
 Knap læselige. Han har lovet mig
 At ville gienmemsee det hele Kram.
 En Skipper gjorde mig det Forstag, veed du,
 Jeg skulde lade mine Neiser trække;
 Her trækkes og her læses alle Slags;
 Det var dog noget Eget, meente han.
 Jeg føler selv, at hvis jeg kunde ret
 Fremstille, hvad jeg havde stridt og lidt —
 Da vilde Bogen læses med Forumdring,
 Og more Mange. Men det er umuligt!
 Jeg er en gammel, ustudeert Matros;
 Forstod kun maadeligt at føre Pennen,
 Da jeg var hngre, meget mindre nu.
 Dog, da jeg eengang er den gamle Nar,
 Og ikke glemme kan mit Kongedom,
 Saa var mig ogsaa Fristelsen for stor;
 Jeg modstod den ei længer; skondt jeg veed
 Forud, den lærde Herre leer og rækker
 Mig mine Stumper spottende tilbage.

Bill.

Det skal du ikke sige! Jeg har hørt:
 En god Skribent behøver altid ei
 At være just saa lerd. Har du et Hierte,
 Forstand, og noget Morsomt at fortælle,
 Saa giver nok Fortællingen sig selv.

Selkir k.

Det er ei langt herfra; det er en Gang.

Hvad har jeg andet nu at foretage?
 Giv mig min Overkiole! Det er kisligt,
 Og jeg var vant til mine lodne Skind,
 Hvor Solen brændte stærkere.

Will (hjælper ham).

Du kan ei
 Faae Klæder nok; mig er de kun i Beien.

Selkirk.

Du løb omkring i kraftig Nogenhed.
 Saa gaaer det, Will! See, Sommeren behøver
 En Klædebond: den er en Yngling varm,
 Som svømmer om og kiosler sig i Floden;
 Den gamle Vinter sidder som en Gubbe
 Med Hætten over Hovedet, og varmer
 Ved Arnenes Lue sine stive Fingre.
 Men Arnen mangler mig!

Will.

Den faaer du nok!

Selkirk.

Ta, ja, den sikre, lune; hvor jeg meer ei
 Kan siges op til nogen Flyttedag.

(De gaae.)

Defoës Værelse.

Nogle Baller Papir staae opstabelde i Baggrunden.

Defoe. Agathe.

Agathe.

Nu har jeg aldrig seet! Men hvad vil Herren
 Da med den grumme Hoben Trykpapir?

Defoe.

Naa? Veed Hun ikke det endnu? Det er jo
Min Bog — min Robinson.

Agathe.

Hvad? Er det muligt?
Har Herren skrevet alt det?

Defoe.

Synes Hun
Nu ikke jeg er flittig?

Agathe.

Ih min Gud!
Naar har da Herren skrevet det?

Defoe.

Hun seer jo
Jeg skriver daglig.

Agathe.

Men en saadan Mængde.

Defoe.

Det svulmer ud i Trækken, maa Hun vide.
Har Hun ei ogsaa mærket sligt, hvergang
Hun søger Grød og Arter i sin Gryde?

(Han giver hende en Bog.)
Maa jeg opvarte med et Exemplar?

Agathe (neier).

Af Gemini, jeg takker gode Herre!
Ha, nu forstaaer jeg det! Det er den smukke
Historie, om ham, den stakkels Døvel —
Paa Den, hvad han heed —

Defoe.

Robinson Crusoe.

Agathe.

Ta, ganske rigtig. Troer da Herren ogsaa,
 At jeg og Zenny vi kan læse denne
 Begivenhed? og mon den ikke gaaer
 For meget over vore Fatteevner?

Defoe.

Enhver kan læse den, Enhver kan mores!
 Den Klog, den Enfoldige, Lærd, Læg.
 Det er just Sagen. Bli'er det saadan ved,
 Saa er min Lykke giort; jeg bli'er om kort Tid
 En Mand paa mine thvetusind Pund.

Agathe.

Nu har jeg aldrig seet! Blot for en Bog?
 En Fabel! En Fortælling! En Roman!
 Hvis det var Mad, Plumpudding eller Smør;
 Hvis det var Toi, som Stromper, Klæde, Lærred;
 Hvis det var Rage, Sylttoi, Liqueur —
 Ja, du min Gud, det trænger Alle til;
 Det er Neest, det Nytte giør i Staten;
 Men —

Defoe.

Skinke et Glas Madera!

Agathe.

Sit Morgenglas, da han gik ud. Herren drak alt

Defoe.

Man maa dog drikke Lykkens Skaal, Agathe!
 (Agathe skinke, han drifter.)

Agathe.

Lad mig nu see at Herren skønner paa,
 Han har det godt!

Defoe.

Ja, ja! det skal jeg nok.

Agathe.

Man Maade holde maa med Glæden.

Defoe.

Rigtig!

Og naar man trænger til Paamindelße,
La'er man Agathe falde.

Agathe.

Sandhed hører

Man ikke gierne.

Defoe

(tager i sin Lomme).

Jeg maa dog betale

(Giver hende Pengr.)

Agathe.

Gud! — Guineer.

Defoe.

Kiob sig nu

En Søndagskiol', som Hun kan stadse med,
Øvergang Hun gaaer i Kirke.

Agathe.

Nu, man maa

Dog sige hvad man vil: De har et Hierte —

Defoe.

Som Guld. Gi sandt? Nu ned med sig i Kioknet!

Agathe (sagte).

Nu skal jeg sandt for Herren ogsaa lave
Ham Agerhøns, det er hans Livret, veed jeg.
(Neier.)

Jeg talker og rekommanderer mig.

(Gaaer.)

Defoe.

Mig selv det forekommer som en Drøm!
 Defoe — jeg Robinsons Forfatter? Ha,
 I hvært et Huis man læser Robinson.
 Jeg seer den unge Lady med sit Guldhaar,
 Hun stotter Hov'det paa den runde Arm,
 Og sluger Bogen med de store Øine.
 Den gamle Kiosemand sidder i Comptoirret,
 Høit paa sin Stol, sin Skriveræsel, læser
 Om Den hist, og glemmer Contrabogen.
 Den lille Miss og hendes Elster tænke
 Paa Fredag, paa de Vilde, studse, mores,
 Og glemme selv det sukkersøde Maanskin.
 Ja Drengen, paa sin Skammel, seer opmærksom
 Paa Bedstemo'er, der snovler ved sin Brille.
 I Windsor læser man min Bog med Guldsnit,
 Og Tiggeren paa Tærsklen sidder med
 Et survet Exemplar, som han har laant.
 Den Lerde glemmer sine Folianter
 For min Octav, og usdes til at rose
 Hvad han foragte vil. — Det er dog herligt,
 At virke saadan paa en heel Nation!

(Efter et Dphold.)

Men — men Defoe — Ha, den forhadte Tanke!
 Og hvis det blf'er bekjendt og kommer ud,
 Vil man ei troe, slet intet hører dig til?
 Thi saa er Mennesket: man falder fra
 Den ene Yderlighed til den anden;
 Foragter let, hvad nhs man har forgudet.

(Han tager en lille Pakke frem.)

Den gamle Somands Ord var kun et Chaos,
 Hvoraf jeg stakte mig min Digterverden.
 Og dog — dog, kan jeg nægte? — Meget er der,
 Som jeg har skrevet ud, og vel benyttet.
 Den hele første trællende Idee. —

Saa gif det stedse! — Har ei Shakespeare taget
 Sit Stof af Eventyr? — Ha, jeg tor vødde,
 Cervantes fandt en Don Quixote i Mancha.
 Men Ingen veed det, og hvad ingen veed,
 Fordunkler ikke Skaldens Glands. — Og hvis —
 (Grubler.)

Hvorfor ei? — Hvad har Selkirk vel for Nytte,
 Hvad Ere har han af, det bli'er bekjendt?
 Ja — han maa bort og tie. Jeg vil skienke
 Det lille Sted ham, som jeg har paa Landet.
 Der skal han faae det godt; men tie skal han,
 Som Muldværp i sin Tue.

(Det banker.)

Defoe (farer sammen).

Ha, hvo banker?

Hvis det var ham — (Hoit:) Kom ind!

Selkirk træder ind.

Defoe (sagte).

Ja ved Apollo!

Frist, gamle Shynder! Spil din Nolle vel! —

Selkirk (vesteden).

Jeg gaaer dog ikke feil? Forlad mig, taler.
 Jeg her med Herr Defoe?

Defoe

(med et paataget rast Basen).

Ja ganske rigtig.

At — Master Selkirk! Er det Jer? Velkommen!
 Jeg kiende Jer ei strax igien.

Selkirk.

Det troer jeg;

Det er heel rimeligt. Mit slette Skrog
 Er næsten hugget op til Brag, fra sidst.
 I veed, paa Wappings Kaffehuus —

Defoe.

Ja, riktig!

I gav mig der en lille Pakke Skrifter
At giennemsee —

Selkirk (undseelig).

Tilgiv, min lærde Herre!

En Mand i mine Aar, af Noden avet,
Mindst burde dadles for Forfænglighed;
Men det var heller ei den Orm, som stak;
Oprigtig talt, det var Nodlidenhedens.
Og midt i Havsnod, griber Haanden, veed I,
Den mindste Planke, skiondt den ei kan bære.

Defoe

(betragter ham opmærksomt).

I er besteden.

Selkirk (godtroende).

Ikke sandt? Det duer
Ei noget? Det er Lapperie.

Defoe (forlegen).

Nu, Kiære! —

Det siger jeg just ei. Hvis I forstod
At føre Pennen — Eders Hændelser
Er egne — Jeg vil ikke sige dermed
Just ganske nhe og aldrig hørte for. —

Selkirk.

Naar jeg undtager Will, min Pleieson,
Og mig, har aldrig jeg om Nogen hørt,
Som leved Aar for Aar i Gensomheden
Paa slig en øde Øe.

Defoe (hurtig).

Jo, Selkirk, jo!

Ifald I havde Læsning, mindtes I

Bal fleer Grempler. For tretusind Nar
 Var Philoktet alt sfig en Enebygger:
 Han leved i en fugtig Klippehule,
 Han gik paa Jagt, og fældte Dyr med Pile,
 Indtil der kom et Skib og frelste ham.

Selkirk (Forundret).

Tretusind Nar? — Min Tro, det er en lang Tid!
 Og veed man ingen mellem Philoktet
 Og Selkirk, saa beviser det for os,
 At Hændelsen er sielden.

Defoe.

Det er sandt.

Og more gør den, blot som Hændelse.
 Det vil jeg ogsaa tilstaae, — gierne tilstaae.
 Det Vigtigste: Udviklingen, den Maade,
 Hvorpaas hvert Træk er stillet frem og malt,
 Hvorved man sættes, saa at sige, ind
 I sligt et Liv, og selv oplever det;
 Det mangler Eders lille Dagbog ganske.

Selkirk.

Af Gud! det veed jeg nok. Jeg har, som sagt,
 Aldeles ingen hoie Tanker om den.
 Min Mening var, om ei den kunde bruges
 Som Stof maastee, som raat Material?

Defoe.

Det traf saameget heldigere, Selkirk,
 Da jeg i lang Tid alt har havt en sfig
 Idee, før I kom!

Selkirk.

Virkelig, min Herre?

Defoe.

En lignende, forstaae mig, ikke ganske;

Og jeg vil ørligt tilstaae: Eders Dagbog
Gav mig Anledning til ret smukke Træk.

Selkirk.

Saa har I dog benyttet mine Hæfter?

Defoe.

Ja — for at bruge Signelser som I:
Som Fabrikanten, der sin Bomuld tog
Fra Traet, spandt, og væved det til Klæde.

Selkirk.

Det twivler jeg ei om. — Hvad har I kaldet
Den Bog? — (Begjærtig:) O, har I ei et Exemplar?
Hvad koster Bogen? Jeg maa læse den.
Er det om Gen, som leved paa en Øe?
En ubeboet Øe?

Defoe.

Som Philoktet

Og I; ja ganste rigtig. — — Bogen er
Ei her endnu. I faaer et Exemplar
Smukt bundet ind, saasnart det kommer fra
Bogbinderen. — Men — hvad jeg vilde sige —
Mit Værk er færdigt; alle Kiendere
Bersomme Bogen; den fornsier Alle;
Man hnder meget min Fremstillingsmaade, —
Ei Fahlen at forglemme, som tildeels
Jeg skylder Eder, men dog meest mig selv.
Nu altsaa — jeg vil høste Fordel af den,
Og det er billigt at I faaer en Part.
See — thve Miil fra London, ved en Skov,
Har jeg et lille Sted, min gode Selkirk,
Med Have til. Der boede jeg tilsorn;
Nu agter jeg at kose mig en Gaard
I Londons Nærhed. I skal boe i Hytten.
Den hører Eder til imens I lever,

Dg jeg vil aarlig stænke Jer endnu
Halvhundred Pund. Er I fornsiet dermed?

Selkirk

(holder sine hænder).

Halvhundred Pund om Aaret, og et Huus
Paa Landet ved en deilige Skov?

Defoe.

Nu, Selkirk,

Troer I Jer saa betalt?

Selkirk.

Betalt, min Herre?
Giv mig ei kamrad! Kald ei Eders Gave
Betaling! Giv ei Eders Høimod Navn
Af Skyldighed!

Defoe (rørt).

I er for noisom, Selkirk!
Bed Gud, det har I ørligt, vel fortient.

Selkirk (glad).

Saa skal jeg leve mine sidste Dage
Frit i Naturen, uden Næringssorg?

Defoe.

Det skal I; og saasnart I mangler Noget,
Siig det til mig, saa skal jeg hælpe strax.

Selkirk

(griber efter hans haand).

Uegenhættige, høimodige Mand!

Defoe

(trækker haanden stamfuld tilbage).

Kald mig ei saa, det ei tilkommer mig.

Selkirk.

Fortiener ikke sleg Belgierning Tak?

Defoe (sætter sig).

Alt hvad jeg nu forlanger, er kun dette: —
J finder Eders Skrift betalt, ei sandt?
J er fornøjet?

Selkirk.

Var jeg Glæde værd,
Hvad jeg ikke var det?

Defoe

(gaar til Skriverborde, og tager et Blad Papir frem).

Nu velan!

Saa underskriv mig disse Linier:
Beviis for, at J folgte Manuscriptet
Til mig, og at det nu er ganske mit.

Selkirk.

Men bruger J min gamle Dagbog længer?

Defoe.

Aldeles ikke.

Selkirk.

O, min gode Herre,
Saa giv mig den igien! Jeg har den kær,
Den er min Sicels Fortrolige, den fulgte
Mig stedse paa min Vandring; hver en Tanke
Har jeg meddeelt den, som et Vennebryst.
For hver en Aanden er den kun et Intet,
For mig en Slat.

Defoe.

Det gior mig ondt, at jeg
Maa afslaae Eder den beskedne Bon.
Det har sin Marsag. Er vi enige,
Saa hører Bogen mig til.

Selkirk.

Kære Herre,
Bliv ikke vred! Kan det ei andet være,

Saa maa jeg stilles fra min gamle Ven.
Det er ei første Gang, jeg rives fra
Det Vanlige, det Kiære. Som I vil!

Defoe

(Ringr paa Agathe).

Giv mig et Fyrfad ind med Gloder strax,
Og sæt det i Kaminen!

(Til Selskirk:)

For at I

Skal see, det er ei Lyft til meer at bruge
De gamle Hæfter, vil vi brønde dem,
I Begges Overværelse.

Selskirk (utter).

Ja, ja!

Defoe.

Og endnu Et! Tro maae I love mig,
At I vil aldrig hætte Jer for Nogen
Om denne Sag; om hvad I folgte mig.
Seer I, jeg skal forklare Grunden, Selskirk!
Jeg Fiender har, som gnave paa min Noes,
Og see sig magre paa min trinde Belstand;
Fik de at høre nu sliig Hændelse,
Da vilde Klaffertandens hundred Tunger
Udsprede snart de latterligste Nygter.

Selskirk.

Ja, ja! Det kan jeg ganske godt begribe.
Og helligt sværger jeg, ved den Algode,
Som rørt har Eders Sind, og gav Jer Lyft
Til at formilde Gubbens sidste Dage:
Jeg tier, og skal være taus som Graven.

(Agathe har sat Fyrfadet i Kaminen, og er gaaet igien.)

Defoe.

Det er mig nok!

(Kastor Papirerne paa Idben.)

Og dermed vie vi
De tomme Straae til Evighedens Flamme.

Selkirk

(Seer paa Iden, og torrer sine Dine).
Hvor hurtigt lue de! — Hvor hurtigt svinge
De deres røde Vinger og forsvinde!

Defoe

(giver ham Penge).

Tag denne Gielp, min Gubbe! for det Første.
Gaa hjem og vederqvæg dig! Dril min Skaal!

Selkirk

(trykker hans Haand).

Det skal jeg! — Tak! —

(Sagte, stirrende i Kaminen.)

Der svandt det sidste Glimt. —
Dog nei! Grindringen staer i mit Bryst,
Med dybe, usforkrænkelige Nuner;
Og den skal ei forgaae, skal ei forsvinde,
For Sielen svinger sine lette Vinger
Af Stovets Aske.

(Til Defoe:)

Nu — Farvel, min Herre!

(Gaaer.)

Defoe

(nirrer bevæget hen; efter en fort Taushed):
Hvad er jeg nu mod ham? — Ergierrighed!
Dit Vaaben er Forsængeligheds Taager, —
Og du vil kæmpe mod Samvittigheden?

(Han holder Haanden for Panden.)

Et Bud kommer med et Brev.

Et Brev, Sir! fra Sir Robert Edgardson!

Defoe (hører ikke).

Budet.

Et Brev, Sir! Fra Sir Robert Edgardson.

Defoe.

Hvad? Fra Sir Robert Edgardson?

Budet.

Ja Herre!

Defoe.

Behover Brevet Svar?

Budet.

Jeg veed det ei.

Defoe.

(bryder det og læser).

Min Herre!

Med stor Fornoielse har jeg læst Deres Robinson Crusoe, der saavel fra Opfindelsens, som den naive godhjertige Fremstillings Side er fortræffelig. Da jeg nu er meget for at høde Hver Sit, og aldrig har No, for jeg har betalt min Gield, saa tillad, at jeg ret talker Dem her, for Nydelsen af Deres skionne Værk! Jeg ønsker meget at giøre Deres Bekjendtskab; men Alt maa have en Anledning; af en blot hoflig, formelig Visit kommer der lidet. For en saadan Anledning har Skicønnen sørget: Man har indbudet mig i Eftermiddag til en saakaldet litterair Thee, og tilladt mig at medtage en Gæst. Har De Lyft til at komme med incognito, saa er det herligt. Jeg veed at Ingen kender Dem; man vil critisere Deres Robinson, og det vil give en lyftig Scene. Jeg haaber, De har alle rede hørdet Dem mod Misundelsens, Uvidenhedens og Forsengelighedens Domme, som den udmarkede Mand aldrig kan undgaae. Tillad altsaa, at jeg henter Dem Kl. syv.

(Efter at have læst Brevet:)

Bal — hils din Herre! siig — jeg talker skyldigst.
Jeg henter ham!

Budet.

Bal, Herre!

Defoe.

Bed ham venligst
Undskyld mig, at ei jeg svarer skriftligt.

Budet.

Godt, Herre! Det skal blive vel besørget.

(Gaaer.)

Defoe

(Særrer i Brevet).

„Godhiertig“ — „hde hver Sit“ — „har ei No,
Før jeg har afbetaalt min Gield“ —

(Snider sig for Panden.)

Hm, hm! —

(Væser igien :)

„Har hærdet Dem imod Misundessens,
Forsængeligheds Domme“ —

(Han lader Brevet synke.)

Nemesis! —

Det er for tidligt. — Eller, — kommer du
Min Genius, og varsler mig itide?

(Seer ind i Kaminen.)

Ja, Ild! du havde meer Medlidenhed,
End jeg. End er kun nogle Blade brændt.
Jeg redder Levningen.

(Han riber Hæstet ud, slukker det, og siger med Folelse:)

Ja, ja, ved Gud!

Jeg redder den — og redder dig, min Ere!

(Gaaer.)

Anden Handling.

Wappings Kaffehuus.

Master Crab. Mistress Crab.

Mrs. Crab.

Saadan er det, og saadan maa det være.

Mr. Crab.

Du skal see hvad der kommer ud af, Kone!

Mrs. Crab.

Hvorfor brummer du, Mr. Crab? Giv dig tilfreds! Men er heller ikke at foragte. Du har nu Penge nok. Du har øgtet et honet Fruentimmer, og maa finde dig i skikkeligt Kompagnie.

Mr. Crab.

Er det skikkeligt? Disse skionne Mand er skiedes og klamres jo tidt værre end Matroser.

Mrs. Crab.

Det har ingen Nod nu, siden vi have faaet Sir Robert Edgardson til Møtesmedlem. —

Mr. Crab.

Jeg frøgter du bringer mig i Ulykke med denne litteraire Thee. Den skiller mig ved mine øvrige Giæster.

Mrs. Crab.

Det skiller sig heller ikke meer for dig at holde Voertshuus, Mr. Crab! Din Krambod bringer dig den største Fordeel.

Mr. Crab.

Man maa altid i det mindste kose med to Giul under sin Vogn. Det er en daarlig Befordring at age med Giulbor.

Mrs. Crab.

Gør hvad du vil, og lad mig ligesaa! Du har jo selv engang været med at stifte en Klub. Har du glemt det?

Mr. Crab.

Min gamle Loskillingsklub? Ja det var en anden Sag: der kom ikke andre end ordenlige Borgermænd, og der gik alting punktlig til efter Lovene.

Mrs. Crab.

Om jeg mindes ret, hænge Lovene klistede paa et stivt Pap endnu bag Skabet derhenne. Tag det frem engang og lad os høre! Maaskee kunde de være til Nutte for vort Selskab.

Mr. Crab (tager det frem).

Med adskillige Modificationer efter Omstændighederne, troer jeg de ikke vilde være uefne.

(Han pusser Stov af Pappet.)

Mrs. Crab.

Lad den Bløssem være! Du pusser mig Stovet i Øinene. Du gør mig blind.

Mr. Grab.

Lydigheden mod Lovene bør altid være blind, mit Barn.

Mrs. Grab.

Nu lad høre:

Mr. Grab.

Primo: Hvert Lem betaler to Skilling i Indtrædelsespenge.

Mrs. Grab.

Hvor meget er det for hele Kroppen?

Mr. Grab.

Secundo: Hvert Medlem skal stoppe sin Pipe af sin egen Pung.

Mrs. Grab.

Bidere:

Mr. Grab.

Dersom noget Medlem befindes fraværende, er lægge det to Skilling; uden saa er, at det er sygt, eller fastet i Fængsel.

Mrs. Grab.

Det er lovligt Forfald.

Mr. Grab.

Dersom Nogen sværger eller bander, da har hans Nabo Lov til at give ham et Ørfigen.

Mrs. Grab.

Før en Ordens Skyld.

Mr. Grab.

Dersom Nogen fortæller Historier i Klubben og lyver, betale en Halvskilling for hver Løgn.

Mrs. Grab.

Denne Lov er ikke saa let i Udførelsen, som moralst i Bevæggrunden.

Mr. Crab.

Kommer nogen Hustru for at lede sin Mand
hem, da maa hun ikke komme ind; men han maa tale
med hende uden for Døren.

Mrs. Crab.

Hvilket Cavalleri!

Mr. Crab.

Skielder Gen den Anden for Hanrei, da exclusi-
deres han af Klubben med de fleste Stemmer.

Mrs. Crab.

Esprit de Corps!

Mr. Crab.

Ingen maa lade sine Klæder, Sko eller Støvler
she hos andre, end Klubbens Brødre.

Mrs. Crab.

Frihed og Lighed!

Mr. Crab.

Enhver Trompeter og Pauker er musicerende
Medlem.

Mrs. Crab.

Hvem er da Tilhørere?

Mr. Crab.

Ingen Tremarksmand er i stand til at vorde Med-
lem eller Cresmedlem af Klubben. — Der er de alle-
sammen!

Mrs. Crab.

De burde stikkes i Kobber.

Mr. Crab.

Ta hør nu Kone! jeg vil ikke disputere videre
med dig. For mig kan du drinke Thee med Hvem dig
Samlede Bører. XVI.

lyster; og om det nu er brun, grøn eller litterair
Thee, det er mig det samme. Den litteraire Klub fin-
der jeg mig i; fun at det ikke udarter til litteraire
tête à tête'r.

Mrs. Crab.

Svad seer du mig an for?

Mr. Crab.

For et Fruentimmer, (hosier) der har været
Kammerjomfri (hosier) hos Mistress Quickly. — Du
har faaet Smag paa Læsning! — Lad saa være!
Det var ikke derfor jeg tog dig; det var ikke din
Siel, jeg forgabede mig i; thi den er usynlig, og jeg
kisber ikke Katten i Sækken. Men du havde en god
corporlig Dannelse, du var ung og smuk —

Mrs. Crab.

Det er jeg endnu.

Mr. Crab.

Penge havde du ikke mange af.

Mrs. Crab.

Havde jeg ellers taget dig?

Mr. Crab.

See nu — der er min Son, din Stedson, Peder
Crab, som du ved.

Mrs. Crab.

Jeg har sat ham i Skole hos Magister Romanus,
og han kan allerede, paa staaende Fod, oversætte alt
det Latin, Magisteren taler.

Mr. Crab.

Fa det er ret godt; men nu maa han ogsaa lære
Krammerlatin.

Mrs. Crab.

Hvad vil det sige?

Mr. Crab.

Af det andet Latin kan han ikke leve.

Mrs. Crab.

Da har dog Magister Romanus levet deraf
halvfierdsindsthve Aar.

Mr. Crab.

Som Pebersvend. Men min Son skal givte sig
og trives. Han er den Eneste af min Stamme paa
Svaerdssiden, han maa forplante Familien.

Mrs. Crab.

Send ham først som Student til Oxford!

Mr. Crab.

Nei, nu skal han være Svend til Efteraaret, og
staae i min Hosebod.

Mrs. Crab.

Du vil dog ikke —

Mr. Crab.

Du veed, Master Twastle, Hosekrammeren paa
det andet Hiorne, og jeg, vare lang Tid dodelige
Fiender.

Mrs. Crab.

Nu, jeg vil haabe I ere saa endnu?

Mr. Crab.

Ikke meer. Vore Hierter bleve smelte i Over-
gaars ved en Flaske Porter. Vi have besluttet at
stifte Fred, at slaae os i Compagni. Saa er den
Ene ikke længer den Anden en Torn i Diet. Og
til den Ende ville vi gifte vore Børn sammen.

Mrs. Crab.

Eders Barn? Ja, Peter maa du nok kalde Barn. Men den smukke Betty er langt fra at være Barn længer, og du forregnner dig, hvis du troer, hun gifter sig med en Dreng.

Mr. Crab.

Men jeg siger dig jo, han skal være Svend med det første. Lærebrevet er allerede skrevet og malet paa fint Pergament.

Mrs. Crab.

Et Lærebrev er intet Kærlighedsbrev, Mr. Crab!

Mr. Crab.

Naa, saa gaaer jeg da hen til Mr. Twastle og bringer Sagen i Rigtighed, siden jeg nu har raadfort mig med dig, og vi ere enige.

Mrs. Crab.

Ja vist! Saal enige, som muligt.

Mr. Crab.

Meer kan man ikke forlange. Farvel!

Mrs. Crab.

Mistress Quickly har bedet mig følge ud med paa Landet i Morgen til hendes Broder Sir Robert. Du har dog intet derimod?

Mr. Crab.

Aldeles ikke. Sir Robert Edgarson er en fornem Mand, en velhavende Mand, en smuk Mand, en riig Mand, en meget riig Mand. Det er en Mand, som jeg har al Agtelse for. Spiser du med Herstabet?

Mrs. Crab.

Teg spiser med Børnene. Stille! der kommer
Master Andrews, Ddedigteren. Nu begynder Toireen,
det er nok bedst du gaaer.

Mr. Crab (sædes).

Paa ham er jeg ikke jalour; han eer ud, som
han levede af Maanskin.

Herr Andrews kommer, høitavende:

Hil dig, du ødle britiske Benneviv!

Mr. Crab (sagte).

Hvad Pokker, er du bleven Du's med ham, Kone?

Mrs. Crab (ligesaa).

Ivre dig ikke, Mr. Crab! Det er som Digter
han taler. Han dutter mig kun Poesien paa.

Andrews (til Mr. Crab).

Hil dig, viinbegeistrede Bacchus, ægte
Son af Semele.

Mr. Crab.

Min Herre, jeg er en ægte Son; saavidt er
Deres Poesie intet Digt; men jeg hedder Crab, og
ikke Bacchus; og min salig Moder hedde Mette og ikke
Mele.

Mrs. Crab.

Undskyld min Mands Uvidenhed, Sir! han er ikke
opdraget i den poetiske Religion.

Mr. Crab.

Nei, jeg er hverken poetisk eller katholst.

Mrs. Crab.

Hans Opdragelse er forsomt af Naturen, men
ved min Omgang, har der dog udviklet sig adskillige
Evner, som forhen slumrede.

Andrews.

Hvorhen du gaaer, triveligtrødmende
Gut, med det rigtbukkelomkrandste Haar,
Mode dig smaa Luftamoriner,
Bistende Kisling til Purpurkinden.

Mr. Crab (butter).

Mangfoldig Tak! Skyldigste Tiener! Min Kone
er nok saa god at svare Dem.

(Gaaer.)

Andrews (leer).

Den gode Mand! — Tilgiv Mistress, at jeg
spøgte lidt med Deres Egtesælle. —

Mrs. Crab.

Siger intet, Sir! Man ryger jo med Nogelse
for Myg, og Spidsborgere forjager man med idealste
Talemaader.

Andrews.

Fortræffeligt, Mistress! Jeg skal hilse fra Ma-
gister Romanus, fra Philosopherne Aristus og Gry-
phius! De ville alle have den Gre at indfinde sig om
lidt.

Mrs. Crab.

De vise mig en stor Godhed.

Andrews.

Der kommer Deres anden Marstalc, smukke Mistress!
Herr Joseph.

Herr Joseph kommer.

God Dag, Mistress! Deres Tiener, Sir!

Mrs. Crab.

Hvad fattes Dem, Sir? Mig tykkes De seer
mere bleg ud end sædvanlig.

Joseph.

Deg har havt en Ergrelse. Turde jeg ikke udbede mig et lille Stykke Sukker med et Par styrkende Draaber? De pleier at have Sligt ved Haanden.

Mrs. Crab.

Med Fornsielse!

(Hun tager et Stykke Sukker, hælder Draaber derpaa og giver ham det.)

Andrews.

Hvorledes, Herr Joseph? har igien et mislykkes Forsøg hos een eller anden Deilighed —

Joseph.

Ei hvad, det er jeg saa vant til! Det er jo netop Vand paa min Molle. Hvorledes skulde jeg leve og trives som Elegiker, hvis jeg ikke daglig og natlig havde Anledning til Graad og Drøvelse?

Mrs. Crab.

Apropos! Sir Robert Edgerson kommer dog ogsaa?

Joseph.

Han har lovet det.

Andrews.

Ei Mistress, hvad vil De med Sir Robert her? Han hører aldeles ikke til vort Cotteri.

Joseph.

Det er vel sandt; men saa er Sir Robert igien en riig, en fornem Mand. Det giver vort Selskab en Relief.

Mrs. Crab.

Naturligvis! — Men mine Herrer, glemmer ikke hvad De vilde sige! — jeg har læst en Bog i disse Dage, som jeg rigtig synes er grumme pæn; — men det forstaaer sig, jeg underkaster gierne min Menning Deres lyndigere og indsigtfuldere Dom. Men skulde den ikke due noget, som jeg gierne troer, hvis De paastaae det, saa gisr det mig ondt; thi jeg vil tilstaae oprigtigt, den har moret mig kosteligt.

Andrews.

Maa jeg spørge om Bogens Titel?

Mrs. Crab.

Den hedder Robinson Crusoe.

Andrews.

Er det et dramatis, epist, eller lyrisk Digt?

Mrs. Crab.

Det er intet Digt; den er skreven i Prosa.

Andrews.

Er det et historisk, philosophisk Værk, eller en Reisebeskrivelse?

Mrs. Crab.

Det er en Reisebeskrivelse.

Andrews.

Ja, saa sorterer den ikke under mit Forum. Jeg giver mig kun af med Poesie, og i Poesien fornemmelig med lyrisk Poesie, og i lyrisk Poesie udelukkende med Oden.

Joseph.

Ei, Herr Andrews! det er jo netop den Bog jeg har havt min Ergrelse af. Jeg var just oppe hos

Boghandleren Powell, for at høre hans endelige Neſtſtat, om han vilde forlægge mine Elegier eller ei. Var der ikke en Neden og en Trængsel efter denne Robinson, som ved en Bagerdør, om Morgenen Klokk'en syv.

Andrews.

Nei virkelig? Hvad er da det for en Robeson?

Joseph.

En Roman, skrevet af et ganske ulitterairt, obſcuret Menneske: en vis Defoe, som i sin Ungdom har været Strompehandler, forfattet adskillige Folkeskrifter, været af Oppositionspartiet, ørgret Ministeriet, endelig forlobet sig saavidt, at han gjorde Udfald paa nogle Kirkestikke; hvorved han da fik sin Len, og blev sat i Gabestokken. Men ogsaa denne Straf taalte han med fræk Stolthed, og skrev en Ode over Gabestokken: at den nu var adlet ved ham, siden et ung Menneske kunde sættes deri, for en litterairt Ubesindigheds Skyld.

Andrews.

En Ode? Den maa jeg see! den hører til mit Departement.

Mrs. Crab.

Hvorledes? Et Menneske, som har staet i Gabestokken, er Forfatter til Robinson Crusoe?

Joseph.

Paa min Ere!

Mrs. Crab.

O mine Herrer! saa beder jeg dem venſkabeligſt at undſtylde, at jeg har moret mig over Bogen.

Joseph.

Bedste Mistress, vær De rolig, det bliver mellem os!

Aristus og **Gryphius** komme ind i Klammeri, og begive sig hen i Forgrunden, uden at hilse eller agte de Andre.

Aristus

(med arrogant vaagtet Phlegma).

Jeg bliver ved min Paastand: Krig! ellers duer det ikke. Kræsterne slappes, Modet svinder, Tænke-maaden bliver smaalig, Geniet indsnærpes. Er ikke Livet Giæring? Have vi Viin uden Giæring? Ol? Brød? Kun et dygtigt Sad udvikler Kærlighed. Falder desuden ikke de fleste Blomster af Traerne? Vilde ikke Pest, Armod, Feighed være Folgen af for mange Mennesker? Krig altsaa! Legemet maa aarelades. Ellers doe vi, af Luther Lyft til Livet, den usleste Dod.

Gryphius (straaler hidsig).

Du har Uret, min sode Bro'er! Hvad skal vi leve for, naar vi slaae hinanden ihiel strax igien? Hvad hielper da al Religion, Moral, Videnskab? Er ikke vor Bestræbelse Harmoni? Maa Dissonansen ikke op-loses engang? Skal vi bestandig slutte Concerten med en lille Secund; med en Indledningstone til den Grundaccord, som aldrig klinger? Nei, min Broder, nei! Det er bestialst at Mennesket, som et vildt Dyr, smyser mod sine Medmennesker.

Aristus.

Uden Krig bliver Mennesket en Spidsborger, en egenhåttig Slubbert uden Forstand og Hierte.

Gryphius.

Uden Fred bliver han et glubende Fæ, som øder de Andre Hiertet ud af Livet. Hvem har givet os Lov til at slaae hinanden ihiel?

Aristus.

Hvem har givet os Lov til at lade hinanden leve?

Gryphius (hvidlig).

Sludder! — Jeg siger endnu engang: alting med
det Gode: Formaninger, Taler, Opmuntringer, Flids-
belønninger!

Aristus (roslig).

Jeg siger endnu engang: alting med det Ønde!
Galger, Steiler, Pinebænke, Gabestokke!

Gryphius
(straalerude af sig selv).

Det er lumpne nederdrægtige Instrumenter.
Med Sagtmadighed, med Fornuft og Besindighed skulle
vi virke; ellers ere vi nogle Kieltringer.

Aristus (føld).

Du vil dog ikke sige dermed, at jeg er en
Kielstring?

Gryphius.

Når man slaaer iblandt en Flok Hunde, den
man rammer, den tuder.

Aristus.

Du er en uforstammet Knægt, min søde Broer!
Men ths! — (Han opdager Mrs. Crab og de Andre.) I
Disputens Interesse, lægge vi ikke Mærke til, at vi
alt ere komne op ad Trappen ind i Stuen. Der
siddet jo Madamen. (Han blinker til Gryphius.)

Gryphius (som før).

Det er mig det samme, hvem Satan der sidder.
Jeg siger nu som før: Skaansomhed! Selvtvang!
Overbærelse! Humanitet! Tage alting op i den bedste
Mening! Det er vort Kald. Og den der postulerer
det Modsatte, er en Ysel!

Aristus.

Du forløber dig, min sode Broer! Fat Dig! Thys! Skikker Sligt sig for os, som Philosopher? Nei, jeg bliver ved min Paastand: Lad det gaae til det Yderste! De barbariske Tider ere de bedste. Hugge raskt ind paa hinanden strax, det er Homerisk; det er det Sande! — Men dersor kan vi jo være lige gode Venner. Det er jo kun Meninger, hvad komme Meninger Personligheden ved?

Gryphius.

En Person uden rigtige Meninger, er det samme som et Brillefuteral uden Briller.

Mrs. Grab.

Men hvad er det mine Herrer? Hvad er det?

Aristus.

O det er ingen Ting, min Dhrebare! Det var en lille Disputats over Krig og Fred, som min Ven Gryphius og jeg repeterede med hinanden.

(De satte sig.)

Andrews.

Der herer jeg paa Gangen at Herr Romanus kommer med Peter Grab.

Mrs. Grab.

Mine Herrer! jeg er Dem uendelig forbunden, at De gisre mit Huus den Ere med Deres Selskab, og bidrage til at cultivere mig. Men det er vel at min Stedson Peter er kommen saa vidt, at han kan tyde hvad Magisteren siger; thi ellers vilde jeg være i stor Forlegenhed, siden han ikke taler andet end Latin.

Aristus.

Han gaaer i Barndom, Mistress! Han har tilbragt sin Levetid med bestandig at læse de romerske

Glassikere; og om det nu kommer af at han selv ingen Tanker nogeninde har havt, eller af at de Andres Tanker have fordrevet hans egne; nok, han kan nu ikke hædre det mindste; ikke sige den ubethdeligste Ting, som: „Giv mig min Hat!“ eller „hvorpå lever De?“ uden at anføre en classist Autoritet.

Mr s. Grab.

Det er en beshynderlig Orm.

Aristus.

Og da man har bebreidet ham denne Adfærd, især mod Fruentimmer og Ustuderede, saa har han nu altid en Skoledreng med, som Tolk, der leder ham, ligesom en blind Mand ved en Kæp, og ikke har andet at giøre, end som Pappegoie at efterplappre paa Dansk, hvad han siger paa Latin.

Mr s. Grab.

Ta var det nu ikke en Lykke, at Peter Grab allerede er kommen saa vidt i Latiniteten?

Joseph.

Der er han!

(Mr s. Grab kommer lidt Roselse paa Theemassen.)

Herr Romanus kommer med Peter Grab ved Haanden.

Romanus.

O Venus, regina Gnidi Paphique,
Sperne dilectam Cypron, et vocantis
Thure te multo Glyceræ decoram
Transfer in ædem!

Peter

(med en flingrende Skoledrengestemme).

O Venus! Du som regnerer over Gnidus og Paphos, foragt Cypern, hvori du var forgabet, og

begiv dig hen i Vaaningen til den øene Glycere, kal-
dende dig med megen Røgelse.

Mrs. Crab.

Jeg talker skyldigt! Velkommen, liere Herr
Magister. Hvorledes gaaer det med Helbreden?

Romanus.

Infandum, regina, jubes renovare dolorem.

Peter.

O du Dronning, du befaler en usigelig Smerte
at oprippes.

Mrs. Crab.

Den stemme Gigt! Men holder De ogsaa god Diæt?

Romanus.

Me pascunt olivæ, me eichorea levesque malvæ.

Peter.

Mig foder Oliven, Endivien og den sunde Ratost.

Mrs. Crab.

Behag at tage Plads!

(Magisteren sætter sig, Peter staaer bag hans Stol)

Mrs. Crab

(til Andrewos halv sagte).

Er det dog ikke meget, at min Søn allerede er
saa vidt i den Alder?

Andrews.

Upaatvivlelig!

Romanus.

Dicite: qvandoqvidem in molli concedimus
herba.

Peter.

Slaer nu en Sladder af i det Grønne!

Andrews

(klapper Mag. Romanus paa knæet).

Hvor det fornøier mig at see Dem saa frist og
sund, ørværdige Veteran!

Romanus.

Lætus sum laudari a te, laudato viro.

Peter.

Det glæder mig at berømmes af dig, o du be-
rømte Mand!

Mrs. Crab (til Gryphius).

Er det dog ikke meget af saadan et Barn?

Gryphius.

Han bruger altid „O du“ til sine Vocativer;
det underer mig, at han ikke ogsaa hvergang sætter
„af, i, paa, med,“ til Ablativerne.

Joseph (sagte).

Jeg maa dog ogsaa see, om jeg kan faae en Com-
pliment. (Hoit:) Har De læst mine sidste Elegier,
sande Kiender og Aristark?

Romanus (gnaven).

Poscimur!

Peter.

Vi opfodres!

Romanus.

Cur me querelis exanimas tuis?

Peter.

Hvi tager du Livet af mig med din evige Klyn-
ken og Ynken?

Mrs. Crab (til Aristus).

Er det dog ikke en Ynk, at saamegen Lærdom
stal graves ned i en Hosebod?

Romanus.

Nunc est bibendum!

Peter.

Lad os nu drinke Theevand!

(Mrs. Crab giver Peter en Kop Thee og en Tvebal til Magisteren.)

Romanus (drypper og spiser).

Sinum lactis, et hæc te liba Priape, exspectare sat est.

Peter.

Tag til Takke, Priapus! med en Spøllum
Mælk og en Eggekringle.

Mrs. Crab.

Der kommer Herr Butterflie, vort vittige Hoved.

Gryphius.

Den stakkels Karl! Hvad det maa være et pinligt Liv! Han troer sig forbunden til at sige noget
Aandsfuldt, hvergang han lukker Munden op.

Aristus.

Han siger dog undertiden ganske morsomme Dumheder.

Butterflie kommer ind og bukker til alle Sider.

Ydmhge Tiener! Skyldigste ditto! Gi ei, Mrs. Crab! der sidder De jo som en Dronning i en Bilube, mellem lutter Han- og Arbeidsbier.

Aristus (til Mrs. Crab).

Nu see der have vi jo strar Gen! — Med Tilsladelse, Sir! regner De Dem selv til Han- eller til Arbeidsbierne?

Butterfli.

Jeg er et Uhyrverk, Sir! som trækker mig selv op, og gaaer den ene Dag som den anden; skondt der ere de der bestyldt mig for Uestterrettelighed.

Gryphius.

Det er Misundelse, Sir! De er et godt engelske Repeteeruhr.

Butterfli.

Nu — her ere vi jo ret som i Noahs Ark: Alle mulige litteraire Dyr! Philosophiske Elefanter, Drne med Ødeflught, elegiske Matternale, lærde Ugler —

Aristus.

Og vittige Abekatte.

Butterfli.

Om Forladelse, Sir! Abekatten er ikke vittig. Lignelsen halter.

Aristus.

Er den det ikke, saa viser den sig det i det mindste ind.

Gryphius

(sagte til Romanus).

Disse litteraire Straajunkere troe ogsaa at kunne gaae i Laug og være Kammerat med grundige Lørde.

Romanus.

Qvamvis sint sub aquà, sub aquà maledicere tentant.

Peter.

Skondt de sidder i Psol, dog i Psolen de bli'er malicioske.

Mrs. Grab.

Er det dog ikke meget? Der gør han endogsaa Vers! — Der mangle nu ikke andre end Sir Robert Edgardsen og en reisende Medlem, saa kan Sessionen strax begynde.

Gryphius.

Det huer mig ikke Mistress, oprigtig talt, at Sir Robert kommer her med.

Mrs. Grab.

At det er saadan en rar, velsignet Mand!

Aristus.

Han er vel artig; men seer dog ned paa Folk med en Mine, som om han oversaae dem, og ene havde slugt al Verdens Biisdom.

Andrews.

Man veed ikke ret hvad der boer i den Mand.

Nomanus.

Equo ne credite Teucri!

Peter.

Troer ikke Hesten, Teukrer!

Andrews (til sine Sidemænd).

Hvem mener han med Hesten?

Nomanus.

Grammatici certant; adhuc sub judice lis est.

Peter.

De strider om Grammatiken, og den er endnu ikke afgjort.

Sir Robert kommer med Defoe.

Sir Robert.

Tilgiv os, Mistress! at vi kom lidt silde.
 Min Ven fra Landet, som De har tilladt mig
 At tage med, Herr Trifling, steeg just nylig
 Af Postkaretten, kommen frisk fra Bristol,
 Og ønsker meget her blandt Londons Biismænd
 At danne sig paa sine ældre Dage.
 Alt paa sit Landgods har han efter Evne
 Udviklet Smagen, læst endel. Han kiender
 Herr Andrews Oder, Josephs Elegier,
 Herr Butterflies beromte Epigrammer
 Har han gientaget læst.

Butterfli e.

Den vakkre Mand!

Defoe

(vender sig til Butterfli e).

Det glæder mig usigeligt, Herr Joseph —

Butterfli e (meget artig).

Jeg er Herr Butterfli e.

Defoe (til Andrews).

Herr Joseph —

Andrews.

Sir,

De taler her med Ddedigteren.

Defoe.

Ha jeg er henrykt! Hvilk en prægtig Christ
 Norden steds i Tanken! Hvilk et Skum
 I Følelsen, og hvilket Studium
 I Ord og Udtryk.

Andrews (glad).

Virkelig, Herr Trifling?

Joseph.

Og mine Elegier?

Defoe.

Naar jeg læser

Et Par af dem, saa har jeg altid Maanskin.

Joseph (sagte til de Andre).

Han taler godt for sig!

Gryphius (sagte).

Jeg kieder mig.

Aristus (sagte).

Dissertationer har den Rusticus
Vist aldrig læst. Mon han forstaer Latin?

Butterflie (til Defoe).

Og hvilket Epigram?

Defoe.

O — det om Amor

Og Bien — det om Star — om Harpar — Cloe —

Sir Robert.

Nu smulke Mistress, mine gode Herrer!

Til Dagens Orden. Mistress var saa artig

At kaare mig til Ugens Præsident,

Og jeg bestemmer da vort lærde Thema.

Hvad kan vi vælge bedre vel i Dag,

End Herr Defoes beromte Robinson,

Der gior saa megen Opsigt overalt.

Hvad sige mine Herrer? Bogen kiender

Formodenlig Enhver. Jeg ønsker meget

At høre deres indsigtfulde Domme.

Mrs. Grab.

Der maa voteres efter Alderen.

(Til Romanus :)

Sir, De er ældst, hvad synes Dem om Værket?

Romanus.

Non ego ventosæ plebis suffragia venor.

Peter.

Jeg jager ikke efter den vindige Pøbels Noes.

Romanus.

Decipit exemplar, vitiis imitabile.

Peter.

Det Exempel er skadeligt, som kan efterlignes ved Laster.

Romanus.

Interdum vulgus rectum videt, est ubi peccat.

Peter.

Stundom dømmes Folk paa Netten, og stundom paa
Brangen.

Butterflie.

Mangfoldig Tak! Nu Mistress, videre!

Vi faae ei anden Dom; Magisteren

Har ikke læst og læser aldrig Bogen.

Han læser kun Hebraisk, Græsk, Latin. —

Min forelsbige, min ringe Mening

Om Robinson er snart sagt. — Hvad der hører

Til Vittighedens Værker, sion Lecture,

Det burde, synes mig, dog være vittigt;

Men Lysten til at pirres fint til Smil

Forgieves seiler i et øde Sydhav

Af kiedelige Trivialiteter.

Aristus.

Romanen er et usselt Slegfredbarn
 Af Epopeen; hvad der hæver hin:
 Bedrifterne, samt Verset, Billedet, —
 Det mangler ganske denne Robinson.
 Jeg troer at Episoden om de Vilde
 Vel kunde males ud i smukke Vers;
 Men Tænkemaaden er mig for modern;
 Prosaist smægter Robinson i Prosa,
 Han skinner ikke paa sit Eventyr.
 Spidsborger er Forfatteren, det seer man. —
 Jeg holder imod Fredag med de Vilde;
 Beklager, at han undslap, den Kujon,
 Istedetfor paa Helteviis at slunge
 Sin Seiersvise, mens de stegte ham.
 Altsaa: jeg underskriver Butterflies
 Meddelte Mening; skiondt vor Herre veed,
 At ellers lidt vi To sympathisere, —
 Det er en kiedelig, en daarlig Bog!

Gr yph i u s.

Jeg har aldeles intet imod Prosa.
 Philosophien grunder i solut Stiil,
 Mens Rum og alt det Galstab flyver vildt,
 Som Drengeborn paa Phantasiens Rœphest.
 Hvis Robinson var øgte Philosoph,
 Saa havde jeg slet intet imod Verket.
 Men Bogen er et Eventyr for Born.
 Man seer Forfatteren er ulærd, løg,
 Har Intet andet læst, og veed ei grundigt
 At styrke sine Tanker med Citater.

Andrews (fornem).

Lad Vøblen dog beholde sine Boger!
 Jeg har en medfødt Afsky for det Lave;

En Bonde boer ved Gadekier i Dalen,
 En Riddersmand paa Klippen. Lad os ikke
 Dog glemme, hvad der skyldes Idelet.
 De blotte Slavne: „Fredag, Robinson.“
 Hvor plat, hvor upoetisk. — Agamemnon
 Og Menelaus! Jupiter! Neptun!
 I vilde sikkert giøre store Dine,
 Isald I saae Tert Aristokratie
 Fortrængt af sliig Spidsborgerrepublik.

(Med affecteret Pathos.)

Nei, mine Venner! glemmer ei Olymp;
 Det høie Pelion i Ossas Nærhed.
 Lad os ei etter synke til Phymæer,
 Men heller kæmpesvulme til Titaner.
 Kan nogen Dodelig vel tage Munden
 For fuld? I Veiret Born! Hoit op i Lusten,
 I Idelets svulmende Ballon.
 Jeg trods'er Svimmelheden — Jorden vorder
 Dernede mig en ussel Myretue —
 Jeg svæver i min høie Purpurlue!

Mrs. Grab, Joseph og Butterflie
 (Applaudere.)

Ha Bravo! Bravo! Bravo!

Mrs. Grab.

(Synker henrykt tilbage paa Stolen).

Gud! det falder

Jeg Poesie — Begeistring — Følelse.
 Men siig mig, Sir! hvor kan De dog saa rigtigt
 Bedomme Bogen, da De ei har læst den?

Andrews (lidt forlegen).

Det er Inspiration, min Maadige!

Joseph (commer sig).

Saameget jeg end slatter mine Herrers
 Formodenlig end min langt bedre Mening,

Kan jeg dog ikke modstaae Fristelsen,
 Til med at give her min Skærv i Lauget.
 I vor Uenighed, saavidt jeg mørker,
 Er enige vi dog i Hovedsagen.
 Hver holder for at Robinson er slet,
 Kun er Motiverne til disse Domme
 Plat ud forstielige. Mon ei det kommer
 Af det, man ei endnu har rigtig truffet
 Det rette Punkt, og indseer dette Værks
 Brøffeldigste, dets maadeligste Side?
 Forfatteren vil skrive sin Roman —
 Roman — fra denne Synspunkt maae vi domme —
 Men glemmer reent Romanens Hovedsag.
 Hvad er Romaner uden Kærlighed?
 Hvad er Romanen vel, naar ei den taler
 Til Hiertet paa hvert Blad, og rigt afsløkker
 De sympathetisk-sukkersode Saarer?
 Men hvor er Kærlighed i Robinson?
 Er han forelsket? Ikke det jeg veed.
 Er der en deiligt Pige paa hans De?

Tutti (raaber):

Ha! bort med Kannibaler og Matroser!

Sir Robert (viller paa Bordet).
 Saa sagte, mine Herrer! Sagte, sagte!
 Med Kanibaler bort; — det la'er jeg gielde;
 Men England, veed De, trænger til Matroser.
 (Der bliver taust.)

Sir Robert
 (smilende, med Værdighed).
 Nu kommer Naden da til mig at sige
 Min ringe Menning; men — den er alt sagt. —
 (Bukker til forstielige Sider.)
 Den høie Ironie — den lystige Fordom —
 Den fiinsatiriske Gensidighed —

Hvormed enhver af mine Herrer nhs
 Fordomte Bogen fra en modsat Side,
 Beviser noksomt: vi er' enige! —
 Thi naar enhver af disse føldte Domme
 Reent ud tilintetgør og slaaer den anden,
 Saa viser det jo paa en lystig Maade:
 Hver Dom et falsk! — (alvorlig:) Den øgte, sande Dom
 Maa taale kiekt at sees fra hver en Side.

(Med ironisk Bestedenhed:)

Af Herr Romanus høre vi at Bogen
 Er ikke sammenstrevet paa Latin,
 Det er alt Noget! — Af Herr Butterflie
 Erfare vi, at Robinson er ei
 En Musenalmanak med Epigrammer.
 Aristus, høit besiaelt for Epopeen,
 Erklærer den for ingen Iliade,
 Dog agter han og billiger Adskilligt:
 Han høder Episoden om de Vilde.
 Herr Gryphius gaaer videre: han har
 Slet intet imod Prosa; finder selv,
 At Robinson er intet tomt Behikel
 For Reflexion og tør Moral; men meer,
 En Handling, selv saa hndig i sin Fabel,
 At den ei morer Gamle blot, men Børn.
 Fremdeles roser han vor Digter for
 At ei han sylder Bogen med Citater.
 Herr Andrews er begejstret: taler ikke
 Meer til Forstanden, han opfordrer Hiertet.
 Han httrer, at Romanen Robinson
 Er ingen Ode, smaalig smykket ud,
 Som Alliken, med længst opslidte Ficær
 Af græske Fabler og Mythologie.
 Herr Joseph sætter Krandsen paa det Hele,
 Han høder Digteren, (endskindt ironisk
 Som Alle her) den allerstørste Noes;

Af ham erfare vi, at Robinson
Er ingen vandkold Maanestkinsfortælling.

(Med alt mere Alvor:)

Jeg takker Dem, de gode, kloge Herrer!
For disse sindrige Betragtninger.
Forsatteren er Dem især forbundet
For deres Ytringer. Hvad sige De,
Isfald han havde hørt os?

(Efter et lidet Dphold:)

Han har hørt os.

(Tager Desoe ved haanden.)

Jeg har den Ære her at giøre kiendt
Den lærde Klub med Robinsons Forfatter.
Hans vakkre Bog tiltaler Fantasien,
Forstanden, Hiertet. Dhyt den gribet ind
I Sjælens Inderste. Og, mine Herrer!
Maastee vil Bolgen længe væde Bretland,
For Folket eier atter slig en Bog.

(Opponenterne reise sig, og vije alle Tegn paa Forvirring; fun)

Romanus

(Obliver siddende ganste rolig, og siger):

O Socii, neque enim ignari sumus ante malorum;
O passi graviora, dabit Deus his quoque finem.

Peter.

O Kammerater! Det er ikke den første Ulykke vi
have faaet. Vi have taalt det som værre var. Vor
Herre vil nok løse op for os til sidst.

Andrews.

Jeg anbefaler mig, min smukke Mistress!

(til Selstabet:)

De gode Herrer — Deres Tiener!

(Gaaer.)

Sir Robert og Desoe.

Tiener!

Joseph.

Iligemaade!

(Gaaer.)

Butterfliie (til Sir Robert).

En fortræflig Spas!

Ironist til det sidste Dieblik.

Man veed ei ret, for lutter Ironie,

Hvem egentlig Sir Robert her har snæretet.

Saa bliver Hver da salig ved sin Tro.

Erbødig Tiener, Sir!

Sir Robert.

Farvel min Herre!

(Butterfliie gaaer.)

Aristus (til Gryphius).

Kom, lad os atter klamres, Gryphius!

Jeg hører heller dine plumpe Skieldssord,

End denne Herres fine Stiklerier.

Gryphius (sagte til Aristus).

Jeg siger, som jeg altid sagde: Fred!

Men denne Fiende maa jeg hævnes paa.

(De gaae.)

Mrs. Crab (til Sir Robert).

Det glæder mig særdeles, Sir! at De

Forsvarer Bogen. Den har moret mig

Dengang jeg læste den, det maae jeg tilstaae;

Men siden glemmer man, Indtrykket svækkes.

Man vil dog gierne høre Andres Tanker;

Og — saa sik jeg en anden Overthydning.

Man veed ei ret tilsidst hvad man skal mene,

Thi Nogle mene Dit og Andre Dat;

Og mene maa man dog i denne Verden!

Og hvad man løser, maa man jo bedømme;

Hvad gavned ellers Læsningen en Autor,

Hvis Bæseren ei kunde sige ham,
 Hvad han har seilet, og hvad der gaaer an?
 Nu mener De, at Robinson er smuk;
 Og det var ogsaa min oprindelige,
 Min primitive Mening. Og desuden
 Er De min Frues Broder; Mistress Quickly
 Hun roser ogsaa Bogen. Og i Morgen —
 Men det vil jeg da tie med; det bliver
 En Overraskelse. — Hun kommer ud
 I Morgen og besøger Dem paa Landet
 Med Bornene, og har befalet mig
 At folge med.

Sir Robert.

Nu — det var allerkiørrest!

Romanus (reiser sig).

Tempus est, quo prima quies mortalibus ægris
 Incipit. Vale, Vale, Vale!

Peter.

Nu er det paa de Tide, man færer sig til Seng.
 God Nat! God Nat! God Nat!
(Han gaaer med Magisteren.)

Mrs. Grab.

Tillad, Sir! at jeg folger Dem paa Trappen.
(Hun folger Romanus.)

Sir Robert.

Nu da min gode Digter? Nu Defoe,
 Hvad siger De?

Defoe.

Hvad skal man sige, Sir!

Det Bæsen kiender jeg.

Sir Robert.

De Foraarshhg

Førsthrre mangen deilig Aftenstund.

Defoe.

De lignte dem ved Myg: som Myg forfolge
De Lyset, til de brænde Vingerne.

Selkirk træder ind.

Jeg beder om Forladelse! — jeg gaaer
Nok feil? Det er nok ikke her den rette
Almindelige Giæstestue?

En Dreng kommer med et Brev til Sir Robert.

Sir!

Et Brev til Dem, fra Deres gamle Gartner
Paa Landet. — Budet venter.

Sir Robert.

Lad ham bie!

Saa skal jeg svare.

(Drengen gaaer.)

Selkirk.

Seer jeg ogsaa ret?

Min Herr Defoe! Velgiører! —

Defoe (blinter til ham).

Stille, stille!

Førsthr ei denne Herre der, som læser.

(Han træller Selkirk hen i Forgrunden, hvor de tale sammen,
medens Sir Robert læser Brevet.)

Selkirk.

Nu, det var herligt, at jeg traf Dem her;

Saa kan jeg takke Dem endnu engang.

Morgen reiser jeg alt til mit Huis;

Men nu i Aften godter jeg mig med
 En lille Bolle Punsch, en Vibes Knaster,
 Og læse Bogen, som er kommen ud.
 Jeg har alt kjøbt den, jeg kan ikke bie.
 (Viser ham Robinson.)

Defoe (Fælgen).

Alt kjøbt? Det falder jeg Nygierighed

Selkirk.

De kan ei troe, hvor det har gledet mig
 At see paa Billederne. Jeg har grædt,
 Jeg gamle Dreng, som Barn, ved Synet af
 Det sønderknuste Brag paa Havets Bolger,
 Og Klippen, hvor i Træet Blæsten raser.

Defoe.

Saa? har I det?

Selkirk.

Og siden, ligerviis
 Af Robinson i Skoven, hvor han staaer
 I sine Lamaskind, med Kurv og Solskiærm.
 Det var skinbarlig som jeg saae mig selv!

Defoe.

Nu, gode Gamle, gaae nu! Dril din Punsch!
 Og tag imorgen tidlig til din Hytte.
 Jeg kommer ud snart og besøger dig.

Selkirk.

Tak, gode Herre! Giv mig Eders Haand! —
 Hvi undgaaer I bestandig mine Haandtryk?
 En gammel Sommand ei undvære kan
 At trykke den Mands Haand, han mener vel,
 Som ret oprigtig Ven.

Defoe.

Guds Fred, min Gubbe!

(Selvskt gaaer.)

Sir Robert

(Som har læst Brevet).

Det kan besvares mundtligt. Herr Defoe!

O bi et Dieblik, om De behager.

Jeg kommer strax igien, min gode Ven!

(Gaaer ud.)

Defoe (ene).

Nei — jeg kan ei udholde det. Den Ene
 Ta'er mig i Forsvar for Misundere,
 Mens — jeg misunder selv! bør over listigt
 En ørlig Mand sin Røes, og dolger Sandhed.
 Og den Fornærmede dog kommer venlig,
 Som Englen fordum til den svage Lotb,
 Og smiler Godhed mig i Sælen; trækker
 Min Haand og talker mig. — Nei, ved den Evige
 Som stuer alt — saa dybt er jeg ei sunken. —
 End er det Tid! Ja — jeg vil ogsaa svømme
 Fra Vraget, Selvskt! til min Redningsøe.
 Jeg giver dig igien hvad der er dit.
 Det Halve hører mig til; ørligt til;
 Og bedre, sætte sig den halve Krands
 Af Laurbær om sin Tinding, end at trække
 Den med Samvittighedens Tornekrands.

Sir Robert (kommer tilbage).

Bliv ikke vred, Defoe! at jeg forlod Dem.
 Min gamle Gartner skriver mig fra Landet,
 At han mig venter ud imorgen Middag
 Med nogle gode Venner. De maae vide,
 Han er en Tusindkunstner. Han har ogsaa
 Læst Deres Robinson; og havt den smukke
 Idee, at bygge ved en Klippevæg

En Grotte, med indhegnet Have til,
 Aldeles efter Bogens Forſkrift. Nu
 Da alt er færdigt, onſter han mig ud
 At ſee hans Anlæg; men iſald jeg bringer
 Ham ſelvē Robinsons Forfatter med,
 Da faaer den gamle Mand en dobbelt Glæde.

Defoe (ſcriber hans Haand).

Bel, ødle Herre! Bel! Jeg kommer gierne;
 Men paa et Vilkaar dog!

Sir Robert.

Bel! Og det er?

Defoe.

At jeg maa tage Robinson og Fredag
 Med ud imorgen.

Sir Robert.

Jeg forſtaaer Dem ei.

Defoe.

Det ſkal De heller ikke. Ei endnu. —
 Tillad mig blot at tage Begge med!

Sir Robert (ſmilende).

Med stor Fornſielſe! Hvis De kan mane
 Os de poetiske Phantomer did,
 Saa er jo Alt fuldſtændigt.

Defoe (atvorlig).

Ganske vist!

Sir Robert.

Med den Alvorlighed? De bliver mig
 Jo ganske myſtisk, kæreſte Defoe!

Defoe.

Jeg lover Dem at Robinson og Fredag
Skal være selv tilstede. De vil studse, —
Men De vil agte mig.

Sir Robert.

Det gør jeg alt!

Defoe.

Jeg skal fortjene det!

Sir Robert.

Bestandig Gaader!

Defoe.

Und mig den Glæde, først imorgen Middag
At løse dem, — paa Landet.

Sir Robert.

Bel, min Ven!

(Gaader.)

Defoe

(Gaaer til den anden Dør og falder.)

Selkirk! Min gode Selkirk!

Selkirk kommer ind.

Riære Herre!

Defoe.

Siiig — vil I gjøre mig en Dieneste?

Selkirk.

Jeg? Ti for Gen.

Defoe.

Saa reis i Morgen ei
Endnu til Høtten! Tag med mig og Will
Ud til Sir Robert, til et Middagsgilde.

Selkirk.

Men gaaer det an? En saadan fornem Herre!

Defoe.

Ta, han har indbudt Jer. Og endnu Et!
Hør, Selkirk! har du dine gamle Klæder
Fra Den med? Din Solssiærm og din Sue?

Selkirk (smilende).

Allt har jeg. Det skal lægges ved min Grav
Naar jeg er død, som Faner over Helten.

Defoe.

Har Will ei ogsaa nogle Sager med?

Selkirk.

Ei Skirt, sin Hovedpynt, sin Ørehammer.

Defoe.

Saa lad ham atter klæde sig som Bild,
Med den Forandring som Klimat og Søder
Gior her nødvendig. Vil I folge mig
I denne Dragt? — Jeg fattet har et Forsæt. —

Selkirk.

Min gode Herre, jeg forstaer Dem ei,
Men jeg kan ikke negte hvad De vil.

Defoe.

Godt! Gaa nu ind og læs i Robinson,
Og drif min Skaal; og — giv mig nu din Haand!
Ei frugter jeg mig længer for dit Haandtryk.

Selkirk.

Det skal jeg, ret af Hiertet!

Defoe.

Gode Gamle!

(Kysser ham.)

Jeg kommer ind, og driffler Punsch med dig,
 Og foreløser dig af Robinson;
 Men gaae nu først — og lad mig fatte mig.

(Sæltirk gaaer.)

D e f o e.

Hver Sit; nu ogsaa Mit. Jeg vil ei stiele,
 Som Allik phntes ei med laante Fiær.
 Vel bli'er jeg ei saa stor en Fugl, som før;
 Man seer jeg lægger mine Eg, som Giøgen,
 I fremmed Nede. — Ha, men ligemeget!
 Jeg er igien en god, en ørlig Karl,
 Og det er mere værd end alle Laurbær!

(Span gaaer.)

Anden Handling.

Bærelse hos Twastle.

Betty. Will kommer med en Kurv fuld af Blomster.

Will (undseelig).

Tilgiv mig, skionne Miss! ifald —

Betty (venlig).

Min Fader

Er ikke hjemme.

Will.

Det var ikke ham

Jeg sogte her; — jeg mødte ham paa Gaden.

Men da vi reise bort i Overmorgen,

Saa vilde jeg dog sige Dem Farvel.

Betty.

Hvad? — De forlader os? Jeg haaber ei

Min Fader har igien —

Will.

Nei, gode Miss!

Nei tvertimod, han var særdeles artig.

Min Pleiefsader havde mylig juft
 Betalt ham; og han trylte glad min Haand,
 I det han gik mig ilende forbi,
 Og raabte: Slige brave Folk, som J.
 Der ordenligt betale deres Leie,
 De maatte gierne boe og bygge hos mig
 Til Dommedag.

Betty (glad).

Nu, det var jo fortæfligt!

(Alvorlig.)

Men Will — hvad taler De dog om at reise?

Will (bedrøvet).

At Miss! viid, der er hændet os en stor —

Betty

(Salver ham angst i Talen).

Ulykke?

Will (suffer).

Nei, en Lykke, siden sidst.

Betty.

En Lykke? Nu det er jo vel!

Will.

Vist er det?

Min gamle Pleiefsa'er har haft et Held;
 En Mand har tilbudt ham en lille Bolig
 Paa Landet med en Hauge til, og skænker
 Desuden aarlig ham halvhundred Pund.
 Er det ei herligt?

Betty (suffer).

Jo, det var jo herligt.

Will.

Før ham — min Pleiefsader! — Og for mig,
 Før saavidt at jeg elsker ham.

(Efter et Ophold.)

Men see —

Nu, Betty, maae vi altsaa stilles ad.

Betty.

Ei sandt, De kommer tidi herind til os?

Will.

Hvis De tillader det.

Betty.

Jeg ønsker det.

Will.

Og Deres Fader?

Betty.

Det vil glæde ham
At faae Besøg af sine gamle Hunsfolk.

Will.

Troer De? — Nu, Gud skee Lov!

Betty.

Hvad har De der?
En deiligt Kurv. Den har De flettet selv.
Ei sandt?

Will.

Jo, Miss! og jeg har ogsaa selv
Udklækket disse Blomster. Alle Vilde
Hoit elste Blomster, Betty! Blomsten er
En slet og ret Naturens Prydelse;
Men Kunsten i sin høieste Fuldendthed
Formaaer dog intet skønnere. Selv har
Jeg ved mit vindue sammenklotret Kassen,
Og fyldt min kostelige Hængehauge
Med allerfineste, med bedste Muld;
Og plantet Roser der, og vandet dem,
Indtil de rakte deres Purpurkalle

Mod Gimlen i en frødig Blomstervimmel.

Da skar jeg — som mit Haab — dem tæt fra Stammen;

Og hver en Urne blev en Afskrække

Før mine sorte, brathensloine Glæder.

Tog dem — men giv mig Kurven ei tilbage!.

Sæt dem i Vand, og tænk imens de blomstre

Paa Will; og glem ham ei, naar de er visne.

Farevel nu, bedste Miss!

Betty.

Af Will, Farevel!

Og hvordan vil De nu tilbringe Tiden

I Gensomheden hist?

Will.

Arbeide vil jeg!

Min Pleiefaders munstre lille Hytte

Skal ligge ved en herlig, speilklar Dam,

Omkrandst af Vidietræer, riig paa Siv.

Saa vil jeg flette Kurve, Hatte, Tepper,

Og danne Binduestikærme, Byster, Stole;

Udsnitte Ester, Skeer, Legetsi.

I kort Tid har jeg mig et Magasin

Af alstens følsomt Smurrepiberie,

Som Londons Kunstner ei kan efterligne.

(Levende:)

Saa leier jeg mig ret en deilig Bod

I en af Londons folkerigste Gader,

Og lader male mig et Skilt, hvorpaas

Man læser: „I den vilde Kannibal.“

Saa stimler hele London did, at see

Den brune Bildmand i sin Kunstmærik;

Hver synes han vil eie dog en Ding

Af mine Sager. Saadan kommer jeg

Før Orde, bli'er en bosat Londons Borger —

Betty (klapper i hænderne).

O det var herligt!

Will (lyser hendes hånd).

Nu — Farvel, til den Tide!

Betty.

Bi! Ogsaa jeg maa skænke Dem en Gave.
En Gavmildhed er jo den anden værd!

Will.

Alt, kære Miss!

Betty.

De taler om mit Billed,
Dg meente, De beholdt det i Grindring?
Jeg troer det gierne, jeg vil gierne troe det;
Dog — Tide og Afstand hænger undertiden
Et Slør af Stov om Billeder, som svækker
Det bedste Indtryk; — og jeg vilde usdig,
At Taager skulde sløre Bettys Billed
I Wills Grindring.

Will.

Kære, bedste Miss!

Betty

(henter et Miniaturbilled af sin Kommode.)

Her er et andet lidet Exemplar,
End det, De glemmer i Hukommelsen;
Et malet af en svet Mesterhaand,
Et flittigt Værk fun af en god Begynder;
Men Alle siger at det ligner mig.
De vil dog ei forsmaae min lille Gave?

Will.

Nu er der Ingen lykkelig paa Jorden,
Som Will! Nu smutted al min Angst, som Tigren,

I Busten, og min Glede flagrer, ghilden
Som Paradisets Fugl, fra Øvist til Øvist.

(Staaer op og lysser hendes Haand.)

Farvel, livsaligste blandt alle Piger!

See denne Ning!

(Viser en Ning paa sin finger.)

Den er ei Guld, kun Messing;

Min Farfar sik den fordum af en Skipper,
Som landed med sit Fartoi ved vor Øe;
Den byder jeg Dem, naar jeg atter kommer,
Naar jeg tor byde Dem den Haand, som bær den.
Da vil et Khs af dine Læber, Betty!

Husvale mig, som Kildens friske Bover

Den torstige Vandringmand. — Farvel, til den Tid!

(Han lysser endnu engang hendes Haand og gaaer.)

Betty (alene).

Hvi sik jeg ei den kære Messingring?
Min Guldring er ei halv saameget værdt.
Hvi tog du ei dit Khs, beskedne Will?
Du rækker mig en Kurv med sode Blomster,
Og frugter for at faae en Blomst igien?
Er et uskyldigt Khs meer end en Blomst?

(Hon lysser Blomsterne.)

Mr. Twastle kommer ind med Mr. Grab og dennes
Son Peter, der er pyntet.

Twastle.

God Aften, Betty! God Aften, mit Barn!]

Grab.

God Aften, smukke Miss! Det er vel, De er
hiemme. (Sagte:) Nu, Peter! gaae nu hen, khs Miss'en
paa Haanden, og snak noget Sværmeri, mens vi Gamle
aftale det Bigtigste.

Peter (forlegen).

God Aften, Miss!

Betty.

God Aften, lille Peter! Vær saa god og sæt sig ned.

Peter.

Mange Tak!

(Han sætter sig. Betty sætter sig lige overfor paa den modsatte Side, og stræller Pærer paa en Tallerken.)

Twastle

(I forgrunden til Crab).

Du har Net, Crab! Vor Belsærd beroer paa denne Egtepagt. Vi ere de to fornemste Høslekrammere i den hele Gade. Naar jeg stod og saae, at der gik Nogen ind i din Bod, saa blev jeg saa bleg som et Liig af Misundelse.

Crab.

Og naar jeg saae at der gik Nogen ind i din, saa blev jeg saa rød som en Krebs af Forbittrelse.

Twastle.

Det kunde vi ikke holde ud. Det maatte forebygges. (Byder ham en Pris.) Vi vare gaaede Krebsgang! Det havde lagt os for Tiden i Graven.

Crab.

Der maatte sættes en vind for, ellers var det bleven en vind til vores Liigkister.

Betty

(Gører hen til Peter med en stræsset Pære paa en Tallerken).

Vær saa god, Peter! og spis et Stykke Pære.

Peter.

Mangfoldig Tak! Skal De have saamegen Ulejlighed?

(Han spiser Pære, hun sætter sig hen igien at strikke.)

Twastle (til Crab).

Naar vi nu gaae i Compagnie sammen, saa er Alting hævet.

Mr. Crab.

Spørgsmaalet er fun: hvilket Navn der skal beholde Firmaet. „Crab & Comp.“ vil ikke lade ilde, med Guldbogstaver paa et himmelblaat Bræt.

Twastle.

Nei, min Broder! dertil beqvemmer jeg mig i Evighed aldrig. Som Twastle har jeg levet og som Twastle vil jeg døe; kommer ikke Twastle paa det blaa Bræt, saa bliver der intet af Compagniet.

Betty

til Peter, som bringer den tomme Tasselen tilbage).

Har Han været i det lærde Selskab med Magisteren idag, Peter?

Peter.

Ja min Tro har jeg saa. Jeg maa oversætte hvert Ord Latin han taler, ellers kan min Mama ikke forståe ham.

Betty.

Gaaer Han ikke til Præsten i Aar?

Peter.

Jo; og om et halvt Aar skal jeg være Svend.

Crab.

De unge Folk ere allerede paa Gled.

Twastle.

For at undgaae Uenighed, saa ville vi sætte begge vore Navne paa Brættet: „Twastle & Crab.“

Crab.

Ja! Eller ogsaa Crab & Twastle. Det kommer ud paa Get; men det Sidste er mere alphabetist.

Twastle.

Ja men jeg er ældst, min Bro'er!

Crab.

Nu — vi ville rafle effen eller ueffen derom, ved en Flaske Porter.

Twastle.

Bel!

Crab.

Vore Formuesomstændigheder kiende vi omrent.

Twastle.

De komme næsten ud paa Get. Har jeg ogsaa lidt flere ostindiske Varer i min Bod, saa skal det ikke komme derpaa an.

Crab.

Har du fleer ostindiske Varer, saa holder jeg Bærtshuus; saa kan det Enne bøde paa det Andet.

Twastle.

Ja men nu komme jo kun Poeterne og drikke Thee hos dig; det skal du ikke blive feed af.

Crab.

Bad mig kun raade, saa skal Prosaisterne snart komme og drikke Öl og Brændeviin igien. Du skal vide, jeg har endnu en Kone at trækkes med.

Twastle.

Nu, saa ere vi da enige, saa ville vi drikke Liigklob.

Crab.

I Guds Navn! Det kommer nu blot an paa
Børnene.

Twastle.

Ei hvad! Børn maae lyde deres Forældre.
(Kaldet:) Betth! kom hid, min Pige!

Crab (kaldet).

Peter! kom hid, min Dreng.

Twastle.

Betth! jeg vil giøre dig lykkelig.

Betth (forstrækket).

Gud, kiære Fader! vil De nu giøre mig lykke-
lig igien?

Crab.

Ei ei, Miss! om det nu var en Egtesforening?
Pleie Pigerne at være bange for det?

Betth.

Heller døe!

Crab.

He he he! Snak! man dør ikke af det!

Twastle.

Betth! Jeg haaber du dennegang lyder mig,
min Pige! Der er Stillinger i Livet — politiske
Combinationer, — ægte paa Soliditeten grundede
Forhold, — som det unge Hjerte, der lever i Drømme
og gaaer i Maanskin, ikke begriber. Men med Tiden,
naar der kommer Rynker og Forstand i Panden, tæn-
ker man anderledes.

Betty.

Min Fader! hvad jeg har erklæret bliver jeg ved:
Jeg vil ikke giftes for det første. Lad mig være i
Fred og Ro!

Twastle.

Det gaaer ikke an, mit Barn! Man kan ikke
altid være i Fred og Ro. Man kan ikke længer have
Fred, end eens Nabo vil. Et Barn kan ikke altid
være Barn; en Pige ikke bestandig forblive sin Faders
Datter; hun er bestemt af Naturen til sin Mands
Kone, og sine Børns Amme.

Betty.

Min Fader!

Twastle.

En gammel Mand skiotter du ikke om. Du kan
have Ret. En ung Kone overlever let sin gamle Mand;
og hvem skal da føde hende? Gront er Haabets
Farve; — velan! Du skal faae en Mand af den grønne
Ungdom.

Betty.

Dog vel aldrig Peter? (Hun leet).

Peter (leer med).

Ha ha ha!

Crab.

De lee begge, det er gode Tegn. Lige Børn lege
bedst.

Betty.

Peter! er det virkelig Deres Mvor? Har De
iinden at gifte Dem?

Peter (stammer forlegen).

Ja — min Fader ønsker det Miss — naar jeg har staet — til Confirmation, — og er bleven — Svend.

Bethy.

Deg troer virkelig man vil spøge med os her.

Twastle.

Han er sexten Aar og du atten; det er kun to Aars Forskiel.

Bethy.

Det er umuligt, kære Fader! De spøger.

Twastle.

Spogen skal blive Alvor, min Datter! Hør Bethy, gør mig ikke vred! Jeg har foreslaet dig en halv Snees Friere, de vase dig for gamle; nu vrager du Peter, fordi han er for ung. Du er aldrig fornsiet. Men du skal tage ham; det lover jeg dig. Et Ord er et Ord, det har jeg givet Crab; og en Mand er en Mand; det er Peter, i det mindste bliver han det snart. Mine og Crabs Handelsforbindelser ere af største Vigtighed, og saa kommer Hiertet og Hølelserne ikke i Betragtning. Det er ikke den første politiske Mariage der er sluttet, og det bliver min Siel heller ikke den sidste.

Crab.

Ivre dig ikke, min Broder! Lad os gaae hen og drikke Liigkisb. Min Peter er undselig nu, men naar han er alene med Tomfruen, saa faaer han nok Mod.

Twastle

(trækker i Bettys og Peters Hænder, og vil lægge dem sammen).

Nu saa modtager da min faderlige Belsignelse!

(Betty og Peter fare hver til sin Side.)

Betty.

Nei mange Tak!

Peter.

Det haster ikke.

Twastle (ude af sig selv).

Hør Betty! vil du ikke have min Belsignelse, saa kan du faae min Forbandelse. Jeg vil ikke være Far der for dig meer. Jeg jager dig ud af mit Huus, og du skal tigge for hver Mands Dør. Det kommer af Romanerne! De fordomte Romaner! De fordomte Poeter! Brænd Romanerne! Brænd Poeterne! Hvad skal en ung Pige med Kierligheds-Historier? — Men hvad hielper det? Der vil mere til. Den halve Natur maatte udroddes: Der maatte sættes Nattergalerne en Prop i Halsen, at de ikke kunde slaae; der maatte trækkes en Hætte over Maanen, at den ikke kunde skinne; alle Kildevældene maatte spærres og forbydes at risle; hvert Føraar maatte hundred tusinde Luges kierlinger holdes paa Statens Belostning, for at ud rodde Roseerne, Biolerne og Bergismernikterne. Kom Crab! Jeg vil ikke ærgre mig. Men hvad du veed det veed du, min Pige! (Gor at rose hende:) Tager du ikke ham, saa tager vor Herre mig.

Betty (bevæget).

Nei han gior ikke.

Twastle (ader som han græd).

To Fanden ta'e mig gior han saa.

(Han gaaer med Crab.)

Betty (naar de ere borte).

Nu Peter! Det var en smuk Ulykke, Han har styrret os i.

Peter.

Kære Miss, hvad kan jeg for det? Jeg staaer
for Speilet med den ene Ende af mit Pidskebaand i
Munden, binder min Pidst, og tenker paa ingenting.
Min Fader spørger: Peter! vil du givte dig? Med
hvem? siger jeg. Med Bethy Twastle, sagde han.
Ja nok, svarede jeg, tog min Hat og fulgte med. —
Jeg havde jo været gal, hvis jeg ikke havde gjort det.
Jeg troede De vilde have mig.

Bethy.

Han er for ung, Peter! Han er meget for ung.

Peter.

O for Alderens Skuld —

Bethy.

Et ungt Menneske være Hunsfader, sørge for sin
Kones Udkomme! Hvorledes vilde det gaae an?

Peter.

Det behøves ikke. De Gamle skal føde os.

Bethy.

Fy! at være afhængig af Andres Naade. Den
burde aldrig givte sig, som ikke kan sætte Fodderne
under sit eget Bord.

Peter.

Det er mig det 'samme, hvor jeg sætter Fodderne,
naar der bare staaer god Mad paa Bordet.

Bethy.

Han vil dog ikke gjøre mig ulykkelig?

Peter.

Nei det bevare Gud mig fra.

Betty.

Jeg kan ikke elskke ham.

Peter.

Au! det var en anden sag.

Betty.

Jeg elskker en anden.

Peter.

Det skulde Miss sagt sin Fader strax; saa havde han undgaet Vidtloftighed; saa havde han ikke haft nödig at give sig Gud og Fanden i Bold.

Betty.

Kære Peter! Vil De være min Fortrolige?

Peter.

Ta nok! Jeg holder saameget af Dem Miss, at jeg tager hvad jeg kan faae. Kan jeg ikke blive Deres Mand, saa lad mig i det mindste blive Deres Fortrolige. Una salus victis, nullam sperare salutem, sige vi Latinere. Det er udlagt: Man maa finde sig i' et.

Betty.

Kan jeg stole paa Deres Taushed og Trostlab?

Peter.

Bestemt.

Betty.

Jeg elskker Bill.

Peter.

Menneskeæderen?

Betty.

Han reiser bort i Overmorgen. Vil De bringe ham en Haarlok fra mig, og mit Farvel?

Peter.

Ja nok. Giv mig Løkken!

Betty (giver ham et lille Papir).

Vær forsiktig!

Peter.

Skal han ikke ogsaa have et Kys med til Afsted?

Betty.

De er en Skielm.

Peter.

Giv mig kun Kysset! Det skal ingen Skade
komme til.

Betty

(tilslører ham at tage et Kys).

Vær nu smukt bestedten! Og bring Deres Fader
paa andre Tanker.

Peter.

Det skal have gode Beie. Farvel, smukke Miss!
(Han gaaer.)

Betty (alene).

Det er en ørlig Knos. Det er dog sandt:
Naar man forsoner vil et ædelt Sind,
Skal man blot give det Anledning til
At vise os en Dieneste. — Nu vil
Min Fader støie. — Men jeg faaer et Indfald!
I Morgen har han tilladt mig at tage
Til min Cousine, med min Pige Nanny.
Sir Robert boer jo ikke langt derfra.
Den gode Herre, han stod Fadder til mig!
Han veed hvad han er Barnet skyldigt, hvis dets
Forældre døe. — Min Moder døde fra mig, —
Min Fader lever; — men naar han vil tringe
Mig til et Ægteskab, som reent jeg hader,

Saa handler han ei længer faderligt.
 Saa flygter jeg til dig, min anden Fader!
 Ja ja, det vil jeg! Ja det vil jeg vove!
 Nu er mit Hierte let. God Nat, min Will!
 (Hon gaaer.)

Gade udenfor Bettys Winduer.

Will alene.

Du skinner ei til Afsæd, klare Maane!
 Kun Stiernehæren blinker koldt og mat,
 Og den uhyre Melkevei forsøger
 At svække med sin ghyselige Bleghed
 Det rafte Mod og Flammen i mit Bryst. —
 Det lykkes ei! En deilig Piges Blik
 Er mig langt mere værd, end alle Stierner.
 Her var jeg atter hjemme. — Hvor man elsker,
 Der er man hjemme. Forst var jeg saa ene.
 Men Kjærligheds Gudinde fælder Taarer,
 Thi Lykken hader hende, siger man.
 Dog sod er denne Sorg! langt mere sod
 End anden Glæde. — Savnet er en Engel,
 Som giøster i Tusmørket Elskeren. —
 Farvel, min Betty! Hver en smekker Bidie
 Skal minde mig om dig, og vinke mig
 I Maanestinnet, som din egen Skygge.
 O Ensomhed! — O gronne Skov! O Træer
 Med hellige Skumring! Kielne Mættergale!
 Tert Kluk skal nære Længslen i mit Bryst. —
 Hvad er den hele Sommer med sin Pragt,
 Mod dette snevre Straede? Dette Skur?
 Det rustne Skilt, som hviner paa sit Hængsel
 I Natteblesten? Thi her boer min Betty.

Saa lev da vel! føel dette Khs, som Will
I Luften kaster til dig med sin Finger!
O bringer det saa varmt, I Nattens Alfer,
Til hendes Læber, som det kom fra disse.
Og nu Farvel! — Afsted! —

Peter

Cer imidlertid kommen bag paa ham, holder ham for Dinene, og
lysser ham).

Will.

Hvad er det? Ah! er det Ham, Peter?

Peter.

Naa, hvordan smagte Khsset?

Will.

Flaut, som alle Mandfolkekhs. Jeg er ingen
Elster af at lysse Mandfolk.

Peter.

Jeg ikke heller; men det var ogsaa et Khs fra
et Fruentimmer.

Will.

Jeg forstaaer Ham ikke.

Peter.

Nu reent un: Miss Bethy gav mig et Afskedskhs
til Ham, siden hun skal vies til mig imorgen. Og
det er jeg nu selv saa god og bringer Ham. Var det
ikke høimodigt?

Will

Gatter ham med et stærkt Tag i Læse med den ene Haand, hæver
den anden knyttet i Beiret, og raaer frystelig).

Dreng! ved mine Fædres Gud, hvis du vover at
ægte Bethy, knuser jeg din Vandestal.

Peter (paa Kne).

Før Guds Skuld, siere Herr Will! Det var Spøg! Det var Spøg!

Will (slipper ham og fatter sig).

Hvis det var Spøg, er det en anden Sag; men kom mig ikke saadan for Alvor!

Peter

(sæsdes, gnider sig i Nakken).

Med disse Vildes Tamhed har det dog ingen Art.
De gaae vel som dresserede Hunde paa Bagbenene;
men inden man veed et Ord deraf, falde de ned paa
Førpoterne igien.

Will.

Hvad siger du?

Peter.

Det var en Misforstaelse, siere Herr Will! Jeg fortiner ved Gud ikke at myrdes, mindst af Dem!
Jeg har selv tilbuddt mig at være Deres Kiærsligheds
Haandlanger. Og til Beviis derfor, bringer jeg denne
Haarlok fra Miss Bettie, som hun beder Dem ikke at
forsmaae.

Will.

Kiærste Peter! Har jeg giort dig Uret?

Peter.

Nec sat rationis in armis. — Vi ere alle
Mennesker! — I det mindste burde vi være det.

Will.

Du arme Peter! Gisr det ondt? Drei Halsen!
Lad mig see! Kan du bevæge den uden Smerte?

Peter (creder hovedet).

Jo — det gaaer an endnu til Nod. Lidt stiv-
halset bliver jeg sagtens. Mine Skolekammerater ville

besthylde mig for Storagtighed. (Snider sig.) Jeg har ogsaa Marsag til det.

Will.

Hvormed skal jeg giøre min Forseelse god? Jeg var ude af mig selv! Du sagde, du vilde øgte hende.

Peter.

Ja men her i Europa lyve vi lidt imellem; det maa Han vænne sig til.

Will (lysser Løkken).

Sode Gave! — See, Peter! jeg eier intet uden denne Løk, den vil jeg dele med dig. (Giver ham noget deraf.) Tag det Halve! Vær min Ven! Tilgiv min Hidsighed! Og vær forsikret om, at hvis det behoves, skal jeg med samme Hurtighed vove mit Liv for dig, som jeg nu truede dit. Jeg vil slaaes for dig, plumpe i Bandet efter dig, rive dig ud af Ildsluerne. — Farvel, Peter! Hils min velsignede Betth!

(Gaaer.)

Peter (satene).

Det har man af at være den Fortrolige. Det er en utaknemlig Nulle. Han forærer mig den halve Løk? Det er det samme som om han havde givet mig en umage Stovle. Bar det Hestehaar, kunde jeg spende dem i min Violinbue og spille Sorgen bort. Men denne Silke forstaaer jeg ikke at spinde. — Ligemeget! — Will er en stikkelig Karl. Han griber Folk i Nakken undentiden, men jeg kan dog bedre lide ham, end de Høflige, der bagvaske Folk, naar de vende Nakken til. Betth er en god Pige. — Jeg besøger hende imellem, — faaer flere Kys at bringe Will. Ogsaa godt! — Til at givtes er jeg dog for ung. — Mine Kammerater vilde lee; de Eldre behandle mig som Will. — Jeg glemmer Løkken, viser den til Dick

og til Tom. „Af hvem har du faaet den?“ — Siger ingenting! Lægger Saanden paa Hiertet; — stirrer saalænge i Solen, til jeg faaer Taarer i Vinene. Saa troer de, jeg lider af en hemmelig Kærsligheds Oval, og faae Respekt. Saaledes maag det være. Dolus an virtus quis in hoste reqvirat? sige vi Latinere; det er udlagt; — Men da her ingen er tilstæde, behøver jeg jo ikke at oversætte det.

(Gaaer.)

Selkirk kommer Arm i Arm med **Defoe**, den sidste har en Niis.

Defoe.

Jeg følger dig, min Robinson! Jeg følger
Dig lige hjem. Du arme Gubbe! Skulde
Jeg slippe dig i Havsnød? Har vi ikke
Nu stukket Bollen ud, og drukket Kalken
Til Bunde sammen? — Men, min Robinson!
Du drikker som en Jomfru. — Har du ikke
Lært bedre Viisdom af den megen Rum,
Du hented dig fra Braget til din Øe?

Selkirk.

Min gode Herre, jeg har aldrig hentet
Rum fra et Brag.

Defoe (taarr sig for Panden).

Nei det er sandt! Det digted
Jeg selv. Jeg blander dig og Selkirk sammen.
Men hvordan Fanden er det da? Jeg kan
I Aften ikke hitte rede rigtig
I Bhens Gader. — Bi, jeg har et Kaart,
Og et Kompas i Lommen. —

(Tager et Kaart op og folder det ud.)

Her er Grundrids
Af Londons Grunde. — Siig, i hvilken Gade
Boer du?

Selkirk.

I Themsestreat.

Defoe.

Rigtig. Den er her,

(Peger paa Kaartet.)

Selkirk.

Ja, den er her! Vi er i Themsestreat, Herre!

Defoe.

Nu skulde Hoiden tages, hvis man havde
Kun en Octant.

(Sætter sig paa en Afsøfer og leør.)

Men Hoiden har jeg alt.

Selkirk (Peger).

Her boer jeg, her i dette Huus.

Defoe.

Derinde?

Hvor veed du det?

Selkirk.

Tillad mig nu til Giengield
At følge Eder hjem igien.

Defoe (lystig).

Ja vist!

Saa folger jeg dig atter hjem igien.
Og saadan gaaer det uafladeligt
Den hele Nat.

Selkirk (sagte).

Jeg voover ei at lade
Ham her alene; thi han har en Huus.

Defoe (opmærksom).

Thys! Stille! Hører du? Hør hvor de snorke
Paa deres Bolstre, de Philistere.

Karlsvognen kører flink med sine Guldsom
I Hiulene. Saturnus sidder selv
Paa Bulk'en; men det er en doven Knægt. —

(Truer ab Stiernen.)

Er du nu ikke kommen længer frem
I al den Tid?

Selkirk.

Han falder i Betragtning.

Defoe (mort).

Hør, Selkirk! har du seet forsteente Knokler
Af Mammuthsdhyret paa din øde Øe?

Selkirk.

Nei, jeg har ingen seet.

Defoe.

Det Værste var det
Af liddfortærende Noydhr, har man sagt;
Men det er Løgn, — thi Mennesket er værre!
Lyksaligviis begynder han nu ogsaa
Størkt at forstenes; alle Hierter her.
Er næsten blevne Flint alt i de Fleste.

(Lunefuld :)

Men siig det ei igien! Det er en stor
Hemmelighed. —

Selkirk.

Sid ikke der paa Stenen!

Jeg frugter, I forkioler Jer.

Defoe.

Gi hvad!

Jeg hørde et mod Ondt saa godt som du;
Dg jeg har Skibbrud lidt i disse Stræder
Bel meer end eengang.

(Staaer op.)

Det var ikke Net —

Du lod mig næsten tomme hele Bollen.
Høit har jeg ogsaa læst i Bogen for dig.
Det hidser.

Selkirk (venlig belymret).

Lad mig følge Jer igien!
I boer ei langt herfra.

Defoe.

Saa følg mig da!
Men glem kun ei imorgen Middag, Selkirk!
Du veed, — vi kørre sammen.

Selkirk.

Ja bestemt.

Defoe

(stirrer ham i DINENE og trykker hans HÅND).
Men veed du nu hvorfør jeg er saa glad?
Hvi jeg har drukket mig en Ruis i Aften?

Selkirk.

Nu da?

Defoe

Fordi jeg blev igien en ærlig Karl.
Bar det ei Penge værd?

Selkirk.

I skiemter, Herre!

Defoe.

Fordi jeg atter, Selkirk! bragte dig
De stiaalne Thvekoster, uden Evang —
Godvillig — af et ærligt Hierte.

(lystig :)

Skulde

Jeg saa ei drække Punsch?

Selkirk.

Kom nu! Gaa hjem!

Defoe.

Velan! Saa tag mig under Armen, du
 Min Robinson! — Og saadan gaaer Poeten
 Med Helten i sin Bog, ved hoie Midnat.
 Er det ei Spøgerie, saa er der intet.
 Det er dog meer, end Shakespeare funde med
 Sin Hamlet, og Homer med sin Achil!

(De gaae.)

Fierde Handling.

Sir Robert Edgardsons Have paa Landet.

En gammel Gartner er bestreiftiget med Blomster.
Herr Joseph kommer.

Joseph.

God Morgen, min Kære!

Gartneren.

Tak, Herre!

Joseph.

Man tager mig vel ikke min Driftighed ilde op,
at jeg er gaaet ind i Haven? Porten stod aaben.

Gartneren.

Sir Robert har intet imod at her komme Fremmede. Han deler gjerne med Andre, hvad han har.

Joseph.

En nobel Tænkemaade.

Gartneren.

Desuden seer han gjerne Mennesker. De oplive Naturen, siger han.

Joseph.

Sandt nok! Tusinde Følelser vækkes, som trænge til Meddelelse. —

Gartneren.

Nei, føle med Dem, vil han ikke, Herre! Er det Deres Hensigt, saa beder jeg Dem, uden Fortrydelse, at gaae igien.

Joseph.

Ei, ei! er han saa menneskefiendst?

Gartneren.

Paa ingen Maade. Han holder meget af Mennesker; de fleste forekomme ham meget snilde, formustringe Folk, — inden de lukke Munden op.

Joseph (sagte).

Denne Gubbe er en snu Krabat, og taler bedre, end man skulde tiltroee det en Mand af hans Stand. (Hoit:) De er et formustringt Menneske, min Gode! Det er mig kiært at høre en Gartner udtrykke sig saa logist.

Gartneren.

Nu, det er mig kiært, at det er Dem kiært. Vil De ikke spadsere videre?

Joseph.

Har De studeret i Deres Ungdom?

Gartneren.

Ja desværre!

Joseph.

Hvi desværre?

Gartneren.

Fordi jeg manglede Hoved dertil, og fordi ingen gjør Videnskaberne større Skade, end slette Hoveder, der have studeert.

Joseph.

Ei min Kære! De siger jo lutter Epigrammer.
Men denne Tone passer ikke for Deres Stand. Gart-
neren maa være idyllisk, blid som Melk og Honning.
Hvad er det for en Mindesteen af hvidt Marmor, med
fort Urne, som staer der mellem Roserne?

Gartneren.

Den er sat for en ustuderet Mand.

Joseph.

For hvem, om jeg maa spørge?

Gartneren.

For William Shakespeare. Comodian og Co-
modieskriver i sin Tid. Hans Fader var Uldvæver i
Stratford.

Joseph.

Ne, den guddommelige Shakespeare! Elster da
Sir Robert virkelig Poesie?

Gartneren.

O meget, — naar den duer noget.

Joseph.

Der seer jeg endnu et Gravmæle, lige over for
Shakespeares? Sikkert en anden stor Digter: Homer,
Virgil, Milton?

Gartneren.

Nei, den er sat for et stakkels Pigebarn.

Joseph.

Sappho? Laura? Heloise?

Gartneren.

Det var en ung Tomfeu, ved Navn Johanna
Blomfield, som døde i sit syttende År.

Joseph.

Og havde allerede fortient en Mindesteen lige over
for Shakespeares?

Gartneren.

Ja! Hun vandt ved sin Skønhed, Fromhed og
Forstand min Husbonds Herte, ligesom Shakespeare;
men hun døde før Brylluppet.

Joseph.

Sir Robert har ogsaa en Søster.

Joseph (sætter).

Ja, det kan ikke nægtes. Hun lever endnu.

Joseph.

En Dame i sine bedste Aar, som i Mandsgaver
ikke viger sin Broder en Haarbred. Hun har en haabe-
fuld Son; og den unge Pode opdrages med et fattigt
Barn, som Fruen har taget til sig.

Gartneren.

Og den stakkels fattige Dreng faaer alle de Prægler,
Sonnen havde fortient.

Joseph.

Nu ikke meer; nu ikke meer. Mistress holder
udmærkede Lærere til disse Born.

Gartneren.

Det har fordetmeste været nogle forbarmelige Karle,
som maatte spille Piquet med Fruen, istedet for at lære
Bornene noget, være hendes aandelige Kammertjenere,
og taale alle Drengens Uartigheder.

Joseph.

Nu ikke meer, nu ikke meer.

Gartneren (tor).

Nei, nu veed jeg nok, hun har faaet en formuftig,
flink Mand til Børnene; og det fornøier mig.

Joseph (smigret).

Kiender De noget til ham da?

Gartneren.

O meget godt, Herr Joseph! meget godt.

Joseph.

Hvordan? De veed det er mig?

Gartneren.

Tag ikke ilde op, — jeg vilde ikke forstyrre Dere's
Incognito.

Joseph.

De er en Skielm, Gartner!

Gartneren.

Ja vist, jeg betalte Hovmesteren med hans egen Mht.
Vil De nu behage at spadse videre, saa skal jeg helspe
Dem at finde Sir Robert.

Joseph (afslidet).

Denne Gubbe er et forslaget Hoved.

Gartneren (ligesaa).

Denne Hovmester er som de Øvrige.

(De gaae.)

Mrs. Quickly kommer med Mrs. Grab. En Tiener
har en Bylt og nogle smaae Baaben under Armen.

Mrs. Quickly.

Har du nu alting ifstand, min Gode?

Mrs. Grab.

Allt naadige Frue! Her er Pelsen til Charles
Samlede Værker. XVI. 14

som Robinson. Den er forsørdiget af Mr. Culpepper, den fornemste Bundtmager i London, af bedste Zobel-skind. Ligeledes Huen af Kaninskind. Her er en Sol-skjerm fra Mr. Mobbh, den tutaffaiteste Parapluimager i Westminster.

Mrs. Quicly.

Du har dog ikke bestilt den til at slaae ned, min Gode?

Mrs. Crab.

Kors, Frue! saa havde jeg slet læst min Robinson. Det maa jo forestille, at han selv har klokketret den sammen i sin Ensomhed, saa godt han kunde. Men for Proprietetens Skyld, har jeg dog ladet Stangen lakere.

Mrs. Quicly.

Meget vel. Bossen? Dren?

Mrs. Crab.

Det stikker sig ikke for os Englændere at rose vort eget Staalarbeide.

Mrs. Quicly (betragter det).

Nydelige smaae Tingester! Staalset maa spren ges med Vand, at det kan faae nogle Rustpletter; thi vi maae supponere, at Robinsons Vaaben havde mod taget flige, efter Skibbruddet.

Mrs. Crab.

Til Jack, som Fredag, har jeg her Fjærskortet og Fjærhatten. Alt til de billigste Priser.

Mrs. Quicly.

Af, gode Crab! forstyr mig dog ikke Nydelsen med dine Kræmmerregninger. Det opnører jo aldeles Illusionen. Lad os blive i den behagelige Drøm, at de unge Mennesker, ved deres egen Færdighed og Bind-

stibelighed, have tilveiebragt sig disse Klædemon. Der komme de.

Charles og Jack komme.

Charles.

Hvad er det?

Jack.

Silke deiligt Legetøj!

Mrs. Quicly.

Charles! du veed, det er din Fødselsdag idag; og siden du og Jack have fornøjet Eder saameget over Robinson, har jeg været betænkt paa at overraske Eder.

Charles.

Ja det veed vi nok, kære Mamma!

Mrs. Quicly.

Din Onkel har indrettet en Eremitage i sin Park. Han vil overraske os, men vi ville overraske ham langt mere, naar I staae i Hulen, som Robinson og Fredag.

Charles.

Hvem skal være Robinson?

Mrs. Quicly.

Du; og Jack Fredag. Og lad mig nu see, I sætte Jer smukt ind i Naturstanden! Du, Jack, glem ikke den Erbodighed, du skylder Charles, som den Fornemmere og Nigere, af hvis Godhed din Lykke dependerer. Naar han slaaer dig, maa du ikke slaae igien. Du skal komme krybende til ham paa Hænder og Fodder; saa gjorde Fredag til Robinson. Skynd Jer nu hen at klæde Jer paa! Jeg har bestilt Chocoladen og Sukkerpledsknerne hen i Hulen. Og lad mig see, I affectere noget Primitivt af Naturstanden. Har du din franske Grammaire med?

Charles.

Jack har den i Lommen.

Mrs. Quickly.

Gid I havde den i Hovedet! Sætter Ier nu smukt hen og læser i Grammairen. Nogle Battements kunde I ogsaa giøre midlertid; imorgen kommer Monsieur Tempete, Eders Dandsemester. Og lad mig nu see, I blive smukt rørte og contemplative over Naturens stille, melancholske Grandiositet. Jeg har allerede Bud efter et Par Faar, som skal dresseres til Lamaer.

Charles.

Det var jo prægtigt. Kom, Fredag!

Jack.

Ta Robinson!

(De gaae alle.)

Betty kommer øengstlig ind fra den anden Side, fulgt af sin Pige Nanny.

Betty.

At Nanny, hvor mit Hierte banker. Saae du Da virkelig min Faders Vogn paa Veien?

Nanny.

At han har seet os, troer jeg ei; han kørte Bestandig langt bagefter; men han tog Den samme Vei som vi, det saae jeg nok.

Betty.

Skee hvad der vil, her føler jeg mig frelst.

Nanny.

Ifald der ingen Eier meldes sig Til disse Penge, som De fandt paa Veien, Strax udenfor den gyldne Hiort, saa har De Saa god en Medgivt alt, som De behover.

Betty.

Bevares Gud! Beholde Andres Venge?

Sir Robert kommer venlig.

Mit kære Barn, min lille, smukke Betty!

Besøger du engang igien din Gudfa'er?

Velkommen Betty! Men hvor du er voret!

Det er jo næsten en ovidst Forvandling.

(Han tæsser hende.)

Betty.

Af, kære Gudfa'er! De har altid viist mig

Saa megen Godhed medens jeg var lille;

Hvergang jeg kom her, sik jeg Sukkergodt

Og Legetøj — og — ja det veed jeg vist —

De vil ei heller nu slaae Haanden af mig.

Sir Robert.

Betty har intet tabt ved sin Forvandling;

Er ikke mindre nydelsig end før,

Da hun var Barn endnu.

Betty (sutter).

Af, Born har godt!

Gid jeg var Barn endnu, min kære Gudfa'er!

Saa havde jeg ei flige Hiertesorger.

Sir Robert (smilende).

Har du alt Hiertesorg, min stakkels Pige?

Ja, ja! Saasnart man mærker man har Hierte,

Saa mærkes ogsaa man har Hiertesorg.

Betty.

Sidst da jeg saae Dem, kicreste Herr Gudfa'er!

Bar jeg saa glad, saa rolig; og nu er jeg

Saa længselsfuld, veemodig og bedrovet.

Sir Robert.

Det følger med din Alder, gode Barn!
 Først kommer Marts med Solskin og Violer,
 Saa maa det regne dygtigt i April,
 Før Mai og Juni modne Blomst og Frugter.

Nanny.

Ja, Herren maa nok sige det! Her løbe
 Vi virkelig April.

Betty.

Kort at fortælle:

En gammel Sømand boede hos min Fader,
 Selskirk ved Navn; og Selskirk bragte med
 En Yngling fra Sydøerne; lidt brun
 I Huden, men forresten meget smuk,
 Og flink og rass — og god, min bedste Gudfa'er!
 Som De; sliondt det er meget sagt.

Sir Robert.

Gi Betty!

Har du alt lagt dig efter Talekunsten,
 Og veed, at for at overvinde Sov'det,
 Maa du bestikke Hiertet først?

Betty.

Dobt er han,

Og hedder Will, og han er duesig,
 Har læst endeel, og har et herligt Nemme;
 Er vel i stand til at forsiene Brodet,
 Gi blot til sig, men rigeligt til Fleer.

Sir Robert.

Han elsker Betty, og hun elsker ham;
 Men Master Twastle elsker Grunkerne,
 Blev smækred — truer dig — og dersor flygter
 Nu Betty til sin Gudfa'er.

Betty.

Gud! hvor veed De
Dog alting fra? Hvem har da sagt Dem det?

Sir Robert (leer).

Jeg har en lille Fugl, som siger mig
Alt Sligt i Dret.

Betty.

Har da Fuglen ogsaa
Vel sagt Dem, fiære Gudfaer! hvo der eier
Brevtassen her, som nys jeg fandt paa Beien
I Stovet, mens vi gik i Træers Skygge,
Da Vognen kørte langsomt op ad Bakke?

(Hun giver ham den.)

Sir Robert.

Lad see! Ei, den er fuld af Bankenoter.

Betty.

Behag og lad dens Eier efterlyse!

Sir Robert.

Du arme Barn! Det falder jeg at plages.
Som Danaide dræber du din Brudgom
Med Graad og Længsel paa din Faders Bud,
Og henter nu, til Straf, din Lædssedrik
I sprukne Kar, der torres, som de syldes.

Betty.

Hvo kommer der?

Sir Robert (forlegen).

Ei, ei, det er min Søster!

Gaa i det store Lysthuis! Hvil dig der,
Og vederqvæg dig lidt ved Frokostbordet.

Betty.

Nu kan jeg hverken spise eller drikke.

Nanny (sagte).

Ih, da kan jeg min Tro! thi Beien hid
Var lang at fiøre, og man lever slet
Af Andres Kærlighed.

(Betty og Nanny gaae).

Mrs. Quickly kommer.

Da Eremitagen

Er lukket i, og da min Bro'er har Nøglen,
Saa maa han overraskes anderledes.

(Oliver Sir Robert væer.)

God Dag, min Bro'er! Kys mig! Dog nei, lad være!
Det er saa gammeldags, saa trivielt.
At høit vi elste maae hinanden begge,
Som Sødkende, forstaaer sig af sig selv.
Det er et Axiom, som trænger ikke
Til videre Beviis.

Sir Robert.

Min kære Søster,

Velkommen!

Mrs. Quickly.

Det forstaaer sig. Ikke meer
Af slig tidspildende Tautologie.
Du veed, det er min Charles Fødselsdag
Idag; min Sons.

Sir Robert.

Det glæder mig!

Mrs. Quickly.

Hvorfor?

En Dag maa det dog være; hvorfor meer
Da glæde sig idag, end andre Dage?

Sir Robert.

Du mener: hver en Dag er Fødselsdag?
Ja — i en vis Forstand —

Mrs. Quicly.

Enhver Forstand

Maa være vis, min Broder; thi en uvæs
Forstand, er ingen. Men, som sagt, til Sagen!

Sir Robert.

Hvad er da Sagen, kære Søster? siden
Et dit Besøg og Charles Fødselsdag
Er her af Vigtighed.

Mrs. Quicly

Sætter sig paa en Bænk, og indbyder sin Broder ved et Tegn til det
samme).

Vi leve begge,

Min Bro'er! i Idealet. Poesie,
Philosophie, er vore Legesøstre,
Herrhykker os. Jeg veed at du har læst
Robinson Crusoe med Tornsielse;
Jeg ligeledes. Denne Fiermen bort
Fra Verden, er fortræflig. Robinson
Staaer paa sin Øe, som paa en lille Skammel
Med Glasbeen, for at prove Stødet ret
Af Sorgernes Electriseermaskine;
Og saadan faaer han Stødet allerstørkest.
Jeg veed, du har indrettet dig en Hule
Aldeles à la Robinson. Belan!
Jeg, som din Søster, bør bidrage til den.
Du slakte dig en Verden, men du glemte
Det Vigtigste, det: at befolké den.
Tillad mig at jeg binder dig for Mine.

(Hun binder ham sit Kommetorlæde om Hovedet.)

Og som en Fee, ved Slaget af min Bistie,
Oplicher jeg din ubehoede Øe,
Med hvad den savner.

Hun slaaer med Bistien i Haanden, Herr Joseph kommer
med Charles og Jack, udklædte som Robinson
og Fredag; derpaa river hun sin Broder Klædet
igien fra Minene.

Sir Robert (overrasket).

Ei, det var allerkjørrest! Kjære Drenge,
Det klærer Der artigt. Kom, I vakkre Glutter!
Nu Søster, nu det maa jeg tilstaae dig,
Det var et klogtigt Indsald.

Mrs. Quickly.

Er du vant
Til andre Indsald, kjære Bro'er, af mig?
Sid stille nu, og hør hvad jeg vil sige.
Forstyr ei disse unge Menneskers
Simplicitet og fromme Skovnatur,
Med den moderne Folsomhed. — Herr Joseph!
Har Bornene alt faaet Chocoladen
Og Sukkerpledsknerne?

Joseph.

Det er fortært.

Sir Robert.

Ei, ei, Herr Joseph! sees vi her igjen?
Velkommen! Tak for sidst!

Mrs. Quickly.

Herr Joseph conditi-
tionerer nu hos mig, som Informator.
Og for dog her ret at tilveiebringe
Original og følsom Ironie,
Skal han saa strax examinere dem,
I disse primitive, vilde Dragter.
Paa denne Maade, kjære Broder, seer du,
Forbinde vi Tidsaldrene. Det er jo
Det store Maal, hvortil Culturen sigter:
En Bildmands Legem, Videnskabens Aand.
Begynd, Herr Joseph! Ønsker du at høre
Dem først i Videnskaber eller Sprog?

Sir Robert.

Ja — begge ere gode, liære Søster!

Mrs. Quicly.

Saa lad os høre nogle Bidenskaber!

Joseph

(Sætter at have betænkt sig noget; rammede sig med en vigtig Mine).
Geographie! —

(Til Charles:)

Hvad hedder Hovedstaden

I Peking? Hvad jeg vilde sige — China?

Charles.

Den hedder Peking.

Joseph (til Jack).

Og i Drønen Sahra?

Jack.

Tombuktu.

Joseph.

Rigtig. — Charles! hvilken Flod
Igienmemlosber London?

Charles (næsvisse).

Rendestenen!

Mrs. Quicly.

Fortræfligt! Søde Dreng! Hvor han er vittig.
(Kysser ham.)

Joseph (til Jack).

Og hvilken ellers?

Jack.

Themsen.

Joseph.

Ganske rigtig.

Nu til Historien!

(til Charles.)

Hvad heed den Keiser,
Som slog Araberne ved Roncisval
I Spanien, Charles?

Charles.

Hanni — Hannibal.

Joseph.

Ja, han udmerkte sig som Seiervinder
I Spanien; ganske rigtig; men det var
Ei mod Araberne. Betenk dig vel!

Charles.

Propheten Mahomet.

Joseph.

Ja, det er rigtigt!
Han twang Araberne, men ei i Spanien.
Han twang dem til at bli'e?

Charles.

Mahomedaner.

Joseph.

Mahomedaner. Nigtig! Jack, hvad heed
Da Keiseren. Beed du det?

Jack.

Karl den Store.

Joseph.

Var det ham selv, der faldt som Seiervinder
Bed Roncisval?

Jack.

Det var hans General.

Joseph.

Hvad heed han, Charles? Husker du hans Navn?
(Charles tier.)

Du veed det meget godt; vær ikke bange!
Hvad hedder da din brune Jagthund?

Charles (hurtig).

Roland!

Joseph.

Nu, ganske rigtig; altsaa — Generalen?
No —

Charles.

Roland.

Joseph.

Net, min Ven!

Sir Robert.

Fortræflig svart.

Joseph.

Nu Statistik. (Til Jack.) Hvor faaer man Diamanter?

Jack.

Fra Gruben i Golconda.

Joseph

(Gagie til Charles).

Svar nu ogsaa!

Hvor faaer man Nankin fra?

Charles.

Det faaes fra Nankin.

Joseph.

I hvilken By opfandt man først Pistoler?

Charles.

Pistoja.

Joseph.

Hvor Fajance?

Charles.

Fayenza.

Joseph.

Bed hvilket Fabrikat udmærker sig
Fabriken i Manchester?

Charles.

Bed Manchester.

Sir Robert.

Hvor faaer man Notter fra?

Charles.

Fra Notterdam.

Sir Robert.

Bel svart, ved Zeus!

Mrs. Quickly.

Førsthr dog ei Examen!

Joseph.

Nu lidt Chemie. (Til Jack) Hvad er et Stylke Kridt?

Jack.

Et Alkali.

Joseph.

Siig mig en Shre, Charles!

Charles.

Viinæddike.

Joseph.

Naar man slaer Wedike
Paa Kridt, hvad saa?

Jack.

Saa skummer det.

Joseph.

Net saa!

(Til Charles:)

Og hvad udvikler sig ved denne Luft-
Udvikling?

Charles.

Luft.

Joseph.

Luft, ganske rigtig.

Sir Robert.

Luft!

Sindrigt, ved Gud! Og hvad er Luft, min Son?
Vi—

Charles.

Bind.

Sir Robert.

Bind! Rigtig. Altsaa vikler sig
Af hele denne Kunstudvikling?

Begge Drengene.

Bind!

Sir Robert.

Bind. Bene! Og med dette Bindprodukt,
Jeg tænker, kan Examens vel beroe.

(Til Jack:)

Du stakkels fattige Døvel er for ringe
Til sliig en fornem Skole. Du har lært
Dog hvad du kunde. Bliv saaledes ved!
Anstreng dig, gør dig Flid, og kom igien
Naar du har mere lært. Jeg skal ei glemme
Den lille Jack, som kiendte Karl den Store. —
Der kommer Nogen!

Twastle kommer fortvivlet ind og vrider sine Hænder.

Om Forladelse,
Min værdige Patron! Min Patronesse!

Vel har jeg ei den Maade nsiere
 At kiende Hendes Maade; men jeg veed,
 Hun er en værdig Søster til Sir Robert.
 Al, ja Gud hielpe hver, og mig især!
 Jeg seer, De holde Skole her, Gramen!
 Hvad hielper det? Hvad er vi Mennester?
 Siv, Orme, Alse! Ikke det engang;
 Thi Siv kan boies, men vi knækkes let;
 Regnorme krybe ned i Jordens Skiod,
 Og har det ganste godt paa deres Maade;
 Men vi begraves i den, vi fortærer.
 Med Alse kan man skure; men hvad hielper
 Vel al vor Skuren paa vor Esterlægt?
 Al, jeg er mat; jeg beder om Pardon,
 Fordi jeg sætter mig hos hendes Maade.

(Sætter sig.)

Mrs. Quickly (staar op).

Kom, mine Born! Man altid vise maa
 Fortvivlelsen sin Agtelse; og kan
 Man ikke hielpe, maa man i det mindste
 Dog ei incommodere. Vist nok er
 Nysgierrigheden tids en hæftig Drift;
 Men den bor undertvinges, var det end
 Paa Omheds og Medlidenheds Bekostning.
 Med denne, som jeg tænker, vel anvendte
 Sentents, vil vi med sommeligste Anstand
 Forsoie os herfra. (Til Broderen:) Vi sees igien
 Ved Middagsbordet!

(Til Twasle:)

Gimlen styrke Dem,
 Ulykkelige Mand! (Reier.) Kom, mine Born!
 (Gaaer med Joseph og Bornene.)

Twasle.

Ulykkelige Mand? Ja, ja, det er jeg.

Den Pralhans vil jeg see i Gammelengland,
Som gior mig Rangen stridig.

Sir Robert (sagte).

Mon han veed
At Datteren er her? Vi vil forsøge.
(Hoit.)
Min gode Master Twastle, ja jeg hører
At De har mistet —

Twastle
(halder ham i Talsen).

Hvad? De veed det alt,
Sir Robert? Veed det alt? Ja ja, ja ja!
Kygtet har hundred Munde, tusind Tunger,
Maar det befordre vil en Mands Ruin.

Sir Robert.

Nu, sicere Ven, fordi jeg veed det, derfor
Veed Alle det dog ei.

Twastle.

Sir Robert! af,
Det kan ei skiules meer. Nei, nei, det er
beklmidt; og jeg er visse paa, imorgen
Veed hele Borsen det.

Sir Robert.

Paa Borsen taler
Man ei om Sligt.

Twastle.

Bel sandt, Hver tænker paa
Sin egen Velstand. Den Ulykkelige
Bli'er hurtig glemt.

Sir Robert.

Men er da alting tabt
For det? Hvo vilde dog saa strax fortvile?

Twastle.

Jeg ei fortvivle, naar jeg mistet har
Min Eiendom, min Skat, min Diesteen?

Sir Robert.

Jeg tilstaaer, De maae være utilfreds;
Men Tabet er ei uerstatteligt.

(Sagte:)

Det lader ikke til han veed, at Bettih
Er her hos mig; der er alt noget vundet.

Twastle.

Jo, uerstatteligt for mig, min Herre!
Jeg er for gammel nu, kan ei beghynde
Strax paa en frist igien; og hvis ei Næsten
Forbarmes over mig, og hielper mig —

Sir Robert (sagte).

Hvordan? En Anden skal forbarme sig
Og staffe ham et Barn, for det han misted?

(Hoi:)

Min kiære Ven! De taler lidt forvildet.

Twastle.

Kan være vel, Sir Robert, meget muligt?
Thi naar man mistet har sin Alders Trost,
Saa er det intet Under.

Sir Robert.

Fat Dem, Twastle!

Jeg indseer, Bettys Tab maa være tungt,
Men hvad der borte blev, er derfor ikke
Aldeles tabt.

(Sagte:)

Den stakkels Mand fortvivler.

Twastle.

Ei ganske tabt? Vel sandt, jeg stod endnu
Vel til at redde. — Bettys Tab? Ja ja!

Ia det forstaer sig, nu er det forbi.
 Naar Grab erfarer Sligt, saa gi'er han aldrig
 Sit Ja til Giftermaalet.

Sir Robert (forstende).

Beed De det?

Hvor er den Tabte da?

Twastle.

I Veir og vind.

Sir Robert (smilende).

Men da De passer dog saa faderligt
 Paa Deres Diesteen, hvorledes kom den
 Saa uformørkt af Huset?

Twastle.

Hvad af Huset?

Hvem vilde vel beholde Sligt i Huset?
 I Huset var det kun død Kapital.
 Hvad profiteres der ved det? I Handel
 Og Vandet maa man sætte Ejendommen.
 Men det er sandt, saa staer man Risico;
 Og hvis jeg havde været meer forsiktig,
 Saa var der ikke skeet, hvad nu er skeet.

Sir Robert.

Nu bliver Manden reent gal, troer jeg. (Bred:) Twastle!
 Hvad staer De der og snakker hen i Veiret,
 Om Deres eget Barn? Skam Dem for Pokker!

Twastle.

Hvem taler om sit Barn?

Sir Robert.

Nu er jeg kied af
 Det Brovleri. De søger Deres Datter,
 Ei sandt? De frygter for, hun har forladt Dem?

Twastle.

Jeg søger Betty? Nei, paa ingen Maade.
Hun er idag paa Landet hos sin Moster.

Sir Robert.

Hvad søger De da? Har De tabt Forstanden?

Twastle.

O gid jeg havde! thi Forstanden er
Kun til Uleilighed, Sir Robert, ved
Deslige Leiligheder. Jeg har tabt
Det som er værre. Jeg maa gaae Fallit!
Et Huus er ruineert, der stod saa fast
Som Tasselbierget, ja som Dicvelsbierget
Paa Cap det gode Haab. Al, William Quite
Et Compagnie! — Hvad var uroekeligt
Som dette Firma? Stod vel Caucasus,
Stod Axen selv, der gaaer igennem Jorden,
Saa stiv, som William Quite & Compagnie?
Og dog gif William Quite & Compagnie
Al Holved til, og jeg er ruineert.

Gartneren kommer.

Her kom en Mand, som kalder sig Defoe,
Med et Par Fremmede.

Sir Robert.

Jeg veed det nok.
Beed Dem, spadsere lidt omkring. — Alt kommer
Paa eengang.

(Gartneren gaaer.)

Twastle.

Al, forbarm Dem over mig,
Sir Robert!

Sir Robert.

Og hvad kan vel redde Dem?

Twastle.

Tretusind Pund! Tretusind Pund kan gior' et.
 Hvad er tretusind Pund for Den, som har dem
 Tilovers? De er barnlos! Riig! Mit Haab
 Staaer kun til Deres Wedelmodighed.
 O red mig! Ellers sættes jeg saavist
 I den Nødvendighed at hænge mig.

Sir Robert (alvorlig).

Ulykken var just ikke stor, Herr Twastle!
 De er en kold, en egennyttig Mand;
 Hvis De var riig som jeg, og jeg forarmet,
 De lod mig hænge mig, og satte Dem
 Med største Ligegyldighed tilbords.

Twastle.

Na nei, det gjorde jeg dog ei! Min Sandt!
 Ulykken har den samme Virkning, seer De,
 Paa Hierterne, som Kogningen paa Frugt,
 Der ei er rigtig modn, den gior dem mædste,
 Den skænker dem det Sukker og den Saft,
 Naturen nøgte dem.

Sir Robert.

For Deres Skyld,

Herr Twastle! gior jeg intet. Men tak Gud,
 De har en Datter, som forsoner Hierter.
 Den lille Betty har jeg altid elsket,
 For hendes Skyld skal jeg da rede Dem,
 Ifald De billiger den Kærlighed,
 Som hun har fattet til en Yngling; fattig
 Som De, men god og duelig.

Twastle.

Af Gud

(lysser hans Skole)

Belsigne Dem! Og hvis De hælper mig,

Saa skal min Datter øgte Hvilken De
Befaler. Hav den Godhed selv og vælg
Af alle de forskelligste Nationer:
En Moor, en Neger, en Mulat, Chineser?
Vi er jo alle Mennesker. Om Noesen
Er spidset eller but, om Haaret stridt
Som Hestehaler, eller blodt som Uld;
Hvad siger det, blandt vakkre Folk, som see
Paa det Solide? Al den Smule Forskiel,
Den falder bort paa Dommedag, naar Englen
Har blæst i sin Trompet.

Sir Robert.

Saa lad mig vise
Dem til et Lysthuis, — det Chinesiske,
Da Deres Smag dog hýnder det Bizarre.
Der maa De vente til jeg falder Dem.

Twastle.

Chineserne? Ja det er Engelsmaend
Hist paa den anden Side, under Jorden.
De kan forvandle Bark og Thee til Sølv,
Og Mennesker og Hierter til Mastiner.
Af dem vi meget lære kan endnu!

(De gaae.)

Femte Handling.

Et aafslidet Sted i Haven.

Selkirk kommer i sin Deboerdragt.

Jeg aander let igien. Det thøkkes mig,
Som om jeg vandred atter paa min Øe.
Her trækker Luften ei med Steenkulsdamp,
De friske Toppe rasle med Smaragder
I kielig Landluft. Busken dusker frist. —
Og denne høie Gensomhed! — Min Sicel
Kan ei undvære Gensomhed. — Den Stoi
Af Vogne, dette Skrig af Sælgekoner,
Af Haandværksfolk, forstyrred mig. — Mit Øre
Blev saaret smerteligt. — I ti Aars Tid
Jeg hørte fiernt kum Bolgen slaae mod Klippen,
En enkelt Rovfugls Skrig i Oldtidstammen,
Et Tordenstrald som rulled giennem Luften.
Min Lama raug, stod stille, stirred paa mig
Med fromme Dine; og det thyktes mig,
Den græd, fordi dens Trostlab var saa stum.
Saaledes vaentes jeg da reent fra det,
Som meest jeg længtes efter: Mennesker! —
Her har jeg Alt igien: — Blaa Himmelhvælvning!
Det mørkblaau Hav, de grønne Poppelkroner,

Amerikanske Bust med rode Green.

Alt sætter mig tilbage. — Og min Hytte!
Der staaer den! Gud, som ved et Tryllet.
Ak, jeg maa græde som et Barn. Jeg maa
Derind. Men alting findes der igien?
Min Lama? Dig, min Yndlingspopegoie,
Der kunde raabe: Alexander Selkirk?
Jeg maa derind! Jeg kan ei dyæle længer.

(Gaaer ind i Hytten.)

Will kommer fra den anden Side.

Hvor her er dødt! Hvor sorgeligt Naturen
Bevæger sine tunge, gronne Løkker;
Den kolde Dug staaer Blomsten klart i Diet
Som Taarer; Bækken iser hen i Krattet,
Og søger ængstelig hvad den ei finder.
Hvad er det Alt imod en deiligt Mø?
O gud jeg var igien i Londons Straede,
Sodt indklemt paa mit Kammer under Taget.
Jeg sad, som Hyrden paa sit Fjeld i Sne,
Og vidste Baaren blomstred under mig.
Og modte jeg paa Trappen stundum hende,
Da var ei Englen, paa sin Himmelstige,
Lykselig meer end Will. —
Men Bettu elsker dig! Den Tanke styrker.
Sæt den paa Renter i din Siel, og lad
Indbildningskraften aagre med sit Pund!

Mrs. Quickly kommer med Børnene, der endnu ere
flædte som Robinson og Fredag; hun studser, da
hun seer Will, og siger:

Ha, hvad skal det betyde, maa jeg spørge?
Kopier alt af min Original?
Min Herre, De og Deres Kammerat
Er komme lidt for sidde. Kun de digter
En Ilias her efter Iliaden.

Min Broder har alt seet de vakkre Glutter,
 Vil presentere dem for Herr Defoe.
 Det er en finn, en udtaenk Kompliment.
 Hvordan De har erfaret mine Tanker,
 Det veed jeg ikke. Men det er benyttet,
 Med Herrernes Forlov, en Smule plumpt.
 Man aldrig vise maa Naturen frem
 I usle Fattigdom, men smuk poseert.
 Saa har vi giort. De ligne vel maaskee
 Lidt meer de virkelige Robinsoner;
 Men mine Børn, i Miniaturemaille,
 Fremstiller os hvordan de burde være.

Will.

Defoe har selv indbudet os herhid.

Mrs. Quicly.

Hvordan? Det er Poetens eget Indfald?
 Hvor daarligt, indbildst, hvor forfængeligt!
 At Andre gør det, ja det er elskværdigt;
 Men selv at meie sine Dukker ud! —
 Nu, tænkte jeg det ei? Jeg mørkede strax,
 Forfatteren stak ikke dybt i Smag.

Sir Robert kommer med Defoe.

Defoe.

Der staaer den Enne! Det er Will! Der seer De
 Modellen til min Fredag.

Sir Robert.

Og han boer

Hos Twasle?

Defoe.

Riktig!

Sir Robert
(ræster Will Haand).

Ha, saa kiende vi
To alt hinanden. Vær velkommen, Ben!
Og Robinson?

Defoe.

Hans rette Navn, Sir Robert!
Er Alexander Selkirk; skotsk af Fødsel;
Opholdt sig lang Tid paa Juan Fernandez,
Traf der en Enebhgger, som i Storm
Var dreven selsomt did fra fierne Øer,
Paa lette Kano. Af den Gamses Dagbog
Jeg sammenflikket har min Robinson.
Nu veed De Alt, — og Himlen være lovet!

Sir Robert.

Forunderligt! Hvor selsomt blander sig
Her Virkelig med Digterphantasie.

Mrs. Quicly (Stori).

Altsaa en virkelig Begivenhed?
En Hændelse, der skylder ei Geniet
Opfindelsen, saa lidt som Kunstens Form?
Saa maae vi altsaa takke lun Vorherre!
Ja, hvem vel takker bedre man end ham?
Aviser seer man ellers fuld' af Sligt!
Ulykker, Skibbrud, Modgang har vi nok af.
Kom, Charles! Jack! — Den Moie var da spildt.
Men det er ikke første Gang, at Klogt
Fordunkles af den blotte Slumpelhykke.
Farvel, min Bro'er! Du har saamange Giester
Idag, at jeg vil staane dig for fleer.
Jeg haaber, denne Digter — Skriver, skulde
Jeg heller sige — disse lodne Bildmaend —
Wil hente ind ved dine Middagsborde,

Hvad paa Juan Fernandez de forsomte.
Og dermed Gud befalet! (Gaaer med Børnene.)

Defoe.

Ei! det er mig

En Fandens Dvinde.

Sir Robert (venlig).

Ven! — det er min Søster.

Defoe.

Jeg beder om Forladelse! Hun falder
Mig Skriver? Ligegodt, jeg er dog Digter.

Sir Robert.

Hvad fattes Will? han seer tungsindig ud,
Lidt taus og bleg; — han stirrer adspredt hen,
Og jeg er vis derpaa: jeg kunde byde
Ham Perus Guld, Golcondas Diamanter,
Det hialp ham ei.

Will.

Min Herre —

Sir Robert.

Derimod

En deiligt Pige, kaldet Bethy Twistle,
Hun kunde hielpe. Illesandt, min Ven?
Hun strog dig alle Rynker af din Pande,
Med silkehvide Haand.

Defoe.

Og hun skal faae ham!

Bed alle Muser paa Parnasset! Vel
Jeg veed, at den Philister, at den Kræmmer
Er opbragt, thi han troer at Will er fattig;
Men det er Snak! Will har femhundred Pund.
Dem har han hilpet mig til at fortiene,
Og de er hans. — Og de er her i Noter —

(Farer omkring i Sommerne.)

Hvad nu? — Saa skulde da den lede Satan —
 Agathe — gamle Hex — er det at she
 Paa mine Lommer? — Hvor er Pengene?
 Du milde Gud, har jeg nu gaaet og danglet —
 Nu skal den gamle Kiælling ud af Huset,
 Til Hækkenfeldt. Er det at she mit Toi?
 See, Lommen er itu. (Glaa;) Nei, den er heel! —
 Poeterne, — de gaae i Distraction,
 De tabe alt som Born, selv Næs' og Mund!
 Det var Ulhøjen, at jeg holdt ved den
 Forghylde Siort, og tog en Hiertestyrkning.
 Der har jeg tabt dem, tabt dem ud af Vognen.
 Dog, det er ikke sagt at de er tabte;
 At man har staalet dem er mere troligt!
 Farvel, Sir Robert! jeg maa strax afsted.

Sir Robert (smilende).

Bliv her, min gode Ven!

Defoe.

Nei, lad mig gaae
 Til Værtshuset og skælde Vært'en ud;
 Ham dutte paa, at han har taget dem.
 Det er det Eneste, som letter Hiertet.

Sir Robert.

Men naar jeg nu fortæller Dem: Brevtassen
 Er funden, af en lille Pige, som
 Strax bringer den, saasnart jeg henter hende
 I næste Lysthuis. (Sagte;) Nåden er til mig
 At overrasse nu.

Defoe.

Hvad, liære Herre?
 Brevtassen funden?

Sir Robert.

Men hvad gi'er De Glutton

I Findelon?

Defoe (glad).

En passende Douceur!

En god Douceur!

Sir Robert.

Maa skee hun faaer det Alt.

Defoe.

Nei, det skal ingen uden Betty have.

Sir Robert gaaer ud, og bringer strax Betty tilbage
med Brevtaksen i Haand.

Sir Robert.

Her er den.

Will

(glad forundret).

Betty!

Defoe (ligesaa).

Betty! Er det muligt?

Sir Robert.

Ja det er muligt, Will, og hun er din.

(Til Betty:)

Du studser! kiender ham ei strax igien?

Du kan nok ikke lide ham som Wildmand?

Hvor han seer høeslig ud.

Betty

(omfavner Will).

Nei, han er smuk!

Sir Robert.

Det kostet mig kun end et Slag i Haanden,
Saa kommer Fad'ren fra den anden Kant,

Før at velsigne Jer, og før at give
 Sit Minde strax til Eders Ægtestab,
 Om aldrig Betty fil en Skær i Medgift.

Døføe.

Teg vilde overraske Dem og De —
 Sir Robert (Mapper i Hænderne).
 Twastle kommer ydmygt bukkende.

Sir Robert.

Herr Twastle! vær saa god, om De behager,
 Inkommodeer Dem hid!

Betty (Besyret).

Min Fader!

Twastle (forundret).

Betty!

Betty (Inceler).

Tilgivelse!

Twastle.

Stat op mit Barn, stat op!
 Min Gud, vi er jo alle Mennesker.
 Besal, Sir Robert! Giv et lille Bink!

Sir Robert.

Velsign de unge Mennesker, Herr Twastle!
 Til deres Ægtestab.

Twastle

Cægger deres Hænder i hinanden).

O mine Born!

Gud kiender Hiertet! — Græde kan jeg ikke, —
 Men føle kan jeg derimod desbedre —
 Des dybere; — thi den som ei kan græde,
 Han har et dybt Gemht, — han føler bedst
 Fra Grunden af, — og Styrken gør ham tor.

Saa vorer, trives og formerer Eder,
 Og værer lykkelige, hvis I kan;
 Hvorom sig ikke sommer at der twivles,
 I denne herlige Belgiers Nærhed.

Sir Robert.

Godt, Twastle! Sandelig, De spiller en
 Fortræffelig Père noble. — Kom nu, Børn!
 Nu, da vi alle smile veltilsfreds,
 Maae vi besøge Robinson i Gulen.

Twastle.

Ja! lad os smile nu til ham i Gulen.

(Sagte.)

Og Gud skee Lov, jeg kom af Røverkulen!

(De gaae.)

Robinsonshulen.

Selkirk alene.

Her er jeg atter hjemme
 I hellig Ensomhed!
 Og hemhylt kan jeg glemme
 Hvad for jeg stred og leed.
 Jeg efter Mennesker higed;
 Nu boe de mig saa nær;
 Og Aftenroden blinker
 I Hytten med sit Skær.

Saa hiertelig mig forlængtes
 Tidt efter en Menneskerost,
 Forladt og plat alene
 Hjist, uden Haab og Trost.
 Min Ungdoms Kræfter svunde,
 Mig Klippen blev for steil,
 Mig Øren sank af Hænde,
 Mig Dinene sloge feil.

Da kom i Kanoen hisset
 Den brune Ven, til Trost;
 Ved hans trofaste Herte
 Forsvandt min Sorg, min Brost.
 Hvad havde jeg meer at vente?
 Jeg Gubbe, Nodens Nov!
 Med hvide Seil kom Skibet
 Og ankrede ved min Skov.

Og Længselen drev mig veldigt
 At skue mit Fædreland,
 Mig vinkte med Svanebarmen
 Storseilet hist fra Strand;
 Og Flaget flagrede kærligt, —
 Da vilde jeg der ei doe;
 Snelt jeg det ghengende Dække
 Besteeg, — forlod min Øe.

Forlod de fremmede Steder,
 Skiondt huusvant længst til dem,
 Og stod som Fremmed efter
 Midt i mit eget Hjem.
 Da blodte mig Hiertet saare;
 Her fandt jeg intet Hegn,
 Og stod, som Lear paa Heden,
 I Nattens Storm og Regn.

Nu vender Glæden tilbage,
 Her findes Alt igien:
 Mit Bord, min Bibel, min Hylde,
 Min Lovbenk og min Ven.
 Med Mennesker kan jeg tale,
 Forglemme hvad for jeg leed,
 Og vederqvæge Hiertet
 I hellig Gensomhed.

Deg kan tilbage mig drømme
 Ved Dens Klippebrud,
 Min Nabo stundum besøge,
 Med Fred tilbede Gud.
 O Tak, du ædle Belgjører!
 Som flig en Trost mig gav.
 Her vil du Sælkirk skænke
 Sit Eh — og snart sin Grav.

Paa Kirkegaarden sove
 Skal trætte Vandringsmænd,
 I christen Jord begraves,
 Ei hist i vilden Sand.
 Og paa den Steen skal stande,
 Som ruger over mit Leer:
 „Han lærte Mennesker elsker,
 Og var ei ene meer.“

Sir Robert, Will, Betty, Defoe komme ind.
 Will og Betty lysse Gubbens Hænder.

Will.

Min Fader!

Betty.

Elste Fader!

Will.

Sign os Sælkirk!

Vi ere lykkelige nu, som du.

Sælkirk.

Alt mine Børn —

Sir Robert.

Hvor er min Robinson?

Sælkirk (til Defoe).

Hvo er den Mand?

Defoe.

Sir Robert Edgardon!

Selkirk.

Af, edle Sir!

Sir Robert.

Tilgiv min Borneleg!

Saaledes, Selkirk! maa i Verden Alt
Bidrage til den Riges Lyst og Morskab;
Ja selv den bitre Graad, Ulykken fældte,
Forvandler sig til sod, velystig Dug
Paa Glædesblomsten.

Defoe (seet sig om).

Det er ypperligt!

En prægtig Hule! Bibel, Bænk og Bord!
Han bringer Pelsværk, Solskjerm, Øre med;
Et mangler kun endnu: — den liære Dagbog!

Selkirk.

Nævn den ei meer! Formeget her erstatter
Mig dens Forliis.

Defoe

(tager et Manuskript frem af Barmen).

Her er den, Alexander!

Jeg redded den af Ilden med min Ære,
Med min Samvittighed.

Selkirk

Klysser den og trykker den til sit Bryst).

Min liære Dagbog! —

O Gud! nu er jeg atter paa min Ære!

Ta, ja! nu er jeg Robinson i England!

© 1970 by the Board of
Trinity Lutheran Seminary

THE BIBLE

AN ENGLISH EDITION

THE BIBLE

AN ENGLISH EDITION

TRANSLATED
FROM THE ORIGINAL
HEBREW AND GREEK
BY THE TRINITY LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY

AN ENGLISH EDITION

TRANSLATED FROM THE ORIGINAL HEBREW AND GREEK
BY THE TRINITY LUTHERAN THEOLOGICAL SEMINARY

1970

Oehlenschlägers samlede Værker.

Syttende Bind.

Digtterværker.

Ottende Bind:

Sovedriften.
Ludlams Hule.
Roverborgen.
Tordenstiold.

København.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Hösts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

Oehlenschlägers Digterværker.

Ottende Bind.

Sovedriffen.
Ludlams Hule.
Roverborgen.
Tordenskiold.

København.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Hösts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google
Digitized by Google
Digitized by Google
Digitized by Google

2

Digitized by Google

Digitized by Google
Digitized by Google
Digitized by Google
Digitized by Google

I n d h o l d.

	P a g.
Sovedriffen	5.
Ludlams Hule	95.
Røverborgen	179.
Tordenstjold	279.

Clouds

100	white
100	blue
100	grey
100	yellow

Sovedriften.

Et Syngestykke.

(Tildeels efter Brehner.)

Anmærkning.

Da saavel Characteertegningerne, som det Poetiske i Dialogen og Versene tilhøre den danske Dmarbeider af dette Stykke, og da det overgivne Lune, hvormed det er behandlet, vildner om Digterens første Ungdom, (thi Sovedriften, og strax derpaa Freyas Alter, vare de første Dramer han digrede,) har man funden det rigtigt at optage det i hans Værker, for at fuldstændiggjøre Samlingen.

Brause, Chirurg.
Charlotte, hans Datter.
Rose, hans Søsterdatter.
Saft, hans Famulus.
Walther, Advokat.
Falentin, Jæger.
Malz, Vandmøller.
Abelone, hans Kone.
Hans, Brauses Gaardskarl.
Afskillige Møllerkarle.

Scenen er i en Landsby.

Forste Handling.

Bærelse hos Brause.

Brause, Walther, Saft, Charlotte og Rose
sidde om Bordet, hvor de have spist til Aften, klinke
og synge.

Charlotte. Rose. Walther.

Amor! for dit Altar smiler
Henrykt Ingling med sin Brud!
Glæden kommer, Sorg bortiler!
Hvor du blusser, føde Gud!

Brause og Saft.

Vin! ud din Purpuryde
Drukner Sorgen snart sig selv;
Idel Jubel, idel Glæde
Svommer i din Roselyn.

Alle.

Vivat, Vivat!
Vin og Elskov!
Livets Kilde! Glædens Væld!

Charlotte. Rose. Walther.

Til Elskovs Lund at ile,
Naar Maanens Straaler smile,
Os vinter Rosens Duft.

Saft og Brause.

I Vennelag at ile,
Naar huldt Yokaler smile,
Os vinter sund Fornuft.

Alle.

Vivat, Vivat!
Viin og Elstov!
Livets Kilde! Glædens Væld!

Walther

(giver Charlotte sin Ring).
Tag den Ring, min Elsterinde!
Guldets Ild dig altid minde
Om det Lyn, som her slog ned.
(Peger paa sit Bryst.)

Charlotte

(giver Walther sin Ring).
Her er min, den lidt kun veier,
Men dens smaa Forgielmigeier
Kræver evig Trofasthed.

Brause.

Hymens Lænker Eder binde,
Eders Liv som Bækken rinde,
Meer jeg ei at ønske veed.

Brause og Saft.

Før Glæden at formere,
Syng høit, ved Glassets Klang,
Gud Evan og Cythere
En munter Jubellsang.

Alle.

Hil være dig Elstov! Hil være dig Viin!
I blusse som Rosen, saa rød og saa fin;
Ei Sorgen kan trives, hvor Drue du groer,
Du Elstov med Blomster omkranser vor Jord.

Brause.

Sadan, mine Born! Boxer, formerer og op-
fylder Jorden, at jeg kan have Glæde og Øre af Eder
paa mine gamle Dage.

Charlotte.

Kære Fader!

Brause.

Glæden er en flisone Ting, Børn! Hvad var Jorden uden Glæde?

Saft (bestandig sviseende).

Det samme som et Fad uden Mad.

Walther.

Derfor blev Glæden ogsaa slaktet tillsigemed Jorden.

Saft.

Nei, der gik fem Dage hen i Forveien uden Glæde; thi den kom først paa den siette Dag, da Dhrene og Hærne og Hyperne blevet til, hver efter sit Slags. Hvor det maa have været tungt at leve de fem Dage i Forveien.

Brause.

Vaas, Saft! Vaas! Mennesket kom jo først bag efter.

Saft.

Det er sandt! Deraf seer man, hvilken Biisdom der er i Naturen. (Stiller en stor Mundfuld ind.) Man skal have saa mange Ting i Hovedet paa eengang.

Walther.

Før saavidt Munden er en Deel af Hovedet, har De Net. Men, kære Lotte! jeg modsigter din Faders Ven og Famulus, Saft: Glæden blev ikke til paa den siette Dag; men dengang Dvinden blev slaktet af Mandens Ribbeen.

Brause.

Rigtig! Det var den første chirurgiske Operation.

Walther.

Chirurgiens Skaal!

All e.

Den leve!

Saft.

Og en lille Chirurg inden Naret erude.

Brause.

Snakkerads! Saft. En lille Barbeer, inden Naret erude. Han maa ikke tage Munden saa fuld, Saft! (Saft lader Gaffelen synke.) Jeg mener, i moralst Forstand; spis han, i physisst Forstand, saameget han vil. En lille Barbeer mener jeg først, i moralst Forstand. Man skal gaae Skiersilden igienem, saa har vi giort.

Saft.

Ta, det er sandt!

Brause.

Barbeerkunsten er ikke at foragte. Non contemnendum. Ikke sandt, kære Svigersøn har ogsaa været Barbeer?

Walther.

Det forstaaer sig.

Brause.

Et vanskeligt Studium! Man maa studere, hvor dan Musklerne ligge om Hagen og Halsen, naar man vil barbere systematisk, at sige. Og den ene Hals er ikke som den anden. Saa mange Hoveder, saa mange Sind, siger man; man kunde ligesaa gierne sige: Saa mange Hoveder, saa mange Hager og Halse.

Walther.

Det er sandt.

Charlotte

(Som har sneget sig afsides med Nose).

Ak, kære Nose! nu vil det snart bryde los. Hvad vil Fader sige, naar han hører, at Walther har bedraget ham, og ikke er Chirurg?

Nose.

Saa kan du troste dig med, at din Elster er Advokat, og forstaer godt at plaidere sin Sag.

Brause.

Derfor studeerde jeg ogsaa Lavaters Physiologie, mens jeg varbeerte. Det er en herlig Bog! Der er Hoveder — der er Deiens Hoved i Algier; den Karl har været vanskelig at barbere.

Walther.

Derfor skal han ogsaa altid have gaaet med et langt Skæg.

Brause.

Jeg holder det ligesaa nødvendigt at studere Lavater for en Barber, som for en Friseur at studere Galls System om Converer og Concaver paa Hovedet, for at klippe Haaret derefter, med de nødvendige Organer.

Walther.

Intet er vissere.

Brause.

Jeg forraader Lecture, ikke sandt? Jeg er belæst, indsigtsfuld, klog — og dog beskeden, dog brauter jeg ikke.

Walther.

Indsigternes Skaal!

Brause.

De leve! Jeg kiender Galls Theorie! Jeg mordte forleden en Mand med en stor Bule i Panden. De er klog, sagde jeg til ham, De er skarpsindig. Ja, sagde han, det er jeg ogsaa; hvor kan De vide det? Jeg kiender ogsaa hans Vanisme, som efter ham har faaet Navn af Galvanisme — med Rixorter og Kobber-

skillinge. Jeg folger min Tidsalder; der er saa gamle
Mænd, man kan sige det om. Ikke sandt?

Walther.

Kære Svigerpapa!

Brause.

Kun Skade, at man til denne Theorie bruger
saa megen Valuta, Courant! Det er ubeqvemt. Men
jeg haaber, at, inden Manden dser, kan vi giøre det
samme med Bankosedler.

Walther.

Kære Svigersader lader til at være hjemme i de
nyere Opdagelser.

Brause.

Men dersor forkaster jeg ikke det Gamle. Bondes-
praktika er en god Bog; den raader til Aareladen.
Aareladen er ligesaa nødvendig som Liiglister, at sige
for Barberer og Snedkere, naar de skal kunne leve, og
for de andre ogsaa, det forstaer sig. Aarelader De
med Sneppert eller Lancet?

Walther.

Lige godt med begge Dele.

Brause.

Det kan jeg slide! En ret Chirurg bør kunne
aarelade med alting. Tenk engang! min Saft, som
siddet der og æder, har engang aareladt en Bondekone
med en Trækkenaal.

Saft.

Som jeg selv havde giort af saadan et Fleskebeen.

Brause.

Jeg og min Datter var gaaet ud, og han havde
sat sin Sneppert i Pant for en Portion Risengrod,
thi han spiser aldrig andet end varm Mad.

Gaft.

Jeg kan ikke spise Smør, undtagen det er brunet,
skal jeg sige os.

Hans kommer.

Jeg skulde hilse Herr Chirurgussen saa meget
flittig fra Herr Doctor Hielpgud og høre, hvordan
Herr Chirurgussen befandt sig?

Brause.

Er det alt?

Hans.

Bevares vel! det var jo ikke værdt at jage en
Hund ud for. Men saa skulde jeg tillige hilse og bede,
om Herr Chirurgussen ikke vilde være af den Artig-
hed, i Morgen Eftermiddag, med Guds Bistand, at
komme op paa Gaarden, for at afsætte den naadige
Herres Frues Løbers ene Been, at den arme Karl dog
engang igien kan komme paa Benene.

Brause.

Excellent! Det kommer, som det var kaldet.
Gaae tilbage til Hr. Doctor Hielpgud! jeg anbefaler
mig ham underdanigst. Vær hoflig, Karl, hører du?
Slaae ud med Hoden.

Hans.

Nei, da maatte jeg være en Hest, Husbond.

Brause.

Det er en lapsus linguae, Slynge! Skrab ud
med Hoden og buk dig og tak ham og siig: at Benet
skal blive sat af til alle Parters Fornsielse.

(Hans gaaer.)

Brause.

Heureka! liære Svigerson. Denne Operation skal
være Deres Provestykke, og saa —

Charlotte.

Al, nu vil det bryde los!

No se.

Drerne stive!

Saft.

Men allersombesten Herr Principal! De har jo lovet mig Losberens Been. Og jeg har ventet det saa længe og glædet mig saa inderlig dertil. Min hele Lykke hænger ved dette Been, og nu — jeg har jo Deres højstærede Ord.

Brause.

Behold han det i Guds Navn, og lad Walther have Benet, saa har I begge noget. Giv sig til Taals! det er jo intet Flæskebeen, jeg tager fra ham. Han er dog ingen Menneskeæder, veed jeg.

Saft.

Nei, Gudsteeolv! Saa længe der er andet!

Brause.

Nu ja! behold han Postbudets Been, det er ogsaa godt.

Saft.

Men Postbudets Been kommer sig jo?

Brause.

Det kommer sig ikke, det maa jeg vide bedre.

Walther.

Kære Svigerfader! Tilgiv mig, hvis jeg —

Brause.

Skulde giøre en Feil? O min Gud, vi er alle Mennesker!

Walther.

Kære Svigerpapa! De er en Mand med Forstand.

Brause.

Jeg talker Gud.

Walther.

Af Læsning, Cultur, Dannelse.

Brause (venlig).

Saa nogenlunde.

Walther.

Jeg er overbeviist om, at De gior meget af det Skønne og Ædle.

Brause.

Overordentlig.

Walther.

Hvad siger liere Svigersader exempli gratia om Allegorien?

Brause.

Allegorien? Denne gamle, ædle Ting — Kraft — denne classiske, plastiske Tendents, som de gamle Grækere og Romere og Corinther saa vel vidste at benytte sig af i deres poetiske Afhandlinger.

Walther.

Nu ja! Den har jeg, da jeg kiendte min elskede Svigersaders Smag, ogsaa benyttet mig af: under et skønt Billede nemlig, at forestille en anden Ting; signellesvis talt nemlig.

Brause.

Jeg brænder af Begierelighed.

Walther.

Jeg har nemlig sagt, at jeg var Chirurg.

Brause.

Nu ja, det er De jo ogsaa.

W alther.

Metaphorist talt, er jeg det, men metamorphorist
talt, er jeg Advokat.

B rause.

Advokat!

W alther.

Som nu Chirurgen bringer Legemet i Rosighed
og dæmper de fortærende Stridigheder i det, saa
bringer Advokaten jo Sælen i Rosighed og dæmper de
fortærende Stridigheder i Staten. Har jeg altsaa Uret?

B rause.

Om De har Uret? Advokat! Den Stand, jeg
hader meest af alle. — Bedraget mig altsaa!

W alther.

Bevares vel! Jeg vidste, som De selv tilstaaer,
at De gjorde meget af Smagen og Allegorien. De
sagde, at De ikke vilde give Deres Datter til andre,
end til en Chirurg. Da jeg nu ogsaa vidste, at Pigen
holdt af mig, at jeg kunde ernære hende, og at en Advokat
ingen Kramsfugl er, saa kunde jeg naturligvis ikke tage
det i ligefrem Bethydning, da det jo var en Maade at
vise Borneerthed og Thramni, hvilket jeg ikke kunde
tiltroe en Mand som Dem, liere Svigerfader. Jeg
tog det altsaa i en ødlere, dybere, kort sagt: i en alle-
gorist Bemærkelse, og paa den Maade blev jeg Chirurg.

B rause.

Og paa den Maade faaer De min Sæl ikke min
Datter, min Herre!

W alther.

Det kommer an paa en Prøve.

B rause.

Jeg kiender Allegorierne og Kategorierne ligesaa
godt som De; men hvis De troer, at man kan bruge

dem til at faae skikkelige Folks Born med, saa tager
De feil.

W alther.

Og dersom De troer, at jeg leer ad Deres Urimelig-
heder og tager Deres Datter alligevel, saa tager De
ikke feil.

Brause.

Gvordan?

Herr Advokaten,
Herr snue Krabaten,
Skal stræ marschere
Og retirere;
Hvis ei, riskere
Han Mord og Død!

W alther.

De' Advokaten,
Som gavner Staten,
Skal æstimere
Og respekttere;
Hvis ei, riskere
De Mord og Død!

Brause.

Mon Advokaten
Bel gavner Staten
Med Chikaneren,
Med Liquideren,
Med Condemneren
Til Mord og Død?

W alther.

Med Advokaten
Er Folk og Staten
Let at regiere;
Men operere
Og trepanere,
Det bringer Død.

Charlotte.

O lad dig sige!
 Hør dog din Vige!
 Kun ved at stiende
 Du mister hende.
 Undgaae hans Brede!
 Din Elste bød.

Nose (til Walther).

Maa jeg Dem raade,
 Til fælleds Baade,
 De flur studere,
 At operere,
 Saa har det mere
 Ei nogen Nod.

Sæft.

Jeg leær ad Staten
 Og Advokaten,
 Naar jeg tranchere
 Og godt soupere,
 Brav pokulere
 Kan til min Dod.

Brause.

Kun Advokaten
 Fordærver Staten;
 Han procederer
 Og ruinerer,
 Men jeg curerer,
 Er Sundheds Tolk.

Walther.

Harlekinader,
 Som evig slader!
 Skal vi Jer agte,
 Jordi I slagte,
 Ja bortforpagte
 Til Døden Tolk?

Bræuse.

Har jeg nogentid seet Mage
Til sliig Grovhed mine Dage?
Gaae! min Datter faaer han ei!

Walther.

Herre! det skal De fortryde!
Vort at gaae De mig tor byde?
Nei, nu vil jeg blive, nei!

Charlotte.

Himmel! hvad vil Enden blive?
Walther kan ei eftergive,
Kun min Fader vredes meer!

Rose.

Ganske vist han ei sig fatter,
Onkel gi'er ham ei sin Datter;
Ingen Redning nu jeg seer.

Saft.

Syn og Hørelse forgaaer mig,
Ikke smager mindste Saar mig,
Ikke mindste Mundfuld meer.

Bræuse.

Ha, Død og Krone!
I denne Tone
Til mig at tale?
Jeg hævnes maa!

Walther.

Ha, hvilken Grovhed!
Prostitueer Dem,
Jeg kun beleer Dem,
Dg vil ei gaae.

Charlotte.

O gaae dog, Elste!
 O lad dig bede,
 O dæmp din Brede,
 O bliv dog ei!

Rose.

O gaae dog, Walther!
 O lad Dem lede,
 Kiol Deres Hede,
 Gaa Deres Bei!

Sæft.

Hvis her han bliver
 Og længer stoier,
 Da jeg forsoier
 Mig strax min Bei.

Walther og Brause.
 Dod og Dævel!

Charlotte. Rose. Sæft.
 Stille! stille!

Brause.

Herre, pak sig af mit Huus!

Walther.
 Herr, udsov Deres Huus!

Lotte og Rose.
 End dog al den Huus og Duus;

Sæft.

Vær dog ikke saa confus!

Alle.

Ha, hvilken Stoien!
 Ha, hvilken Brusen!
 Ha, hvilken Larmen!
 Ha, hvilken Susen!
 Som vilde Slag af skummende Bolger,
 Bryder og syder, soulmer, forfolger.

Brause og Walther. Vrede og Harm
 Charlotte. Smerte og Skælven
 Rose. Angst og Forventning
 Gæft. Gaben og Kiede } omkring
 { i min
 (Gæft og Rose faae Walther til at forlade Værelset, og følge
 ham ud.) Barm.

Brause

(Holder Charlotte tilbage, som græder og vil gaae).

Lad den Flæben være! Bliv her! Staae der! Du
 afskuelige Datter! du Udkud af min Stamme! — Du —
 du forlorne Son!

Charlotte.

Af, min Fader! Tilgiv! Dette uskyldige Be-
 drag —

Brause.

Uskyldige Bedrag? Ja, jeg skal bedrage din
 Uskyldighed.

Charlotte.

Bor Elskov!

Brause.

Ta jeg skal elsker dig! Vidste du ikke min Ind-
 retning, at ingen uden en Chirurg skulde blive din Mand?

Charlotte.

Sporger Kærlighed om Rang og Stand?

Brause.

Det er en bestialsk Dumhed, som den skulde have
 paa Kæsten for, naar den ikke gior det. Det første,
 en Pige gior, naar hun vil forelske sig, er, at hun
 spørger sig selv: kan jeg udvælge dette Subjectum —
 Subject, du veed dog, hvad et Subject er?

Charlotte.

Ta, det er en Apothekersvend.

Brause.

Det er in sensu strictiori; men in sensu latori er det enhver Ungkarl. Altsaa: kan du vælge dette Subject til dit Prædicat — thi du veed dog vel, at Konen er Mandens Prædicat?

Charlotte.

Prædikant?

Brause.

Ah, Herre Gott! hvad hun er forsomt. Jeg kan ikke tale et fornuftigt Ord med dig. Altsaa uden Falblader: En Pige bør aldrig forlove sig uden sin Faders Billie; og naar hun gior det, saa er hun en Forbryderiske, som efter Loven skal straffes med at bære Stene ind i Byen.

Charlotte.

Kæreste Fader! bliv ikke saa vred. Dersom De vidste, hvor forunderligt det er gaaet til med denne Kærlighed, saa vilde De vist ikke blive saa opbragt, men snarere ansee det for en Sthrelse af Skiebnen.

Brause.

Jeg vilde ikke være Skiebne, om En gav mig ti Nigsdaler. Den arme Diavel faaer Skyld for alle de dumme Streger, der skeer mellem Aar og Dag. Jeg gad dog ellers gierne hørt Historien om Skiebnens forunderlige Sthrelse.

Charlotte.

De klare Bolger rulled
Mod dunkle Aftenlund.
Det var saa tyf i Dalen
Hoit floited Nattergalen;
Dens rene Toner lulled
Mig ind i Sovnens Blund.

Da drømte jeg at stue
 En Yngling for mig staae;
 Hans brune Løkker bølged,
 Hans Aasyn ei de dølged;
 I Solens Rosenslue
 Han monne Lyren slaae.

Da lod hans hulde Stemme,
 Han nævnte om mit Navn.
 O, sang han, lad din Læbe
 Til min med Ild sig klæbe,
 Og lad os alting glemme,
 Sodt klynget Favn mod Favn.

Da sank jeg glad og bange
 Med Skælven til hans Bryst.
 Os friske Lov omsnoede,
 Bioler rundt os groede,
 Og Philomeles Sange
 Gientog vor stumme Lyst.

Brause.

Bravo! Excellent! Og hvad blev Udfaldet af
 denne Drøm?

Charlotte.

Fader kan sagtens tænke, hvor forundret jeg blev
 over den. Jeg tænkte paa den Nat og Dag; og naar
 jeg gikude i Lunden, saa var det ligesom Blomsterne
 og Buskene hvidskede til mig: Det er ingen Drøm,
 Lotte! Det skeer virkelig!

Brause.

Hvad det er for en skammelig dum Overtroe, at
 Træer og Buske skulde kunne snakke. Det er disse
 nhymodens Sværmerier, du har faaet i Hovedet. — Det
 er Galstab, siger jeg dig! Træerne og Buskene snakker
 ikke meer end jeg snakker — hvad vilde jeg sige —
 end den Stol. Jeg har hundrede Gange gaaet i Lun-
 den, og havde de talt, saa maatte jeg have hørt det,
 ligesaavel som du. Det er en Blasphemie at tillægge

umælende Bæster, hvad der kun sommer sig for fornuftige Mennester.

Charlotte.

Jeg siger jo heller ikke, at de snalke, liære Fader,
men kun at det kommer mig saadan for.

Brause.

Det er Indbildung! Jeg svær dig til, at det
aldrig er kommet mig saadan for. Men hvad kommer
desuden al den Sladder din Forlibelse ved?

Charlotte.

Jo, det kommer den just ved. Thi fort Tid der-
efter kom Walther, ret ligesom jeg havde drømt ham.
Og fra det første Dieblif, jeg saae ham, elskede jeg
ham. Og han elskede mig. Og Ingen, uden han, skal
eie mit Hierte.

Brause.

Han skal ikke eie dit Hierte, om du saa blev gal.
Marsch ud, du ulhdige Datter! Bort fra mine Dine!

Charlotte.

Liære, gode Fader!

Brause.

Gaae, siger jeg.

Charlotte.

O Gud!

(Gaaer grædende bort.)

Nøse kommer ind af den anden Dør.

Men hvor kan De dog være saa haard mod Deres
eget Barn, og nænne at giøre hende ulykkelig?

Brause.

Eget Barn? Ulykkelig? Dum Kiællingeladder,
som ingensteds har hjemme! Hold du din Mund, Tom-
frue Næsviis! Med dig har jeg ogsaa en Hone at

plukke. Du er netop i samme Casus. Lad du mig engang endnu træffe dig alene sammen med den unge Fæger, saa skal jeg lære dig Vinterveien. Saft, min Famulus, bliver din Mand, at du ved det.

Røse.

Jeg var tilfreds han var Bispens Famulus, saa vil jeg ikke have ham. Det Menneske vilde spise mig op i de første Dage af vort Egteskab.

Brause.

Det har ingen Nod. Saft er et Menneske, som med ualmindelig Appetit forener ualmindelig Moralitet, og han vilde vel vide at giøre Forskiel paa en Kalvessteg og et fornuftigt Bæsen, som du. Hold derfor din Mund, dumme Tos, og gør hvad jeg siger.

Røse.

Men lære Onkel!

Brause.

Der er en Dor!

Røse.

Det er meget smukt at tale saaledes til en Dame. Tienerinde! Vi gør dog hvad vi vil. (Gaaer.)

Brause.

Det er himmelraabende! At lee sin kioelige Morbroder ud lige i Dinene! En Dame! jo en net Dame! en udenvelts Dame i Sthyroldt. Men jeg skal lære jer begge To. Jeg funde ørgre mig, hvis jeg ikke beklendte mig til den gamle, retskafne Stoicismus, denne herlige Philosophie, som kommer af det fortræffelige Verbum: sto, steti, statum, stare, og som betyder det samme som at staae fast paa sin Post.

(Han sætter sig ned med haand under Kind.)

Saft kommer ind med en Bog i Haanden, uden at lægge
Mærke til Brause.

Her har jeg klistet mig en nye Bog. (Læser den ov.)
Det er en Trancherebog. Jeg holder meget af, at man
skal gøre altting efter Neglerne, og det skærer mig
i mit Hjerte, naar jeg seer, hvordan man tidt farer og
flænger i Guds Gaver, som om det funde være, jeg
veed ikke hvad. Nu skal vi da see: (læser) Um gut
tranchiren zu können, muß man primo von Adel sehn,
secundo Courage haben. — Na, det er Grillenfængerie!
Paa den Maade funde jeg jo aldrig lære at skære for.

Brause

(creiser sig og kommer hen til Saft).

Saft.

See, er De der?

Brause.

Hvad er det for en Bog?

Saft.

Det er en Trancherebog.

Brause.

Ikke andet! Jeg tænkte, det var en philosophisk Bog.

Saft.

Det er det ogsaa, thi den lærer at tranchere
systematisk. Men hvorfor seer De saa fortrædelig ud?
Er De endnu vred over Advokaten? Giv Dem til-
freds! De har jo mig.

Brause.

Han er en Mathue, har intet Genie. En Marve-
budding og en Flaske à la sit er ham kærere end den
farligste Amputation.

Sæft.

Det ene skal giores, det andet ikke forsommes.
Først poculerer jeg, saa amputerer jeg.

Bræuse.

Og paa den Maade bliver han en Stymper, saa
længe han lever. Mener han, at jeg vilde faaet det
brillante Rygte og store Navn jeg har, hvis ikke min
utrættelige Flid havde banet mig Veien giennem tusinde
Besværligheder? Men derfor er jeg ogsaa noget. Hør
engang og fald i Staver!

Fra Orient til Occident

Basunes høit min Noes!

I Asia og Afrika,

Europa og Amerika,

I Maaner og Planeter,

Med straldende Trompeter,

Basunes høit min Noes!

Jeg har i Residentser

To Snese Excellencer

Og høie Assessores,

Statsmænd, Procuratores,

Genier, Belletristter,

Alteurer, Nouvellister

Hortræfligt trepaneert! -

Dret, Næsen, Armen, Laaret

Mangen Mand jeg har affaaret.

Glad jeg selv mig gratulerer,

Ingen Krobling existerer,

Jeg jo har ham opereert.

Til næsten ingen Kummer

Ud af de værste Gummer

Jeg trækker halvt i Slummer

Den allerstørste Tand.

At jeg med mine Sager

Hordriver alle Plager,

Ja Døden selv bortjager,

Plakaten vise kan.

Jeg har for Vinde, Chiragra,

Før Drm og selv for Podagra,

for Susen og for Brusen
 Et skjont Remedium;
 Curerer til min Gloria
 De Arme blot pro patria.
 Det viser klart og fyndigt
 Mit Privilegium!

(Under denne Sang tager Saft Levningerne af Maaltidet og
 Vinen til sig.)

Brause.

Seer han, Saft! det kalder man en stor Mand,
 Det kalder man at leve for Evigheden.

Saft.

Ja, Herre Gud! leve skal man, og for at leve
 maa man jo have noget at leve af.

Brause.

Ha! hvi staarer jeg her og kaster Perler for
 Svin? Han forstaar ikke meer af min hoie Flugt,
 end den Svinesteg.

Saft.

Tal De ikke om Svinestegen! enhver kan være
 god for sig i sit Fag. Hvem veed, hvad Svinestegen
 vilde sige, hvis den kunde snakke. Men det maa jeg
 rigtig nok tilstaae, jeg vilde ikke troet det om Dem,
 hvis De ikke selv havde sagt det.

Brause.

Og saadan en Mand, som jeg, skal have en saa-
 dan Datter? Det er ikke min Datter! Var det min
 Datter, havde hun et mere chirurgisk Sindelag. Det
 er ikke min Datter, siger jeg!

Saft.

Maa, bliv ikke saa hidsig, jeg troer Dem gierne.
 Det maa ellers Gud og Deres salig Kone bedst vide.

Brause.

Lad han min salig Kone ligge i No i sin Grav,
Monsieur! Det var ikke saadant meent; han mænger
altid den physiske og moralske Forstand mellem hin-
anden; det kommer af det, han selv har ingen af Delene.

Saft.

Men eet Spøg, et andet Alvor, Herr Principal!
hvad er det værdt at giøre saa mange Øphævelser af
den Ting? Walther fortinerer jo smukke Penge med sine
Processer. Gør De altsaa kort Proces, og giv ham
hende. De behover saamænd ikke at frugte for, at
Smalhans skal blive Rokkenmester der i Huset.

Brause.

Hvordan Dievlen han vrider og vender det, saa
kommer han dog altid til sidst enten i Spiisskammeret
eller i Viinkielderen.

Saft.

Ta, der staaer jo: Naar vi have Spisen og
Dranken, skulle vi lade os noie.

Brause.

O animal Brutus! Gaae og hent mig Opiums-
draaberne af mit Laboratorium, at jeg kan præparere
en Sovedrik.

Saft.

Formodentlig til Løberen i Morgen.

Brause.

Dengang traf han det. (Saft gaaer.) Ved slige
Operationer seer jeg gierne, at Patienten ligger smukt
stille. Dør han? bene! saa forlader han Verden
med et roligt Sind, uden Sieleangst og Samvittigheds-
nag, uden i Forveien at have forsørdet de Omkring-

staaende med sit facies hypocraticus. Per Jehovam maximam! vi skal alle den Vei. (Saft kommer med Opium, Brause hælder den i Flasken, og lader den staae paa Bordet.)

Saft.

Herr Principal, jeg haaber, at De nu lader mig forrette Executionen, da Walther er befunden incapax.

Brause.

Nei, nei, Operationen forretter jeg; han tænker nok, det er lige saa let, som at trække en Tand ud?

Saft.

Ligesom det var let! Jeg svedte som en Hund sidst, inden jeg sik trukket Viisdommens Tand ud af Maren Almme forleden; men jeg maa da ogsaa sige, at der fulgte et stort Stykke af Kæbebenet med. Desuden er det en bedrovelig Expedition at trække Tænderne ud paa Folk; thi hvad skal de arme Døvle saa siden have at thgge med? derimod et Been eller et andet mindre vigtigt Lem, det er mere interessant; og jeg skal sgu nok komme ud af det. Jeg har trancheret førend idag.

Brause.

Ta, naar man først vilde sende Karlen til Bageren og lade ham stege, saa troer jeg nok, han kunde partere ham. Nei, Mennesket maa ingen Krosbling blive.

Saft.

Men naar man ikke maa beghynde med saadanne simple Folk, som denne Løber exempli gloria, saa kommer man jo aldrig til det.

Brause.

Just fordi det er en Løber, et stakkels Dienestebud, just derfor skal han cureres i en Saft, at han kan komme til at forrette sit Embede.

Saft.

Da vil han s'gu ikke løbe langt med eet Been.

Brause.

Hold sin Mund og gaae sin Bei. Jeg troer, at
I har allesammen sat Jer for at ørgre Livet af
mig idag. (Saft gaaer.)

Hans kommer styrrende ind af den anden Dør.

O Herr Brause kom at hielpe!
Hist i Kroen alle brydes,
Store Stromme Blod udgydes.
Peters Næse gik i Løbet,
Jeg sik Drsign ov'n i Løbet!
Stakkels Værtens vil de døebe;
Hurtig! hurtig! lad os stræbe,
Ellers doer de reent ihiel!

Brause.

Bravo! herligt for min Komme!
Lad dem ifkun Blod udgyde,
Det har intet at betyde;
Inden et Dvarteer er omme,
Hielper jeg dem, hver en Sicel!

(Hans gaaer.)

Saft kommer løbende.

Herr Chirurgus, kom at hielpe!
Hist i Kroen Hug der banker,
Grusomt man hinanden banker,
Altig vil de masakrere,
Arme, Næser, Been mangere,
Snart er Liv i Ingen mere;
Hurtig, hurtig at forbinde,
Førend reent de slæs ihiel!

Brause.

Bravo! Bravo! jeg skal komme,
Snart jeg dem skal trepanere,
De min Balsom skal probere;
Inden et Dvarteer er omme,
Hielper jeg dem, hver en Sicel!

(Saft gaaer.)

Charlotte og Nose komme tilsløbende.
 Til Hielp! o til Hielp! gaaer hen at forlige!
 Gaaer hen at curere! De brole, de strige,
 De stroie, de bande, de prygles, de falde!
 Al! inden et Dieblif styrte de alle!
 Til Hielp! o til Hielp, medens Redning der er!

Saft og Hans komme.**Brause.**

Jeg kommer, jeg kommer! I seer jo, jeg haster!
 Min Stok, mine Bindsler, min Balsom, mit Plaster,
 Min Hat, mit Charpie, min Kappe, min Lygte!
 (Til Hans:) Du lyser. (Til Saft:) See han, om vi har
 at befrygte;
 Thi vanker der Prygl, gaaer jeg ikke derhen.
 I Piger, pas paa! lutter i alle Dore!
 Og skulde paa Gaden I Stoi faae at høre,
 Saa bliver dog inde! Man alting kan vente;
 Og merker I Uraad, saa lader mig hente.
 For Midnat vel neppe jeg er her igien.

Bonderne (udenfor).

Herr Brause! Herr Brause!

Brause.

Jeg kommer, jeg kommer!

Bonderne.

O skynd Dem! o skynd Dem!

Brause.

Min Hat og min Lygte!

Bonderne.

O kom dog at helspe!

Brause.

Min Balsom, mit Plaster!

Bonderne.

{ O kom dog at helspe for Fare og Død!

Brause.

{ Jeg kommer, jeg kommer, jeg helsper i Nod!

(Brause, Saft og Hans gaae.)

Nøse.

Naa, det maa jeg sige, meer beleisigt kunde intet
Klammeri komme i sine Dage.

Charlotte.

Hvorfor?

Nøse.

Walther er nede i Haven, og har længe staet og
ventet paa, at den Gamle skulde legge sig, for at kunne
tale med dig.

Charlotte.

Af, skynd dig at hente ham! (Nøse gaaer.)

Salig Venus, ved din Rue,
Bente jeg din stjonne Stierne
I det dunkle, mørke Fierne,
Overgang Natten nærmest sig;
Af! nu dækkes Himsens Rue,
Sorte, vilde Skyer true.
Du forsvandt, du stjonne Stierne,
Langsomt doer du i det Fierne,
Og min Glæde doer med dig.

Nøse kommer tilbage med Walther.

Naa, Lotte, der har du ham igien! Lidt for-
frossen er han sagtens, men du vil nok tøe ham op,
haaber jeg.

Charlotte.

Af, Vilhelm! Vilhelm! hvad har du gjort?

Walther.

Et mislykket Forsøg, min gode Pige.

Charlotte.

Som skiller os ved hinanden for evig.

Walther.

Jeg har besluttet, at skrive din Fader et for-
nuftigt og roligt Brev til. Jeg tænker, naar han

faaer det, saa gaaer han i sig selv og faaer andre
Tanker.

Rose.

O det var herligt! Nu ikke et Ord meer om
den Ting. Nu vil vi sætte os ned og glæde os, mens
vi har Lejlighed dertil; der kommer ogsaa strax En
at glæde sig med mig; jeg venter min Falentin.

Charlotte.

Bare Fader ikke kommer.

Rose.

Du hørte jo selv, han sagde, at han ikke kom
hjem før Midnat. Nu vil jeg synge lidt for Eder,
til Falentin kommer. Men Viser med Bacchus klinger
uden Viin, ligesom en Klokké uden Knebel. (Seer sig omkring.)
See, der staaer endnu en Flaske, som Saft har havt
Barmhertighed med i Aften, og her ligger hans Proppe-
trækker. De maa drikke ovenpaa al den Skræl, Walther.
Lotte og jeg drikker ogsaa siden et lille Glas. Saa
hør! nu synger jeg.

Amor! Bacchus! kommer ned,
Sode, elstelige Dreng!
Mellem Vaarens Blomsterbed
Binker Eder her de gyldne Strenge.

Amor! Vaarens bedste Lyst!
Mellem Roserne du leger.
Muntre Bacchus! kom og kryft
Druen i det rosenkrandste Bæger!

Amor! i din runde Arm
Til vor Mund sig Druen kække!
Blik mod Blik og Barm mod Barm,
Kække trykket godt med Ild til Kæbe!

Walther.

Bravo, Cousine! Bravo! Saadan skal det være:
Druer og Roser! Amor og Bacchus, Favn mod Favn

Synget broderlig om hinanden i Purpurglands! (Sålerer og driller.) Unakreons Skaal! og enhver smuk Piges, som bringer en Esterklang af de tabte Toner tilbage til Jorden!
(han omfavner Charlotte.)

Charlotte.

Nu skal du synge, kære Walther!

Walther.

Hvad for en Vise skal jeg synge?

Charlotte.

Den om Kærlighed.

Walther.

Kærlighed er stærk som Døden,
 Fast som Evighed,
 Skion som Morgenröden.
 Lad saa vildt Orkaner fuse,
 Bierge synste, Havet bruse,
 Jordner buldre, Lynet knittré,
 Himlen sortne, Jorden zittre,
 Elstov rolig dog bestaaer!
 For det Blit, hvor Elstov luer,
 Selve Nattens Mulm forgaær;
 Ingen fare den forkuer,
 Modgang den tilbagesslaer;
 Svæver godt i Astenlufte,
 Dyæger giennem Rosens Dufte,
 Skaber Jorden Salighed,
 Fred Naturen, Hiertet Fred!

(Bed Slutningen af denne Sang bliver Walther mat, og fastar sig i en Stol. Man hører En spille paa Guitare udenfor Binduet.)

Charlotte.

Hør! Hvad er det?

Nøse.

O! det er vist min Falentin. Gid det dog var ham!

Falentin

(Synger og spiller udenfor Binduet).
 Skion Jomfru! luk dit Bindue op,
 Her er din Hiertenskær.

Bleg Maanen stander paa Himsens Blaa,
 Mildt Nattergalene Triller slaae.
 Skion Jomfeu! luk dit Bindue op!
 Din Hiertenskær er her.

(Rose sletter Binduet op.)

Skion Jomfeu! ræk mig din Liliehaand!
 Har du mig reent forsladt?
 Af! fra den Eid, jeg skuede dig,
 Bortsvinder al No og al Sovn for mig.
 Skion Jomfru! ræk mig din Liliehaand,
 O lad mig faae den fat!

(Galentin sletter Hovedet ind af Binduer.)

Skion Jomfru! ræk mig din Purpurmund!
 Jeg var saa øengstlig nys;
 Jeg blusser, og høit mit Hierte flaaer,
 Du, som har saaret, o læg mit Saar!
 Skion Jomfrue! ræk mig din Purpurmund,
 Giv mig et Rosenkys.

Rose.

See mig eengang! Først Haanden, saa Munden.
 Nei, nei, min unge Ven! saa odds er vi heller ikke.

Galentin springer ind og kysser Rose i det samme.

Nu er jeg kureert.

Rose.

Uforstammede Knægt!

Galentin.

Er du vred, fordi jeg stial det stakkels Kys?
 Der har du det igjen. (Kysser hende.) Men hillemænd!
 der sidder endnu et Par. Mine Høistærede! lad Dem
 ikke forstyrre.

Rose.

Af, Galentin! veed du, hvordan det er gaaet dem?

Galentin.

Nei! og jeg vil heller ikke vide det.

Mose.

Hvad?

Falentin.

Jeg vil holde af dig og kysse dig.

Mose.

Hvis du ikke bliver alvorlig, saa bliver jeg vred.

Falentin.

Det er to umulige Ting for os begge.

Mose.

Onkel har behandlet Walther haardt.

Falentin.

Saa kan jo Walther behandle Onkel haardt igien.

Mose.

Han vil ikke give ham Lotte med det Gode.

Falentin.

Saa kan han jo tage hende med det Onde.

Mose.

Med det Onde?

Falentin.

Saa har jeg i Sinde at giøre ved dig, dersom Manden — hvad han hedder — ikke giver sit Samthfke.

Mose.

Og mener du, at jeg tillod det?

Falentin.

Du? Du løb gierne til China, for at faae mig.

Mose

(giver ham et Dresigen).

Uforstammede Knægt!

Falentin

(sætter det ondet Dre til, hun faaer adstissige Gange).
Hvorfør bliver du ikke ved?

Rose.

Det gør ondt i min Haand. Det er smukt at komme med saa langt Skæg til sin Pige.

Falentin.

Jeg troer ogsaa, jeg skal lade din tilkommende Mand, Saft, komme og rage mig et Par Gange om Ugen; saa faaer den arme Døvel dog en Styver at fortiene. — Men hør Born! Et Spog, et Andet Alvor, hvad det angaaer med — hvad er det nu han hedder — din Onkel?

Rose.

Jeg troer du er gal; han hedder jo Brause.

Falentin.

Brause! Det er sandt, nu husker jeg det. Hvad det angaaer med Herr Brauses Samthkke, saa veed jeg nu en ganste sikker Maade at faae det paa.

Rose og Lotte.

Naa?

Falentin.

Seer du, der er Møllerens Malzes nysselige, lille Kone, som du veed, jeg er forslbt i.

Rose.

Du er Mar nok til det.

Falentin.

Til at være forslbt? Ja, du har Ret.

Lotte.

Det er underligt med Walther, han er bleven saa desig.

Falentin.

O han kommer sig nok! Seer De, der er denne
smukke Møllerkone derovre, Domfrue Lotte, som De jo
kiender.

Lotte.

Ja!

Falentin.

Og der er nu denne Herr Chirurgus Brause,
Deres Herr Fader, som De formodentlig ogsaa kiender.

Lotte.

Nautsligt.

Falentin.

Han er forlbt i samme Kone.

Lotte.

Hvilken Snak!

Falentin.

Det er sgu sandt; jeg bander aldrig paa Lægn.
Nu har jeg den Plan, ved hende at faae ham til at
samtykke i vore Gistermaale, thi han nægter hende
intet, det veed jeg med Vished. De bliver da Fru
Advokatinde, jeg bliver min Faders Substitut, Rose
min Kone. Heisa!

Da gaae vi paa Jagt med stor Behag,
I Skov og Krat.
Efter den lange, lyse Dag
Folger mørke Nat.

(Det banker.)

Mose.

Svad er det? Det banker!

Charlotte.

Gud forbarme sig, hvis det var Fader!

Rose.

Hurtig! hurtig! skul Dem!

Walther (meget sovnig).

Ta, lad os lege Skul.

Falentin.

Kom! spring med mig ud af vinduet.

Walther.

Ta, saa kan de ikke finde os.

Charlotte.

Nei, der brækker han Arme og Been. Det tor vi ikke vove.

Walther.

Nei, det tor vi nok ikke heller.

(Han strækker sig og gior Mine til at sove int.)

Charlotte.

Walther, jeg beder dig, for den Kærlighed, du har til mig! —

Walther (gabende).

Ta — for den Kærlighed, jeg har til dig.
(De føre ham bort, og skyde ham ind i Kaminen.) Naa, god rolig Nat.

Falentin.

Gerr Advocaten har nok fået en Taar over Tørsten.

Rose.

Spring nu ud!

Falentin.

Først et Kys.

Rose.

Der.

(Falentin springer ud af vinduet. Charlotte rydder imidlertid op.
Rose luffer op.)

Saft kommer.

Ei, min licere Rose! hvor kan De dog være saa
grusom at lade mig staae og banke saalænge? Jeg
kunde jo blive forkloret, Patient, og nedsages til at
holde Diæt.

Rose.

Uh hvad! vi har Ordre til ikke at lukke Nogen ind.

Saft.

Men jeg kommer i Embedsforretninger, såde Rose!

Rose.

Vil De kanske have Dem lidt Midnatsmad?

Saft.

Altid spøgesuld! Tak Gud, Barn, at jeg har
god Appetit.

Rose.

Skal jeg takke Gud for det?

Saft.

Ja, siden De skal være min Kone. — Det er
bedre at give Penge ud til Slagteren, end til Apotheker
og Dok — he, he, he! Jeg taler egentlig mod min
egen Fordeel. Det er dog underligt, i hvilke Situa-
tioner man kan komme. — Jeg ved næsten ikke, hvad
jeg skal preferere.

Rose.

Prefereer De hvad De vil; men med Konen bliver
der neppe noget af.

Saft.

Har såde Rose ikke lovet at ville krone Famulus
Safts Liv med ægteskabelig Lyksalighed?

Rose.

Jeg har ikke lovet at krone Dem med nogen Ting.

Saft.

Før Dem mit Hjerte bruser,
Jeg elsker Dem indtil min Død.
Hver Dag jeg om Dem snuser,
Som Katten om den varme Grød.

Troe mig, jeg vist kreperer,
Ifald jeg ikke øgter Dem;
De har saa sode Mancerer,
De er saa grumme angenem.

Af al den Mad, De mig giver,
Er De den allerbedste Ret.
Før De min Mage bliver,
Jeg bliver ikke rigtig møet.

Nose.

De glemmer reent Deres Grinde.

Saft.

Det er sandt, jeg skulde have en Flaske Bly-
vand, som staarer der i Kaminen. (Vil hente den.)

Nose (stoder ham bort).

Jeg skal tage Dem den.

Saft.

O sode Nose! Deres Artighed henrykker mig.

Nose.

See der er Flasken! Gaae nu; Patienterne længes.

Saft.

Patienter maa have patientia. Aldieu, sode Nose!
Gid De ogsaa længtes! Aldieu saalænge, Tomfrue Lotte!

(Gaaer.)

Falentin (stiller hovedet ind).

Er Vandmanden borte?

Rose.

Ta, Gud være lovet!

Falentin springer ind af vinduet.

Saa vi altsaa er i Sikkerhed?

Rose.

Før det første.

Falentin.

Dg vi har god Tid?

Charlotte.

See endelig at faae Walther bort, kære Falentin,
inden Fader kommer.

Falentin.

Nu ja! (Aabner kaminer.) Han sover som en Engel.
Hei! hør, Walther! (Trækker ham ud.) Kunde Sønnen
ikke opstættes, til De kom hjem? — Gud forbarme
sig, Bornlille! han rører sig ikke af Stedet.

(Han lægger ham ned, Walther giver intet Tegn til Liv.)

Rose.

O Gud!

Charlotte.

Rose! han er død!

Falentin.

Vist er han ikke; hvilken Snak! Lad os faae
noget at lugte til. (De hente Spiritus, Walther bestenkkes.)
Kommer han sig nu ikke, saa veed jeg ikke, hvad vi
skal giøre med ham.

Charlotte.

O min Vilhelm! min Vilhelm!

(Kaster sig ned ved ham.)

Falentin.

Stille, Tomfru! stille! vi faaer at see Tiden an.
Her kan han ikke blive.

Hans kommer ind uden at banke paa, da han har Noglen.

Ned Forlov, jeg skulde hente Herr Chirurgussen
en Flaske Mixtur. Ha ha! her er stort Selskab
og Assemblix. Det kan jeg finde mig i. Naar Mu-
sene ere ude, saa dandse Kattene paa Bordet. Det
vil vere Herr Chirurgussen en Hiertens Glæde at høre.

Nose.

Teg haaber dog, du ikke er saa eensoldig at for-
tælle Onkel det.

Hans.

Jo, saa eensoldig er jeg juist; hvem vil forbryde
mig det?

Falentin.

Tier du ikke, Karl, saa slaaer jeg dig et Beg-
plaster paa Munden. (Tager en Nigsdalerseddel op og viser ham.)

Hans.

Ta slaae kun!

Falentin

(Tager Seddelen i den hule Haand, og trykker ham den paa Munden).

Hans

(Tager Seddelen og gior en dyb Neverens).

Falentin.

Kan du nu vel snakke?

Hans.

Ikke et Ord, gunstige Herre! (Wil gaae.)

Falentin.

Pst! Hans, bie lidt! (Til Pigerne:) Vi kan ikke
lade Walther ligge her i denne Tilstand, enten han nu

er levende eller død. Vi maae have ham bort. Hør, Hans! efter den Belgierning, jeg har bevist dig, haaber jeg, du gør mig en væsentlig Dieneste!

Hans.

Ti for een, gunstige Herre!

Falentin.

Forstaer du dig paa, om Folk ere levende eller døde?

Hans.

Nei, jeg gør ikke, gunstige Herre; jeg er en enfoldig Tiener; jeg vil ikke give mig ud for meer, end jeg kan.

Falentin.

Her ligger Herr Walther. Han kom nylig ind for at besøge Jomfrue Lotte, og har nu pludselig faaet et Tilfælde, som sætter os alle i Bestyrtele.

Charlotte.

O Gud! o Gud!

Falentin.

Vær rolig, kære Lotte! Vi skal nok faae Liv i ham igien. Men før det første maa vi have ham bort.

Hans.

Vi kan lægge ham i een af de Meekasser, der staer ovre hos Mollerens.

Falentin.

Det er sandt. Der ligger han suunt.

Charlotte.

O min Vilhelm!

Rose.

Stille, kære Lotte! det gaaer an. Du hører jo,
Falentin troer, han er ikke død.

Charlotte.

Vist er han død! vist er han død!

Falentin.

Vær rolig! nu vil jeg see, om Beien er fri.

Rose.

Jeg følger dig. (Falentin og Rose gaae.)

Charlotte.

Bensig, mildt din blege Læbe
Smiler selv i Dødens Blund,
Sidste Gang lad den sig klæbe
Til din arme Piges Mund!

Hans.

Heute roth,
Imorgen todt!
Heute mir,
Imorgen dir; —
Det er Verdens Lob, Mamsel!

Charlotte.

Skal for evig jeg dig miste?
O mit Hjerte snart vil breste!
Elste Vilhelm! af, Farvel!

Falentin og Rose komme tilbage.

Har jeg nogentid feet Mage?
Idel Uro, idel Plage!
Vi har altting at befrygte,
Saft sig nærmer med sin Lygte;
Hvad stal vel i Hast man giøre?
Brauses Stemme kan jeg høre.
De i Hælene mig følge;
Hvordan skal vi Sagen dølge?
De er her paa Dieblifikket;
Brause er en hastig Mand.

Charlotte.

Bilhelm! Bilhelm! Af, jeg Arme!
 Bil slet ingen sig forbarme!
 Af! han er ei meer i Live!
 Lad dem komme, lad dem blive,
 Lad det gaae, hvordan det kan!

Faentin. Rose. Hans.

Stille! vi vil ei forsage,
 Raad er der for hver en Plage.
 Vaer kun rolig, fiære Pige!
 Vi med ham os bort vil snige;
 Natten er jo mørk og fort.

Rose.

Stille! stille! Lad os høre!
 Skulde der sig Noget røre,
 Hurtig da med Lyset bort!

Faentin og Hans.

Rolig! Vi har Mod og Styrke.
 Ingen godt kan see i Mørke,
 Hurtig kun med Lyset bort!

Rose.

O vee! de komme.

Charlotte. Faentin. Hans.

Hurtig da med Lyset bort!

Rose.

Jeg kan dem høre.

Charlotte. Faentin. Hans.

Hurtig da med Lyset bort!

Rose.

Nu alt knarke Husets Døre.
 Hvad skal vi giøre?
 O hvilken Tort!

Charlotte. **Falentin.** **Hans.**
Lyset bort!

Aller.

Aun ganske stille,
Undgaae vi Harm.
Et Lyd, knap Aandedrag,
Et mindste Larm,
Saa ud af Doren,
Og ingen seen.

Brause og Saft (udenfor).
Lys, i Pøkkers Skind og Been!

Brause.

Hei, Lotte! Rose!
Bil Ingen høre?
Er det en Maade?
Jeg Jer skal lære!
Jeg troer, i Huset
Er ikke Een.

Brause og Saft.
Lys, i Pøkkers Skind og Been!

(Falentin og Hans snige sig ud med Walther. Pigerne folge dem efter at de først have lukket Doren op.)

Brause og Saft komme.

(Over for sig.)
Alting tomt og alting stille!
Hvad har Fanden at bestille?
Hvor er nu de Fandens Piger?
Sikkert de omkring sig sniger,
For at søge deres Fyre.
Her er gode Raad nok dyre.
Ha, det rasler! ha, det floiter!
Af, jeg bliver ganske ræd!

Charlotte og Rose komme ind med Lys.

Kære { Fader } { Onkel } De tilgive!
Her vi ikke turde blive.

R o s e.

Som vi sadde bedst og syede,
Hørte vi en Stemme lyde;
Høit det hvined giennem Lusten,
Windvet råsled med sin Rude,
Stormen hysled følt derude,
Lyset brændte mat i Stagen,
Og en Aand kom ind i Lagen.

B e g g e.

Nær vi havde tabt Hornufsten,
Hurtigt ille vi affæd.

B r a u s e.

Mine Damer, De tilgive!
Det er Finter, det er Næser!
Jeg veed nok, hvad Winden blæser.
Eders Aander sagtens luske
Udenfor i Krat og Buske;
Slige Aander, Notabene,
Som gaaer efter Tøser ene;
Dem man let kan jage væet.

H a n s kommer.

Herre! Natten er gefærlig!
Jeg vil aldrig være ærlig:
Nys jeg hørte Klokkens time
I den føle Midnatstime.
Rædsomt hørte jeg derude
Alle Byens Hunde tude.
Frygten ned mit Hjerte tynger;
Uglen Døvningsvisen synger.
Aa, det er min sidste Time!
Jeg er færdig at besvime
Af den rene, pure Skækt!

G a f t

(i en grædende Tone).

Ja, det slukte mig min Lygte;
Vi har meget at befrygte;
Jeg aldeles taber Modet.
Udenfor i Krat og Buske
Hør jeg hørte noget ruste.
Uglens Skrig mig isner Blodet.

Skulde det min Død betyde?
 Skulde jeg, som Gud forbyde,
 I mit Foraar bortslorere,
 Ei en Krumme smage mere?
 Af, det blev for haardt et Kneet!

Brause.

Slige Ting mig ei bevæger,
 Det er Luther Narrestreger!
 Det er vel et stort Mirakel!
 Af! han er dog ret en Stakkel!
 Drif han Mod af Viisdoms Bøger.

(Til Pigerne:)

Gaaer! Men hvis paa Spor jeg kommer,
 Oliver jeg en rædsom Dommer!
 Saft endnu hos mig maa blive,
 Patienter at opstrukke.

(Charlotte og Rose gaae, Saft gior Mine til det samme.)
 Oliv dog! Sæt sig ned paa Stolen!
 Skam sig dog for Fanden, Saft!

(Saft sætter sig ængstelig.)

See, nu vil jeg simulere,
 Saa skal jeg ham strax dictere.

Saft.

Nu begynder jeg at fryse.
 Af! der trak det mig i Kiolen.
 Af, Herr Brause! min Excuse!

Brause.

Ti! hvad vil han raisonnere?
 Her kan han jo profitere,
 Kunsten foder vel sin Mand.
 Stille! at han høre kan:
 „Bind til Skolemesters Næse.“

(Talentin røller Hovedet ind af Binduet og snyser bag Saft.)

Saft.

Nu begynder det at hvæse!

Brause.

„Niels om Hiernen Flueplaster;
En Klysteer til Mortens Fester.“

(Galenin træller Saft ved Haaret.)

Saft (springer op).

Au! der trak det mig i Dret!
Snart jeg mister reent Gehoret!
Herre, hielp mig i min Nod!

Brause.

Lad de dumme Streger blive,
Sæt sig rolig ned at skrive,
Ellers mister han sit Brod.

(Saft sætter sig igien. Galenin kryber ind og blæser Lyset ud for ham, han springer op.)

Brause.

Hvad er det? fast jeg begynder
Selv at fsielве som en Synder.
Saft, saa vær dog ingen Kryster!
Alle mine Lemmer ryster!
Skal jeg flygte? skal jeg staae?

Saft

(Der han sniger sig bort).

Karen hurtig at undvige,
Sagte jeg mig bort vil snige.
Man med Geister ei maa stride,
Saabant kan de ikke lide;
Derfor vil jeg ogsaa gaae.

Brause.

Saft, saa bliv! Den Sag er vigtig.
Nei, her er det aldrig rigtig!
Ganske sikkert Tanden spaser!
Jeg vil ogsaa smore Haser,
Nu da Ingen seer derpaa.

(Han sniger sig ud af den anden Dør.)

Falentin kommer frem og efterabær Brause.

"Slige Ting mig ei bevæger,
Det er Luther Narrefreger!
Det er vel et stort Mirafel?
Aa! han er dog ret en Stakkel!
Ork han Mod af Biisdoms Bæger."

Nose kommer og samler omkring.

Hvor mon jeg ham søger?
Hvor skal jeg ham finde?
Aa her, hvor det spøger,
Jeg finder ham vist.

Falentin.

O hvor mon jeg falder
Min elskete Veninde?
Mon hun vel bifalder
Min dristige List?

Nose.

Her er han.

Falentin.

Her er hun.

Nose.

Ei meer jeg ham savner.

Falentin.

Min Elske jeg savner.

Begge.

O salige Stund, efter farlige Frist!

(De lote.)

Han kommer tilbage,
Ei her vi kan kieles.
Al Nattebataille
Vi snildt maa undgaae!

(De lobe ind i et Siveværelse.)

Brause kommer med Lys og en Dre.

Jeg hørte det knage,
Jeg vistnok besticæles.
Hvor er du, Kanaille?
Din Lon du stal faae!

Abelone kommer.

Brause.

Hvad nu, Abelone?
Min rareste Kone!
Af inderste Herte
Velkommen til Suus!

Abelone.

Af, Noden mig tvinger!
Min buldene Finger!
Herr Gienboe! min Smerte,
Min Suus og min Duus!

Brause.

Med gladeste Herte
Jeg lindrer din Smerte;
Men først jeg betinger
Et Kys mig til Lon.

Abelone.

Herr Naboe, saa sagte!
Jo De er en lion!
Paa Kys maa man spare,
De leder i Fare.

Brause (omfavner hende).

Et Kys mig at byde,
Kan Ingen fortryde;
Jeg elßer dig kærligt,
Hvad Dndt er deri?

Malz kommer ind i det samme.

Hei, Dod og Diavel!
Hos ham min Kone!
Er sligt curere?
Bel er det Mode
At caressere;
Men den Methode
Grabe'er jeg mig!

Bræuse.

Ei, ei, min Kære!
 Jeg Konens Finger
 Kun undersøger.
 Hør ikke rager
 Mit Embeds Sager.
 Jeg troer, han spøger.
 Forstaaer han mig?

A belone.

O hør dog, Fatter!
 End denne Skrigen!
 Lad Breden svinde!
 Hjælp at forbinde
 Min stakkels Finger!
 O lad dig sige,
 Jeg beder dig.

Malz.

Hør hjem, du Falste!
 Jeg skal dig lære
 At coquettere,
 At conversere
 Med gamle Gielke,
 Hvis Hals at knække
 Er let for mig!

Bræuse.

Hør kun, min Sandten!
 Jeg skal ham lære,
 Respekt at bære!
 I egen Stue
 Han tor mig true?
 Hør tufind Dickele,
 Kom kun til mig!

Malz.

Kom, ja kom, det tor jeg prove!

Bræuse.

Prov kun, prov, jeg skal ei töve!

A belone.

Bee! o Bee! de Mord udøve!

Malz.

Frygteligt jeg mig skal hævne!

Brause.

Mangled ham kun ikke Evne!

Abelone.

Intet de hinanden levne!

Malz.

Ikkun Blod kan mig forson!

Brause.

Enke blive skal hans Kone!

Abelone.

Af! jeg arme, arme Kone!

Alle.

Ha! jeg ændser intet meer!

(Abelone besvimer.)

Brause og Malz.

Hvad er der? Hvad er der?

Bevares! hun segner,

Hun tier, hun scielver,

Hun isner, hun blegner!

O hielper! O hielper!

Hun blegner og doer!

Saft kommer.

Brause og Malz.

Hent Spiritus, Ricere!

Thi ellers hun doer.

Saft

(Lober ind i Kabinetet, og forsørdes ved at finde Galentin og Rose).

Bevares! Hvem er der?

O kommer at hielpe!

(Han synker i Lænestolen.)

Galentin og Rose komme ud.

Brause og Malz.

Har jeg for feet Mage!
Hvad maa jeg opdage!
Min Fætter med } Rose har stiult sig derinde.
Med Jægeren }

(De løbe hen til Saft.)

O hielp dog! Betragt ham!
Han fast alt er død!
O hielper! O hielper!

Charlotte og Hans komme.

Charlotte, Rose, Falentin og Hans.

Hvilket Spektakel i denne Stue!
Hvad er der hændet? Hvad maa jeg stue?
Den stakkels Kone her knap aander mere!
Selv Husets Famulus brat vil krepere!
Af! hielper hurtig!
Eh! Doden er nær.

(De rende forvirret omkring mellem hinanden og slukke Lyset.
Det tordner og lyner derude.)

Saft og Abelone.

Ha! hvor er jeg? Mon jeg vaager?
Hvilken Gysen! hvilke Taager!

Alle.

Af! rødsom og stummel
Os Natten omhvælver!
I frygtelig Barmen
Alt synes forgaae!
I dovende Tummel
Over Nerve mig stielver!
Selv Hiertet i Barmen
Til Nod kun kan slaae!

Anden Handling.

En Plads udenfor Møllerens Huus.

Det er Morgen. Adskillige Meekister staae i Baggrunden.

Malz.

Op! munter til Arbeid! alt Solen opstaer,
Alt Duerne kurre, alt Bagtlerne slaaer!
Hoit Lærken alt hæver de dirrende Toner,
Smaafuglene synge i Stovenes Kroner!
Thi munter til Arbeid! alt Solen opstaer.

Op! munter til Arbeid! saa byder os Pligt.
Hvortil har vi Hænder, undtagen til Sligt?
Lad fuglene synge, de kan jo ei andet,
De ellers vist gierne med gavnede Landet.
Thi munter til Arbeid! saa byder os Pligt!

(Raaber verelviis ud af Scenen og taler med sig selv.)

Naa, Born! hører I ikke? Lystig! Lystig! Drives
I ikke af Naturens Skionheder, Born? Friss, Born!
friss! Vi har en suur Dag idag. Maltet skal til Bhen,
Kornet skal ud, Sveden skal bringes til den naadige
Herre. Jeg holder meget af slige Sange, som op-
muntre til Flid. **O**p, Born! op! — Som beskrive
Naturens Skionheder, medens de tillige paa en fin

Maade giver os at forstaae, at vi skal op og bestille noget. Frist, Born! frist! — Som saa at sige, lader Naturen katechisere for os; nemlig Solen og Duerne og Baglerne og Lærerne. — Hører I ikke, Karle? Klokkens er mange. — Thi er det ikke, ligesom Solen kunde sige: vil I døvne Hundsvotter ikke reise Jer? og som om Duerne kunde kurre: Kor-net skal til Mollen, Kor-net skal til Mollen; og som om Lærerne kunde synge: Maltet skal til Byen, Maltet skal til Byen; og som overalt hele den levende Natur kunde raabe: Jeg skal min Salighed lære Jer døvne Væller at bestille noget for Jorden, at Eders gode Husbond, Herr Peter Malz, kan slaae sig igennem som en stikkelig Mand, og ikke behøver at gribte til Bettelstaven. (Molleskarsene komme lidt efter lidt, bærende med Sælde fra og til, o. s. v.) Nu, kommer I dog endelig engang! Saa, det var ret, Born! Værer brav flittige! saa vil det gaae Jer vel, og mig med, og vi vil længe leve paa Jorden, og ikke dø af Sult! Abalone, Frokosten frem i det Gronne! Jeg gidder gierne spist i det Gronne. Mig synes, det er saa poetisk at drinke sin Morgensorken i Naturens Skiod. Frokost, Kone! Frokost! En Arbeider er sin Kon værd.

Abalone kommer med Frokost.

Malz.

Du er saa langsom, mit Barn! Du er nok sovnig endnu fra i Astes.

Abalone.

Har du endnu ikke glemt den Bagatel?

(Gaaer ester mere.)

Malz.

Bagatel? (Efter en lang Pause:) Af alle Ting paa Jorden, i alle fire Verdensdele, er der intet jeg meer

fordommer af alle Ting, end Jalouſie! Det er en
Videnſkab, som forſthyrreſ Hiernen og Panden — fort
ſagt, alting. Derfor har jeg heller aldriг givet den
Kun i mit Hierne, hvorvel jeg havde grundede Marsager;
thi den Kone, den Kone — men ſom ſagt, jeg ſlaær
det hen. — Kunde jeg kun træffe hende — — men ſom
ſagt — — — Ha, for Satan! jeg har mørket for
meget — men det forſtaær ſig, jeg leer deraf. — Kunde
jeg kun lime mig med en Sabel i det Wieblik, thi det
er jo Nodværge. — Men ſom ſagt, jeg leer deraf, alt
hvad jeg kan, og glæder mig ved at betragte Na-
turens Skiod. Og jeg gjorde viist ogsaa den gode Kone
Uret; — hvorvel efter alle memmefellige Symptomer at
domme; — men ſom ſagt, det forſtaær ſig, det er den
ſtorſte Daarlighed.

Abelone kommer igien.

Her ſtaær Frokosten tilrede.

(Møllerfarlene ere imidlertid komne og have ſat ſig ved Bordet.)

Malz.

Nu, ſpiis nu, Born! ſpiis, og drif Eder et Glas
Viin til, ſiden J ſkal have brav Arbeide idag, og syng
ſaa en Vise, ſom kan opmuntre Eder, og giøre Eder
til bedre Mennesker, og ſlynder Eder ſaa hen at be-
ſtille noget! Hører J?

Svendene.

Ta, Husbond.

Malz.

Niels, begynd du; du har et godt Bryst.

Niels.

Lad Madammen beghynde, hendes Bryst er endnu bedre.

Malz.

Snik Snak! skal min Kone føre Eder an? Bes-
ghnd! syng!

Niels.

Hvad skal vi synge?

Malz.

Syng den:

„Over Næringsvei, som skaffer Brod,
Fortiener Agt og Ære.“

Niels.

Nei, Husbond; paa den Maade maatte vi jo tage
Hatten af for alle Thyve og Rovere.

Malz.

Snik Snak! Man veed nok, hvad Poeten mener.

Niels.

Nei, lad os synge Vandmøllervisen; den kan vi
jo Alle.

Svendene.

Ja!

Malz.

Nu ja, som J vil.

Chor.

Rast er Vandmøllerens Liv,
Hans Arbeid er Tidsfordriv.
Andre Folk lever evig eens:
Om Morgenens tidlig til Beens,
Om Aftenen tidlig i Seng,
Alt efter gamle Slæng.
Ei saa med os:
Fortrolige med den styrrende Fos,
Vi efter dens Luner os rette,
Og drifker og spiser os mætte.
Tidt om Dagen vi hvile kan,
Tidt ved Midnat vi maae opstaae,
Som Vandet behager at gaae.
Alene vi lystre det mægtige Vand.

Slovende Baner vi aldrig har tient,
Men et fejkt Element.
Elementets Skaal!
Skienker i, skienker i det fulde Maal!
Over grieve Flæsken fin,
Og driske Vandets Skaal i Biin!

Malz.

Den Vise var ikke saa gal, dersom den ikke gik
saa meget ind og ud. Jeg vilde behandel det Enne
anderledes. I veed, jeg fússer ogsaa paa Haandværket,
og troer gierne, at en Poet og en Vandmøller kan
forenes i een Person. Gaaer nu til Eders Arbeid,
Born! (Svendene gaae.)

Abelone.

Siden du taler om Poesien, som du kalder det,
hvad var det da, du nylig stod for dig selv og talte
om Naturen, min lille Mand?

Malz.

Om Naturen, min lille Kone?

Abelone.

Ja; mig syntes, du sagde saa meget til dens Be-
rømmelse.

Malz.

Det giorde jeg ogsaa, min lille Kone. Naturen
er meget god, i mange Henseender virkelig hýpperlig;
den er en behagelig Recreation, en uskyldig Tidsfordriv;
men der er dog noget, som er bedre, og det er Op-
tugtelsen, min lille Kone! over den bor Naturen al-
drig gaae.

Abelone.

Det forstaaer jeg ikke, det er mig for høit Det
kan jeg ikke indsee.

Malz.

Der er saa meget, Abelone, som man ikke kan see.

Abelone.

Det er sandt.

Malz.

Ta vist er det sandt. Det er Ulykken.

Abelone.

Hvad er Ulykken?

Malz.

Abelone! hvad jeg mindst er, det er at være jalour.

Abelone.

Nu ja, min gode Mand, dertil har du jo heller ingen Grund.

Malz.

Jeg hader Jalouffen af to Marsager: for det første, fordi den formerer Carl von Carlsbergs Roman med eet Bind til; for det andet, fordi den udvider det lineiske System med en ny Dyrerace, og sætter Mennesket, som det højerste i Naturen, i Classe med det foragtelige Hornqvæg.

Abelone.

Jeg vil dog ikke haabe, at du har mig mistænkt endnu for den gamle Chirurg?

Malz.

Om Smagen kan man ikke disputere, siger den første af alle stæhetiske Grundsætninger.

Abelone.

Nei, det er for galt!

Malz.

Nu, nu! Der er ogsaa den unge Herr Walther.

Abelone.

Jeg gior alt, hvad en brav Kone kan giøre for sin Mand, og vi kunde leve som Blommen i et Æg. Du har en Molle, som bringer dig en smuk Skilling ind mellem Aar og Dag; naar du kunde lade den fordomte Jalouſie fare, saa vare vi de lykkeligste Folk, der kunde gaae paa to Been.

Malz.

Paa fire Been, Abelone, paa fire; hust paa, vi ere to.

Abelone.

Og hust du paa, hvad der staær i Visen.

Efstov! Fryd for sionne Sæle!
Efstov! Himmel paa vor Jord!
Jalouſien aldrig qvæle
Dine Rosers favre Flor!
Sode Drom, som kærligt binder
Livets Fryd til Ungdoms Aar!
Altig visner, Alt forsvinder!
Evig fast dit Minde staær!

Malz.

Du har en smuk stæhetisk Stemme, og virkelig sandt Udtryk for den didactiske Poesie. Vidste jeg, vidste jeg bare —

Abelone.

Hvad hiesper det at være jaloux?

Malz.

Hvad skal en stakkels Poet og Vandmøller giøre?

Abelone.

En Mand mistænker ei i Son,
Som elſter uden Skromt.
Naar Konen flænker ham en Son,
Han blidt betrægter ham og omt.

Har Drengen juſt hans Næſe ei,
Ta'er han dog derfor ei paa Bei;
Thi han miſtænker ei.

M alz.

En Viv, ſom elſter tro ſin Mand,
Til andre ſkotter ei.
Ham ene kion hun finde kan,
Og Drengen er hans Contrafei.
Han har hans Dine, Hage, Mund,
Altig; men Næſen mangler fun!
Hvi ligner Næſen ei?
Han hende trykker til ſit Bryft,
Og ſpørger under Spog og Lyft:
Er det min Næſe! Ei, ei, ei!
Nei, kære Kielling, nei!

Abelone.

Hun synker kærlig i hans Arm,
Hun kyſſer ham ſaa elſkovsvarm.
Troer du, jeg dig bedrage kan?
Nei, kære, bedfte Mand!

Begg e.

Saa er det vel { din } Næſe da;
Thi var det ikke { din } Næſe, { Papa!
Hvor ſkulde da Knægten faaet Næſen fra?
Bif t er det Næſen, ja!
De række hinanden den venlige Haand,
Af Næſen de har deres Lyft.
Bed Kyſſe besegles de kærlige Baand,
Fro ſynke de Bryft imod Bryft.

M alz.

Kære, gode Kone! ſaa vil jeg da aldrig miſtænke dig meer! Min Abelone! Min Sanggudinde!
Min Musa!

(Kyſſer og ſicler for hende.)

Abelone.

Og om vi end ſik ti Drengē, og de alle vare
uden Næſe, ſaa vilde du dog ikke være miſtænklig? vel?

Malz.

Ti Drenge uden Næse, Abelone!

Abelone.

Uden din Næse, mener jeg.

Malz.

Ti Drenge uden min Næse! Nei, Abelone, det var for mange! Vi vil tage et rundt Tal: Fem Drenge uden min Næse vil jeg lade passere; men kommer den siette —

Abelone.

Du er en Nar. Gaa nu hen og see til dine Folk! De bestiller aldrig noget, naar du ikke er tilstede.

Malz.

Nei, du har Ret, det er nogle dovne Hunde, uagtet al den Formaning, jeg giver dem mellem Nar og Dag. Saa gaaer jeg da.

(Han gaaer, Abelone folger.)

Bærelse hos Brause.

Charlotte bedrovet.

Kærlighedens gyldne Dage
Svandt for evig for mig hen!
Natten hører nu min Klage!
Der hvor Elskovs Roser døde,
Aldrige tiere nye frembrøde,
Tornens Saar er kun igien!

Brause kommer.

Begynder nu den Lamenteren igien? Det er tungt for en Mand med mit philosophiske Talent, at høre saa Sovedrøffen.

dan Klynken og Ynken, i de faa Timer hans Grublerier
og Forsninger levne ham.

Charlotte.

M, kære Fader! Walther —

Brause.

Silentium! Ikke et Ord meer om ham! den Bes-
drager! den Forræder!

Charlotte.

O Gud! jeg er faa inderlig bedrøvet.

Brause.

Det bør du ogsaa være, over at du i Tusinddelen
af en Sekund har funnet elste ham.

Charlotte.

Walther er mig usigelig kær. Hans Minde skal
være mig evig dyrebart. Jeg gaaer, for ikke at høre
paa denne urimelige Snak, og for i Stilhed at over-
give mig til min Kummer. (Gaaer.)

Brause.

Urimelige Snak? Og det tor du sige til mig?
Ha, uløslige Fader! Hvi bragte jeg, som sagt, ikke
en Son til Verden, i Stedet for en Datter! Deri
stikker den hele Fejl.

Nøse kommer.

Brause.

Ha, ha! er du der? Det var vel; saa kan
jeg faae en Oplysning, som jeg længe har ønsket mig.

Nøse.

Kære Onkel er alt for oplyst, til at kunne faae
Oplysning af mig.

Brause.

Tænker du at slippe med Smigrerier, saa tager du feil; du er en falsk Tøs; jeg veed nok, du mener ikke med hvad du siger.

Nose.

Hvor kan da Onkel kalde det Smigrerier?

Brause.

Til Sagen! Hvad gjorde Monsieur Falentin her i Aftes silde? Hvordan kom han ind, da Døren var i Lgas?

Nose.

Har han været her, som er Onkels Mening, og som altsaa ogsaa, efter fosterdatterlig Lydighed, bor være min, saa er han vel krobet ind gien nem Skorstenen, siden Døren var lukket.

Brause.

Vi kun, Tomfru Næsviis! Jeg skal nok faae Tinget at vide. Heida, Hans!

Hans kommer.

Herr Chirurgus! God Morgen! Skulde jeg sagt, det havde jeg nærl glemt.

Brause.

Har du igaar i min Fraværelse lukket Falentin ind?

Hans.

Jeg? Nei, saa kiender De mig ikke ret.

Brause.

Hvordan er han da kommen ind?

Hans.

Fa Gud skal vid'et.

Brause.

Du har vist lukket ham ind.

Hans.

Jeg? Nei, saa kiender Herr Chirurgussen mig ikke ret.

Brause.

Men hvordan Fanden er han da kommen herind i Stuen?

Hans.

Ta Gud skal vid'et.

Brause.

Du skal ogsaa vide det, din Slubbert; derfor er du Schweizer.

Hans.

Nei, Hosbond! jeg er ingen Schweizer, jeg er en god, ærlig Sjællandsfaer.

Brause.

Beed du endnu ikke, hvad en Schweizer er, dumme Karl?

Hans.

Nei, jeg kan ikke huske det.

Brause.

Karl! du bliver alt dummere og dummere, og glemmer reent dine historiske Kundskaber.

Hans.

Ta vist, Hukommelsen slaær mig feil.

Brause.

Ud med dig! eller jeg skal vise dig, at jeg ikke slaær dig feil! (Hans gaaer.) Det er forfærdeligt! Jeg troer, det er Skjøbnens allernaadigst fattede Næsolution,

at jeg skal blive reent forstyrret i Hovedet. Jeg vil vist rygte paa Haanden, naar jeg skal skære Benet af Løberen i Eftermiddag, og med min chirurgiske, philosophiske Afhandling gaaer det nu reent Sulter til Bulter.

Mose.

Jeg vil gaae, for ikke at forstyrre.

Brause.

Det kan du; men lukker du Jægeren ind en anden Gang, skal det blive dig en dyr Leeg, det forsikrer jeg dig.

Mose.

Jeg indseer dog virkelig ikke, hvad ondt der er i, at jeg lader min Kæreste besøge mig.

Brause.

Hvad?

Mose.

Ta, kære Onkel, saadan er det nu eengang afgiort. Troer De virkelig, at jeg for Alvor kunde faae i Sinde at øgte denne Kanibal, eller Kaliban, hvad jeg skal kalde ham, dette kiodædende Dyr, Deres agtværdige Herr Famulus?

Brause.

Hvad har du imod, at han er et kiodædende Dyr? Vilde du heller have En, som aad Hoe eller Hakkelse? Gaa din Bei! Jeg gidder ikke hort mere paa den ensfoldige Snak.

Mose.

Hiertelig gierne!

(Gaaer.)

Brause

(Sætter sig ned og skriver).

,Paa hvilken Maade kan den sande Philosophie paa det venstabeligste række Chirurgien Haand, saa at

de med forenede Kreæster kunne virke til det store Maal: Menneskesslægtens Forædling og Selbredelse? Et chirurgist, philosofist, psychologist Bidrag til et Forsøg paa en Afhandling af Sebastian Brause, chirurgus literatusque."

Nose kommer ind med **Falentin**, som har en Bøsse under Armen, en Jagttaste over Skulderen og en stadt Hare i Haanden.

Falentin.

God Morgen, sødeste Papa Brause! (Slapper ham paa Skulderen, og idet han vender sig, lysser han ham.) Alt saa tidlig opstaet og saa flittig?

Brause

(vorrer sig om Munden).

Hans Tiener, min Ven! Hvad godt? Har han et malum? Skal jeg aarelade ham paa Panden?

Falentin.

Bevares vel! jeg er saa frisk, at dersom det gik saadan med alle Folk, saa blev Doctorne snart syge af Mangel paa Næring. Nei, jeg kommer kun for at sige Papa en god Morgen, og for at bringe ham en lille Steg i Riskenet, som jeg nylig har stovet op.

Brause.

Er det intet videre, saa recommendeer han sig kun igien! Sin Steg kan han selv beholde. Jeg er ingen Elster af hvad der bliver stovet op, eller hvad der støver op.

Falentin (bliver).

Brause.

Han hørte nok ikke, hvad jeg sagde?

Falentin.

Jo jeg gjorde.

Brause.

Nu, saa veed han min Menig. Her er ingen Bildbane for ham.

Falentin.

O jo! Her er juſt min allerbedſte Bildbane.
Seer De, Papa, nu kommer Humlen, sagde Peer
Bræſt, det Bedſte ligger paa Bunden.

Brauſe.

Behold han det for ſig ſelv, og gaae ſin Gang!
Naar der Intet er at kurere paa ham, og han er frift,
ſaa er det ude med os To.

Falentin.

Har jeg ſagt, at der intet er at curere paa mig?
Lad mig tale ud!

Brauſe.

Nu, hvad er det da? Hvorfor ſhynder han ſig
ikke? Tiden er fort.

Falentin.

Tiden er lang; der er intet længer end Tiden;
uden det ſkulde være Evigheden.

Brauſe.

Hvor har han det?

Falentin.

Før Giertet. Det fuser og bruer; ingen Nø
Nat eller Dag, ingen ordentlig Søvn!

Brauſe.

Engſtlige Drømme?

Falentin.

Snart ſaa, og snart ſaa. Forleden drømte jeg
for ErempeI, at Papa faldt ud af vinduet og brækede
ſin Hals.

Brauſe.

Det kommer af Blodet. Han maa aarelades.

Falentin.

Kære Papa! jeg troer, at jeg saa omtrent selv
ved, hvoraf det kommer.

Brause.

Vil han helst aarelades med Sneppert eller Lancet?

Falentin.

Jeg har al mulig Respekt for begge Dele.

Brause.

Nose! tag mig min Sneppert.

Falentin.

Kort og godt, kære Papa! Jeg er forlbt i
denne sorteiede Pige; og hvad der endnu er det mor-
somste, hun er ogsaa forlbt i mig. Om et Par
Ugers Tid bliver jeg min Faders Substitut, og saa
kan jeg gierne føde tre Koner.

Brause.

De andre To giver jeg ham mit faderlige Sam-
thkke til, saa har han vel intet imod, at jeg nægter
ham den Tredie. Saft, min Substitut, bliver hendes
Mand.

Falentin.

De bebager at skremte! Saft? Det gamle, for-
faldne Spiiskammer!

Brause.

Intet Spiiskammer!

Falentin.

Den bevægelige Madspand!

Brause.

Ingen Madspand! For Fanden! — Der kommer
han selv; nu tænker jeg, han med saa Ord selv giver

sin Mening tilkiende. Jeg sidder her med et Arbeide, som kræver Abstraction, og ikke Distraction.

Saft kommer.

Falentin.

O, der er jo min bedste, kæreste Ven! Han afstaaer mig hende vist, naar jeg beder ham ret meget.

Brause.

Da maatte han være en stor Dosmerpande.

Falentin.

O, det er han vist!

Saft.

Hvad for noget? Hvad for noget?

Brause

(Sætter sig ned ved Bordet og striver).

Narrerie! Saft, der staaer den unge Jæger; han har friet til Rose, jeg har givet ham Kurven. Nu paastaaer han, at I er gode Benner, og at Han frivillig vil afstaae hende. Er det sandt? Er Han virkelig saadan en Dosmer?

Saft.

Jeg? O bevares!

Falentin

(Komfører og kysser ham).

Allerkæreste, bedste Christopher Alexander Saft! (Sagte:) Han er dødsens, hvis han ikke afstaaer mig Rose; Flinten er ladt, og jeg skyder ham ihel paa Stedet.

Saft (angst).

Allersombedste Herr Principal! Jeg kan — Jeg veed — Jeg er —

Bræuse

(vender hovedet til ham).

Hvad kan han? Mæde? Hvad veed han? Ingen-
ting! Hvad er han? En Mæsel, dersom han betænker sig!
(Striver igien.)

Saft.

Ivre Dem ikke — seer De, jeg — i dette Die-
blik — formedelst visse Omstændigheder — Forlegen-
heder —

Galentin.

O hiertelssede Stoffer! husker du, da jeg reddede
dit Liv i Skoven fra det glubende Dyr, der vilde
sonderrive dig, og saaledes hævne sig over det Neder-
lag, du i en lang Nælke af Mar havde giort paa dets
Brodre? Du har et ædelt, fortræffeligt Herte, der
flyder over af Taknemmelighed, og du vil vist give efter
for mine traengende Bonner! Ille sandt? (Sagte:) Han
veed min Beslutning: naar jeg har skudt ham, flyder
jeg mig selv med; thi uden Rose er Livet mig intet!
Sitig altsaa ja!

Bræuse.

Hvad vil han sige med de Omstændigheder? Hvad
er det for en Forlegenhed, han er i?

Saft.

Alt! (Galentin truer.) Det er ikke videre, end at
jeg først skulde have mig nogle nye Underklæder fra
Skredderen.

Galentin

(tager Saft i haanden, saa han dingler).

Lad os være Mænd, licere Saft! Jeg veed, du
elster Rose med usigelig Kærlighed, at du har stærke
Passioner; men overvind dem, saa handler du ædelt,
og gior os Begge lykkelige. Og hvad kan det gavne
dig, elskelige Christopher Alexander Saft, at faae en

Kone, som ikke elster dig? Enten synker hun i Graven
af Sorg, eller hun — gør det, som værre er.
(Sagte:) Siig Ja, eller læs sit Fadervor!

Brause.

Han er den jammerligste Verterkælling, jeg har
kiendt i mit Liv.

Rose og Falentin.

O, mon ikke vore Saarer,
Grumme! dig bøvge kan?
Kan du smile, mens du saarer,
Haarde, folesløse Mand?

Falentin (Sagte).

Saft! hvis han sit Liv har kær,
Vær ei stantet og forvoven.
Skyder jeg ham ikke her,
Skeer det vist engang i Skoven.

Saft (til Brause).

Herre! jeg vil ikke trætte;
Af! De falder mig Cujon;
Men De kan Dem ikke sætte
I min Situation.

Brause.

Af det Vaas jeg bliver kied!
Saft! hvad er det for et Væsen?
Glem ei sin Selvstændighed,
Lad sig ikke ta'e ved Næsen.

Falentin og Rose.

Ben! o berov os
Ei Livets Hærlighed.
Ikke bedrovs os!
Tænk dig vor Kærlighed!

Brause.

Banghed og Flause
Aldrig beklemte mig.
Bar han en Brause,
Snart han bestemte sig.

Saft.

Af, Herr Chirurgus!
Ikke min Dom jeg veed;
Selv Lykurgus
Her var i Uwished.

Rose og Falentin.

Modet jeg føler nu
I Brystet hæve sig;
Stormen vel broler nu,
Men den ei vægter mig.

Brause.

Brede jeg føler nu
I Brystet hæve sig;
Høit Stormen broler nu;
Jeg er uroffelig!

Saft.

Angsten jeg føler nu,
Uappetittelig;
Vaa Mod, mens det broler nu,
Skal jeg beslritte mig.

Falentin (til Saft).

Lad mig dig kyssé!
(Sagte:)
Bliver du væmmelig,
Skal en Bindbosse
Skyde dig hemmelig.

Saft.

Alt not, alt not! Jeg vil ei trætte:
Jeg viser gierne Hjælighed.
Det grusomt var, sig at modsette
Saa indgroet en Tilhjælighed.

Falentin og Rose.

Med Tak jeg fremstaaer!
Vi haardt var beleiret;
Af, Kampen var haard,
Men Dyden har seiret!

(Til Brause.)

Hiertelste Papa!

Glem nu Deres Brede!

Her om Deres Ja

Vi barnligen bede.

Brause.

Heig fandt han sig i,

Hvad aldrig han skulde;

Min Philosophie

Vaabyder mig skulde.

Rose og Falentin.

Men da, som De seer,

Han monne samtykke,

Saa harmes ei meer,

Og onst os til Lykke!

Brause.

Til Lykke? Ei, ei!

Dertil I ei traenger.

Gaaer fun Eders Bei,

Forstyr mig ei længer.

Saft.

Jeg handled forkeert,

Man er nogle krystre;

Jeg har renonceert,

Jeg maatte vel lystre!

Brause.

O min Westulap!

Saa skal du forlades?

Uhorlige Tab!

I Taarer jeg bades.

Falentin og Rose.

Med Tak jeg fremstaær;

Vi haardt var beleiret;

Af, Kampen var haard,

Men Dyden har seiret!

(De gaae.)

Brause

(betragter Saft med indædt Forbitrelse).

Jo han er en net Karl! Virkelig hvad man saa-
dan falder en meget smuk Mand! et Billedet paa Stands-
haftighed og Bestandighed; fortsagt: et Ideal!

Saft

Stager sig en Priis Tobah.

Ja!

Brause (udbrydende).

En Nathue! en Skovist! en Ertekælling!
mener jeg!

Saft.

Det er en fri Oversættelse.

Brause.

Hans forbandede Kulde gør mig rasende.

Saft.

Min Hede vilde giore Dem det endnu mere.

Brause.

Var det ikke efter Aftale, at han skulde elsle min
Søsterdatter? Hvad?

Saft.

Jo.

Brause.

Elsker han hende da ikke?

Saft.

Til Doden; men sgu heller ikke længer.

Brause.

Hvad vil det sige?

Saft.

Maa jeg komme til Orde?

Bræuse.

Tal!

Saft.

Gavde De hørt de Dicæle, han hvidskede mig i
Dret, saa vilde De ikke længer forundret Dem over
min Opsørel.

Bræuse.

Hvad sagde han da?

Saft.

Ja, han truede jo med at skyde mig ihiel, hvis
jeg ikke afstod ham hende.

Bræuse.

Og den Trudsel kunde han frøgte for?

Saft.

Ta er der nogen Trudsel, man kan frøgte for,
saa er det nok den. Især da han sagde, at han vilde
giøre det hemmeligt i Skoven med en Vindbosse.

Bræuse.

Med en Vindbosse? Ja, det troer jeg nok. Han
skyder nok aldrig Folk ihiel med andet end Wind. Han er
en Mathue, siger jeg endnu engang! Der bliver aldrig
noget af ham! Jeg vilde hjelpe ham, udmærke ham,
give ham min Søsterdatter —

Saft.

Ja! og hun vilde maastee ogsaa udmærke mig.

Bræuse.

Det er hans egen Skyld, at han gaaer glip af
den Steg. Kom ikke siden og lamenteer. Han staarer
sig altid selv i Lyset; jeg gidder ikke seet ham for
mine Dine!

(Gaaer.)

Saft.

Det var et Huusraad, Herr Principal! Den, man ikke vil see, den gaaer man fra; Den, man ikke vil skedes ihiel af, Den lader man beholde sin Kæreste, og Den man ikke vil udmarkes af, Den giftet man sig ikke med. — Slip af den Steg? Jo en rar Steg! Nei, denne Steg er bedre. (Tager en Serviet op af Kommen, i hvilken der ligge en stegt Kylling.) Jeg havde nær glemt min Frokost over det Narreri. (Spiser.) Saadanne unge Tøse due heller ikke til Madmodre; jeg maa have en Kone, som selv gaaer med i Huusholdningen.

(Gaaer.)

Værelse hos Møllerens.

Et Par af de Meelfasser, som stode udenfor, ere flyttede ind.

Abelone spinder og synger.

Ei Manden alene for alle Ting staar,
Nei, Konen maae dele, maa lette hans Kaar;
Ei Hiulet i Møllen, her Hiulet i Røkken,
I udtomte Køkken er Smalhans kun Køkken.
Dg Flid maa der til, hvis det ret skal forslaae,
Hvis alle Madmøllerne rigtigt skal gaae.
Dog Fleer har det varre! Vær flink ved din Røk,
Saa hielper vor Herre dig sandelig nok.

Charlotte og Rose komme.

Rose.

God Morgen, min Gode! Alt saa tidligt ved dit Arbeide?

Abelone.

Ak ja! I en stor Huusholdning, hvor der slides meget, maa man ogsaa tænke paa at bringe Noget til veie igien.

Charlotte.

God Morgen, Abelone!

Abelone.

God Morgen, min egen Lotte! Men hvad flettes
dig, Barn? Du seer saa bedrøvet ud.

Rose.

Af! det er endnu over Spektaklet i Astes.

Abelone.

Tænk ikke længer derpaa! Min Mand er saa hidsig
og urimelig. Hvad siger du til det: han har mig end-
ogsaa mistænkt for din Kæreste, den unge Walther.

Lotte.

Af Gud! Walther!

Abelone.

Nu vil jeg dog ikke haabe, at du ogsaa er det.

Rose.

O nei! Det kan jeg forsikre dig paa hendes Begne.

Lotte.

Kære, gode Gienboemoer! Ni maae ligesaa gierne
straa sige dig, hvorfor vi ere komme. Der er hændet
en stor Ulykke.

Rose.

Endnu vil jeg ikke troe det, ligesaa lidt som
Falentin; thi han siger, at der er utallige Exempler
paa Mennesker, der ere faldne i Dvale, og som ere
levede op igien, ligesom Fluerne om Foraaret.

Abelone.

Men hvad er det da?

Charlotte.

O Gud, Abelone! Walther er død!

Abelone.

Dod?

Charlotte.

Ths! for Guds Skyld! Han sad hos os i Aftes,
da Fader maatte hen til Spektaklet i Kroen, og sang
og drak, og var saa munter; paa eengang falder han
omkuld og er ganste livlos.

Rose.

Kære Lotte! Du kan troe, han lever op igien.

Abelone.

Men Kors bevares! fortæl mig dog. —

Rose

(Stotter til Kisten).

Det var just det, vi kom for, og tillige for at høre
dit Raad.

Charlotte

(Seer ud af Binduet).

Der kommer min Fader. Hans urimelige Fore-
kastelser quoere mig. Jeg vil undgaae ham. Kom,
Rose, lad os gaae ud i Haven saalænge; og lad du os
vиде, naar han er borte, kære Gienbomoer!

(De gaae.)

Abelone.

Af! den gamle Nar kommer ogsaa ret ubesleligt.

Brause kommer.

God Morgen, sode Abelone! Jeg gik just her
forbi, og saa syntes mig dog, at jeg skulde ind at see
til den kære, lille Finger, og høre hvordan den har
sovet i Nat, ovenpaa al den Skræk.

Abelone.

Fingeren befinder sig ret vel. Jeg har lovet min
Mand at undgaae enhver Anledning, som paanh kunde

föraarsage saadan Skrat, og beder Dem dersor, liere Herr Gienbo, at forlade mig saasnart som muligt.

Brause.

Ei, ei! lille Skielmsmester! saadan lade vi Chirurger os ikke afvise eller affspise. Fingeren maa undersøges. Jeg gaaer jo i mine lovlige Kalds-Forretninger. Det er af mere Vigtighed, end De troer.

Abelone.

Det er af slet ingen Vigtighed; thi det var intet videre, end en Splint, jeg havde faaet i den, som min Pige imorges tidlig tog ud med en Knappenaal.

Brause.

Seer man vel! Lille Selvraadige! Hid med Fingeren!

Abelone.

Jeg beder Dem, Herr Gienbo, min Mand er underlig opbragt.

Brause.

Hid med Fingeren!

Abelone.

De veed, han er hidsig.

Brause.

Hid med Fingeren!

Abelone.

Hvis han sik Dem at see.

Brause.

Ei hvad, Manden staær der udenfor og prater med Mollersvendene. Han kommer ikke. Hid med Fingeren, siger jeg!

Abelone.

Derude? Af, saa har han upaatvivlelig seet
Dem gaae forbi. Jeg beder Dem, gaae. Han har
svoret paa i sin Hidsighed, at slaae Arme og Been i
Stykker paa Dem, hvis han traf Dem engang endnu
i sit Huis, og De veed, han er Mand for at holde Ord.

Bræuse.

Har han svoret paa det? den Barbar! den Skyther!
den Thracier! den Dacier! Der seer man, hvad Poesien
bringer et Menneske til! Hvorfor studeerte han ikke
Philosophie som jeg? saa havde han lært at under-
tvinge sine Lidenskaber. Vil han brække Arme og
Been itu paa mig? Dersom jeg gjorde det paa ham,
saa var der en Slags Rimelighed i, da jeg er Anatomi-
cus, og vilde giøre det med Orden og Nytte.

Abelone.

Af, du min Himmel! der kommer han! der kom-
mer han!

Bræuse (sangst).

Farvel, kæreste Abelone! Jeg frøgter ikke; men,
som den Fornuftigere, vil jeg undgaae hans hidsige
Dyrskheder. Ud af den Dor kan jeg ikke komme, saa
moder jeg ham! (Gaaer til Hovedoren, men finder den lusset.)
Af, allerkæreste Damneqvinde! hvad skal jeg gribte til? —
Kommer han og seer mit oprørte Gemyt, saa tænker
han —

Abelone.

Kryb i Meekassen! Kryb i Meekassen!

Bræuse.

Ta, det vil jeg. Det fornærmer ikke min Ambi-
tion. Kunde Sokrates krybe i en Tonde, da man vilde
tvinge ham til at tomme Giftbægeret, saa kan jeg
sagtens krybe i en Meekasse. (Han kryber deri, og gior et Stris
i det samme, men Abelone lusser Losget til.)

Abelone.

Saa, lig der; det skader dig ikke! Saa undgaaer jeg al Fortraedelighed, og har den Fornoielse, at han ligger og soler sig til i Melet, den gamle Nar.
(Titter ud.) Han kommer ikke endnu. (Tager sin Rot og sætter sig til at spinde.) Bevares! hvad man dog maae op leve og høre! Brause ligger her i Melkassen; min Mand er ligesom han var gal, og hvad der endnu er det værste, Walther er død! Det smukke, unge Menneske! Hvem skulde tænkt det? Han var herinde i Gaar, og var nu saa munter, og talede om sit Bryllup; og nu — min Gud! hvor det kan være snart giort med et Menneske! Naar man tenker derpaa, synes mig ikke, man kan have en glad Time i denne Verden.

(Spinder og synger.)

Det blanke Sværd paa Væggen hang,
Ung Inger for Sværdet stod.
Tolv Slag i Borgens Klokkens Klang,
Da drypped Sværdet med Blod.
Og drypper med Blod det blanke Sværd,
Og farves dets Tunge rod,
Da times ung Erik i farlig Færd,
Og er vel saaret og død.
Af Angest mit Hjerte bespændes.

Hun Sværdet greb, og stirrende stod
I Maanens blege Skin;
Og som nu Daarer faldt i dets Blod,
Lod Sukket i Nattens Bind.
Da brast af Armen det rode Guld,
Og faldt til Jorden itu.
Af! falder du mig til Gravens Muld?
Thi der er du visselig nu!
Af Angest mit Hjerte bespændes.

Malz kommer.

Ei, ei, Abelone! alletider synger du disse gamle, ensoldige, overtroiske Viser, i hvilke der ikke er mere sund Smag og Nytte, end bag paa min Haand. Dette

Blod, dette evige Blod, som de soler sig i i eetvoet,
fordærver Gemyttet, og gior os haardhiertede mod vore
Medmenneskers Jammerlighed. Du behover jo kun at
lukke Munden op, saa skal jeg giore dig saa mange
Viser, du vil forlange; men dette gamle, dumme Fias
kan jeg ikke side, thi det fordærver Smagen og be-
fordrer Overtroen.

Abelone (lidt forvirret).

Min lille Mand! har du da aldrig været bange
for Spøgeri?

Malz.

Aldrig! Har jeg ikke til Beviis derpaa fortalt
dig den Historie, der mødte mig, da jeg reiste paa mit
Haandværk og paa min Kunst?

Abelone.

Jo du har rigtignok fortalt den adskillige Gange;
men jeg glemmer den igien. Vil du ikke fortælle den
engang endnu?

Malz.

Hvorfor ikke? Det havde rigtignok været en forbandet
Historie, dersom det ikke siden var blevet opdaget, som et
ganske simpelt Bedrageri. Jo! Jeg reiser engang i
Frankrig i en Fjeldregn, og kommer om Aftenen i et
Værtshuus. Værtten fortæller mig, at jeg ingen Plads
kan faae, undtagen jeg vilde ligge hos en af hans
Karle. Da nu samme Karl var et stort Sviin, saa
gad jeg ikke været over det, og sagde derfor til Værtten:
Monsieur Vært! pouvez vous nicht schaffen mich ein
ander hotel? Værtten svarede: Non Monsieur mais
voulez vous comea auf das alte chateau dahinten
liegen, so thuen sie das dreist, aber es spukt da ge-
waltig. Da jeg nu strax var villig, saa kaldte han
paa sin Karl og sagde: Garçon! du sollst Monseigneur
zum alsten chateau folgen.

Abelone.

Min lille Mand, vil du ikke fortælle Resten paa
Danse, thi jeg forstaer ikke Fransosiss.

Malz.

Det er sandt! Hvorpaa Karlen viste mig op paa
Slottet; hvorpaa han gik sin Bei; hvorpaa jeg lagde
mig ganske rolig paa Sengen, med et Par Pistoler
foran mig; hvorpaa jeg ventede hvad der vilde skee.

Abelone.

Nu da?

Malz.

Hør lun.

Knap Klokkens flog det tolvte Slag,
Før jeg en følsom Stemme hørte;
Der lod et sagte Tordenbrag,
Det under Jorden dybt sig rorte;

Bæggen dirred,
Ruderne klirred,
Men jeg sad rolig i min Seng
I skumle Midnatsstund,
Trak Kaarden ud af sit Gehæng,
Og tænkte: kom du lun!

Da Døren uden Lyd opsprang,
Tilbage foer de lukte Laase;
Og ind der treen en Geist saa lang,
Bad om en Priis ud af min Daase.

Bloodet da bruste,
Geisten da snuste,
Men jeg sad fæk i Sengen rank,
I skumle Midnatsstund,
Og gav mig til at trække blank,
Og tænkte: Kom din Hund!

Da vinkte mig den Geist saa sort;
Mit Mod jeg derved ei forliste.
Jeg fulgte ham saa fort, saa fort,
Indtil vi standsed ved en Kiste.

Noglen strax fandtes,
Geisten forsvandtes.

Jeg skyndte mig i fuld Galop,
 Af Glæde høit jeg sprang;
 Jeg lufter langsomt Laaget op,
 Og finder — tænk engang!

(Han lufter Laaget op paa Meeklassen. Walther stikker Hovedet op, Abalone giver et Strig og læser sig paa en Stol; Malz lader Laaget falde igjen.)

Malz.

Har jeg seet ret? Trolose Kone! hvad maa jeg opdage? Alt skule dine Galaner i Meekasserne ved hoi lys Dag! Bi du lun! Bi du lun! Jeg vil strax skilles fra dig! — Du synker paa Stole — vil du narre mig? Vil du bilde mig ind, at jeg ikke har mine fem Sandser? (Walther figger op igjen.) Seer du ham? seer du ham? Ha, for Satan! (Vil ester ham.)

Abelone

(Griber ham angest i Kiolen).

Kære Mand! for Himmelens Skyld! vov dig ikke derhen; det er en Mand! et Spøgelse!

Malz.

Ta jeg skal spøge ham! En Mand? Nei, desværre for mig, det er grangiveligt Kød og Blod.

Charlotte og Rose komme.

Hvad seer jeg? O Himmel!

Falentin og Hans komme ind af den anden Dor.

Han Kisten forlader,
 Hvor vi ham lagde.
 Ham intet slader,
 Det er, som jeg sagde.

Chor.

Underfulde Ting er fleet!
 Kan jeg troe, hvad jeg har seet?

Malz.

Jeg er narret af min Kone,

Jeg vil høvne denne Skam.

Kun hans Blod kan mig forsoner,

Derfor vil jeg dræbe ham.

(Gaaer til Kisten, Brause stiller ogsaa hovedet ud.)

Ha, I Muser! nu er der to!

Nedrige Dvinde! At bryde din Tro!

Falentin. Charlotte. Rose. Hans.

Tag Dem vare,

Far i Mag!

Vi kan forklare

Den hele Sag.

Malz.

Lad mig komme til Kisten,

Hold mig ei meer,

Lad mig komme til Kisten,

Lad mig see, om der er fleer.

Walter (træder ud).

Drommer jeg — ha, hvilket Brag?

Nylig var det Nat,

Nu er det jo hoi lys Dag!

Hvordan er det fat?

(Brause kryber ogsaa ud.)

Malz.

Hvordan det er fat?

Det snart du skal lære.

(Vil til Kisten.)

Falentin

(tager ham i Brystet).

Stop lidt, Kammerat!

Hans.

Lad min Husbond være!

Malz (til Falentin).

Vil du mig hindre?

Falentin.

Hverken meer eller mindre.

Malz.

Er du min Fætter?

Falentin.

Naar du stikker dig deretter.

Malz.

Hei, Gevalt!

Det er for galt!

Karle! Karle! kom ind! kom ind!

De Andre.

Dæmp! dæmp dog det brusende Sind!

Møllerkarlene komme.

Bil I vor Husbond for nærme,

Saa kommer I hverken for tidlig eller silde.

De Andre.

I behover ham ei at bestierme.

Charlotte. Rose. Abalone.

Vær stille! vær stille!

Karlene.

Slip ham, figer jeg!

De Andre.

Gaaer dog Eders Bei!

Møllerkarlene.

Slip ham strax paa Stund!

De Andre.

Gaaer bort! I prostituerer ham kun!

Saft kommer.

Erbodige Tiener! bliv ikke vred,

Hvis jeg foraarsager Uleilighed.

Min Herr Principal,
Jeg maatte mig skynde,
Som jeg var gal,
En vigtig Ting at forkynde.

Brause

(Som hidtil har holdt sig i Baggrunden, kommer styrrende frem, ganske overstovet med Mæl, hvilket Walther ikke er, da han har været indsvøbt i et Klæde).

Hvad godt? hvad godt?
Hvad er der?

Saft.

Giv Lid!
Kors, hvor De er hvid!

Brause.

Siiig frem! siiig frem!

Saft.

Nys da jeg kom hjem,
Den Opiumsviin,
Som paa Bordet stod,
Den var optrukket,
Af den er der drukket
En dygtig Dram.

Brause.

Ha, Oval og Skam!
Ulykken er stuet!

Saft.

Og vi er Beet!

Falentin.

Mine Venner! De tillade,
At jeg nu i fuld Gallop
Giv os allesammen glade,
Bed at lyse Tingene op.
Walther sad i Aftes filde
Hos sin Pige, hos min Brud.
Klassen stod der; det var ilde,
At han tomte Glasset ud.
Snarlig virke disse Draaber;
Denne Ting er ganske klar,

(Til Malz:)

Du tilgiver, som jeg haaber,
 At vi hid i Angst ham bar.
 At han swoer til Friheds Haner,
 Da han mærkte Hængslets Baand,
 Derved saae Herr Malz Galaner,
 Og I andre saae en Aand.

Chor.

Bivat! Bladet sig har vendt,
 Alting gaaer herligt og excellent.

Malz.

Denne blev retfærdiggjort,
 Men det figer ikke stort;
 Forst jeg vide maa, for Fanden!
 Hvorfor krobs i Skul den Anden?

Abelone.

Kære Mand! du mig tillade,
 At jeg her i fuld Gallop
 Gior os alle ganske glade
 Bed at lyse Tingens op.
 Øste, skiondt jeg ikke vilde,
 Lyse Dag og mørke Nat,
 Var jeg plaget, tidlig, silde,
 Af den gamle Abelat.
 For at narre denne Herre,
 Da jeg hørte, hid du kom,
 Mon jeg ham i Kisten spærre,
 Solte ham i Melet om.
 Vil han nu sit Ja ei give
 Til Charlottes Kærlighed,
 Skal han snart til Latter blive
 For den hele Menighed.

Brause

(Slægger Charlottes og Walthers Hænder i hinanden).

Som god og kærlig Fader,
 Jeg Eder strax forlader,
 Og synger Elstovs Priis.
 Saa vær mig stedse kære!
 Det kan ei andet være,
 Jeg er en Verdslygiis.

Chor.

Bivat! Bladet sig har vendt,
Altting gaaer herligt og excellent.

Malz.

Af hiertelsede Kone!
Jeg gjorde dig stor Uret;
Lad dig blid forsoné!
Kan du tilgive mig det?

Slutnings-Chor.

Os Uveiret syntes at true,
Haardt Skicænben slog ned med sit Sværd;
Nu funkler den gladeste Lue
I Diet paa hver!
Under Glassenes Lyd, med lystige Bise,
Om festlige Bord vi sætter os ned,
Og under Musik og Klang
Og Jubelsang
Vi prise
Tredobbelt lykkelig Kærlighed.

Gesetz

Seinen Gesetzen die für das
Sind seine Rechte die unterliegen

Gesetz

Ich will nicht die
Zurück und fort will
Zum Tag und zur
Zum Tag und zur

Gesetz und das Gesetz

Die kleine Rache ist eine
Zurück Gewissensbisse der Seele sind die
Die Mutter ein Elterns Kind
Die Freude nur Freude

Die Freude nur Freude
Die Freude nur Freude
Die Freude nur Freude
Die Freude nur Freude

Die Freude nur Freude
Die Freude nur Freude
Die Freude nur Freude
Die Freude nur Freude

Erinnerungen eines Kindes

Wiederholung

Wiederholung

Lundam's Hule.

Et Syngespil.

Sir Harry Turner, Godseier i Skotland.
Mis Klara, hans Søsterdatter.
Sir Oliver Lenox, Hovding.
Sir John Bull, en Englænder.
Peter Robin, Landmand.
Fanny, hans Kone.
Betty, deres Barn.
William, Robins Son af første Egteskab.
Dick, en Bondelarl.
En Læge.
George Wilkins, en gammel Soldat.
Tom, Sir Harrys gamle Tiener.
Borgkappelanen.
Sir Harrys Huusfolk.
En Trup Biergskotter.

Moder Ludlam, et Gienfærd.

Handlingen foregaaer paa Sir Harry Turners Gods, paa Grænsen
af Skotland og England.

Forste Handling.

Landeveien forbi en Klippehule.

I Hulen en Marmorbrønd og en Bænk. Aften og Tusmørke. **William** og **Dick** komme forbi.

Dick.

Nei William, nei,
Jeg giv det ei,
Jeg gaaer, jeg gaaer ei denne Bei.
Ei her forbi;
Der er en Sti
Bag Krattet hif, den vandre vi.

William.

Hvad er der nu?
Hvi gyser du?
Betager dig alt Angst og Gru?
Saa vend lun om,
Hvorfra du kom!

Dick.

Ak, mange Beie gaae til Rom.
Hvorfor just her
Det Hul saa nær?

William.

Hvi gyser du for Hulen der?

Dick.

Jeg maa vel gyse, maa vel sticæve;
Men Gud forlade dig din Synd!

William.

De brune Stene roligt hvælve
Sig om den hvide Marmorbrond!

Dick.

Af hust dog paa hvad præker Præsten:
Du Fanden ikke friste maa!

William.

Guldgule Sol gaaer ned i Vesten,
Og Maanen staer paa Himlens Blaa.

Dick.

William.

Har jeg seet Mage	Har jeg seet Mage
Bel mine Dage	Bel mine Dage
Til Husentast?	Til sleg Hans Dvast?
Med Hexer, Trolde,	Før tomme Huler,
Bag Biergets Bolde,	Som intet stiuler,
Han gi'er om Natten	Han taber Hatten
Sig fræt i Kast!	Af bare Hæst!

Dick.

Er du da reent ravruskende? Er det ikke nol,
at du blytter dit fredelige Landliv med Dod og Døde-
læggelser; at jeg følger dig, som din Vaabendrager?
Skal jeg endnu standses midt paa Erens Bane af en
Hex, som vrider Halsen om paa mig?

William.

Hør min gode Dick, du skal have Tak, fordi du
fulgte mig saa langt! Men du seer selv: Naturen gaaer
over Optugtelsen. Gaa du i Guds Navn hjem igien
til din Moder! Jeg vil tage Billien i Gierningens
Sted.

Dick.

Nei, siger jeg dig, nei! Det er nu eengang af-
giort. Jeg folger dig til Verdens Ende. Vi have
strikket Stromper sammen som Born hos Skole-
madammen, spillet Klink paa Kirlemuren i Degrøns Skole
som Poge; staalet Ebler og Pærer i Naboens Have
som Ynglinger, og givet hinanden blodige Næser som
Mænd. Det glemmer jeg dig aldrig! Du er min
Ungdomsven. Jeg folger dig som din Sancho Pansa,
som din tro Drabant! Jeg har belavet mig paa at
gaae i Krig mod Memmester; men tien mig nu ogsaa i,
at lade Herer og Spogelser staae ved deres Bærd.
Denne Hule sik du mig ikke forbi, om du slog mig
ihiel.

William.

Ere vi ikke hundrede Gange gangne her forbi?

Dick.

Jo! men aldrig saa silde om Aftenen, mindst
Sanct Hans Aften.

William.

Hvad er der da saameget ved den Moder Ludlam,
som de kalde hende?

Dick.

Har du ikke hørt hundrede Gange, at det er et
Spøgelse, som boer i denne Hule? og som kommer
frem, naar man tre Gange gaaer Brønden rundt, banker
paa Randen og siger: Gode Moder Ludlam! laan mig
dit eller dat, saa bringer jeg det igjen til den eller den
Tid?

William.

Faaer man det saa?

Dick.

Ja vist saer man det. Men Gud hielpe dig,
naar du ikke bringer det til rette Tid.

William.

Hvad saa?

Dick.

Beed du ikke hoordan det gif Peter Trimp, som
laante den store Suppelicædel til sit Bryllup?

William.

Nu?

Dick.

Han gif til Ludlams Hule
I mørke Midienat,
Mens Maanen hift, den gule,
Saae giennem Bust og Krat.
Laan mig en Kobberbolle,
Sang han i Hulens Grund,
En tinnet Kasserolle,
Til næste Midnatstund.

Hiem gif den tappre Peter,
Med Bollen paa sin Bag;
Der stodtes i Trompeter,
Det var hans Bryllupsdag.
Der var stor Lyft og Gammel,
Han gif med Bruden seent;
De slumrede tilsammen;
Han glemte Ludlam reent.

Man fandt ham næste Morgen
I Sengen ganste død.
Dig her at sildre Sorgen,
Naturen mig forbod.
Man bragte den tilbage,
Der staer den, hvor den stod!
Hun vil den ikke tage,
Den er betalt med Blod.

William.

Der staer den virkelig, den gamle Kiædel,
Spanegrøn af Irr, halv sørket ned i Sandet.

Dick.

Nu ja, der har du Shn for Sagen da.
Der staer den, og den stakkels Peter Trimp
Har længe hvilet alt i sorten Muld,
Fordi han glemte Tiden og sit Lovte.

William.

Nu ja, Den som forglemmer Tiden, Den
Maa sættes ud af Tiden, det er billigt.
Men altsaa, naar man holder hvad man lover,
Saa bringer Ludlam hvad man ønsker sig.
Det er dog artigt.

Dick.

Ja vist er det artigt!

Ban artigt, notabene. Kom! for Guds Skyld —
Jeg troer — min Siel — jeg troer, du kunde fristes —

William.

Jeg gaaer i Kamp! Mit Ungdomsmod skal aabne
Mig Erens Bane, eller ende snart
Et Liv, som ingen Blomster har for mig.
Jeg drager hien med Vaaben, som en Ridder,
Hvis ikke, dør jeg som en brav Soldat.

Dick.

Det hørte vi saa tidt. Af Gud forlade
En slig kiærmindesiet Lilievand,
Som satte dig de Fluer i dit Hoved.
Hvi og din Faders Hytte skulde ligge
Saa nær ved Ridderborgen.

William.

Men mig mangler
Et Sværd, et stærkt, et jevngodt Ridder-sværd!
Dg Børge maa der til, om jeg skal helse
Sir Oliver i Nat at storme Skansen.

Dick.

Nu skal man see, at han vil bede Ludlam
Om sligt et Sværd! et Trolddomsværd! Herre Jerum!

William.

Ei noget Trolddomsværd! Et ørligt Sværd;
Men stærkt og stort, og af et hærdet Staal.

Dick.

Det Sværd blier dig en vind til din Liigliste.

William.

Kan være; men jeg maa dog prøve det.

(Gaaer hen imod Hulen og synger.)

Mo'er Ludlam i den mørke Kielder,
Hvor Kilden dybt i Grunden vælder,
Jeg beder om et jevngodt Sværd,
Som træffer vist i Heltesærd.
Naar Skotlands Mænd med Seir hjemdrage,
Saa kommer ogsaa jeg tilbage.
Og — dersom Lykken det har staant, —
Saa bringer jeg hvad jeg har laant.

(Han gaaer tre Gange Bronden rundt og piller paa Randen.)

Dick.

Det hielper dig ikke! Naar du ikke siger Tid og
Time, laaer hun dig ikke et Fjortommesom.

(En dyb Klang, ledsgaget af en sagte Musil, lyder fra Bronden.
Et Sværd stiger frem af Nabningen, med Hæstet opad.
William tager det; imidlertid synger Dick i den störste Angst
med tilluftede Svine.)

O Himmel der er hun! Mo'er Ludlam! hu! hu!
Det damper af Bronden! Der kommer hun! Nu!

St. Dunstan forsvar mig! o hvilket Uhyre!
 Titusind Raketter af Svælgene fyre!
 En Drage med Binger! En frygtelig Giæst!
 Med Kløer som en Vædder, og Horn som en Hest.
 Af spar dog en Mand, allernaadigste Vib,
 Uskyldig som Barnet i Moderens Liv.

William.

Bed Himlen ja, et Sværd, saa godt, saa fagert,
 Som fra den gamle Heltetid. Godt, Ludlam!
 Jeg lover dig, jeg gør ei Sværdet Skam.
 Jeg bringer dig det brugt med Tak tilbage.
 Kom Dick! Nu hen at tage Afsked med
 Min Klara! Denne maanelyse Nat
 Skal høre Kærlighedens milde Stemme,
 For aarle Morgen hører Kampens Rost.

Dick.

Nu er jeg desperat! Skee hvad der vil.
 Men før mig nu lugtligé ind i Krigen,
 For Heden sætter sig. Har jeg seet Herer,
 Saa kan jeg ogsaa taale vel see Blod.

William.

Først til min Elskete!

Dick.

Nei, nei! strax i Krig,
 For disse græsselige Trolddomsshyner
 Udsættes af min Hu. Seer jeg din Kærest,
 Saa glemmer jeg de føle Orneløer
 For hendes hvide Hænder, Dragesvandsen
 For hendes Haar, og Skorpionspektaklen
 For hendes Talemaader.

William (sæer).

Han er tosset!
 Men ved mit Liv, det var en siælden Fængst.

Kom Dick! Det duer ei at gruble længe;
Nu har vi Sværdet, — lad os bruge det!

Dick.

Ja! lad os vel indrette vore Sager!
Vær du en Ridder, jeg er Baabendrager.

(De gaae.)

Et gothisk Bærelse paa Ridderborgen med et
Stueuhr.

Sir Harry. Miss Klara. Den gamle Tom.

Sir Harry.

Hvor det glæder mig, Klara, at have dig hos mig!
Et Huus uden en smuk Pige, er det samme som en
Dag uden Sol. Det er det der giver Samtalen Liv,
Selskabet Munterhed, og Tonen mellem Mænd Venlig-
hed og Ynde. Du vil lægge Dage til mine År,
Klara!

Klara (køsser hans haand).

Gud give det, kære Morbroder!

Sir Harry.

Hvad hialp det, at denne Borg aabnede sine Porte
og havde rummelige Haller for fremmede Giæster?
De gad ikke besøge mig gamle Knark. Kiedsommes-
ligheden bhggede sine Neder i hver en Krog under Tas-
get, med Svalerne. — Nu, du er her — ha! hvor
har det forandret sig. Nu flagre de omkring dig, som
Spurvene om mine Kirsebær; og jeg er vel snart nødt
til at slaae et Næt over dig, og stille mig selv hen
som en Fugleskræf, hvis jeg vil have No.

Klara.

Frygt ikke for Spurvene, liere Morbroder!

Sir Harry.

Heller ikke for Gjærdesmutten, Klara?

Klara.

En saa lille Fugl vover sig ikke til Eders stolte Borg.

Sir Harry.

Virkelig ikke? Nu desbedre. Saa vil jeg heller ikke græmme mig! Har jeg ingen Born, jeg har dog en Søsterdatter. Jeg vil ikke sulke, naar jeg ruller mit Stammetræ op, og seer den harniskede Mand med Træet ud af Brystet, hvorfaf der springe Baaben og Navne, som Blomster og Blade. Jeg har en Søster-datter! Du skal øgte en Ridder af prøvet Retskaffenhed.— Det er sandt, det bliver en Sidelinie; men det kan ikke altid gaae saa lige i denne Verden, som man ønsker.

Klara.

Nei tilvisse, liere Morbroder! og der er selv de, der mene, at de krumme Linier ere de smukkeste.

Sir Harry (læssedes).

Den krumme Linie løber ned til Bondehuset.
Fordømt!

Klara.

Har I hørt, at Hæren gaaer bort imorgen tidlig, for at jage Britten over Grændserne?

Sir Harry.

Ta, ganske rigtig. Endel af vort unge Mandstab gaaer med endnu i Nat, under Sir Olivers An-forsel, for at bestorme den næsvise Skandse, de har

kastet lige for vore Dine, paa vor Grund. William Robin gaaer ogsaa med.

Klara (suffer).

Sir Harry.

Klara, Klara! for Guds Skyld! Er det muligt?
Overlad dig dog ikke til denne Daarlighed. En Bonde-
son, og en adelig Frøken!

Klara.

Skaan mig, farre Morbroder! (Knysser hans Haand.)
Det er allerede nær Midnat. — God Nat, sov vel!
(Hun gaaer.)

Sir Harry.

Hvad skal der blive af, Tom? Gud forlade mig
min Synd! Er hun ikke forelsket i den unge William.

Tom.

Det har hun lært af sin Moder Eva i Paradis,
Sir! den forbudne Frugt smager altid bedst.

Sir Harry.

Man maa have Agtelse for en dyb og i Grun-
den uskyldig Følelse, Tom! William er en brav Knos;
der mangler ham intet uden et Stammetræ og en
Ridderborg, saa kunde jeg ikke selv ønske mig bedre
Svigerson.

Tom.

William er en Phonix. Man finder ikke sleg en
Karl i Egnen paa thve Mil i Omkreds. Han tager
alle Nabosavets Adelsknose paa sin Samvittighed.

Sir Harry.

Men han maa dog holde sig til sin Hytte i Da-
len. Ridderborgen ligger ham for høit.

Tom.

Det kommer an paa hvor hosit han kan flyve.
Han gaaer i Kamp med Sir Oliver, hvem veed hvad
Lykken kan bringe?

Sir Harry.

Ikke meer om det! Man maa lade, som man
intet mørkede. Hun er endnu ung her i Huset; hvis
jeg holdt hende stængt, kunde jeg staae fare for at
mijste hende.

Tom.

Men vil I dog ikke snart indvie hende i Bor-
gens Hemmeligheder?

Sir Harry.

For alting ikke! Det vilde forstække hende og
maastee bidrage, meer end Andet, til at hun forlod
mig.

Tom.

Men om Det nu engang morder hende uforvarende;
hvad staarer Eder inde for, at hun ikke forsærdes saa
stærkt, at —

Sir Harry.

Jeg har det bedste Haab. Her har nu i tre
Aar, siden min salig Datters Dod, været stille og
roligt paa Borgen. Jeg haaber, den ulykkelige Skygge
lider ikke meer af natlig Oval, men har fundet Ro i
sin Grav.

Tom (lyster paa Hovedet).

Nei, Sir! bedrag Eder ikke med et falskt Haab.
Det er allerede otte Dage siden Froken Klara kom til
mig en Morgen og sagde: Siig mig, Tom! hvem er
dog den smukke gammelagtige Kone, i de sneehvide Klæ-
der, med Nøgleknippet, som jeg saa tidt morder paa

Gangen om Aftenen sildig, naar jeg gaaer tilsgens?
 Er det Huusholderken? Hvorfor seer man hende
 aldrig om Dagen? Hun er bleg og tungfndig, og maa
 have meget travelt; thi hun iler mig altid svævende
 forbi, nikker venligt og kller med Noglerne.

Sir Harry.

Er det muligt?

Tom.

Som jeg siger.

Sir Harry (efter en fort Saashed).

Jeg har lagt Mærke til, at dette Spøgelse søger
 unge Pigers Selskab af min Familie. Ti, Tom! Lad
 ingen forvonne Ord komme over dine Læber. Er det
 en Aand, saa er det en god Aand, og den vil ikke
 fornærme Uthldigheden. (Kloften slaaer tre Doarveer til Tolv.)
 Det er silde. Følg mig til mit Sovekammer!

(De gaar.)

Klara kommer tilbage med et Lys.

Gik du til No, min gamle Fader? Al
 For Elskerindens Bryst er ingen No.

(Det klapper i Hænderne nedenunder.)

Der er han alt! Jeg veed han kommer, og
 Dog gyser jeg. Hvor er nu Strikkestigen?

(Hun tager den frem.)

Den gamle Tom gaaer ned af Bindetrappen;
 Jeg haaber dog min Onkel gaaer tilsgens.
 Du kommer altfor tidlig, William! Gud,
 Ifald man overrumpled os.

(Det klapper stærkere.)

Ths! ths!

For Himsens Skyld!

(Hun aabner Binduet og Inyttier Strikkestigen til Posten.)

Tag dig nu vel iagt!
Jeg tor ei see derud. Ifald den brast!
Ifald han styrted ned for mine Hine!

William springer ind af Binduet og iles i hendes Arme.
Min sode Klara!

Klara.

Elske William! seer
Jeg dig igien? O Gud! saa skal det være!

William.

Sir Oliver, vor tappre Hovedsmand
Os falder alt.

Klara.

Og veed du, William! veed du,
At farlig er din Gang? Ifald du gaaer
I Doden, hvad skal Klara da?

William.

Begræde

Sin William! Plante venligt Rosmarin
Paa Ungersvendens Grav; tro det er ham,
Naar Aftenstieren blinker muntert ned
I hendes Taare; — viske Taaren bort,
Og styrke Diet paa den gronne Laurbær
Som stygger over Graven.

Klara.

Gud! hvor er jeg
Bedrøvet. Var det kun i Krig du gik;
Men lebe Storm imod en fiendtlig Fæstning,
Den farligste, den værste Daad af alle.

William.

Var Daaden farlig ei, hvad var den mig?
Hvad var der da for mig at høste Klara!

Jeg takker Gud! Han saae min Nod; jeg trængte
Til slig Anledning. Nu, Gud signe Dig!
Giv mig et Ahs til Afsked, saa afsted!

Klara.

Stærk er du, fuld af Mod, og heel behændig;
Men William, du var aldrig før i Krig;
Vogt dig, min Ven, for al Forvovenhed!

William.

Den, haaber jeg, skal just beskyerde mig.
Jeg er en Mattevandrer, elste Pige!
Paa Borgens Tag i Drømme. Var jeg vaagen,
Troer du jeg voved det? Ti! lad mig gaae.
Kald mig ei altfor kierligt ved mit Navn!
Kun Frygten kunde saae mig til at styrte.

Klara.

Saa gaa da i den grumme Fare,
Forvoven, elstelige Ven!

William.

Din Kierlighed skal mig forsvare,
Og du skal see mig snart igien.

Klara.

Tag denne Lok, og lad den smile
Med gule Bolger til din Trost!

William.

Ifald jeg falder, skal den hvile
I Graven paa mit folde Bryst.

Klara.

O Gud! forserdelige Tanke!

William.

Er Graven da vel Elskovs Skranke?

Klara.

Lad i dit Sværd et Baand mig binde!

(Forundret.)

Hvor sit du dette fagre Sværd?

William.

Det gialder kun, min Elsterinde,

I Nat at vorde Gaven værd.

Klara.

Tys! hvad er det, som hisset lyder?

William.

Krumhornet os at ile byder.

Begge.

Himmel honhor de Elstendes Bon!

Og naar { vi } drage

Med Seier tilbage,

Skænk da { mit Hierte } Kærligheds Bon!

Dick styrter ind af Binduet paa Gulvet, saa lang som han er.

Den Gang slap jeg med en blodig Næse og to omme Knækaller. (Han føler efter.) Nei, de ere hele endnu! De bevæge sig med Lethed frem og tilbage paa deres Nerver. Det var en stor Lykke for mig.

William.

Bar det en Lykke?

Dick.

Ja gu var det en Lykke! Dersom jeg nu var faldet ud til den anden Side, ned af Borgen, som en Blhrende fra Taget? Jeg havde aldrig reist mig igien.

William.

Hvad vil du her, Menneske?

Dick.

Menneske? Er det at kalde Folk af min Stand?
 Er du en Ridder, saa er jeg en Vaabendrager. Har
 du en Frøken, som du er forelsket i, saa har jeg en
 tilkommende Frue, som jeg skal smigre mig ind hos;
 som jeg maa kiende, naar jeg skal bringe hende Bytte
 fra Krigen, eller Esterretningen om dit Endeligt! Gud
 bedre os!

William.

Ti, Ulykkesfugl!

Dick.

Menneske! Fugl! hvad det er for Talemaader til
 Folk, der falder ind af Vinduet paa alle Fire.

William.

Du gør en Larm, som om hele Borgen skulde
 falde ind.

Dick (Leer af fuld Hals).

Borgen gør sig ikke gal, og falder ind af sit
 eget Vindue.

William.

Tilgiv denne Karls Ensfoldighed, bedste Klara!
 Han har et godt Herte og megen Hengivenhed for mig.

Dick.

Det maa I ikke troe, er hans Mening, Frøken!
 Han kan ikke bare sig for at lee af mine Wittigheder;
 men han er bange for at rose mig i mine Dine. —
 Man er vel nødt til at slaae Belhvringen hen i
 Spog! Jeg bærer mig ad ligesom Transtmanden; han
 synger naar han er sulsten, jeg spaser naar jeg er
 bange.

William.

Hvilken Dicævel bragte dig paa dette fortvivlede Indfald? Hvis man har hørt dig!

Dick.

Den samme Dicævel, som sat Eva til at spise Ebler og Noah til at drikke Vin: Nyhgierrigheden! Kan jeg see vinduer aabne med nedhængende Strikkestiger, uden at krybe ind af dem? Desuden kommer jeg før at skynde paa dig. Vore Kammerater vente os i Nøddeskoven. Trompeteren blæser, som Engelen paa den hederste Dag. Kom! — Farvel, Frøken! Tilgiv vore Galstaber, og hav Medlidenhed med vores Udsigter!

Klara.

Jeg talker dig, min gode Dick, fordi du følger William saa tro. Jeg haaber at see Eder begge friske og vel igien.

Dick.

Ta hvad mig angaaer, saa skal det ikke mangle paa Forsigtighed. Jeg er Vaabendrager, Frøken! og har ikke med Vaaben at giøre, undtagen naar de ikke blive brugte. I maa ellers vide, Sir Oliver drager herforbi om en halv Times Tid. Saa seer I ogsaa William endnu engang; og paa en smuk Musik skal det ikke mangle.

William.

Farvel, min elskte Pige!
Hæm dine Taarer nu.

Klara.

Min Tanke skal ei vige
Fra dig i Slagets Gru.

Dick.

Hvis denne Strifkestige
Kun ikke gaaer itu.

Alle Tre.

Kun Mod i største Fare
Kan Heltene forsvare.

Klara.

Naar Lørken Klara vækker,
Da Solen mig ei leer.

William.

Om Saaret end mig vækker,
Din Elster dog du seer.

Dick.

Hvis nu jeg Halsen brækker,
Saa steer det aldrig meer.

Alle Tre.

Farvel! Det maa nu være!
Den grumme Skæbne bød.

William og Klara.

Men Kærlighed og Ere
Staaer over Grav og Dod.

og Dick.

Jeg haaber den vil bære
Mig ned i Græssets Skød.

(Under Slutningen af denne Sang er Dick klævet ud af Binduet.
William river sig af Klaras Arme og folger ham.)

Klara (sætter at have gjemt Strifkestigen).

Nu er det stæet! Nu er da Loddet kastet.
Seir eller Dod! Grav eller Kærlighed!
Du spiller høit min William; kan din Pige
Da Intet offre paa sit Hiertes Ulter?
Kun græde kan hun!

(Ester et Ophold.)

Moderlige Harpe!

Min Siæls Fortrolige! Du Eneste,

Som Klara vover at betroe sin Sorg,
Kom, kom! lad mig dig trække til mit Bryst!
Og trost du mig, i det du smelter mig.

(Hun synger ved harpen.)

Der er en De i Livet,
Dens rette Navn er Elstvoes De,
Af steile Fjeld omgivet,
Midt i den bitre So.
Enhver, som hører Dens Fryd,
Sig ønsker derhen og iles derhen;
Men kommer tidt tilbage
Med revne Seil igien.

Men er man først deroppe,
Har overvundet Fjeldets Jis,
Da bag de golde Toppe
Grønt smiler Paradis.
Der finder hver en Beiler god
I kærlige Lund sin kærlige Mo;
Og Maanens fulde Rue
Bestraaler Glædens De.

Dog i den skionne Have
Beg Floden er en Kirkegaard;
Saamange stunkne Grave
Med sorte Kors der staer.
O salig Den som hviler der;
Han blegnede med sin Hiertenstro.
Sig Eviggrønt og Roser
Om deres Grave snoe.

(Det raser uden for Doren.)

Hvad hører jeg? Den travle Kone gaaer
Igien forbi. — Hun har et venligt Ansigt!
Hun seer saa tidt med moderlige Miner
Mig i mit Die. — Jeg har megen Lyst til
At tale ret engang med hende. Stille!
Hun nærmer sig. Vil hun besøge mig?
Saa silde! — Gud, om hun maaskee har hørt —
Men hun vil ei forraade mig; hun bliver
Mig før en tro, en trostende Veninde.

(Det banker sagte paa Doren.)

Der er hun!

(Farer uvilkaarlig sammen af Straet.)

Ah! hvi ghysr det da i mig?

Kom ind!

(Døren aabner sig. En smeller midaldrende Kone staaer uden for i en hvid Klædedragt af gammeldags Snit, men af det fineste Linnet. Det doblege Ansigt bærer Præget af en Skionhed, som Tungsind har udslættet. Et Nogleknippe hænger ved hendes Side. Hun hilser Klara venligt.)

Klara.

Der staaer hun virkelig. — Welkommen!

Gior ei Omstændigheder, liære Kone!

Den hvide Kone boier fig.

Klara (gaaer hende imode).

Kom! Ræk mig Eders Haand! Træd over Tærstlen!

Den hvide Kone (med hul Rosk).

Naar selv J onsker det? —

Klara.

Jert Navn er?

Den hvide Kone.

Klara.

Klara.

Besynderligt! Jor Haand er kold, Fru Klara!

(Slipper hende.)

Den hvide Kone.

Det er lidt koldt dernede.

Klara.

Altsaa Klara?

Jeg hedder ogsaa Klara! Vi er Navner!

Den hvide Kone

Gior en Bevægelse, som vidner om at Ligheden i Navnet behager hende, men holder sig altid i en Afstand).

Klara (erer en fort Taushed).

I har i Huset meget vist at sysle;
Man seer Jer kun saa sielden.

Den hvide Kone (ryster sit Nogletnuppe).

Klara.

Tert Besøg

Har noget saa høitideligt; I ønsker
Maaskee det skulde holdes hemmeligt?

Den hvide Kone

(Cægger Pegefingren paa Munden).

Klara.

I er saa bleg, Tert Ansigt er bedrøvet,
I er vist ikke lykkelig?

(Et dybt Suk og et Blit til himlen.)

Klara.

Men Eders Aldsærd er saa ædel dog,
I kan umulig være kun en Tiener.

Den hvide Kone.

Jeg er af Turnerslægten.

Klara.

O, det ahned

Mit Hierte strax. Tillad mig, kære Tante!
Lad mig omfavne Jer!

(O det hun vil omfavne den Anden, træder denne saa hurtig tilbage at Klara intet faaer i sine Arme.)

Klara.

Ah I er vred!

I undgaaer min Fortrolighed, som dog
Jeg gierne skiened Eder. Jeg har meget
At spørge Jer; er endnu ung i Huset;
Min Onkel tier, og den gamle Tom
Beed intet. — Jeg er meget for at løse;
Den gamle Saga, vores Stammefædres

Bedrifter, som de selv har skrevet op
Paa Pergament med broget Munkeskrift
Skal være saa forunderlig. — S kunde
Maaskee vel give mig en Esterretning?

Den hvide Kone.

Kom hen i Ridderalen næste Midnat!

Klara.

Vil I ledsage mig derhen, min Tante?

Den hvide Kone.

Der seer du mig.

Klara.

Bel! Næste Midnat altsaa?

Den hvide Kone.

Glem ei dit Lovte!

Klara.

Nei, det glemmes ei.

Men vil I ikke sætte Jer lidt ned?

Den hvide Kone.

Teg har ei No. Teg horte dig ved Harpen,

Dens Toner lakte mig. Syng mig et Vers!

Saa gaaer jeg.

Klara.

Hvilket ønsker I?

Den hvide Kone.

Det sidste!

(S det Klara tager Harpen, stiller den hvide Kone sig hen bag en Stol.)

Klara (synger).

Dog i den stionne Have
 Ved Floden er en Kirkegaard;
 Saamange siunkne Grave
 Med sorte Kors der staaer.
 O salig Den, som slumrer der! —

(O dette Dieblit slaeer Kloften Tolv paa Stueuhret. Den hvide
 Stikkelse bevæger sig henimod Doren, kysser et Par Gange
 hurtig paa Fingeren ad Klara og forlader Værelset. Man
 hører hende klinge paa Gangen med Noglerne.)

Klara.

Gud hvad er det? Hvad skulde det betyde?

(Hun lytter med Frygt; i det samme hører man langt borte en
 Marsch, af de sig nærmende Krigere.)

Af det er William! Det var det hun hørte!
 Vel at hun gif, at i mit Bindue jeg
 Kan sige ham mit færlige Farvel,
 Og kaste ham en Blomsterkost i Hielmen!

(Hun iser ind i sit Værelse.)

Landeveien, med Skov til den ene Side, Ridder-
 borgen til den anden.

En Flok Biergskotter kommer syngende.

Til Kamp, til Storm, nu rask affsted,
 Med snelle Skridt, med lette Fied,
 I Nattens morke Time.
 See, blege Stierne! Brittens Dod.
 Men Sol skal blusse dobbelt rod
 Paa Fjeldet frem af Havets Skiod,
 Med festlig Purpurstrime.
 Som Nattens Rovdyr ile vi
 Ad tausen Sti,
 Den gamle Ridderborg forbi,

Med skarp og fældet Landse!
 Men Hævnen følger vore Fied,
 Og Seieren skal drage med
 Og storme Brittens Standse.
 Troer han at tvinge Klippens Mand?
 Vi holde Stand!
 Thi Skotland er vort Fædreland.

(De standse ved Ridderborgen.)

Sir Harry og **Klara**aabne deres vinduer, og tage
Deel med i Sangen.

Sir Harry.

Ja I vil Klipperne forsvare,
 I vil beskynde gamle Borg!
 Gaaer, raste Inglinger! ei Sorg
 Skal klynke feig til Eders Fare.
 En Gubbe vogte maa sit Huus;
 Men har I seiret — kommer alle!
 Her venter Eder Glædens Halle,
 Med egelovomkranste Kruus.

Klara.

Dg om den blanke Heltelandse
 Skal Pigen ville Rosenkrandse.
 (Hon kaster Blomsterdusten ned til William.)

William (sætter den paa sin Hielm.)

O sode Blomster! I skal smykke
 Med Eders Bust den blanke Hat;
 Afværge Fiendens Hug i Nat,
 Og være Vidner til min Lykke!

(Choret gientages og Biergstotterne gaae.)

Anden Handling.

Et Værelse i Robins Huus.

Han sidder i en Lænestol og grunder. **Fanny** sidder ved Alfoven, med noget Haandarbeide og synger for den lille **Betty**, som er i Seng.

Tommeliden var sig en Mand saa spæd,
I Fingerbols Harniss var han klæd.
Hans Hjelm var hvælvet og hvid og reen,
Det var en udhulet Kirsebærsteen.
En Knappenaal var hans Landfestang,
Selv var han ifkun en Tomme lang.

Tommeliden sidder i Tommelistot,
Der morer han sig saa jevnt og godt.
Tommeliden drager paa Eventyr,
Han vog en Flue, det frygtelig' Dyr!
Tommeliden drager i fremmede Land,
Han svommed sig over en Melkespand.

Hun sover alt, den lille, sode Slut!
See, hvor hun ligger der, med røde Roser
Paa Kinderne! De smaae sneehvide Hænder,
Hun folder front i Sovne, som hun bad
For sin Halvbroder, for sin liære William.

(Robin sidder i dybe Tanke og svarer intet.)

Fannh.

See, kære Mand!

Robin.

Hvad nu?

Fannh.

Den lille Pige,

Hun sover der saa soet.

Robin.

Lad hende sove!

Hun vaagner tidsnok.

Fannh.

Kære Ven, hvad er det?

Hvad fattes dig? Du er saa tankefuld!

Kold tog igaar du Afsted med din Son,

Mens jeg og Betty græd for William.

Robin (i andre Tanter).

Hvad skrive vi i Dag? Hvor har du giort

Af Almanakken?

Fannh.

Lille Betty har

I Aftes revet den i Stykker. Kære,

Bliv ikke vred! Jeg klober dig en ny

I Overmorgen, naar jeg gaaer til Bhen.

Er det saa vigtigt dig at vide Dagen?

Robin.

Let sindige! Du seer den gule Maane

Med blegnet Ansigt svæver over Heden,

Og veed ei, at den tæller dine Timer?

Fannh.

Du ængster mig. Hvad grubler du? Maar hørte

Jeg slige vilde Ord før fra din Læbe?

Robin (ester en fort Tausched).

Du spotter Faren, William? Du gør vel! Hvad er da Livet? Er den Skat saa stor?

Fanny.

Hvor Bethy smiler!

Robin (gaar hen til Sengen).

Søde lille Bethy!

Du sonderrev Tidsregningen i Aftes, — Bethyder det, din Fader skal betale?

Fanny.

O hvor jeg er ulykkelig! Har alting Forvandlet sig? — Du var en driftig Landmand, Rask, sterk og munter; elskte mig, og Alt Gik godt. Med dine Hænders Arbeid skaffed Du Huset Velstand. Strax i Forstningens Forstod du med den skionne velske Ploug, Som selv du opfandt, at behandle Marken Med dobbelt Flid. Den gav dig dobbelt Løn!

Robin.

Den' velske Ploug! Saa husker du den Ploug?

Fanny.

Jeg husker Alt! Du reiste glad til Staden Og kisbte Sæd, som var af sielden Kraft. Det skionne Foraar saae dig haabefuld, Og Høsten saae dig rig.

Robin.

Det var naturligt!

Ei sandt?

Fanny.

Det sandt Enhver. Af havde du Kun været saa forsiktig, Robin, som du

Var flink og arbeidsom. Men ak, desværre,
 Dit Ungdoms Liv, Soldaterstandens Vaner,
 Formaaede du ei reent at faste bort.
 Det stemme Tærningspil, den Viin!

Robin.

Som vundet,

Ulykkelige Hustru, saa forsvundet.

Blessignelsen er ei ved slige Gaver.

Det er kun Satans Næt, som han udspænder,
 Kun Sodoms Ebler, Fannh! Purpurrode
 Paa Skallen, men indvendig sholdt med Afse.

Fannh.

Hvi ængster du mig? Uabenbar mig Alt!

Robin.

Ta det er Tid, jeg kan ei dvæle længer.
 Saa hor mig, Ulyksalige! Grindrer
 Du fra vort Samlivs første Dage, Fannh,
 Den Hule, hist i Høien, ikke langt fra
 Det Huus vi boede, nær ved Beverley?
 Ei langt fra Ridderborgen, hvor man sagde
 Mo'er Ludlam spøgte?

Fannh.

Teg har ikke glemt den.

Vi gif den mange maanellare Nætter
 Forbi, naar du i Beverley besøgte
 Din gamle Fader og kom tilde hiem;
 Men der var roligt.

Robin.

Hørte du ei tidt,

Svad man fortalte dog om Ludlams Hule?

Fannh.

Jo, som saamangen Aunnessfortælling.

Robin.

O Fanny! veed du mere nu, end Barnet
I Ummestuen, om Naturens Krofster,
Og om den skulde Magt, som styrer dem?

Fanny.

Man sagde, Moder Ludlam laante gierne;
Men Den, som ei til rette Tid og Stund
Tilbagebragte Laanet, fandt man død
I Sengen over den bestemte Midnat.

Robin (ængstelig).

Slynd dig! Gaa ind — Hvor mange Penge har du?
Jeg gav dig ofte meget. Du har meget!

Fanny.

Min Gud hvad fattes dig?

Robin.

Hvor meget har du?

Fanny.

Halvtredsindstyve Kroner.

Robin.

Ikke fleer?

Jeg gav dig meer, jeg gav dig hundred Kroner.

Fanny.

Jeg deelte Hælften med de Fattige,
Selv har jeg ikke ødt en Skær, det veed jeg. —

Robin (sæer hænderne sammen).

Ulykkelige! Du har dræbt din Mand.

Fanny.

Fortvivlesse! Hvad aner mig?

Robin.

Det Rette!

Jeg skylder Ludlam firehundred Kroner,
Og skal betale dem i denne Nat.

Fanny.

Du Evige!

Robin.

Bered dig paa det Vørste!

Jeg holdt det hemmeligt, saa længe muligt,
Nu brister Dæmningen. — Den velske Ploug,
Som skaffed mig min første Velstand, laante
Jeg først af Ludlam. Dengang vidste jeg
End at forbinde Fliden med min Lykke.
Jeg eftergiorde den, og bragte den
Tilbage strax til rette Tid. Saalik gik det
Med Sæden; saa med Summen, hvorfor jeg
Har bygget dette Huus.

Fanny.

O gode Himmel!

Saaledes er du kommen til din Velstand?

Robin.

Ja, til den stjonne, klare Sæbeboble!

Fanny.

Gaa! sælg dit Huus! sælg al din Ejendom!
Skynd, skynd dig for det er for silde.

Robin.

Fanny!

Det er for silde. Alt er solgt — og tabt.

Fanny.

Du eier intet?

Robin.

Jo, — tohundred Kroner.

Jeg stolte paa, du havde hundred end,

Saa mangled mig lun Get!

Fannh.

Er det en Drøm?

Hvad har du gjort Ulykkelige?

Robin.

Hvad

Saa Mangen gjorde. Fannh! Ingen Ludlam

Behoves for at friste Mennesket.

Det gyselige Lykkespil, du seer

Det daglig, og dog twivler du om Hexer?

Jeg kunde levet rolig og beskeden,

Da lokked mig det gustne Haab om Binding,

Jeg greb i det foræderiske Sølv,

Skum blev det i min Haand — og jeg er fangen!

Fannh.

Saa hører dig da intet til?

Robin.

O Fannh!

Slet intet. Huset er for lang Tid siden

Alt pantsat, ligesaa vort Bostab. Øste

Jeg laante hos den gyselige Ludlam;

Forspilte hvad jeg havde; maatte laane

Hos Andre, for at tilfredsstille hende. —

(Med en saansom Bebreidelse.)

Du savned af og til mig mangen Nat —

Fannh (Slacer sine Dine ned).

Nej ja!

Robin.

Du gjorde mig Bebreidelser!

Ieg taug, skondt det var ufortient; thi aldrig

Hør jeg ophørt at elske dig og være
 Dig tro; (sulter) da var jeg i Mo'er Ludlams Hule,
 For at betale Gielden.

Fanny.

Aeme Robin!

Robin.

I Morgen før det dages, skal jeg etter
 Betale; — jeg har Intet — og maa døe.

Fanny (med hærlig Sib).

Min elskete Husbond! (Omfavner ham.) Nei, du skal ei døe.
 Har jeg forngemet dig og giort dig Uret?

Robin.

Hvad vil du?

Fanny.

See, der mangler i din Sum
 Halvandethundred Kroner.

Robin.

Ingén Udvei!

Fanny.

Jeg gaaer!

Robin.

Hvorhen?

Fanny.

Til Ridderborgen!

Robin.

Den stolte Turner agter ei din Bon,
 Han hader mig. Er William ei min Son?

Fanny.

Glem, elskte Robin, Sorgen!

Jeg støffer Trost,
 En qvindlig Taare smelte stal hans Bryst.

Robin.

O Fanny skælv!
Tomhændet kom jeg nys fra ham tilbage.

Fanny.

Dét er ei let at tryggle for sig selv;
Men Ild for dig skal give Kraft min Klage.

Robin.

Evide Missundhed!
Skuer du naadigt ned?
Styrker i Dodens Harm
Fader, din Arm?
Venlig en Engel her
Har en Forbryder kær;
Redder en Engels Bon
Kunimerens Søn?

Fanny.

Haabet forsvinder ei,
Lyser paa Livets Bei.
Skaaner tids Stormen ei
Svageste Siv?

Begge.

Haabet forsvinder ei,
Lyser paa Livets Bei.
Stormen nedbryder ei
Skælvende Siv.

Fanny.

Elskede stol paa mig!
Himlen vil redde dig.

Robin.

Og hvis den redder mig,
Hvad er vort Liv?

Fanny.

Jeg tager Betty ved mit Bryst,
Du Spaden i din Arm;
Vi gaae i Verden ud med Trost,
Og trodse Skæbnens Harm.

Robin.

O himlen er ei længer mørk;
Med vore Born vi gaae,
Og snart skal i den øde Ørk
En venlig Hytte staae!

Fannh.

Som Eva med vor første Fader
Den skionne Hauge jeg forlader;
Men trostie skal mit hulde Noer,
Og glad vi dyrke fremmed Jord.

Begge.

Kierlighedens Trost er stor.
Selv paa golde, flyggefulde Stæder
Boxer Haabets Blomst i { Fader } Moder.
(De gaae.)

Værelse paa Nidderborgen.

Sir Harry. Miss Klara. **Sir John Bull** sidder ved et lille Bord og spiser.

John Bull.

Naar I tager i Betenkning Miss, at jeg skal
hjem endnu i Nat; saa vil I ikke undres over, at jeg
reiser tidlig bort, og at jeg tager lidt Spirituosa og
Animalia til mig, af Friht for den febrile Aftenslust.

Klara.

Bel bekomme Eder, Sir!

John Bull.

Man siger, forelslede Folk har ingen Appetit;
men det er Logn. Man har aldrig meer Appetit end

naar man er forelsket. Det er let at begribe: Hiertet banker sterkere, Hiertet staer i Forbindelse med Lungerne ved Arteria pulmonalis; Lungerne trække Mellemgulvet, Mellemgulvet hænger sammen med Tarmene; Tarmene strige, og naar Tarmene strige maa man have Mad.

Klara.

Det er billigt.

Sir Harry (i lænestolen ved sin Pibe).

Lutter Humor, Klara! Lutter Humor. Som jeg siger dig: Et forslaget Hoved sidder der paa min Ven Sir John Bull.

John Bull.

Naa, Eders Skaal! En Ven, som en Herkules, en Pige som en Adonis; — hvad mangler endnu John Bull, for at være det lykkeligste Menneske?

Sir Harry.

Pigens Samtykke, Sir John!

John Bull.

Ja! og lidt mindre Omfang, Broder Harry! Deri stiller det! Hun er af denne Verden, hun forlanger Smekkerhed. Hvor skal den komme fra? Om to Matroser vinde mig et Toug omkring Livet, og snøre mig, saa bliver jeg ikke smekkere for det. Men de fede Folk ere de bedste. De synde mindst, thi de sove meest. De ere et Billed paa Universum, thi Jorden er rund. Ere de hidlige, saa varer det ikke lange. Der er Fugtighed i deres Krudt; det dræber ikke som af Bosse, men sprutter kun, som en Troldkicelling. — Jeg indlader mig ikke i politiske Stridigheder; jeg lever paa mit Slot, og gaaer paa Jagt som Nimrod efter vilde Dyr; især efter Ræven, den lumske Hund!

Klara.

Endnu et Stykke, Sir John?

John Bull (sribet hædes Haand).

Ja! Et Pigestykke! Vil du ha'e mig, saa ta'e
mig og grin ikke af mig.

Klara.

I gaaer hurtig tilværks, Sir!

John Bull.

Vil du leve, som en Prindsesse, saa kom! Spleen
har jeg ikke. Jeg havde en Onkel, som hængte sig,
fordi han havde for mange Guineer, og en Broder, som
druknede sig, fordi han havde for faa. Jeg holder
Middelveien mellem Galgen og Vandet. Vil du være
min Halvedel?

Klara.

Det vilde være for meget for mig, Sir!

John Bull.

Lad alt Nationalshad fare. Du gjør Engellæn-
deren uret. Foi ham bare lidt, saa skal du see
hvør artig han bliver. Giv ham Frihed paa Søen
til at kapre hvad han vil; giv ham Skotland og
Irland, giv ham Øerne i Vestindien — giv ham
Asien og Amerika, giv ham Afrika og Landene i Syd-
havet! Giv ham alle de Snallinger, som ligge rundt
omkring i Europa: Sicilien og Siceland, Sardinien og
Thyen, Malta og Anholt, og hvad det Diævelskab
hedder! God dam! han forlanger ikke meer. Og jeg
er fornsiet, naar jeg faaer dig, og beholder hvad jeg
har.

Klara.

I maa undskynde, Sir! at jeg endnu ikke kan
give Eder bestemt Svar.

Sir Harry.

Klara! Du faaer ingen bedre Ægteemand. Han er saa god som Dagen er lang.

Klara.

Bedste Morbroder, maa jeg tale et Ord med Eder i Genrum?

John Bull.

Det var ret! Der maa oversægges og vóteres i Parliamentet. Midlertid sidder jeg her udenfor, spiser Beefsteak, drinker Porter, og lader Eder giøre hvad I vil. Kommer du tilbage og giver mig Ja? Godt. Faær jeg Nei? Slemt! — Men jeg hænger mig ikke, det har jeg forsvoret. Jeg er killen, jeg kan ikke taale Noget om Halsen, derfor gaaer jeg med sort Baand i Skorten. Jeg drukner mig ikke! Jeg har Vandstræk! Jeg er bidt af en gal Hund. Jeg er en Stoiker i Tænkemaade; en Epikuræer i Levemaade og en Chyniker i Handlemaade. Dette Glas kommer jeg imidlertid paa Eders Sundhed.

(Sir Harry og Miss Klara gaae.)

John Bull (Salene ved Bordet).

O hvor det dog er skønt at have
Himmelens Gave,
Herlige Fjeldslot, rummelig Have,
Trivelig Nave!

O hvor det dog er skønt at have
Altting fuldstændigt og godt.
Af, men hvad hielper den hele Gave?
Uden en Evalil i min Have
Bliver jeg en Slave
Dog paa mit Slot.

Alderen kontner, hvo skal arve?
Altid kan man ei faae, ei harve!
Lobe paa Jagt og sigte, skyde,
Stedse ved Bordet ei sig fryde,

Hiertet har og sit Krav.
Skionneste Pige, Klara liden!
Læg mig for Tiden
Ei i min Grav!

Fanny kommer forlegen ind.

Man sagde mig, at jeg her vilde træffe Sir Harry,—
men — her er Fremmede.

John Bull.

Hvad vil hun? Mon det er en Pige her i Huset?

Fanny.

Tienerinde, min Herre! Kunde jeg ikke maaстee
faae Sir Harry i Dale?

John Bull.

Jo i Morgen, mit Barn!

Fanny.

Jeg maa endelig tale med ham i Aften, min Herre!

John Bull.

Det gaaer ikke an, han har Forretninger.

Fanny.

Hvert Dieblik stiger min Angst. Hav den Godhed,
min Herre, beed ham komme ud et Dieblik!

John Bull.

Da havde jeg noget at giøre. Der delibereres
om Sager derinde af yderste Vigtighed.

Fanny.

Kommer han ikke, saa har jeg for evig tabt min
Mand.

John Bull.

Bliver han der ikke, saa har jeg for denne Gang
tabt min Kone.

Fanny.

O min Herre! De har Synd af at spotte en
Ulykkelig.

John Bull.

Jeg spotter Ingen. Men nu skal I lade mig
have No. Der er Tid nok til at tale med Manden
i Morgen, naar jeg er borte.

Fanny.

Nei, nei, jeg gaaer ikke uden Trost; uden
at bringe min ulykkelige Mand et Redningsmiddel.

John Bull.

Et Redningsmiddel? Hvad flettes ham? Skal han
have noget af Frøken Klara's Haandapothek? Rhabarbra?
Campher? Dhvelsdræk?

Fanny.

Hvis ikke Sir Harry gør os et Laan, saa ere
vi grændseløs ulykkelige.

John Bull.

Et Laan? Hvad for et Laan? I vil dog ikke
laane hans Søsterdatter?

Fanny (uskjende).

Det er et Pengelaan, Sir!

John Bull.

Penge? Ikke andet end det. Er det noget at giøre
saadan Blæst for? Hvormange skal I have?

Fanny.

Det vilde blive for vidtloftigt at udvikle Eder —

John Bull.

Jeg er heller ingen Ven af Vidtloftigheder; jeg
er vidtloftig nok selv.

Fann h.

Vi behøve nødvendig halvandethundrede Kroner.

John Bull.

Og for saadan en Bagatel vil I holde mig Tiden op, og maaskee forspilde det gunstige Dieblik?

Fann h.

Af Sir! vor hele Skiebne hænger —

John Bull (holder hende i Talen).

Saa synd Jer at skære den ned inden den quæls. Forklædet i Beiret! Kan du gramse? (Han tasier hende en Pung i Forklædet.) Der er hundred og halvfjerd-sindsthve Kroner i denne Pung.

Fann h (knæler).

Wedle Mand!

John Bull.

Dumme Streger. Staa op! Gaa Jeres Bei! Nu er jeg ikke stemt til at høre Bessignelser.

Fann h.

Er det en Drøm? Vil I virkelig laane os disse Penge?

John Bull (lytter).

Der kommer han tilbage! Nu giælder det at holde Ørerne stive.

Fann h.

Modtag endnu engang min —

John Bull (stammer i Gulvet).

Hør Kiælling, gør mig ikke gal i Hovedet! Vil du gaae?

Fanny.

O min elste Robin, du er reddet. Himmel velsigne Eder min Herre!

John Bull.

Det er da en Satans Mund der sidder paa den Kicelling!

(Fanny gaaer.)

Sir Harry kommer forlegen.

Min gode Ven!

John Bull.

Nu, Broder Harry? Nu? Hvad synes Pigen om mig?

Sir Harry.

Hvad hun synes?

Ja nu, hun synes intet uden godt.

John Bull.

Det er mig kiært. Saa vil hun øgte mig?

Sir Harry.

Hun veed at du er rig, at du er brav;
En loierlig godhertig Bulderbasse;
Tilgiv mig, Broder, det er hendes Ord!

John Bull.

En loierlig godhertig Bulderbasse?
Det kan jeg slide; det er altid godt Tegn
Naar Pigerne bli'r næsviis. Svar igien:
Hun er en sod, vemodig Violin!

Sir Harry.

Hun siger, at hun aldrig kunde ønske
Sig bedre Mand end dig —

John Bull.

Det er mig kært.

Sir Harry.

Ifald hun vilde gifte sig.

John Bull.

Ifald?

Sir Harry.

Men — da hun synes at det er for tidligt —

John Bull.

For tidligt for en Mo paa sytten Aar?

Sir Harry.

Og vel i visse Maader og for silde —
Du veed hvordan de unge Piger ere!

John Bull

(Gaaer hen til Brodkurven, tommer den, og ræller den til Sir Harry).
Ily hende den fra mig!

Sir Harry.

Hvad vil det sige?

John Bull.

Nu er det mig, forstaer du, som har givet
Din Søsterdatter Kurven.

Sir Harry.

Ah! saaledes.

John Bull.

Forstaer du mig? Jack! Tom! hvor er min Kleppert?

Tom kommer.

I Stalden, Sir!

Sir Harry.

Tilgiv mig, Broder John!

Det er ei min Skyld.

John Bull.

Din Skyld, at jeg giver
Din Søsterdatter Kurven? Nei, naturligt.
Du er vel ikke gal! — Er Mæren sadlet?

Tom.

Den staer parat.

John Bull.

God Nat, min Kammerat!

Sir Harry.

Du stilles dog vel ei med Brede fra mig?

John Bull.

Paa ingen Maade! Jeg har al Respekt
For dig og for din lille Søsterdatter;
Men ægte hende, Bro'er, det kan jeg ikke;
Jeg har min Marsag.

(Raaber ud af Binduet:)

Jack, træk Hesten frem!

Farvel, min Bro'er! Du glemmer dog vel ikke
Snart at besøge mig?

Sir Harry.

Nei, sikkert ikke!

John Bull.

Tag lille Klara med! Det er mig kært
Ifald jeg ellers kan fornøie hende
Paa andre Maader; men med Ægteskabet,
Forstaer du mig, der bliver intet af.
Farvel! — Jack! Jack! God dam, jeg la'er dig hænge,
Hvis du ei skynder dig. Glem ille Kurven!

(Han tager en Muffe der ligger paa Stolen, sicker den under
Armen og vil gaar.)

Sir Harry.

Hvad tog du der?

John Bull.

Min Hat.

Sir Harry (smilende).

Miss Klara's Mufse!

John Bull.

En Mufse? Jeg er gal. Den sorte Farve
Bedrog mig.

(Kaster den hen og stamper ad Sir Harry som vil folge ham.)

Bliv du der! Jeg vil ej folges!

Jeg sætter aldrig meer min Hod i dette
Hordomte Huus! Gaa til din Sosterdatter!

Du er en gammel Mæhe, og jeg er
En Nar, fordi jeg ærgrer mig derover.

(Han gaaer.)

Tom.

Den Ven var vred.

Sir Harry.

Det bilder han sig ind.

Tom.

Jeg veed ei hvad han tænker paa. Tor flig
En skaldet Herre veile til vor Frøken?
Han kom tilpas.

Sir Harry.

Gid hun i alting var

Saa fræsen, Tom! For at adsprede hende
Hør jeg tilladt, hvad ei man burde.

Tom.

Hvad da?

Sir Harry.

Hun bad mig saa indstændigt og saa venligt,
At maatte gaae i Nat til Ridderalen,
Jeg — tillod det; hun gaaer derhen i Nat.

Tom.

Hvad vover J? Grindrer J ei, hvad
Der selv er hændet Jer i denne Sal
For femten Aar?

Sir Harry.

Jo, meget vel. Fra den Tid
Staaer Salen luft. Men skal den altid staae,
Som et afsides Spogelsegemak,
Der gior min Borg berigtet og forhadt?
Hun frygter ei. Du siger selv, Gienfærdet
Har ofte modt paa Gangen hende; hilst
Med Venlighed. Maaskee er Klara Den,
Der er bestemt til hurtig at opdage
En Hemmelighed, som i hundred Aar
Var skjult med Rødsels frigtelige Tæppe.

Tom.

I vover meget, Sir!

Sir Harry.

Jeg vover intet.

Jeg haaber at det alt er Selvbedrag,
En panisk Skræk, der har indsneget sig
I Borgens Krog, som hngler kun i Mørket,
Og som forsvinder i sit eget Mulin,
Naar Kækhed nærmer sig med sine Fakler.

Begge.

Naar Mørket slukker Aftenroden
Og synker over Dal og Krat,
Da staaer som Billedede paa Øoden
Den høie, stierneklaare Nat,

En Anelse vi dybt fornemme,
 Der leder Sielen vidt omkring,
 Og Stormen varsler, som en Stemme
 Deraabbarer stiulste Ting.
 Men neppe flygter Granens Ugle
 For Østens unge Purpurfryd,
 For lisiigt alle Himmelens Fugle
 Tilkvidre Hiertet: Haab og nyd!
 O Nat! Du Billede paa Sorgen,
 Hvi skal jeg da din Rødsel sky?
 Med Rosenaabner sig i Morgen
 Mit Haab for Straalerne paa ny!

(De gaar.)

Tredie Handling.

Uden for Robins Huus.

Bord og Bænk.

Robin alene.

So længer Fanny udebli'er, desmeer
 Det gyser i mig. Aftenen er kold,
 Skjondt dog det burde være luun Sanct Hans Nat.
 Mørkt vil det ikke blive.
 Man tænker det er Dag endnu, saa er det
 Dog vel ei langt fra Midnat. Og imorgen,
 Imorgen Klokk'en tre,
 Naar Østersticaret seirer over Vestens
 End neppe slukte Skin; naar alt hvad aander
 I Dynen hyller sig for Morgenkulden —
 Da skeer Genrettelsen! da skeer den, hvis
 Jeg bringer ei de firehundred Kroner,
 Og lægger dem i Ludlams folde Haand.
 O kom min Fanny! Sover du min Betty?

(Han seer ind af vinduet.)

* Ja godt! Du kiender ei din Faders Uro.
 Hvert Dieblik den voxer, som paa Skibet
 Den salte Død, uagtet Pumpen gaaer.
 Alt Vandet staaer til Hagen; — end et Blund,

Saa har mit Fartoi endt sin forte Gang,
Og hvor er da det Ankler, som kan redde?

(Han sætter sig ved Bordet og støtter sit Hoved til sin Haand.)

George, kommer med Tornister paa Nyggen; syngende:

Piben lyder, Trommen stralder,
Nu affstæd til munter Øyst!
Kort kun er den rafse Alder,
Skynd dig, Landsmand, før du falder,
Lev dit Liv med dobbelt Lyft.

Bange Sorg, og Frygt for Døden
Svinder ved Kartovens Larm;
Blussende, som Morgenröden,
Staaer Soldaten, spotter Døden,
Moder Faren med sin Barm.

Heighed ved den lave Hytte
Engster med sit Hundebæk.
Rask Forandrige! dagligt Bytte!
Staa bag Busten, grønne Skytte!
Lad din Rissel, figt og traf!

Lad i Dorfshed Bondemanden
Tørste Kornet paa sin Lo!
Selv med solvgraae Haar i Panden
Hylder jeg Soldaterstanden,
Og i Teltet vil jeg boe.

Robin.

Hvad seer jeg der? **George Wilkins**!

George.

Peter Robin!

Hvad Dievlen, gamle Kammerat, du her?
Og i en Bondekiol?

Robin.

Beskommen, **George**!

Ta, jeg er Bonde, her du seer mit Huus.

George.

Det var da Fanden! Du et Huus? Du Bonde?
 Thy Skam dig, Robin! Snelgen har et Huus!
 Du Bonde? Nu man skal dog ingenting
 Forsværge her i Verden; men det vilde
 Jeg dog vel svoret paa, naar vi i Flandern
 Sad ved et Træ i Leiren; naar du skod
 Kasketten op paaskraa, og lod paa Trommen
 Den lette Tærrning klinge! Eller naar,
 Med Blus paa Kinden af den gamle Viin,
 Vi fulgte Fienderne med spændte Bosser
 Og skod dem Kappelør af Hælene.

Robin.

Ungdom og Viisdom følges sielden ad.

George.

Det gør de vel i! Viisdom fil sin Helsot,
 Den er kun slet til Beens. Men er det rigtig
 Dig selv med det bedrøvelige Ansigt?
 Kom lad mig see! Jeg troer dog det er Dig.
 Men hvor er nu de martialske Vine,
 De skarpe Træk? Behængt med Dovenfedt!
 Og Dovenfedtet atter blegt indforet
 Med Angest for at miste Lanestolen,
 Kjedghyden og den magelige Rede.

Robin.

Du er endnu den samme vilde Knægt,
 Som for en Snees Aar siden.

George.

Det var daarligt
 Bevendt med mig, isald jeg ikke var det.

(Han slægter Ild og tænder sin Pipe.)

Eudiams Hule.

Robin.

Hvor vil du nu hen?

George.

Kampen er mit Land,
Og hvor der er en Helt, der er min Herre.
Den som betaler meest, den tiener jeg;
Og hvad jeg tiener, øder jeg. Hvis ei
Der leved Følt som jeg, saa gif Naturen
Til sidst af Stilstand i Forraadnelse.

(Han kaster en stor Pengepung vaa Bordet.)

Robin.

Svad har du der?

George.

Femhundred gamle Kroner.

Robin.

Ei, du er rig!

George.

Ja lige fra i Aftes!

Jeg vandt dem fra en mædsket Hestepranger,
Til Straf fordi den Gavthv spilte Huden
Paa Hestene, og fored dem med Luft.

(Han aabner sit Tornister, tager en Flaske frem og tvende Bæ-
gere, som han sætter paa Bordet.)

Du drinker vel ei heller mere Viin?

Robin.

Naar den er god, et Glas imellemstunder.

George.

Du sit den ikke bedre hos en Churfyrst
I Thyskland, hos en Kisbmand i Bordeaux,
Og hos en Sultan i Constantinopel.
Jeg maa vel ikke bhyde dig et Bæger?

Robin.

Hvorfor ei det, min gamle Kammerat?

George.

Ei! Du har Tollerance, Taalerads!

Hvad er det nu, de Lærde kalde det?

Maa, paa fornhet Beliendtskab!

(Klinter.)

Robin.

Tat!

(De drifte.)

Din Biin

Er meget god.

George.

Ifald saa er, saa maa

Der synges til den. Drif foruden Sang

Er, som en deiligt Mund foruden Kys!

Robin.

Jeg kan slet ingen Viser udenad.

Jeg har ei siunget Muntert nu i lang Tid.

George.

Det kan jeg tænke! Alle skionne Kunster

Har han paa Hylde lagt. Hy stamme dig!

Har du forglemst den gamle Wise, som

Vi sang saa ofte, mangen kioslig Aften

I Brabant, naar den trinde flamste Pige,

Med rode Kinder og med gule Løkker

Kom ind og satte shylte Glas paa Bordet?

Robin.

Jeg troer, jeg kan den.

George.

Bel, den maae vi shnge!

(De satte sig; Georg stikker i begge Bægre og synger.)

Bil du være sterk og fri,
Præs de rode Druer!
Bil du staa Fortuna bi,
Nær din Ungdoms Luer!
Tro til Kampen ile vi
Da, naar Faren truer;
Hilse paa vor Blomstersti
Jomfruer og Fruer.

Robin.

Kort kun er den grønne Baar,
Livets Timer ile;
Snart den hvide Vinter spaær
Om den lange Hvile.
Men selv under solvgræe Haar
Kod kan Kinden smile,
Og hvor Bacchus Bæger staær,
Træffer Amors Pile.

Begge.

Lær af Rosen i sin KUND
Purpurvarm at fryde!
Lær i Kampens rasse STUND
Fiendens Landse bryde!
Ingen Plej paa Jordens KUND
Reent er uden Lyde;
Den er lykkelig, som kun
Ket forstaær at nyde.

Robin.

Hvor underlig den gamle Sang har stemt mig!
Den minder mig om mangen lystig Time,
Som loengst forsvandt, som kommer aldrig meer.

George.

Og hvorför aldrig meer? Er du alt død?
Er du et Gienförd alt, som seer tilbage
Paa Livet fra din Grav?

Robin (winter).

Din Skaal, min Broder!

Du lader til at være lykkelig;
Jeg var maaſkee det paa en anden Maade,
Hvis det var Skiebnens Billie.

George.

Nu, saa maa

Du friste Skiebnen. Hvordan staer du dig?
Er det dit eget Huus?

Robin.

Det kaldes mit.

Jeg har et hndigt Barn, en kærlig Hustru,
Det er min bedste Rigdom.

George.

Ja, ja, ja!

Det er ret godt for Krigen og for Høren,
At der anlægges rundt Bornefabriker.
Der fyldes meget bort imellem Aar
Og Dag; det Hul maa atter fyldes. Men
Du havde jo en ældre Son?

Robin.

Ja, med

Min første Kone. Han er nu Soldat.

George.

Det kan jeg lide. Nu Bellonas Skaal!
Man sige hvad man vil, det er en Dame
Som er al Ære værd. Wel har hun Fregner
Og Koparr, naar man fluer hende nær ved;
Men Hielmen klæ'er forbandet godt; og Panden
Er majestætisk, Næsen kongelig.

Robin (ritter).

Forvar din Pung, den kunde komme bort.

George.

Saa blev jeg ei utrostelig for det.

Jeg agter ei det Mammon. Vil du vinde
Dem fra mig? Vil du spille Tærninger?

(Han tager Tærninger af sin Lomme, og laster paa Bordet.)

Robin (gyser).

Hvorledes?

George.

Vil du spille Tærninger

Om hundred Kroner? Hvis du vinder dem,

Skal det fornoie mig, og taber du,

Saa skal det ikke græmme mig. Du sidder

I Velstand, hvad er det for dig?

Robin (assides).

Min Gud!

Er det en Sthrelse fra dig? Ham nytte

De intet — Hvis jeg vandt? — Den arme Fannh!

Hun tover, kommer viistnok trøstesslös;

Saa er der ingen Nedning. Binder jeg,

Saa er min Nod forbi; og taber jeg,

Da bli'er ei Noden større nu end før.

George

(Gæster med Tærningerne i Bægeret).

Betænker du dig, gamle Kammerat?

Robin.

Sa! — Jeg vil spille høiest Dine med dig
Om hundred Kroner.

George.

Det var ret! See her,

Du seer min Pung er fuld af Sølv.

Robin (tager sin frem).

Her er

Tohundred Kroner.

George.

Godt! Saa lad os lægge
Dem begge her paa Bordet da.

Robin (utter).

Belan!

Om hundred Kroner høiest Vine.

George.

Jeg vil beghynde. (Kaster.) Fem og Tre er Otte!
Robin (ængstelig).

Hvad? Otte? Det var høit.

George.

Nu?

Robin (glad efter at have kastet).

Serer alle!

George.

Der vandt du hundred Kroner. Om igien!

Robin.

Nu vel! (Sagte:) Kun eengang til, du gode Skiebne!
Saa aldrig mere Tærning i min Haand.

George.

Kast nu! Kvæt eller dobbelt!

Robin.

Ja!

George.

Saa skynd dig!

Robin.

Ja! (Kaster med stigende Glæde.) Fem og Fem er Ti.

George.

Det var forbundet!

(Kastet.)

Men Sex og Fem er Elleve. Dvit!

Robin (nedslæet).

Dvit!

George.

Det varer mig for længe. Skal vi tage
Eengang for alle, Bro'er, om hvad du har
I Pungen?

Robin (spændt).

Ja!

(Det lille Barn vaagner derinde og græder.)

Ak, Barnet vaagner!

George.

Nu,

Hvad siger det?

Robin.

Jeg thsse maa paa hende.

George.

Kast først! saa gaaer jeg.

Barnet (indensfor grædende).

Fader! Gode Fader!

Robin.

Hun falder mig med Graad.

George.

Vær ingen Nar!

Spil først, saa er det giort.

Robin.

Nu da i Guds Navn!

(Kaster.)

To Esser! Jeg Ulykkelige!

George.

Hvad

Har Gud at giøre med Hazardspil? (Kaster.)

Gen —

Dg To er Tre. Get Die meer end du.

Robin (med et Strig).

Kun Get?

George (trolig).

Jeg bruger ingen fleer. (Han tager Pengene.)

Nu da,

God Mat, min gamle Kammerat! Jeg vil

Gi holde dig. De kalde dig derinde.

Den Lille striger.

Robin (grüber ham i Brystet).

Nedrige Bedrager!

Giv mig min Pung igien.

George.

Saa sagte, sagte!

Du river mig Rabatterne fra Kiolen.

Robin (rasende).

Jeg river dig dit Hjerte ud af Livet,
Fordomte Karl!

George (vrider sig fra ham).

Den lille Draabe Viin

Har giort han sr i Gov'det alt.

Robin

(Springer ind i Forsuen og henter sit Sværd).

Her staaer jeg!

Dod eller Penge! Giv mig dine Kroner!
Hvis ikke tag mit Liv.

George (ræller).

Nu vaagner jo
Det martialste Væsen pludselig.
Det kan jeg ikke lide. Vel! En lille Prove.
(De sagte. George saarre Robin, han tumler hen paa Banken.)

George.

Traf det?

Robin.

Jeg haaber jeg har nok.

George.

Na Snak!

Det var jo kun et Stik ved Noglebenet.
Det bloder ikke stærkt.

Robin.

Jeg føler det.

George.

Det gior mig ondt for dig, min Kammerat!
Men paa min Siel, det var din egen Skyld.
Naar du vil drikke, maa du taale Bün;
Naar du vil spille Terninger, saa maa
Du finde dig i Tab; og vil du sagte
Maa du ei glemme contre dégager.

Robin.

Sorg for min Kone, for mit stakkels Barn,
Naar jeg er død.

George.

Det maa vor Herre giøre.
Der har du thve Kroner til en Feldschiær!
Farvel! og brug herefter din Forstand!

Jeg sørger ikke meer for dig, min Bro'er!
 Og ikke meer for dem end for mig selv.
 Jeg synger, drinker, og gaaer videre.
 Og hvis imorgen hændes mig det samme
 Som dig, saa synger jeg, ifald jeg kan,
 Det sidste Vers af hvad vi nylig sang;
 Og det vil jeg nu synge dig til Afsted:

Kalmer hen den stionne Mo,
 Som du nylig kyste;
 Skal du ei paa Verdens De
 Længer dig forlyste;
 Blomsten visner, Kiod er Ho,
 Høst maa man hoste;
 Gengang skal vi alle dse.
 Lad saa det dig troste!

(Han legger Pengene paa Bordet og gaaer.)

Fierde Handling.

Værelse hos Robin.

Fanny. En Læge.

Fanny.

Saa kan jeg være vis derpaa, Herr Doctor!
At Saaret ei er dodeligt?

Lægen.

Ei Snak!

Det har ei naaet Ribbenet ret engang.
Arteria mammaria externa
Er kun læderet, og ved Compressionen
Jeg hindret har at han forbloder sig.
Han har ei mistet meget Blod; men lidt
Endeel af Sindsurolighed. Han fabler
Bestandig om at døe i Morgen tidlig,
Om Klokkens tre. Det er det værste! Thi
Man har Exemplar paa, at mangen Syg
Just henvoy til bestemte Klokkeslet,
Fordi han troede det.

Fanny.

Ja I har ret,
Deslige Griller ere farlige.

Og derfor, tenker jeg, det er vel bedst,
 At stille Uhret over Klokkens tre,
 Naar næstegang han slumrer ind. Naar da
 Han vaagner, vil han troe den føle Stund
 Er overstaaet. Er først Frygten borte,
 Saa er vel ogsaa Hielpen nær. Gi sandt?

Lægen.

I taler som en snild, erfaren Kone.
 Har I studeret Medicin?

Fannh.

Nei, aldrig.

Lægen.

Man skulde troe det. I det mindste har I
 Dog læst endeel om Physiologien?
 Pathologien er Jer velbeklendt!

Fannh.

Paa ingen Maade. Hvad jeg siger lærer
 Jo sund naturlig Menneskeforstand.

Lægen.

Ia seer man vel! Og Menneskeforstand
 Den læser man sig ikke til af Boger;
 Det har jeg selv erfaret.

Fannh.

Min Herr Doctor!

I er en god, en hielpsom Mand, det veed jeg,
 Og I vil hielpe mig i Nodens Time.
 Seer I — jeg maa forlade Jer, forlade
 Min stakkels Mand! Jeg maa et Grind ud
 Saa silde som det er.

Lægen.

Gaae I med Gud!

Han er forbunden; nu veroer det kun

Paa at han ligget stille. Hvad især
 Nodvendig fordres, er, at snukt han holder
 Affection i Fornuftens stramme Osile.
 Naar I er borte, vil det bedre skee,
 Saa falder alle Suk, Lamentationer,
 Haandtryk, og Blik, og hvad det hedder, bort.
 Gaae I! jeg skal nok vaage ved hans Seng.

Fannh.

Gud lonne Jer! jeg kan det ei.

Lægen.

Ei hvad!

Enhver kan komme let paa Kneene
 I disse Tider; jeg forlanger intet.
 Min Datter Fille har Jer dog saa lier;
 Hun lærer meget af Jer; sidder tidi
 Og sladdrer med Jer, naar I strikker Stromper.
 Ei sandt? Den Pige lover godt?

Fannh.

Tilvisse!

Lægen.

Gaae I med Gud! jeg skal nok vaage for Jer!

Robin Cindensorj.

Min Fannh!

Lægen.

Bliv I her! Jeg skal nok give
 Ham lidt at drinke. Har I kun en Vib'e?
 Har I Tobak?

Fannh.

I Binduet derinde.

Lægen.

Godt! og i Puslerkamret har jeg funden

En gammel sønderstidt Pharmacopie.
Gud veed, hvor den er kommet der?

Fanny.

Vi have

Dog nogle Morstabsbøger, hvis I vil —
Lægen.

Jeg læser aldrig for at more mig,
Men for at lære noget.

(Robin falder.)

Ja! ja! ja!

Nu kommer jeg! Naar slig en Patient
Faer sig et lille Fluestik ved Halsen,
Saa troer han strax, det hele Solssystem
Er kommet af sin Ligevegt. Taalmodig!

(Han gaaer.)

Fanny (satene).

Det er besluttet! der maa voves alt.
Jeg gaaer i Mørket ud til Ludlams Hule.
Snart er det Midnat. — Dette lille Guldkors,
Som salig Moder gav mig da hun døde,
Jeg lægger til de Hundredoghalvsems!
Og Bethys lille Ske, og Solvmedaillen
Af hendes Sparebosse! Mine Klæder,
Mit Silketørklæd og det fine Lagen
Fra Brudesengen. Af det kan vist ei
Forslaae; det gør ei firehundred Kroner;
Men saa skal mine Suk og mine Daarer
Og mine varme Bonner giøre syldest
For Manglen i den skylde Sum. Og hvis
Det ei kan være andet — nu, saa vil
Jeg gierne dse for dig, min Robin, hvis
Mit Liv kan redde dit!

Farvel min Mand! min Elstelige!
Din Fanny gaaer i Graven glad for dig.
Af stakkels Betty! arme Pige!
Skal aldrig meer du favne mig?

Ti, Fanny! Lad ei Taaren rinde,
 Om end i Hulen flyde stal dit Blod!
 Nu giesler det at vise Mod
 Og Trostab som en Egteqvinde.
 Farvel min Mand, min Elstelige!
 Din Fanny gaaer for dig i Graven glad.
 Og du, min Betty, arme Pige!
 Hift stal vi albrig stilles ad!

(Hun gaaer.)

Riddersalen paa Borgen.

Gammel gothist, stor og hvælvet. Et stort Bord af Ibenholst med dreiede Sneglebeen staaer midt paa Gulvet, opfylst med Manuscripter og Pergamentsruller.

Klara kommer med en Vorstabel.

Her er jeg da! End smærter det min Haand,
 Saaledes har jeg maattet dreie Nøglen.
 Det lader til, her har ei været Folk
 I mange Aar. Dog har i Nat min Tante
 Bestilt mig hid. (Smilende:) Min gode Onkel Harry!
 Den gamle Tom! Jeg mørkte de var bange.
 Jeg frugter ogsaa, men for Williams Liv,
 Deraf det kommer vel, min Phantasie
 Faaer ikke Tid til orkeslose Frugt.

(Seer paa Gulvet.)

Hvad ligger der? En stor solvarmet Stage
 Med Vorlys i. Det lader til, den eengang
 Er tabt af Haanden i Forskækkelse.
 Men, o jeg elsker denne Riddersal!
 Hvor dog det er høitideligt! Og selv
 Det Skrækkelige faaer en egen Pirren.

Her sad de gamle Fædre
 Ved breden Bord,
 For Dagens Fest at hædre
 Med Gammensord.

I Staal, som halve Guber,
Med Blus paa Kind;
Fra farvebrænde Ruder
Ilod Solens Skin.

Hvor er den gamle Bælde?
Mon Kraften doer?
End staae de sterke Fielde
Saa høit som før;
Men længe sank i Dalen
De visne Løv;
Nu sørger Riddersalen,
Bedækt med Stov.

Mon jeg vel sørge skulde,
For her var skont?
Snart svinder Vintrens Kulde
For Baarens Gront.
Hvi klynke blandt de Dode
I Gravens Læ,
Naar nye Frugter gløde
Paa Livets Træ?

(Hun satter sig ved Bordet.)

Her ligge disse gamle Skrifter! Ja
Hvis blot man kunde finde Mening i dem.
Det maa min Tante hielpe mig lidt med.
Man kan ei see! — Jeg tage vil den store
Sølvlysestage der paa Gulvet; tænde
Dens Lys, og slukke - saa Vorstabelen.

(Hun tænder de tre lys.)

Hvad ligger der? Et gammelt Pergament,
Heel tæt beskrevet, og med mange Pletter
Af Fugtighed. (Væser:) „Balladen om Fru Klara,
Det hvide Gienfærd, paa det gamle Blackstone.“
Blackstone? Det er jo dette Slot! Om Klara,
Min Navne? Tante hedder ogsaa Klara.
Det Navn maa være gammelt i vor Slægt.

Ludlams Hule.

Den maa jeg læse! Men den er udslættet
Paa mange Steder. Det vil koste meget
At faae en Mening ud deraf.

(En sagte Musit, som Clara ikke mærker, begynder nu naar hun
tier, og hører op naar hun taler.)

(Hun læser.)

„Hør du, som finder Tiden lang
Bed Lampens blege Lue!
Jeg synger dig en gammel Sang
Om Borgens første Frue.
Hon glimred rigt i Wedelsteen,
Nu ligger hendes more Been
I linnedhvvide Klæder
Bag Fjælen, hvor du træder.“

Hielp, Himmel!

(Hun springer op med Pergamentet i Haand.)

Der? Ja ved Himlen, Brøderne var løse!
Det mørked jeg jo thodeligt. Gud! stod
Jeg paa min Oldmoders Liig?

(En sagte Sorgemusit.)

Nu maa

Jeg læse meer. Det er en ghselig,
En svar Misgierning, som desværre jeg
For silde skal opdage. — Pergamentet
Er plettet her; jeg kan slet ikke læse
Det ret. Her er det atter løseligt.

(Læser.)

„Da hendes Barn nu døde snart,
Fordi hun ei det heged;
Og da med hendes Flaneart
Hon Hierterne bevæged;
Da —“

Atter udslukt, atter uden Mening.

(Musiten stiger og udtrykster Lindenstab.)

Uagtet alle mugne Pletter, al
Udviskning, maa jeg giøtte mig til Nesten.

(Cæser:)

„Hiz Oven hen til bratte Strand
Har lokket hendes Ægtemand.
Nu ligger han begravet
Hvor Stenen staaer i Havet.

(Stærke truende Toner.)

Svad maa jeg høre! Hundred Gange saae jeg
Den hoie Steen imellem Bolgerne,
Naar jeg om Aftnen stod ved Solens Nedgang.
Tidt sad en Maage der og skreg saa følt
Og stirred hen paa mig. — Her bliver Skriften
Saa rød som Blod, men mere thodelig:

(Cæser:)

„Retsfærdigheden slumer ei,
Snart folte hun det værre;
Hun maatte gaae den samme Vej,
Som hendes Ægteherre.
Her Boleren i Nidkærhed
Har hende stødt med Dolken ned.
Hun laae med blege Miner
Bag blodige Gardiner:

(Sorgetoner.)

En Kiste nu bag Altret staaer,
Kun fyldt med Gruus og Stene;
Men hver en Nat Fru Klara gaaer
Sorgmodig og alene.
Til Straf for hendes Ødselhed
Af Bindetrappen op og ned
Aarvaagent maa hun træppe,
Med husligt Nogleknippe.

Og dybt i Hulen, hvor hun først
Sin Boler satte Stevne,
Der maa hun nu med blodig Torst
Letfindigheden hævne;
Maa give Hver, som give hov;
Men straffe strax med bedste Dov,
Den dvælende Betaler,
Naar Tiden han forhaler.

Først naar en Mo af hendes Slægt
 Paa denne Borg vil bygge,
 Som tager i sin Baretegt
 Den arme, blege Skygge;
 En Mo uskyldig, huld, og reen,
 Som lader hendes trætte Been
 I Christenjord begrave;
 Da — —"

Atter slettet ud!

(Holder Pergamentet utealmodig for Lyset.)
 Hvad da? Hvad da?

(Bed at holde Skriften for Lyset mørkner hun den modsatte Side
 af Ridderalen; i det hun nu tager det tilbage igjen, staar
 den hvide Kone lige over for, bag den Stol hun sad paa,
 læner sig til Ryggen med sammenlyngte Arme og betruger
 hende veemodigt.)

Den hvide Kone.

Da faaer hun No i Graven!

Klara (forsørget).

O min Gud!

Trels mig! Der staar hun med sit Nøgleknippe!
 Ave Maria!

(Melodier udtrykke hendes Forsørvelse, og det Høitidelige i Dies-
 bliften.)

Gienfærdet

(Under Mellemklang af gyselige Sorgetoner).

Klara! Frygter du
 En luftig, let, en ulyksalig Skygge?
 O skænkt mig atter No!
 O skænkt mig atter No! Du kan, du kan!
 Begrav de trætte Been! — (Peger paa Gulvet.)
 Her ligger jeg, med Strikker sammenknort;
 Mit arme Hoved skændigt bundet ned
 Mod Hælene. Tinksten er saa trang!
 Begrav i Christenjord din Stammemoder!
 Du redder mangt et Liv!
 Thi nede — dybt i Hulen — kold og grum, —
 Som Havets Bolge, der har dæbti min Husbond,
 I Morgendæmringen — jeg myrde maa,
 Som folesloss Natur,

Mens Hjertet brænder hisset i sin Skærsild.

Førlos mig!

Bring mine stovbedækte Been til Graven!

Lad Sælemesser synges over mig,

Førbi den fæle Ludlams Hule!

Men flynd dig,

Før Morgenhanens Gal!

Hvis ei dit Smil forvandler sig til Taaer.

God Nat!

Jeg kommer aldrig meer, hvis selv du vil.

Ned mig en Seng af fire lange Ficelle!

Jeg er saa træt!

Farvel!

(Hun synker i Jorden.)

Klara.

O Himmel, Hielp! Maria! Alle Helgen!

Sir Harry Turner, med Tom og alle Borgens Folk
kommer med Fakler. Borgkapellanen foran med
et Rogelsekar.

Chor.

Hun striger! Af den Arme!

Maria sig forbarme!

Hun ligger bleg paa Jordens der.

Hvo vover sig vel nær?

Gaa, Broder Martin, I foran!

I er en from, behiertet Mand.

Om Herved end vil spøge,

Kan dog os Himlen frie.

Munken.

Jeg vil begynde med at roge —
Vil læse Litanie.

Sir Harry (til Klara).

Bedste Klara, elteste Datter!

Tving din Angest, reis dig atten!

Luften her er tung og qvalm.

Chor.

Lufsten her er tung og qvalm.

Munken (kommer Nogelse paa Ziden).

Aabner Binduet, lad Lufsten
Blande sig med Virakduften!
Saa er den ei længer qvalm.

(Man aabner et Bindue.)

Chor.

No paa Fjeldet, No i Dalen!
Neden under Nattergalen
Venligt slaaer i høien Alm.

Klara

(Som har fattet sig noget, peget forfærdet hen for sig og siger):
Der sank hun ned!

Sir Harry.

Hvem, elſſte Klare?

Klara (slaaer Hænderne sammen).

O Gud, hvad maa jegaabenhæbre?

Tom.

Her er ei Stedet, her er ei Ziden.
Døeple vi her, da Glæde, kun lidens,
Finde vi stal!

Sir Harry.

Alt kan i Fred man afgiore siden;
Lad os forlade den rædsomme Hal.

Chor.

Lad os forlade den rædsomme Hal.

(De gaae.)

Femte Handling.

Ludlams Hule.

Mørkt.

Hannh alene.

Her er jeg da! Derhenne hvælver sig
Den gyselige Hule. Der kan ikke
Nu være længe til Dagbrækningen.
Det er saa koldt! Det graaner alt i Østen.
Den vaade Dug opfylder Mattelusten,
Den er ei faldet end. Saa skynd dig, strænge
Netsærdige! før Solens Purpur kommer.
Lad alt da være overstridt! O Gud!
Skal Morgenduggen, naar dens Perler funkle,
Opreise Haabets Blomster? Eller skal
Den fugte Sandet kun paa vore Grave?

(Gaaer hen til Bronden og legger de Penge og Sager, hun har,
paa Randen; derpaa træder hun angst ud af Hulen igien og
knæler i Forgrundten.)

Strænge Fru Ludlam i Biergenes Slotte!
Dig nu tilhører min Skiebne, mit Liv!
Raadig dig viis! ved din truende Grotte
Knæler en tro, en ulykkelig Liv.
Ei for at vinde dit Mammon hun rørte
Drifsig ved Randen af sneehvide Brond;
Kun hendes ængstlige Bonner du hørte,

Før at afbede den Elfedes Synd.
 Bær nu ei grusom! Tag hvad vi eie!
 Skaan lun hans Blod!
 Men — hvis lun Blodet kan Broden opveie, —
 Vel! til at døe for min Mand har jeg Mod!
(Med hænderne forslagte væa Brystet, venter hun sin Skæbne.
 Man hører Noget puls i Baggrunden.)

Fannh.

Der kommer hun. O Himmel, staa mig bi!
 Den lille Betty kommer grædende.
 Moder! Moder! hvor blev du af?

Fannh (springer op).

Hvad hører jeg? Min Betths Rost!

Betty.

Der er du!

Cøber hen og omfavner hende.)

Fannh.

Betty, mit elskte Barn! er det en Drøm?
 Er det dig selv?

Betty.

Betty gaae med Moder! Betty tor ikke blive
 hjemme hos den fremmede Doctor!

Fannh.

Hvorledes kom du her den lange Vei?

Betty.

Betty fulgte Moder i Hælene. Kom, Moder!
 Ikke gaae ind i den fugtige Hule.

Fannh.

Ulykkelige!

(Tager hende i sine Arme og kysser hende.)

O min Gud! var det
 Fordi jeg skulde sige dig det sidste
 Farvel, mit elskte Barn?

Betty.

See, sode Moder!
Den smukke hvide Frue, som der sidder
Paa Bænken henne!

Fannh

(Sætter Barnet ned i Forstrækkelse).

Hvor? Jesu Maria!

Betty.

Derhenne, Moder!

Den hvide Kone sidder i Baggrunden ved Brønden, i
Skinnet af en blegblaau Straale, som falder ned fra
Loftet tværs gennem Hulen.

Betty.

See, hun vinler mig!
Hun viser mig en Rage! Faaer jeg den?

(Barnet løber hen og omfavner den hvide Skikkelse; denne flynger
 sine Arme om Barnets Hals.)

Fannh.

Gud frels mig! Betty, kom tilbage, Betty!
Min Betty, kom!

Ludlam

Cryrger Barnet tre Gange med Fingerpidserne fra Vandens ned over
Stuldrerne, saa det ikke falder i en magnetisk Sovn. Til Fanny,
strengh og rolig):

Hvad vil du i min Hule,
Forvovne Dødelige?

Fannh.

Strenge Ludlam!

Tilgiv! Jeg vil — jeg kom for at betale
Min Robins Gield.

Ludlam.

Du bringer kun det Halve.

Fannh.

Lidt meer! Jeg bringer alt hvad jeg formaaer.

Ludlam.

Men fun det Salve.

Fanny.

Strenge Moder Ludlam,
Tistakke tag! Han eier intet meer.

Ludlam.

Naar Solens første Straale falder ind
Paa Brondens Rand, og speiler sig ei i
De firehundred blanke Solverkroner,
Da maa min Skyldner doe.

Fanny.

Barmhertighed!

Ludlam.

Betal mig mine Kroner!

Fanny.

O staan hans Blod!

Ludlam.

Hans Blod for mine Kroner!

Fanny.

Tag mit!

Ludlam.

Det er ei hans.

Fanny.

Saa doer jeg med ham!
(Bil gaae.)

Ludlam.

Bliv, Fanny! Du kan redde ham! — Du kunde,
Hvis du har Mod.

Fanny.

Mod? O, til alt! Siig frem!

Ludlam.

Giv mig hans Barn!

Fanny.

Min Betty? Alle Hægne!

Ludlam.

Giv mig hans Barn! saa faaer jeg Robins Blod.

Fanny.

O Gud! O græsselige Mod! Nei, aldrig!

I en uskyldig Engels rene Blod

Du kiole vil din Hævn? — Saa tag hans Blod,

Tag mit, Blodtørstige! Lovinden veed

At redde sine Unger.

(Hun løber hen, riber Barnet af hendes Skjed og trækker det til sit Bryst.)

Betty

(vaagner, smiler, klapper hende paa Kinden, kysser hende og siger):

Min sode Moder!

Fanny

(knæler med Barnet og strækker sin Haand mod himlen).

Du som i Skyen troner i det Høie,

Hos Faderen i Salighedens Hjem;

Som smilte till de Smaae med Kærligt Die,

Og sagde: Himmelnen tilhører dem!

En Engel smiler her til dine Himle,

Fra Moderbryset fuldt af Kærlighed;

O send en Skok af dine Engle ned,

Og red os af det Svalg, hvori vi svimle!

(Hun har neppe endt disse Ord, for Hunen lutter sig. Man hører høitidelige Toner af et sig nærmende Liigfolge. Fanny tæder tilside. En fort Liigliste bliver langsomt buaret over Stuepladsen.)

Choral.

Jorde vi de trætte Ben

I den stille Nattestygge,

Bag den morke Bogegreen,

Hist hvor Nattergale bygge.

Ovidre skal de Dødes Ben

Benligt om Opstandelsen.

Hersker over Dod og Liv,
 Lad den Arme Naaden finde!
 Kærlighedens Gud, tilgiv
 Stovet af en Synderinde!
 Og naar Graven lukker sig,
 Svæve Sælen frelst til dig!

(De gaae med Lægelsen.)

Robin kommer i stærk Sindsbevægelse med sit gamle
 Sværd ved Siden, fulgt af **Lægen**.

Lægen.

Nu er vi her! Nu har jeg fojet Eder
 I et urimeligt Forlangende;
 Fordi jeg veed, at Phantasien skader
 Jer meer end Saaret.

Robin.

Der er ingen Hule!

Den er alt lukket til.

Lægen.

Var der en Hule?

Robin.

Den har alt sammenknugt min Fammh, dræbt
 Min stakkels Betty med sin haarde Væg. —
 O arme Fammh! her, her steg du ned,
 Ned med dit Barn, der ubekymret om
 Sin Skiebne smilte sidstegang til Maanen,
 For Mulmet slugte det. — Nu skal du da
 Som en urolig Skygge, der har glemt
 Sin Halvedeel paa Jorden, pusle frem
 Ved Midnat; bleg som Marmoret i Klippen,
 Med Jordbeeg og med Flintesteen i Lokken,
 Som Kilden hæs, med Barnet i din Arm, —
 Saa skal du staae til Rædsel ved mit Leie!

Lægen.

Den arme Mand! En sæl som Feberhede.

Robin.

Nei, nei! Du delte min — min Skæbne, Fanny!

Jeg deler din, og følger dig i Bierget.

Og Biergets Hætemalm, det stærke Staal,

Skal aabne mig en Wei til dig og Døden.

(Han drager sit Sværd og sætter sig det for Brystet.)

Fanny kommer ilende ind igien og holder hans Haand tilbage.

Min Robin! Holdt! Din Fanny, Betty lever!

Din Sorg har løst sig op i Fryd. Du græder?

Du elsker mig? O, jeg Lyksalige!

(Hon omfavner ham.)

Robin.

Du lever! Drømmer jeg? O elskete Barn!

(Han tager den Lille i sine Arme og kysser hende.)

Hvorledes satter jeg min hele Lykke?

Forsønet Ludlam! Gulens Indgang lukket!

Fanny.

Ths! ths! Jeg hører huld Musik i Bierget.

(Alle synte.)

Choral

(Indenfor af tre Stemmer).

Nu Breden er forsvundet,

Hist har hun Naade fundet,

Tak være Vigens Mod!

I Graven Ludlam sover,

Og Biergets koldte Bover

Ei torste længer efter Blod.

Robin.

O gode Gud!

Fanny.

Troer jeg mit eget Øre?

(Hulen åbner sig. Den er oplyst, og utsmykket med Roser, Lilier og Lov; Bierghrynsaller og metalglimrende Tapper i Loftet. Stedet for Bruden seer man et hvidt Alter, med en klar Lue. Tre vingede Piger i hvide Klæder knæle ved Alteret og synge:)

Thi Vægtetrofabs Dyder
Har sonet hendes Lyder
Med hellig Øvindetaal;
Og Inglingsheltemodet
Har etter tværet Blodet
Af Sværdets grumme Morderstaal.

Nu være Fred med Eder!
Et venligt Bæsen fredet
Om Eders Held og Ro.
Vi Borgen vil beskytte,
Og Røjsomhedens Hytte,
Og Kærlighedens Rosenbo.

(Hulen lukker sig.)

Robin

(Comfavner Fanny og Betty).

O Fanny! Betty!

Fanny.

Under over Under!

(Man hører Krigsmusik.)

Robin.

De komme hjem! De drage hjem med Seier!
Min William, lever du? Sir Harry Turner,
Miss Klara har alt modt og folger dem.

(Marsch.)

Sir Oliver. William. En Troj Biergskotter.

Sir Harry Turner. Miss Klara med Folge
Forældrene ile hen og omfavne William.

Oliver.

Mens varmt jeg takker hver en Ungersvend
Af Egnen, for den siedne Tapperhed,

Svormed han har bevijst sit Krav i Nat
 Paa Kongens Maade, Fædrelandets Agt,
 Maa jeg især udmaerke William Robin.
 Den unge Helt, der først med Sværd i Haand
 Paa Muren stod; mens Fiendens Kugler pebe
 Forgiøves om hans Tindinger; som virked,
 At Britten, slagen af panist Skræk,
 Os gjorde Stormen let og Seiren sikker.
 Udmærket Handling har sin egen Lon
 I Edlings Hierte; men det glæder Manden.
 At være agtet dog for hvad han er.
 Knæl for din Gud!

Før Kongen og den gamle Hovedsmand,
 Der staarer for dig, og som, idet han rører
 Din Skulder i Trefoldighedens Navn,
 Indlemmer dig i et ørværdigt Samfund!

(William knæler, der stodes i Trompeter.)

Oliver

(Slaaer ham til Ridder).

Beskyt som Christen den katholske Kirke!
 Værn for din Konges Throne som en Helt!
 Vær Enkers og vær Faderloses Ven!

(Trompeterne lyde, Oliver omsørner ham.)

Klara.

Nu er hans Stav forvandlet til en Landse,
 Hans Hat til en Hjelm, hans Taske til et Skjold;
 Og Oldtids blanke, stolte Heltesværd
 Har ydmigt bojet sig imod hans Skulder!

Oliver

(med en Egekrands).

Hav Tak endnu engang hver enkelt Mand,
 Som stred i Nat! Han være sig bevidst,
 At et uvisneligt, et helligt Lov,
 At denne Egekrands tilhører ham.
 Men, da det ikke sommer sig at stille

Den sonder Blad for Blad, saa tag den, William,
Og giem den til Grindring om i Dag!

William.

Herr Oberst en Skotte maa slaae for sit Land,
Det er jo hans Kald og hans Pligt;
Saa gjorde de Fædre, hvad læse vi kan
I Skialdenes Digt.
Og naar de kom hiem fra den blodige Dands,
Da stienkte de Mona den hellige Krands.
Thi Helten bør Kransen fun binde
Før Skionheds Gudinde;
Men Skionheden aldrig forgaaer: —
Hvert Old og hvert Aar
Har sin egen, sin blomstrende Baar.

Chor af Krigere

(gentage hvergong den sidste Sætning):

Thi Helten ic.

William.

Druiderne flygted ved Præsternes Bon,
Og Mona vor Klippe forlod;
Men Jomfru Maria nu dobbelt saa skion
Før Alteret stod.
Og naar de kom hiem fra den blodige Leeg,
Da stienkte Maria de Kransen af Geg.
Thi Helten bør Kransen fun binde
Før Skionheds Gudinde;
Men Skionheden aldrig forgaaer: —
Hvert Old og hvert Aar
Har sin egen, sin blomstrende Baar.

Choret.

Thi Helten ic.

William.

Hvi hænge de Krande da stedse paa Steen?
Hvi stedse paa Lærred og Træ?
Her blomstrer et Billed af Jomfruen reen
I Lundenes Læ!
Miss Klara da bære paa guldgule Lok
De Blade, som vandtes af Inglinger's Flot.

Thi Helten bør Krandsen kun binde
For Skionheds Gudinde;
Og Skionheden aldrig forgaaer: —
Hvert Old og hvert Aar
Har sin egen, sin blomstrende Baar.

Choret.

Thi Helten bør Krandsen kun binde,
For Skionheds Gudinde &c.

Sir Oliver.

Dit Ord beviser høvist, som din Daad,
Min tappre Son, at du er stadt til Ridder;
Thi Styrken kan sig ikkun selv belonne,
Ved at erklaende Magten af det Skønne,

(Til Klara:)

Tag Krandsen, ædle Fingals Mo! træt den
Om dine fulde, lysegule Løkker!

Sir Harry.

Du lonner ham? Saa maa jeg ogsaa lonne!
William! omfavn din Klara, som din Brud.

William.

O Salighed!

Klara.

O William!

(De omfavne hinanden.)

Sir Oliver (forundret).

Hænger det

Saaledes sammen? Ha, Victoria!
Nu seer man, hvorfra Hæteluen kommer.
Naar ret vi undersøge, skal man finde,
Det er Miss Klara, som har vundet Skandsen!
Hvor billigt, at hun bærer Egekransen.

(Til Trommeslageren:)

Nu, slaa din Trille! Kampens stive Nække
Oplose sig bag Fredens Rosenhælle.

(Trommeslag; Geledeerne oplose sig og Soldaterne hilse paa vi-
gerne i Sir Harrys Folge.)

Eudlams Huse.

Chor.

Lykhalige Helt, som slig Skionhed besidder!

Lykhalige Mø, med saa herlig en Ridder!

Nu Held Eder, Held!

Med Roser har Kærlighed flettet dem sammen,

Saa trofast, som Vedbend sig vinder om Stammen

I Skovens Capel!

Robin.

Min Søn!

William.

Min Fader! Sign vor Kærlighed!

(Robin og Fanny omfavne Clara.)

Chor

Som Tordenen svinder ved Blomsternes Dusken,
Naar først den har rendset og kislet os Luften

Og skænket os Negn;

Saa tier nu Krigen, dens Torden ei stoier,

Og Sangens livsalige Toner fornoier

Kun Fjeldenes Egn!

Røverborgen.

Et Syngespil.

Almarik, Connstable af Frankrig.
Ridder Bernard af Andosse.
Adelaide, hans Datter.
Therese, hendes Veninde.
Aimar af Castellane, Ridder.
Richard af Orange, Almariks Vaabendrager.
Juliane, en ung Dame.
Rocheloup, Rovrhøvding.
Malcolm,
Camillo,
Izarn,
Rour,
Ramonneur og
Flere Rovere.
Birgitte, deres Hunsholderste.
Hyrder, Krigere.

Forste Handling.

Mørk Skov; Lyn og Torden.

Aimar kommer forvildet.

Hvad frygteligt Bulder!
Hør opbragte Sky, hvor den broler.
Selv Biergenes Skulder
Dybt Slaget af Lynene foler.
Den mørke Befæstning nedfender
Sin Straale med Jil;
Og svøvslaa brænder
Den knittrende Piil.

Sylvester! — Kun Echo svarer.
Hvor blev de tappre Skarer?
Roland! Clermont! Henry!
Hvor skal jeg dem i dette Mørke soge?
Korgjæves Stemmen lyder.
Men o! sig Skyen bryder!
Og Solen skinner i de dunkle Bøge.

Den rædselsfulde Torden tier;
Og Huglens muntre Melodier,
Med dobbelt Sodme, dobbelt Lyft,
Alt toner fra det purpurdækte Bryst.
Livsaligt ender Dagens Aften:
For Skionheds Ænde knæler Kraften.
O Ridder kom! Kom, Troubadour!
Og lær, som Kriger og som Digter,
I Skovens Hvælving dine Pligter
Af en sodtrodmede Natur.

Hvis kun man atter kunde Veien kende.

(Raaber.)

He! heida der! Er Ingen, som kan lede
Uheldig Ridder, fulgt af Stormens Brede,
Til Veien og til sine tappre Svende?

(Han lytter.)

Bedrager mig mit Dre?

O, det er smukt at høre!

Hvor Skov sig tættest hvælver,

Et Krumhorns Tone gennem Lufsten flæsver.

(Et horn høres bag Stuepladsen.)

Nimar.

Hvo est du, snilde Spillemann! som færdigt
Formaaer at tolke, værdigt,

De Følesser, som Hiertet har i Eie,

Igennem Malmets huulhenslyngte Veie?

Hvor est du? Lad dig skue! — —

Der staer han hist i Aftenrodenes Lue,

Og støtter sig, med Kneet

Slyngt over Benet, skodeslost til Træet.

Camillo kommer i en gron Troie, med Jagthorn ved
Siden.

Nimar.

Hvem er du?

Camillo.

Mine Triller

Har sagt Jer det. Jeg er en Jagthornspiller!

Nimar.

Der har du Ret! Men det er ogsaa Flere.

Ifald jeg ønskte nu at vide mere?

Camillo.

I veed, hvad jeg igien om Jer kan vide!

Af dette smukke Sværd ved Eders Side,

Samt Ficren, der i Silkehatten sidder,
Jeg seer, J er en Ridder.

Nimar.

At vide meer, jeg troer, du ei behøver,
For mig paa Bei at vise.

Camillo.

Forsigtighed man aldrig nok børprise. —
Hvis nu J var en Rover?

Nimar (smilende).

En Rover! Seer jeg ud til det?

Camillo.

Paa Haaret

Man skiller Ulv fra Faaret;
Men Mennesker, især saa henad Natten,
Man kiender ei paa Kiolen og paa Hatten.

Nimar.

At skiule mig, var aldrig end min Vane.

Jeg heller aldrig dulgte

Mit gode Navn, skondt Skiebnen det forfulgte.

Jeg kalder mig Nimar af Castellane.

Camillo.

Af Castellane! gør mig dog den Gre

At sige mig, hvor monne det vel være?

Nimar.

Bed Rhones snare dunkelskiole Bove

Stod mine Fædres Borg, med Taarnemuren,

Vor skionnende Naturen,

Omringt af Marker og Orangestove.

Camillo.

Stod? Staer nu Slottet ikke meer, Gud bedre!

Som før for Eders Fædre?

Nimar.

Af nei!

Camillo.

Tidt boier Lykken sig som Sivet.

Nimar.

I Kampen mistede min Fader Livet.

Jeg var et Barn. I Natten ud, den sorte,

Jeg flygter bleg. Da aabner sine Porte

Mig huldt en Ridder, rort af mine Klager.

Hos Greven af Foix som Baabendrager —

Du kiender ham?

Camillo.

Nei.

Nimar.

God jeg strax mig føste.

Jeg bar hans Skjold, jeg strigled ham hans Heste,

Og holdt opmærksom Bagten

I Krigen, ved Turnering, og paa Jagten.

Camillo.

Saa har I vel ret tappert lært at stride?

Nimar.

Opdragten ved en deiligt Piges Side

Blev snart Adelaide

Mit Hiertes Hærskerinde,

Mit Livs, min Dods, min Kærligheds Gudinde.

Camillo.

Ta det forstaer sig: Kærlighed og Gre!

Man figer, mindre kan det ikke være.

Nimar.

Men Krigens føle Torden

Forbittret ruller atter over Torden,

Og vilde Skarer bruse
Nu mod den ædle Raimond af Toulouse.

Camillo (assides).

Den ædle Raimond! Kætternes Forsvarer!
Som lagde selv sin Haand paa Pavens Skarer.

Nimar.

Min Herre iser ham til Hjelp i Noden,
Den Kælke trodser Doden,
Hoit Avignons, Toulouses Faner stande.
En Steen fra Bolden traf den skumle Pande,
Den stolte Montfort maa i Græsset bide;
Forsagt de Franske stride;
Men Haabet kraftigt taler,
Og vækker Mod i vore Provenzaler.

Camillo (assides).

En Kæmpe, seer man, af en Kætterskare.
Det kan jeg vel forsvare.
Friskt Mod, Camillo! det var jo en Lykke!
Han har fortient det; — gør dit Provestykke!

(Medlidende:)

Men — han er ung og smuk! Den arme Taabe!
Paa Elskov tor han haabe?
Vel at han dører, for Dvinden ham forraader.
Det træffer sig ret godt! I alle Maader!

Nimar.

Hør, hvor ei kiendes Farer,
Har mig et Uveir skilt fra mine Skarer;
Da jeg i Aften vilde Veien finde
Til Borgens Hauteroche, til min Veninde;
En Trevl af Ludvigs tabte Drifslamme
At lægge for min Dame.
Nu veed du Alt!

Camillo.

Hvad der I mig beretter!

(Sagte.)

En Fiende mod Kong Ludvig — og en Rætter!

Nimar.

Nu kunde du til Giengield vel mig sige,
Hvem du er.

Camillo.

Af, Herr Ridder!

Ei Tungebaandet sidder
Saa lost paa mig. Og vi og vore Lige,
Med vore Børn og samt vor Egteselle,
Har sielden noget Morsomt at fortælle.

Nimar.

Af dine Lader og af dine Miner,
Samt Sproget, som du taler,
Teg mærker, du er ingen Provenzaler.

Camillo.

Teg er en Florentiner.

Nimar.

Hvorledes kom du her?

Camillo.

Af! andre Flammer
End, Ridder! dem I nærte,
Mit Indreste fortære,
Forjog mig til Ardennerstovens Stammer.

Nimar.

Hjælp Nøglen til din Gaade mig at finde!

Camillo

Had til en trolos Øvinde.

Ni mar.

Du Arme!

Camillo.

Hist hvor Arnostrommen flyder,
 Og Nattergalens Slag i Myrthen lyder;
 Ved nogle gamle Hester,
 Hvor Bedbendranken sæster
 I Muren sig, mod Sol sig at beskytte —
 Der stod min Faders Hytte.
 Blandt sine Sonner glade
 Der dyrked han sin Jord; og ei sin Spade
 Med noget Riddersværd han havde bryttet,
 Det havde lidt ham nyttet.
 Og jeg var glad som han. Jeg fandt en Pige —
 Hvad skal jeg Eder sige?
 Hun blev min Viv. O hvilke Dieblikke!
 Saa glad var Adam ikke,
 Da han opvægned hist bag Rosenhækken,
 Og saae sin Eva speile sig i Bækken.
 Men Glæden, veed I vel, har Drnevinger,
 Og Sæbebølben springer!
 En lumst Gartheuser vidste
 Min Hustrus Kærlighed til sig at liste.
 Med Bonner og med Sange
 Forstod han hendes svage Hjerte fange.
 En Sommeraften — Himlen sig forbarme! —
 Traf jeg Forræderen i hendes Arme.
 Fuldmaanen saae min Smerte,
 Og Dølken stodte jeg i deres Hjerte.
 Jeg greb min Stav, forlod min Hædreager,
 Og over Alpens Fjelde Flugten tager.
 Forst her — i disse Skægger,
 Hvor Ulven hyler og hvor Drnen bygger,

Hvor Krigen raser, og hvor Alt er værre,
Fandt jeg min No; og tiener nu — —

(Afbrudende:)

Min Herre.

Nimar.

Og hvo er da din Herre, stakkels Jæger?
Din Skæbne mig bevæger.

Camillo.

En Mand, som frelste mig i Hungersneden,
Da kæmpende med Døden
Som vilde Mordet hævne,
Jeg laa med Pialter her i Fieldets Nevne;
Udmattet af at tigge
Til Riddere, som — gif og lod mig ligge.
Vel, at man stundom bitter
En Samarit imellem Isralitter!
Han læerte mig at hævne
Paa Verden mig; han lod mig Trostab sværge;
Han skienkte mig et Hjem — og Brod — og Bærge.
Nu tiener jeg ham tro!

Nimar.

Det bor formodes!

Camillo.

Jeg ellers var en Judas, en Herodes.
Og har han stundom end sit eget Væsen —
Jeg bor ei være kræsen,
Målyde tro, hvad han kan commandere, —
Og ikke raisonnere.

Nimar.

Hans Navn?

Camillo.

Det kan jeg ikke just saa lige,
Herr Ridder, Eder Ære!
Jeg har kun tient ham fort. Men vær forvisset,

Han har et gammelt Navn. Og seer I hisset
 Den sterke Borg deroppe
 Paa Fieldet, mellem Grænestovens Toppe?

Aimar.

Der boer han?

Camillo.

Ja. — Og mere giæstfri Ridder
 Omegnen ei besidder.
 Med Glæde vil han Eder vist modtage.
 I Aften bli'er det dog for seent at drage
 Til Haueroche; men glem I ganske Sorgen!
 Imorgen folger hau Ter selv til Borgen.

Aimar.

Du er hans Jæger altsaa?

Camillo.

Saa et Ethkke!

Aimar.

Bel, at jeg traf dig!

Camillo.

Ja, det var en Lykke.

Aimar.

Saa skynd dig, Jæger! lad os ile
 Mod Ridderborgen op.
 De sidste gyldne Straaler smile
 Nu giennem Bøgens Top.

Camillo (sæsdes).

Mit Hjerte brænder. Skal jeg lede
 Ham i den sikkre Dod?
 Mon ikke Jorden i sin Brede
 Mig sluger i sit Skiod?

Aimar.

Hvad munder du?

Camillo (heis).

Mod Granens Kroner,
Høit over Krat og Torn,
Jeg først maa stode trende Toner
Mod Borgen i mit Horn.

Nimar.

Saa stod dem da!

Camillo.

Hør synker ikke
Den smalle Vindebro. —
Men tav dog nogle Dieblitke.

Nimar.

Hvordan? Du stælver jo?

Camillo.

Saa har I Lyst med mig at vandre?

Nimar.

Ih ja! hvorsor vel ei?

Camillo (sagte).

Han træffer sikkert dog de Andre
I Fjeldets hule Bei.

Nimar.

Saa lad os høre nu, du falder!
Begynd, min Ben! Begynd!

Camillo (sæsdes).

Af! dræbes i saa ung en Alder,
Det er en blodig Synd.

Nimar.

Ifald du længe det opstætter,
Vil Natten falde paa.

Camillo

(Griber sit Horn og siger bestemt ved sig selv):
Han er en Provenzal, — en Kiætter,
Og han maa dog forgaae.

(Lofter Hornet.)

Belan da, jeg blæser. I har at befale.

(Blæser varslende Toner.)

Nimar.

O herligt det lyder fra Fjeldet i Dale

Camillo.

Herr Ridder! det var ei den rigtige Klang.

Nimar.

Forsøg da det Rigtige følgende Gang!

Camillo.

J vil det?

Nimar.

Jeg vil det.

Camillo (sagte).

Han synker i Graven.

Han vil det! Selv bryder han over sig Staven.

(Sætter)

Belan, jeg maa blæse, som Ulvenes Skrig,
Naar hungrig de lugte det blodende Liig.

(Han sieder tre hule Toner i Hornet, som besvares oppe
fra Fjeldet.)

Camillo.

Nu er det stært! Man kommer os imøde;

Jeg Eders Dnske opfyldt har.

(Sagte:)

Hans Time slaaer. Han vandrer til de Døde.
Mit Bryst er tungt, min Synd er svær.

Nimar.

Huldt Fjeldet staaer i Solens Aftenrøde,

Og Himmel hvælver sig saa klar;

Sov vel, min Mo! Du Elstede, du Sode,

Og drom i Nat om din Nimar!

(De gaae.)

Hauge ved Borgen Hauteroche.

Adelaide og Therese komme bindende hver sin Nanunkel-trands, sætte sig paa en Bænk og synge:

Kong Ludvig drager med sin Hær,
Alt lyne tusind christine Sværd;
Men Munken flyer for Kampens Brede.
Han lader sig til Skyggen lede,
Hvor Palmen breder ud sit Blad,
Hvor før den hulde Frelser sad.

Og hvor velsignet var de Smaae,
Der Gubben seer om Traet staae
Nanunklerne med rode Kinder.
Men paa den Bleges Taaren rinder:
Tre Planter tager han med sig,
Og bragte dem til Frankerig.

Og nu i alle Blomsterbed
De smile barnlig Kiærighed,
Med Fromheds og med Usylds Blitke.
Men blinde Ridder seer dem ikke.
Han iles vild til Jordans Blod,
Og troer at glæde Gud med Blod.

(De ere færdige, og sætte hinanden deres Krandse paa.)

Therese.

Hvor Capellanen digter fromme Viser.

Adelaide (omsvarner hende).

O min Therese! Fæl mig var den Tanke,
At skulle skilles langt fra dig.

Therese.

Nei, aldrig!

Nei, aldrig, kiære Frøken! skal det skee.
Therese folger, som en lille Hund,
Sin Herre, hvor I gaaer. Vær I forsikret!

Adelaide.

Den største Glæde, jeg kan tænke mig,
Bar, at engang vi fæstet hver sin Ridder,

Og boede nær paa twende Nabosielde
 Skraas over for hinanden; kun en Kloft,
 Hvor Klippestrommen skylded under Broen,
 Adskilte vore Borge.

Therese.

Eders Godhed
 Førglemmer, at det er Borgfogdens Datter
 I taler med. En Ridder ægter ei
 En stakkels Bondepige. Nei, min Frøken,
 Tænk ei paa det! Og vel, at det er saa.
 Min Skæbne hænger ved Adelaides.
 Ifald I døde, gif jeg i et Kloster.

Adelaide.

Tilstaa mig det! Tilstaa mig det, Therese!
 Du elsker ham, Almariks Baabendrager.

Therese.

O ti, for Himmelens Skyld! Ifald saa var,
 Var ei Therese da ulykkelig?

Adelaide.

Han elsker dig igien.

Therese.

O liære Frøken!
 Giv mig ei meer forstyrret, end jeg er.

Adelaide.

Han elsker dig.

Therese.

De andre Adelsfrøkner
 Hver havde sig en Ridder; jeg kun ingen;
 Det rørte ham. Hans unge Herte hader
 Endnu at gaae i Rangens gylgne Lænker.

Adelaide.

Vi lever i en Tid, hvor Alt forandres;
 De gamle Forhold løses, nye knyttes.

Therese.

I troster mig.

Adelaide.

Min Fader hnder ei
Den Kærlighed, jeg nærer for Aimar;
Han kælte ham en fattig Lykkeridder;
Nu har han i en Dag tilbagevundet
Sin Arvelod, det skønne Castellane.

Therese.

Han kommer dog i Aften?

Adelaide.

Ganske sikkert!

Vi skal i Klippedalen møde ham.

Therese.

Den skønne, den elskværdige Aimar!

Adelaide.

Den skønne Richard af Orange!

Therese.

Froken,

Nu er I stem igien.

Adelaide.

Min Fader kommer.

Ridder Bernard kommer; Therese vil gaae.

Bernard (vedantist).

Therese, bliv! (Til Adelaide:) Mit Barn, jeg har en Sag
Af Vigtighed at sige dig. Therese,
Bliv du kun her! Du faaer det dog at vide,
Og skules skal det heller ei.

Adelaide.

Min Fader!

Bernard.

Hør mig opmærksom! Denne Times Valg
Bestemmer din — og min — og Fleres Skæbne.

Adelaide.

Min Fader, saa høitidelig?

Bernard.

Din Moder

Er død — det veed du!

Adelaide.

Gid jeg aldrig havde

Erfaret det.

Bernard.

Du var kun otte Aar,
Da hun forlod det Jordiske. Jeg sorged
Som kærlig Egtemand; — det veed du ikke —
Du var for ung; — men fort og godt — jeg sorged.

Adelaide.

J tabte meget.

Bernard.

Ja! — jeg tabte meget.
Og for nu ei at tæbe meer af den Slags,
Besluttet jeg at blive Enkemand.

Adelaide.

J holdt Jert Ord.

Bernard.

Ja vist! Jeg holdt mit Ord;
Det gior jeg altid. Altsaa — du var spød;
Du skulde drages op; du skulde lære
At kniple, she, baldyre; jeg forstaaer
Mig ei paa Kniplen og Baldyren; — altsaa:

Jeg sik dig til Grevinden af Foix,
 Din Moster. Hun forstaer at kniple! — Nu da,
 Hun læerte dig, hvad jeg forlangte; læerte
 Dig endnu meer: at kiende Planter; læerte
 Dig skrive Poesie og Minnesang.
 Det bad jeg ikke om.

Adelaide.

Min gode Fader
 Fortryder dog vel ei —

Bernard.

Det kommer an paa
 Hvor foelig du er. Jeg kan ei lide
 De altfor kloge Damer. Altsaa, Barn!
 Du læerte Botanik og Poesie;
 Du læerte kiende Grevens Baabendrager
 Nimar. Det bad jeg heller ikke om.

Adelaide.

Jeg elsker ham, min Fader! og det veed du.

Bernard.

Nu, hvad det Elskeri vedkommer, derpaa
 Forstaer jeg mig ei meget.

Therese.

Men I elste
 Dog salig Fruen, ædle Herre?

Bernard.

Rigtig!
 Men det var Egtekierlighed; den kom først,
 Da Præsten havde viet os. Den anden
 Uægte kiender jeg ei noget til.

Adelaide.

Hvor kan min gode Fader tale saa?

Bernard.

Nu seer du, Barn! jeg finder mig i Alt,
Hvad ei kan være anderledes. Else —

Det er jo Mode nu i hele Landet,
Det kommer ikke Egtestanden ved.

Hver Dame har sin Ridder og hver Ridder
Sin Dame. Lad saa være! Det er Galskab;
Men lad saa være! Else maa for mig du
Saameget som du vil din Cavaleer;
Forstager sig, i al Tugt og Erbarhed;
Men ægte — maa du Commetabelen
Af Frankerig, Almalrik af Montfort.

Adelaide.

Almalrik?

Bernard.

Ta, mit gode Barn! det maa du.

Therese.

Herr Ridder! vil I tvinge Eders Datter?

Bernard.

Ti stille, Næsviis! Høre maa du gierne,
Men tale skal du ei. Hvad tvinge? tvinge?
Det er kun Talemaader. Tak du Himlen
For Twang, min Datter! Uden Twang var du
Ei kommen nogentid for Lystet.

Therese.

Twang

Da hendes Moder til at ægte Jer?

Bernard.

Bevares! Hendes Fader vilde det;
Og Rosa havde lært det fierde Bud.
Jeg gjorde hende lykkelig; og kunde

End længe have gjort det, hvis hun ei
Uheldigviis var død, den gode Kone,
Som hun var allerlykkeligst.

Adelaide.

Min Fader!

Bernard.

Og for at du skal vorde ligerviis —
At sige ikke død, men lykkelig —
Saa har jeg lovet Connetabelen
Din Haand. Det er bekjent alt i Paris,
Og anderledes kan det ikke være.

Adelaide (grædende).

O hvilken Grumhed!

Bernard.

Speil dig i din Moder!

Mit Barn! paa Bryllupsdagen
Græd hun sig Kinden vaad;
Da Navnet kom med Kagen,
Braast hun især i Graad.
Jeg vil dig ei berette,
Hvorvidt hun Sorgen drev;
Men kun tilfoie dette,
At hun min Kone blev.

Hver Dag med sionne Klæder,
Demanter paa sit Bryst,
Hun følte meer sin Hæder,
Og tog sig meer sin Trost.
Hun hersted i sin Stue!
Mit Die stod i Vand;
Jeg følte hun var — Frue,
Og jeg kun — Egtemand!

Tag Connetablen, Pige!
Ham vrage, var en Skam;
Han styrer Kongens Rige,
Og du, som Kone, ham.

Du lykkelige Kone!
 Skion paa hvad Himlen gav:
 Ham — en usynlig Krone,
 Dig — Frugterne deraf!

Connetablen kommer, fulgt af Richard af Orange
 og nogle Piger.

A m a l r i k.

Bravo, Herr Ridder! Gi hvad hører jeg?
 Saa munter, fuld af Illd paa Eders Alder!
 I Sandhed, I bestemmer vores Ungdom.
 Og synge? Det er jo et nyt Talent,
 Jeg maa beundre.

(Hilser ærbdigt.)

Tilgiv, flisionne Froken!

(Med en lettare Compliment.)

Min artige Therese! — Ridder Bernard,
 Det var en munter Bise! Den gifk lyftig.
 Hvad handlede den om?

Bernard (Sorviret).

Herr Connetable!

Et Digt! Lidt Sukker værk! Sandt Marcipan
 For Born og unge Piger; — hvad man falder
 En Gaade! Lutter Tant. Kun med et Bundfald
 Moral i Limonaden. Cremor Tartar,
 Istedet for Citron. Gi Bidere!

Connetablen.

Gid vore Philosopher tænkte saa,
 Og kom lidt Muntret, Sodt, Behageligt,
 I deres sure Viisdom; paa min Vre,
 Jeg troer, at De og Verden vandt derved.
 Men siig mig —

Bernard.

Jeg forklared mine Piger,
 At Dottre burde lyde deres Fædre,
 Og gifte sig med Folk, der var dem værd.

Connetablen.

Hvad siger I om Eders Faders Sang,
Min skionne Frøken?

Adelaide.

Spørgh ham selv, Herr Ridder!

Connetablen (til Bernard).

Hun er saa skion; men hendes Die
Mig maaler med en stolt Foragt.

Richard (sagte om Therese).

Hun er saa skion! Imod det Høie
Har hendes Blif min Tanke bragt.

Bernard (til Amalrit).

De unge Grene maa man høie,
Saa faaer ei Lunet Overmagt.

Adelaide (sæsdes).

Utaalelig er han mit Hierté,
Thi han forfolger min Aimar.

Therese (sagte om Richard).

O sode, hemmelige Smerte!
O hvor han er mig dyrebar!

Alle Fem (Over for sig).

Horgieves jeg søger
Min Uro at dæmpe;
Nu Timen er vigtig,
Bestemmer min Lyst.
Forsiktig, forsiktig!
Det giælder at kæmpe.
Men Twivlen forøger
Min Kamp i mit Bryst.

Bernard (til Richard).

Min unge Vaabendrager,
Ifald Ier saa behager;

(Til Therese:)

Og du, min gode Pige! —
 Hvad nu jeg vilde sige —
 I funde vel til sammen,
 I venlig Fryd og Gammel,
 I Vogelunden gaae.

(Med hentydning til Amalrik og Adelaide:)
 I kan mig vel forstaae?

Therese og Richard.

Hvad mener I, Herr Ridder?

(Sagie:)

O Gud, hvis han har mæret,
 Hvor før forsyrreret nylig,
 Hvor underlig jeg var.

Bernard.

Amalrik nu maa lægge
 Strax Hænderne paa Bæket;
 Thi lader os forlade
 Det fierligtømme Par.

Therese og Richard.

Ja I har Ret, Herr Ridder,

(Sagie:)

Jeg aander let igien.

Bernard.

Saa gaae da, gode Pige!
 Saa gaae da, fiere Ben!

(Til Therese:)

Viis ham din lille Have!
 Han er din Skionheds Slave.
 Saa viis ham nu dermede
 Smukt dine Blomsterbede,
 Lyshuset, Kildevældet,
 Udsigten hen til Fjeldet,
 Den nette Gartnerbolig!
 Hvi staer du der saa mut?

Richard.

Herr Ridder, voer I rolig,
 Mengst ei den sode Slut!

Amalrik (til Bernard).

Hør'nd mig nu at tale
Med min Adelaide!
Jeg sylder Eders Datter
Min Hylding her paa Stand.

Adelaide (engstelig).

O nei, min bedste Fader,
Gaa ikke nu til side!

Bernard (afbrybende).

Jeg gaaer, mit Barn! og lader
Dig ene med din Mand.

Adelaide (sagte).

Hvor finder jeg Trost?

Amalrik og Therese (ligesaa).

Hvor sovimer mit Bryst!

Nichard (ligesaa).

O salige Lyst!

Adelaide og Therese.
Det giælder at kæmpe.

Alle (hver for sig).

Forgivves jeg søger
Min Uro at dæmpe;
Thi Twivlen forsøger
Min Kamp i mit Bryst.

(Alle gaae, uden Amalrik og Adelaide.)

Amalrik.

Man maa beundre denne Munterhed,
Sær af en Mand i Eders Faders Alder;
Dog er den ikke selden her i Frankrig.

Adelaide.

Nei, tvertimod, man siger om de Franske,
At det gaaer dem som Vinen: først den bruser
Med grumset Skum, men klarer sig med Tiden.

Amalrik.

Paa Mandens Skuldre ligger Statens Vægt;
 Som Helt han kæmper med det Virkelige;
 Mens Ynglingen fornøier sig med Haabet,
 Og Gubben leger med Grindringen.

Adelaide (forlegen).

I er beklædt, Herr Connetable, for
 Veltalenhed. — I Sandhed, jeg beundrer —

Amalrik.

Kun for Veltalenhed? Gi for et Hierte,
 Der svulmer høit af Follesse som Ære?

Adelaide (afvendende).

I har for fort Tid siden havt det Uheld, —
 I misted Eders Frue, strenge Herre?

Amalrik.

Før fort Tid, hulde Barn? forlad mig det!
 Det bliver til September alt et År.

Adelaide.

Hvorledes omkom Eders Ægtefælle?
 Det var paa Jagten.

Amalrik.

Ganske ret! paa Jagten.
 Et Bildsvin satte lige mod Grevinden,
 Fordi hun havde havt den Fantasi,
 At saare Svinet med sit lette Jagtsphyd.
 Hun flygted i den mørke Skov. Hun skreg —
 Hun skreg — og taug. Og har fra denne Stund
 Gi skreget siden.

Adelaide.

Og hvor blev hun af?

A malrik (troesser paa Skudrene).

Man sagde mig, at hvor hun havde skreget,
 Var en uhyre Kloft. Formodentlig
 Har efter Pluto ranet Proserpine.
 Grevinden var saa smuk! Jeg tabte meget;
 Men som en Christen bor man ei fortvivle.
 Vi sees i Evigheden. Indtil den Tid
 Maa Lykken troste mig.

Adelaide.

Ha, jeg beundrer
 Slig sielden Nandskraft.

A malrik.

Af — jeg sogte længe
 Forgives i det hele Land, min Frøken,
 At finde min Erstatning; endelig —
 Hvad ei Paris og Ludvigs Hof besad,
 Det fandt jeg her paa Klippen i Provence.

Adelaide.

I beiser ved min Fader til min Haand?

A malrik.

De stærke Fæstninger bestormes maae
 Fra deres svage Kant uforberedt;
 Jeg veed, I elsker Eders Fader, Frøken!
 Om I kan elske mig — er meget uvist.

Adelaide.

Det er bestemt og vist, hvad I kan vente
 Fra mig, Herr Greve!

A malrik.

Og hvad tør jeg haabe?

Adelaide.

Oprigtighed. Jeg elsker alt, Herr Ridder!
 Aimar af Castellane sik mit Lovste.

Amalrik (bittert smilende).

En Røtter?

Adelaide.

Rædselstiden er forbi,
Da man forstod at give Herskelyst
Et Skin af Hellighed; at løkke Riddre,
Der kun forsvarede deres Eiendom,
I Samfund med de fromme Sværmerie;
For, med saameget mere Sikkerhed,
Alt følde dem paa Baal og Beddelblok.
Aimar er ingen Røtter. Dronning Blanca
Har stiftet Fred for Languedoc, Provence;
En blodig Munkeslok kan ikke synse
Dg hærge meer. I selv, Herr Connstable!
Har ødelsmodig trukket Jer tilbage.
Oliv i Paris! Hvad vil I med Provence?

Amalrik (smil).

Tro ei, det var af Frøgt for Provenzaler,
At Simons Søn, Amalrik af Montfort,
Opgav Toulouse; det var Frankrigs Lilier,
Dg Connestablenes Pligt og Ridderpligt,
Som ledte ham.

Adelaide.

Bør Eders Purpurlaabe
Med Helsen, Ridder! Drag til Seines Bredder!
Der, i Turneringstrankernes Balkoner,
Bil Skarer vist af hyldelege Damer
Snart blændes af dens Pragt. Vi Piger i
Provence skatte meer Naturens Unde.

Amalrik (opbragt, med røvungen kulte).

Dog maa I ægte mig, min Frosten!

Adelaide (med røvungen Rosighed).

Aldrig!

A m a l r i k.

Det er bekjendt, det kan ei gjøres om.
 All Verden veed det; jeg kan ikke træde
 Tilbage. Høfft vilde studse meget,
 Og ikke troe sit eget Øre, naar man
 Rundtom erfoer, at Frankrigs første Mand
 Til Kurven af — en Ridders smukke Datter!

A d e l a i d e.

Det bli'er en Hemmelighed mellem os;
 Vær ganske rolig, Ridder!

A m a l r i k

(Anvender den øverste Tvang paa at stille sin Brede).

Ogsaa Spot? —

(Gører sig.)

Dog Frøken! I skal ikke tirre mig;
 Gi faae mig til at glemme Agtelsen,
 Jeg skylder Jer som Ridder. Men, ved Himlen,
 I skal erklaende, paa den anden Side,
 Jeg maegtig er, urokkelig som Mand.

A d e l a i d e (med et roligt Smil).
 I stiller aldrig mig ved min Klimar!

A m a l r i k.

Det er ei første Gang, at man har lagt
 En Jomfrus Liliehaand i Riddrens Hoire,
 Naar Egensind og Lunefulde Griller
 Har daarlig hindret hendes egen Lykke.

(Gører sig igjen.)

Jeg anbefaler mig, min Kjonne Brud!
 Og vær forsikkret om, at jeg forresten
 Skal aldrig glemme, som en ægte Ridder,
 Den Agtelse, jeg skylder Jer som Dame!

(Han bøffer dybt og gaaer.)

A d e l a i d e

(Bræder hen for Sanct Georgs Billedstotte, der staaer i Haven, og
fnæser dersor.)

O Sanct Georg! som dræbte føle Drage,
Som redded kæk den kongelige Mo, —
Hør fra din Himmel Pigens Klage,
Og lad mig ei af Kummer doe!

(Hun henter Blomster af sin Kurv, der staaer paa Havebænken,
og flynger dem om Marmorstøtten.)

Jeg offred dig i Kirken daglig Krands; —
O gode Helgen! hør min Bon!
Stig ned! I Staal bedækt, med Harnist og med Landse;
Og som Aimar saa stion!

Min Klagestemme lyde
Did, hvor han venter mig!
Lad ham min Lænke bryde,
O, da skal Taaren flyde,
Georg med Tak til dig!

(Hun gaaer.)

Nichard og **T**hereſe komme fra den anden Side; hun
flyer ham kærligt, han folger hende og griber hen-
des Haand.

R i c h a r d.

Ja, elskte Pige! her i Aftenrøden,
I disse stille Skægger,
Hvor Flora Tempel brygger,
Jeg sværger dig min Kærlighed til Døden.

T h e r e ſ e.

Og vil du aldrig bryde
Din Ged? og aldrig dette Skridt fortryde?

N i c h a r d.

Du er min første Kærlighed! Jeg føler
At intet Luen kisler.

Therese.

Mit Hjerte vilde briste,
Hvis ei den Første, Richard! blev den Sidste.

Richard.

Ved Korset, ved mit Sværd, min Krigerøre!
Hvad kan du meer begære?

Therese.

Hvad vil din Fader sige?
Hvis han foragter stolt din stakkels Pige.

Richard.

Han ingen Skygger maner,
Kun i hans gode Hjerte boer hans Åner.
Din Skionhed, dine Ærder, uden Dadel,
Vil vise ham din Adel.

Therese.

Nu da i Guds Navn! Ingen Frygt skal smerte
Therese meer. Din Omhed Alt opveier.
Jeg skænker dig — det Eneste jeg eier:
Et trofast, kærligt og uskyldigt Hjerte.

Richard.

Det var den bedste Gave,
Som Adam fik i Paradisets Have;
Og Himlen selv, med alt hvad den kan hædre,
Besidder ingen bedre!

Therese.

O goede Fryd!

Richard.

O Lykke!
Min Troststab paa din Læbe Seiglet trylle.
(Han læser hende.)

Therese.

Min elskte Ven! Men ak, imens vi svømme
I Saligheders Dromme,
Maa nogle Skridt herfra den Arme lide.
O, min Adelaide!

Richard.

Hun kommer!

Adelaide kommer tilbage.

Er du der, Therese?

Richard.

Stille!

Lad ikke Taaren trille!

Jeg veed en Lindring, flisomme Frøken! Nolig!

Tilgiv Therese, hvis hun var fortrolig!

Jeg elsker hende. Her i disse Skove

Gav hun mig Tro og Love.

Jeg veed at hist i Klippestyggen sidder

Saa længselsfuld en Ridder,

Som Eder begge satte der sit Stævne. —

Den stolste Montfort! — Jeg skal Eder hævne!

Jeg er hans Vaabendrager;

Men længe gav han Marsag mig til Klager.

Vel! Rasthed er det bedste!

Jeg slaffer flinke Heste.

Ned til Almar! Paa Flugt jo før jo heller!

Paa Veien jeg fortæller

Alt, hvad I meer maa høre.

I har jo Noglen til de stiulste Døre,

Som lede pludselig fra Borgelunden

Dybt ned i Klippegrundene?

Adelaide (vivlaadig).

Therese!

Roverborgen.

Therese (næsfuld).

Vi kan side
Paa Richard, som paa Sværdet ved hans Side.
Vi flygte til Orange, til hans Fader.

Richard.

Der ægter I Almar. Den, som I hader,
Vil misforniet blive; —
Men Eders gode Fader vil tilgive.

Alle Tre.

Hulde Hierternes Gudinde,
Leed os gien nem Skov og Krat!
Lad os der den Kielke finde,
Straal du stierneklare Nat!

(De gaae.)

Efter et fort Mellemrum, som Musiken udfylder, kommer
Ridder Bernard og Connestablen, fulgt af en
Skare Hyrder og Hyrdinder med Blomsterkurve
og Falter.

Chor.

Biergets Dronning! høst i Dalen
Har din Elstov Nattergalen
Tolket alt med syde Lyd.
Egnens Hyrdestare kommer,
Byder dig af Baarens Blommer
Brudekrandsens friske Pryd.
Skiondt din Ridder os bedrover,
Hulde Pige! thi han røver
Bierget, hvad det eier bedst;
Skal dog muntre Lys og Krandsse,
Mens vi synge, mens vi dandse,
Junkle til din Brudefest.

Bernard (til en Pige).

Hvor er min Datter?

Pigen.

Nylig saae jeg hende
Med Grevens Baabendrager og Therese.
De iled ned i Lundens.

Bernard.

Efter dem!

Beed hende komme strax tilbage! Ymt
Dog intet om min Fest! — Herr Svigerson!
Mit Morslab er at overraske Folk.
Tro mig, min Datter vil forundre sig
Og giøre store Dine, naar hun seer,
At hendes Fader alt indrettet har,
Paa egen Haand, et Val til hendes Jaord.

Connetablen.

Gid det var Bryllupsfesten, Ridder Bernard!

Bernard (til en Karl).

Aa du! spring op at hente Borgkaplanen.
Beed ham at tage Messebogen med!
Siig ham: Hans Naade Connetablen ønsker
At vies til min Datter i det Grønne —
Og at —

Connetablen.

Før alting, overiil Jer ei!

Bernard.

Naa ja, saa bliv! Hans Naade har betænkt sig.

Connetablen.

Jeg ikke! men af Agtelse, Herr Ridder,
Før Eders Datter, bliver det vel bedst —

Bernard.

Vel! ligesom I vil. — Nu lyftigt, Børn!
Syng Visen om igien, som I begyndte!
Herr Grevens er en Elsler af da Capo.

Chor.

Biergets Dronning! Høst i Dalen
 Har din Elskov Nattergalen
 Tolket alt med sode Lyd.
 Egnens Hyrdefstare kommer,
 Byder dig af Vaarens Blommer —

(Der stodes i hornet fra Bagtaarnet; Sangen holder pludselig inde.)

Chor.

Tys tys! hvad var det?
 Da, hørte jeg ret?
 Fra Bagtaarnet lod
 Et hylende Stod.

Connetablens Krigere komme bevæbnede.

Herr Connetable! der blæses Larm.
 Fra Taarnet i Hornet man støder!

Connetablen (til Bernard).
 Hvis Faren os lummeligt møder,
 Stol paa vor Arm!

(Bernard løber ud.)

Krigerne.

Til Vaaben i Gevær!

Pigerne (sygtsomt).

Er Fienden alt nær?

Krigerne.

Til Vaaben! Til Vaaben!

Der blæses Larm.

Stol paa vor Arm!

Bernard (kommer forsvarret tilbage).

Til Vaaben i Gevær!

Chor.

Er Fienden alt nær?

Bernard.

Til Vaaben i Gevær!

Min Datter er flygtet!

Connetablen.

Flygtet?

Bernard (sæer hænderne sammen).

Det har jeg længe frygtet.
Hortvivlede Laage, som Borgmuren har!
Hun flyer til Aamar!

Chor.

Afsted! dem at føge,
Bag dæmrende Bosse.
Nu Ingen bedrovet,
Nu ikke forsagt!
Hvad Lumsthed os roved,
Skal Seieren tage
Med Kækhed tilbage,
Bed Sværdenes Magt!

Anden Handling.

En gammel forfalden gothisk Sal.

Paa Bordet et Lys.

Juliane en ung velskædt Dame, alene. Hun lytter
bekymret ved vinduet.

Han tover længe. Har man alt i Stalden
Berøvet ham sit Liv? Dog nei, det vover
Den feige Malcolm ei. De er kun Tre;
De andre vende hjem mod Midnat først.
Den unge Ridder er bevæbnet, stærk.
Camillo bragte ham. Den Arme vokler,
Som Sivet, mellem sin Samvittighed
Og Ged. — Kom denne Ridder som min Engel?
Af! — skal jeg frelse ham? Skal endelig
Den arme Fugl af Fængslet sig befrie,
Mens overmodige Thran har glemt
Alt lukke Buret? — Stille Juliane!
Betro dig ei til disse skumle Bægge!
Hvor truende de blegede Figurer,
Hænsterre fra Tapetet. — Stakkels Bægge!
Hvad kan I for, at Bold, for lang Tid siden,

Har myrdet Eders rette Eier? Gengang
 Har ogsaa de med friske muntre Farver
 Smilt til en ørlig Nidders stille Lykke. —
 Jeg giøre skal i Nat mit Provestykke?
 Vel! — Er det første Gang at Nidingsaand
 Til Straf har væbnet frøgtsom Dvindehaand?

Sicke Judith! tappre Skionne!
 Du har Jorden ei forladt;
 Dine Laurbær, eviggronne,
 Straale gien nem Tidens Nat.
 Lad din Kraft, dit Hædersminde
 Styrke her den svage Dvinde
 Til den raske Hæltedyd.
 Lær mig Morderen at mode!
 Lær mig smile, for at støde
 Dolken i hans eget Bryst!

Birgitte, en gammel Taterqvinde, slet klædt, men med et guldvirket Belte, hvori sidder en Dolk, kommer med et Lys paa en Stang, for at tænde Lampen under Loftet.

Nu kan man ikke holde ham dernede
 I Stalden længer, og nu er det mørkt nok,
 Nu maa han gierne komme. Nattestyggen
 Vil skuile mine survede Tapeter.
 Jeg maa dog tænde Lampen. Tag mig Stolen!
 (Juliane sætter hende Stolen hen; hun siiger op og tænder.)
 Hm! Vore Herrer blive længe borte
 I Aften. Ligemeget! Maar de komme,
 Skal de dog see, vi ogsaa lokke kan
 En Muus imellem i vor Musefælle.
 Det maa jeg lide! Det var meer end næsten
 Jeg havde ventet af Camillo. Troede
 Jeg ikke halvveis han var ogsaa plaget
 Af denne Bæmmelse for Hiertekulen;
 Hvad er det nu de kalde denne dumme
 Benauelse?

Juliane. Samvittigheden?

Birgitte. Rigtig!

Samvittigheden! Hvilde Talemaader
Man dog kan hitte paa.

(Stiger ned.)

Juliane.

Saa Fru Birgitte
Slet intet kiender til Samvittigheden?

Birgitte.

Hidtil har Gud bevaret mig min Helbred;
Jeg har ei lidt af Sting, Samvittighed,
Vapeurs, og hvad de dumme Streger hedde,
Som avles af et hypokondert Blod;
Men jeg har ogsaa tidlig lært at finde
Mig i Omstændighederne, mit Barn!

Juliane (i Tanter).

Hvorledes var det nu? I blev jo ranet?

Birgitte.

Ja, jeg blev ranet i mit tredie Åar
I Polen, Preussen, eller hvad det hedder.
Du vide maa, jeg er et Grevebarn!
Thi jeg blev stiaalet af et Slot med Taarne,
Og kunde gaaet i Fløil og Hermelin
Saagodt som du og Nogen. Men, min Tro!
Vort Taterfolk er ogsaa brave Folk.
De tugtede mig op, det maa jeg sige.
Som Lille stial jeg, smidig som en Næv
I Gaasestien. Da jeg ældre blev,
Da spaade jeg i Hænder og i Kasse;
Stial mangen Kidder Guldet af hans Lomme,
Mens han forelsket stial mit Diekast.

Thi jeg var deilige, maa du tro! To Arme,
 Som dreiede til at favne med; et Bryst,
 Som raabte: Plads! hvergang det steeg; to Been,
 En Ryg, en Midie — Nu er det forbi.
 Jeg var lidt brun i Huden; thi de smurte
 Mig ind med Svinefedt for Middagssolen.
 Og jeg blev Dronning, maa du vide! Jeg
 Fil Taterklongen; reed i Flammetaft
 Med Messingkrone, Flor i Haaret, giennem
 Den mørke Skov. — Min Mand blev hængt. De Andre
 Lod mig i Stikken; og jeg sad i Fængsel.
 Jeg skulde rettes, for jeg havde kommet
 Lidt Fluegift i Grøden til en Kone,
 Som havde Bras'er og solvspændte Skoe.
 Men jeg kan dirke! Jeg slap ud af Hullet;
 Laa som en Hund i Skoven; peeb af Sult —
 Da kom den tappe Rocheloup fra Huslen
 Med sine Kæmper, overstænkt med Blod.
 Han tog mig til sig i sit Røverslot.
 Fra den Tid har jeg kogt for ham og hans,
 Og hiulpet dem — med hvad der forefalder.

Juliane.

Og har I aldrig følt en Ghysen?

Birgitte.

Nei.

Hvi skulde jeg vel ghys? Her er sikkert
 Paa Rochegrise, min Sandten altfor sikkert;
 Man føler altfor sielden Farens Bellyst.
 Jeg ønskte tidt at være med, min Tro!
 De sige mig, at jeg er altfor gammel.
 Men det er herligt, tro mig Juliane,
 At gaae paa Jagt og staae bag Træets Grene. —
 Nu kommer der en Dame med sin Ridder,
 Paa hviden Ganger, med en Falk paa Skuldren;

Demanter og Klubiner blinkte smukt

I Aftensolen fra de rige Klæder,

Og lokke Røverne. Da staae bag Busten!

Hun drømmer om et muntret Aftensmaaltid

I Borgens hist, hvis gyldne Spire vinke.

Da flyver Pilen som en Fugl fra Hækken,

Og borer sig i hendes Liliebhyst.

Da klirre Sværdene! Ha, Tanken kilder!

Da plyndres! — Og, som Drnen op til Neden,

Vi ride med Gallop til Røverkulen,

Og synge vore stolte Seiersange!

Juliane (sage).

Uhhre! (hoit:) I har Hierte, Fru Birgitte!

Birgitte.

Det faaer du ogsaa, naar du over dig.

Nu gialder det, at staae din Prove. Hør mig!

Du veed, at Rocheloups Taalmodighed

Er overstyr. Et heelt Nar har han ventet

Paa, at du med det Gode skulde vorde

Hans Hiertenskær og Dronning paa vor Borg.

Han er en Nar, og jeg har ørgret mig.

Din Smule Skionhed er det ikke værd.

Den qvindelige Skionheds største Hæder

Er den, at tænde Flammer i en Helt;

Og det er grusomt, ei at kiole Flammen.

Nu er han kied deraf; har overgivet

Dig i min Bold. Vær klog, jeg raa'er dig det!

Hvis ikke — ved den Dolk, jeg fører i

Mit guldbestukne Belte, du har levet

Din længste Tid.

Juliane.

Hvad fordrex I, min Moder?

Birgitte.

Ifald du hielper mig til dette Mord,
 For vore Herrer komme; finder du
 Dig venligt i vor Husbonds Kærlighed —
 Saa skal jeg ydmig falde dig min Dronning;
 Men trodser du, og pondser du paa Svig —
 Du veed, hvad Herren trued med — jeg selv
 Skal binde dig med egen Haand til Pælen,
 Og være den, der blotter Dolken først.

Juliane.

O ti for Himlens Skyld!

Birgitte.

Følg mig! Han kommer.
(De gaae.)

Malcolm, en sortladen, lang, mager Karl, med et stum-
 melt Ansigt, nedhængende Dienbryne, i en gammel,
 brun Troie, derover en lang, rød Kappe. **Aimar** i
 Harnist.

Malcolm

(Trækker ham en tor Knottelhaand).

Nu tusindgange da velkommen, Nidder!
 Tilgiv, man har forsinket Jer i Stalden.

Aimar (hødig).

Jeg talter Eder! Hvem har jeg den Ære
 At tale med? Med Herren selv maaskee?

Malcolm

(Betruger ham med en grinende Mine fra Isse til Godsaal).

Kun med hans Borgfogd, Nidder! Kun hans Borgfogd!
 Naar Herren, seer I, ikke selv er hjemme,
 Modtager jeg og sørger for hans Giæster.
 Han er paa Jagt i Skoven med sit Selstab;
 Thi Jagt og slige Giæster, som Herr Nidd'ren,
 Det er hans største Glæde her i Verden.

Dg ingen af hans Giæster har endnu
Vist funnet klage paa ham. Men vil I
Nu ikke skille Jer ved Jeres Harnist?

Aimar.

Ser er lidt Træk, lidt kisligt, gode Ven!
Dg jeg er varm. Jeg vil nok vie lidt.

Malcolm.

Nu, som I vil! Ser har hver Giæst sin Frihed.

Aimar.

Hvad hedder Eders Huusbond, med Forlov?

Malcolm.

Han hedder Ridderen af Rocheloup!

Aimar.

Af Rocheloup?

Malcolm.

I kiender vist den Slægt!
Den er saa gammel som Methusalem.

Aimar.

Dg I, min Ven?

Malcolm.

Jeg hedder Malcolm, Herre!
En Smule Skotsk, troer jeg, paa Fædreside;
Et ormestukket, gammelt Huusgeraad!
En Ruslærersstol, med brukne Been, hoi Ryg,
Der staer endnu forstovet i en Krog
Fra gamle Dage. I maa vide: — Herren —
Det er et Vanedyr! Han eier Penge
Som Græs; og dog, dog hænge Læserne
Rundtom, og Binden piber giennem Nuden.
Hvorfor? Fordi det samme Vægtapet
Betrugtet har hans Oldefader; bare

Fordi de brustne Noder alt var brustne,
 Da han løb om i Sloskiol, og stial Bly
 Af Binduet til sin Amme, som ved Lampen
 Ham maatte klatte Skillinger paa Bordet.

Aimar.

Et trofast Hierte hænger ved det Gamle.

Malcolm.

En giæstfri Herre! Jagten koste meget,
 Og hver Dag Selstab. See, Huusholdningen
 Gaaer ikke med det bedste; føres af
 Et hæsligt gammelt Skrog, en arrig Satan!
 Birgitte hedder hun. Et øgte Huuskors.
 Men — siger Froken Julianne Ja
 Idag, saa maa Birgitte bort imorgen.

Aimar.

Og hvem, min Ven, er Froken Julianne?

Malcolm.

En fattig Slægtning, han har taget til sig,
 Og som han elsker. Men de unge Damer
 Er kræsne, veed I. Paa min Sandt, vor Husbond
 Er smuk endnu. En Mand henved de Treds,
 Hvad siger det? Det er den bedste Alder.
 Han har to Skrammer over Næsen, seer I!
 Ih nu, det klær' ham godt. Lidt Kopar! Hvad!
 Det voxer ud hvert Aar. Hun er en Tosse!
 Men hun er smuk, som Judith og Susanne;
 En kraftig Vib, ret skikket for en Helt.
 Nu skal jeg hente hende. Lad ei Tiden
 Saalænge falde Jer for lang, Herr Ridder!

(Han gaaer.)

Aimar (alene).

Et Ridderslot den gamle, skumle Nede? —
 En stakkels Lykkeridder, udentvivl;

Hvis Fader esterlod ham disse Mure,
 Et rustent Garnist, Baabnet over Porten,
 Og Skoven til at søge Næring i.

Malcolm og **Birgitte** komme i forstilt Klammeri;
Camillo følger dem.

Malcolm (livrig).

Men det maa saa være, har Herren befalt!
 Og hvis du dig mod hans Befaling opsetter,
 Og laver ei strax et Par krydrede Retter,
 Saa tro mig, Birgitte! du faaer det betalt.

Birgitte (endnu ivrigere).

Jeg faaer det betalt? Ja Gud giv det saa var!
 Betalt? Jeg faaer Intet betalt, destoværré!
 Jeg har aldrig tient saa urimelig Herre,
 Han kræver mig Suppen af ledige Kar.

Malcolm.

Ned med sig i Kiosket! Hun holder et Huus,
 Som Himmel og Jorden hun vilde bevæge.

Birgitte.

Hvad skal jeg i Kiosket?

Malcolm.

Kaninerne stege!

Birgitte

(sneier ironist for Aimar).

Er Herren en Elster af Rotter og Muus?

Aimar.

Noerlisse! jeg beder, Hun ivrer sig ei!

Birgitte (stamver).

Jo ivre mig vil jeg!

Malcolm.

Den arrige Dvinde!

Birgitte.

Og dersom Han ei er fornset herinde,
Herr Ridder! saa rid Han kun atter sin Bei!

Malcolm.

Birgitte! men raser I?

Birgitte.

Ja, jeg vil rase!

Jeg vaastaaer, at Ingen kan bedre bræse,
At Ingen kan bedre Posteierne bage.
Og dersom I smagte min Døerte, min Kage,
Og mine Ragouer,
Og stuvede Duer,
Da spækkie Kalkuner!
Og mine Kapuner —!
Kapuner — o Jemini! Saadanne Skatte,
Dem finder man ikke blandt Klipperne bratte. —
De sidde ved Kruset,
Smalhans er i Huset,
Og prale med Styrken!
Men Brodet? Hvor finde vi Brodet i Orken?
Saa drage de bort!
Mod Midnat hiemiler fortumlede Skare,
Og bringer fra Jagten en udhungret Hare,
Naar vist de har lovet mit Kjokken en Djort.
(Neier voldselig meget artig.)
Herr Ridder maa tilstakke tage,
Paa alt det Arbeid, Han har havt,
Med denne lille Eggelage,
Og med en Flaske Druesaft.
(Hun sætter Eggelagen og Flasken paa Borde.)

Alimær.

Jeg gierne vil tilstakke tage.
Jeg har slet intet Arbeid havt;
Jeg trænger ei til Eggelage,
Kun til en Draabe Druesaft.

Malcolm og Birgitte (med Vægt).

Jo, Han maa spise Eggelage,
Og han maa drikke Druesaft.

Camillo (siddes).

Forsærdelige Eggelagte!
Affyelige Druesaft!

Birgitte.

Se saa, Herr Ridder! vederqvæg Jer lidt.
Det er det Eneste vi har at býde;
Thi Kok og Kældersvend og Nøglerne
Til Stegerset, til Loft og Honsehuus,
Er med paa Jagten, med den vilde Jæger.
Men sandt at sige, mine Eggelager
De lykkes mig, og I maae smage dem.
Og gør mig ikke vred, det raa'er jeg Eder!
Thi jeg er fort for Hov'det.

Malcolm.

Men Birgitte!

Aimar.

Og er det ei tilladt at hilse Frøken?

Birgitte.

Jo, det forstaer sig; jeg skal hente hende.

Spiis nu og drif, saa meget som I vil.

(Med et betydende Blit.)

Camillo! — býd du Herren der et Bæger,

Og ræk ham Ragen!

(Hon gaaer.)

Camillo (lyttenbe).

Hvad er det? Mig shnes,

Jeg hørte Hornet alt.

Malcolm (glad).

Hvad? Komme de?

(Hon gaaer hen, aabner et vindue og seer ud.)

Camillo (siddes).

Tilgiv, Sanct Jacob! Jeg har brudt min Eed;

Men Trostlab, som jeg Dievlen svoer af Twang,
Kan dog ei bringe mig i Gimlen.

(Han bryter hurtig Glæsten paa Bordet om med en anden, han har under sin Kappe, saa at hverken Malcolm eller Aimar mærke det, og sætter den hen i en Krog.)

Malcolm

(Slukker vinduet og kommer tilbage).

Nei!

Der er set ingen.

Camillo (ligegyldig).

Nu, saa tog jeg feil.

Malcolm.

Et Stylke Rage, Ridder!

Camillo (hurtig).

Lad J mig!

(Han tager Tallerkenen og rækker den til Aimar.)

Befaler J?

Aimar.

Tak, gode Svend!

(Det Aimar rækker efter Ragen, lader Camillo Tallerkenen falde paa Gulvet, saa den gæter i Stykker.)

Malcolm (opbragt).

Du Dosmer!

Camillo (forvirret).

Al, jeg Uheldige! hvad har jeg giort?
Forraad mig ei for Fru Virgitte, Ridder!
Isfald hun seer det, blt'er hun rasende.

(Han samler Skærene op, lægger Ragen derpaa, aabner vinduet og fastar det ud; derpaa gaaer han forbi Malcolm, og hvister sagte til ham:)

Jeg svør Jer til, den gled mig ud af Haanden.

Malcolm

(Truer med Fingeren).

Camillo!

Roverborgen.

Camillo.

Bed mit Liv, jeg er uskyldig.
Nu skal I see, at han skal drikke Vinen.
(Stienster og bringer Aimar.)
Et Bæger Vin?

Aimar (Dritter).

Din Skaal!

Camillo.

Tak!

Malcolm (Grinende).

Velbekomme!

Birgitte kommer med Juliane.

Birgitte.

See her er Frøknen. Har han spist af Kagen?

Malcolm.

Den faldt i Asten.

Birgitte.

Hvad for noget? Asten?

Malcolm.

Camillo tabte den i Feiestkarnet,
Og fastede den ud af Vinduet!

Birgitte.

I Feiestkarnet? Ud af Vinduet?

Aimar.

Tilgiv den stakkels Karl, min gode Moder!
Det var af lutter Forekommenhed.

Birgitte

(med et følt Blik).

Ja, jeg skal forekomme dig, Forræder!
Bi du til Herren kommer hjem i Nat!

Malcolm (sagte).

Forraad os ei med dine Hidsigheder.
Han har jo drukket Viin!

Birgitte (grinende).

Naa, har han det?

Aimar.

Et Bæger Viin, lidt Brød er nok for mig.
(Vulker for Julianne.)

Birgitte

(i en from Tone).

At kaste Guds Belsignelse, Guds Gaver,
Paa Gulvet! Al! den syndefulde Ungdom!

Aimar

(Carbodig til Julianne).

Madame!

Juliane

(med megen Anstand).

Bekommen, ædle Ridder! Jeg
Beklager, at I har det Uheld havt
At fare vild; end meer, at Husets Herre
Kan ei modtage Jer, som I fortiener.
Han er paa Jagt, han kommer silde hjem.

Birgitte.

Naa, det var ret, min Frøken! Lad mig see,
At Herren dog engang faaer Gren af Jer.
Hun er lidt stiv, lidt bly, lidt klodset, Ridder!
Opdragen i et Nonnekloster, hvor
Det er forbudt at omgaaes unge Mandfolk.
Hvad Galskab man dog ei kan hitte paa
I denne Verden!

Aimar.

Froknens Bæsen røber
Saamegen Hovisshed, at man maa troe,
Hun er opdragen ved Toulouses Hof.

Juliane.

I er galant, Herr Ridder!

Birgitte.

Ja galant.

Og smuk, min Sandten! er han med. Nu byd ham
Et Bæger Viin endnu!

Camillo

Chummelig til Juliane, som døeler).

Lad ham kun drifke!

Jeg har ombryttet Flasken.

(Juliane betruger Camillo forundret, han lægger sin haand paa
Bryuet med en hiertelig Forstilling. Imidlertid tale Malcolm
og Birgitte sagte med hinanden. Den Forste peget paa
Aimars Baaben, og ryuer paa Hovedet.)

Juliane

(Som har skenlet i Bægeret, bringer det til Aimar).

Til Velkomst!

Aimar.

Eders Sundhed, skonne Dame!

Birgitte (sneier).

Nu, velbekomme Maaltidet! Det var
Kun lidt, og mindre blev det; men i Morgen
En Frokost venter Jer med Kniv og Gaffel,
Som skal saae Skif, hvis ellers jeg maa raade. —
Vel Kok og Kældersvend og Nøglerne
Dog eengang vende Næsen hjem fra Jagten!

Aimar.

Det er jo Fastedag idag desuden.

Gior ei Ophævelser!

Birgitte.

Nei, er det muligt?

Ta, det er sandt! Nu ja, det traf sig godt.

Men Eggelage kan man spise selv.

Om Fastedagen. Skal jeg lave Jer
End een maaskee?

Nimar.

Tak! Eders Brod og Vin
Har styrket mig.

Birgitte.

Nu vel, saa gaae i Seng!

Med Matteleie kan vi tiene Jer,
Herr Ridder! Her i Sidekamret staer
En velredt Seng og gode Sengebolstre.
Nathue skal I faae. — Nu, Juliane!
Skhynd Jer, at hielpe ham hans Harnist af,
At han kan komme dog engang til Ro.

Juliane.

Hvis I tillader —

Nimar.

Eders Hænder, Frøken!

Er altsor flionne, til at røre ved
Mit haarde Pandser; dog, det er en Net,
Som Ridderen har over Damens Hænder;
Dg vidste jeg, I tilgav mig, isald
Teg holdt paa denne Net —

Juliane.

Tillad, Herr Ridder!

(Hun asspænder hans hielm og harnist.)

Malcolm, Birgitte, Camillo.

Mørket dækker Land og Bove,
Skyggen stiuler dunkle Krat.
Ridder! det er Tid at sove,
Derfor nu: god rolig Nat!

Juliane.

Skyen blege Stierne stiuler,
Slangen gaaer ved Træets Nod,
Ulven staer ved sine Huler,
Tørster hungrig efter Blod.

Malcolm og Birgitte.

Derfor Held den Mand, som hviler
Uden Farer, uden Sorg,
Indtil efter Solen smiler,
Paa den sikre Klippeborg.

Juliane.

Edle Ridder! jeg er færdig,
Løst er Staalslets stærke Baand.

Aimar

(Synker paa et Knæ).

Froken! holder I mig verdig
Til et Kys paa Eders Haand?

(Det han synser hendes Haand, trykker hun ham et lidet Papir i
hånd, seer stivt paa ham og blinster.)

Malcolm, Birgitte, Camillo, Juliane.

Mørket skuler Land og Bove,
Skyggen dækker dunkle Krat;
Ridder, det er Tid at sove,
Derfor nu god rolig Nat!

(Medens dette synges i Baggrunden af de Andre, aabner Aimar
Seddelen hemmeligt i Forgrunden og læser:)

Røverkule! — Sovedrik i Vinen — Gist i Maden —
Stol paa mig! —

O Himmel, hvad er det! Jeg er forraadt!

Juliane

(Bringet ham hurtig Viin).

Endnu et Bøger! (Sagte:) Rosig og forsiktig!
Af denne Viin kan I frimodig drinke.
Et Blit, en Mine, kostet Eder Livet!

Malcolm og Birgitte

(uden at have mørket noget).

Drik kun, Herr Ridder! Vinen er god,
Vinen forøger det kraftige Mod.

Aimar

(med paataget Munterhed).

Nu da min Deilige! dette skal være
Tømmet for Eder, til Skionshedens Ere.

Gæstfrihed leve! ved Bægerets Lyd!

Menneskets første, naturligste Dyd.

(Han slaer Bægeret mod sit Sværd og driller.)

Malcolm og Birgitte (assides).

Hvor er han lystig! Herligt, o herligt!

Hvor det gaaer fierligt!

Bidste han, hvordan det rigtigt var sat;

Neppe han klinket til sidste Godnat.

Malcolm, Birgitte, Camillo.

God rolig Nat!

Aimar (assides).

O hellige Magt! Staa mig bi, staa mig bi!

Malcolm, Birgitte, Camillo.

God rolig Nat!

Juliane (assides).

O Himmel! din Magt vil Uskyldighed frie.

Birgitte.

Sov vel nu,sov vel! Eders Dør kan islaes;

Den eier en prægtig, en dirkefrei Laas.

Træk Nathuen dybt over Dr', over Kind,

I Dunet da slumer I blideligt ind.

Aimar

(assides, knuger sit Sværd).

O vidste du, Elstske! din Elskedes Nod.

De Andre.

God rolig Nat.

Aimar (som for).

Men dyrt, ved mit Sværd, skal de kose min Død!

De Andre.

God rolig Nat!

Aimar.

God Nat!

(Han gaaer ind i Sideværelset, de Andre ud af Doren til Trappen.)

Bild Skov.

Røverhøvdingen med sin Bande.

Noche loup.

Ha, mine Kamerater!
 Et herligt Levnet, som den vilde Tater,
 Bevæbnet og forvoven,
 Ved Midnat, at forlyste sig i Skoven.
 Nu lad os Bægret tomme!
 Men før vi drinke, vil det vel sig somme,
 At Izarn først, og siden Roux fortæller
 Sit Eventyr. Hvad hører man vel heller?
 Du, Izarn, kan beghynde.

Izarn.

Captain! den største Velhyst — er at synde;
 Ja ingen Spas er stor som den, der koster;
 Det folte jeg som Dreng, og gik i Kloster.
 Mig Ingen skal bebreide,
 At Izarn ei forstod saa godt sin Feide,
 Som sine Sælemesser.
 Saalmedder Dixelen ei i Satans Esser,
 Som jeg, i disse Krige;
 Og jeg vil see paa Den, der var min Lige.
 Andægtighed er Prop i Giftens Flaske,
 Og Hylken — bedste Maste;
 Den spilled Mester alt i Edens Have,
 Den gjorde mangen Tiggermunk til Pave.
 Jeg viste mig med Gre
 Ved Beziers, Toulouse, ved Beaucaire,
 Og skreg med hellig Mine:
 Hug dem lun ned! vor Herre kiender Sine.
 Nu, Krigen er til Ende,
 Da ingen Rættersteder mere brænde,

Mig Paven ei behøver —

(Ryster Rocheloups Haand.)

Nu tiener jeg igien en anden Rover.

Rocheloup.

Jeg talker dig! Vort Haandværk du forsmir;

En Diamant blandt mine Blodrubiner.

Svad har i denne Midnat du bedrevet?

Izarn.

En rig Prælat har sine Dage levet.

Jeg vidste nok, at Knægten vilde age

Til Klosteret tilbage.

Nu har han Fred! Han reiste did ei ene,

Han bragte med en Samling Edelstene;

Ja endnu meer: En Garde!

Vi var kun faa; men, som en øgte Barde,

Jeg valte Mod i mine Heltebrødre,

Og bad dem ei bestiæmme deres Modre.

Vi Præsten fil, Juvelerne tillige,

Før Garden kom; og Garden maatte vige!

Og det for mig alene.

Captain! — mit Folk maa skjule sig bag Grene.

I Harnisk thve Helte

Omringe mig og trække Sværd fra Belte,

Just som jeg fældte Præsten.

Svad gjorde jeg? Jeg stille ned mig sætter,

Jeg viser paa min Hud dem nogle Pletter,

Og siger ganske rolig: Jeg har Pesten!

(Med latter.)

Knap hørte de, jeg talde,

Og saae de Pletter, som jeg havde malet,

Saa vege de, som hierteløse Fianter,

Fra mig, Prælaten og hans Diamanter.

Hør ere de!

(Mæller ham en øste.)

Munken var ei værd at tage;
Han ligger bleg tilbage.

Nocheloup (omfavner ham).

Fortræfligt! Jeg ophoier dig til Greve,
For dette Mestersykle.

Alle Røvere.

Izarn leve!

Nocheloup.

Men Roux, som sidder der, lig Kæmpeguden,
Fürstaaren, som en Herkules paa Huden,
Han har vist ogsaa Noget
At glimre med, hvis han vil ud med Sproget.

Roux.

Captain! jeg kan ei snakke;
Men handle. Tag til Takké!
Jeg gik med mine Gutter,
De Flest' endnu Rekrutter,
I Maanestkinnet, stakket før Bataillen,
Til Galgen.

Jeg lod dem under Steilen Trostlab sværge,
Dg sagde: I skal hørge —
Dg talde — Hvad jeg talde,
Det har jeg glemt. Men Midnatshansen galte.
Paa Stangen sad et Ho'de
Dg gloede.

Jeg sagde: Tag Jer vel iagt! Forsiktig!
Man ingen Røver quæler,
Seer I, fordi han sticler;
Men kun fordi han ikke sticler rigtig.
Saa gik vi sagte ned, ved Maanens Lue,
Til Magasinet, brod i Bagtens Stue,

Brak Stolebeen af Stolene hveranden,
Dg slog dermed Drabanterne for Panden.
Saa gik vi ind, for Ladningen at tage.

Nocheloup.

O tappre Roux! med Noes sig saa at dække!
Du bringer Proviant i tunge Sække.

Roux.

Captain — desværre! Intet var tilbage;
Man havde Kornet flyttet.

Nocheloup (ord).

Dumhoved! hvad har da din Myrden nyttet?

Roux

(opbragt over hans Foragt).

Skal Ulting efter Nytten da beregnes?
Hvordan en Flot Drabanter skal begegnes,
Det har jeg viist dit Folk i Nat. For Fanden!
At hugge dem med Stolebeen for Panden,
Det har jeg lært dem. Hvis der noget rester,
Giv dem en Skolemester!
Og hvis du kun af Egenhytte talker,
Saa vælg dig til din Lieutenant en Skakker!

Nocheloup.

Respekt for Hovedsmanden!
Hvis ikke hugger jeg dig selv for Panden.

Roux (stamper).

Respekt igien!

Nocheloup.

Ti stille!

Hvis ei din Knap skal dig før Foden trille.

Rour.

Mig vil du cujonere?

Alle Rosvere.

Han har forbrudt sit Liv! han maa crepere.

Noux

(med et stolt Blit).

Troer I, at det mig strækker?

Nocheloup.

Før ham bag hine Hækker,

Og lad ham Jernet smage,

Hvis ei han sine Skældsord ta'er tilbage,

Og beder flux om Nagde.

Noux.

Dig? Aldrig, Niding! naar jeg selv maa raade.

Nocheloup.

Genretter ham!

Noux.

Troer du, jeg frhgter Sværdet?

Jeg gaaer i Doden kiel og uforfærdet.

Jeg — taber lidt i Grunden!

Du — trækker dig den bedste Tand af Munden.

(Man har strax i Begyndelsen indbragt Bord og Bænke, hvorpaa Roverne sætte sig; i dette Dieblik sættes der en Staal rygende varm Blin paa Bordet.)

Noux

(i en roligere Tone).

Dog — har et Glimt af Bravhed du tilbage —

Der komme de med Vinen — hvor den ryger!

Lad mig et Bæger smage,

Før I mit Hoved fra min Skulder stryger.

Nocheloup.

Drik med — og fald tilssie!

Noux.

Min Hals er stiv, den la'er sig ikke boie.

Rocheloup.

Saa maa den knækkes! Har du det begrebet?

Noux.

Net vel!

Rocheloup.

Giv ham et Glas med paa Falderebet!

Noux (driller).

Det smagte godt. Det har forstørret Flammen.

(Torrer sig om Munden og bulter.)

God rolig Nat, I Kieltringer tilsammen!

Rocheloup.

Før ham afsted!

(Noux føres bort.)

Og nu til lystig Glæde!

Ei meer om det! — I Brodre! tager Sæde.

Jeg Eder synge vil en hedensk Vise.

Ved Bacchi Glæder maa man Bacchusprise.

Bekommen, varme Purpurstaal,

I Skoven fra det rode Baal!

Din Virak sig i Troet flynger,

Mens Heltene din Lovfang synger.

I grønne Skygge hvirle sig

Den lyse Rue hoit for dig.

O Bacchus! hor, ved Bægerklang,

Vor Jægersang, vor Roversang.

Chor.

O Bacchus! hor, ved Bægerklang,

Vor Jægersang, vor Roversang.

Rocheloup.

Ei Bacchus elster Borg og Stad,

I Lovets Hvalving er han glad;

Der Bækvens Vige ham forlyster,

Mens drukne Satyr Druen kryster.

Naar Livet grændser vildt til Død,
Og Blod gør Vinen dobbelt rød,
Da glæder ham, ved Bægerklang,
Bor Jægersang, vor Røversang.

Chor.

Da glæder ham, ved Bægerklang,
Bor Jægersang, vor Røversang.

Nocheloup.

Det Bedste mangler os dog nu,
O Fader Han, det sende du!
Med runde Skuldre, røde Kinder,
En lیslig Skare Bacchantinder!
Som rase hen ad dunkle Sti,
Saa rovbegierlige som vi.
Da lyder dig bag Skovens Hang
Bor Jægersang, vor Røversang.

Chor.

Da lyder dig bag Skovens Hang
Bor Jægersang, vor Røversang.

Ramonneur kommer.

Hvad synger I om Bacchantinder, Knægte?
Vi bringe To, ved Bacchus, de er' ægte!

Nocheloup.

Hvor gif det Roux?

Ramonneur.

Der fastes ham en Bakke!
Han beed i Græsset med sin stive Nakke.
Men, Hovding! kan du giætte
Hvad vi har bragt? Ha, ønsker ham til Lykke!
En rank Blondine, svulmende Brunette,
Men hver paa sin Maneer et Mesterstykke!

Man bringer Richard, Adelaide og Therese.

Ramonneur.

See her er Marcipan for løkkrest Gane.
Hvis Frøken Juliane

Endnu sig længe kostbar giøre skulde. —

Straf hende med din Kulde,

Og vælg dig her en Dronning! —

I hule Stammer fandt vi Tomfruhonning,

Hvor de af Frygt for Nøvere sig glemte;

Men Maanestkinnet glemte

De uidentvwl. Det har opdaget Skatten.

(Peger først paa Therese, saa paa Adelaid.)
Hun er kun sytten Aar! Og hun er atten!

Nocheloup (om Richard).

Og denne Herre?

Ramonneur.

Han er overslodig,

Ham har vi ikke nodig,

Ifald som jeg du tenker —

(Peger med sin Dolst.)

Nocheloup.

Fy, Ramonneur! Fy, fy! han er i Lænker!

Ramonneur.

Man letter ham en Byrde.

Nocheloup (sydende).

Stik Dolken ind!

Ramonneur (fortrydelig).

Maa man nu ikke myrde

I Skoven længer?

Nocheloup.

Jo. Men du skal agte,

Get er at myrde Folk, — og Get at slagte.

Ramonneur.

Jeg har et starblindt Die,

Jeg indseer ei Forstielien meget noie.

Nocheloup (opbragt).

Sted Dolken strax i Balgen,
Hvis ikke stoder jeg dig den i Talgen!

Therese.

Barmhertighed! Hvis I ham grusomt dræbe,
Da I forgivæs stræbe
At holde Dolken fra vort eget Herte.

Nocheloup.

Dæm, smukke Barn, din Smerte!
Er det din Elster? Svar mig, unge Skionne!
Vist Taaren af dit Die!

Therese.

Hans Fader vil Jer rigeligt belonne,
Hvis ødelt I os intet Ondt tilføie.

Richard (til Nocheloup).

Hvis du mig Livet skænker,
Og disse hulde Piger,
Bud hellig Riddereed jeg dig tilsiger:
Jeg skal med Solv opveie mine Lænker.
Men — hvis du skændig dølger
En værre Grumhed til Naturens Harme; —
Sig Staalest skal forbarme,

(Han rører en Daggett frem af sin Barm.)
Og modig mig Uskyldigheden folger.

Nocheloup.

Lev, Ridder! Glem kun Sorgen!
Jer intet Ondt skal hønde.
Men nu afsted, I drabelige Svende!
Med Båttet og med Fangerne til Borgen.

Røverne.

Hurra Mordjo!
 Bacchus har hørt vore Bonner.
 Glæden belønner
 Tapperheds Sønner.
 Hurra Mordjo!

Richard, Adelaide, Therese
 (knælende, med foldebe hænder).

O sanctissima,
 O piissima
 Dulcis virgo Maria!
 Mater amata,
 Intemerata,
 Ora — ora pro nobis!*)

*) O du herligste
 O du kærligste
 Hulde Jomfru Maria!
 Stor er din Ære!
 Huld du os være!
 Raaden vor Bon du frembære!

Tredie Handling.

Aimars Sovekammer paa Røverborgen.

En Seng med Gardiner i Baggrunden.

Aimar alene.

Hvad er mit Haab? Hvor er min Hjælp i Noden?
 Afstyxelige, føle Tilstand! Døden,
 Der veeg som stægget Kæmpe mig i Kampen,
 Skal kroget nu, ved Lampen,
 Som gammel Hex mig spotte med sin Truen,
 Lig Edderkoppen Fluen;
 Og først indspinde mig i lumfste Strikke,
 Før den mit Blod vil drikke?
 Men — Julianes Afsærd, hendes Miner! —
 Et Maanstkin i de skumle Borgruiner.
(Gatter Mod.)

Ta, min Adelaide!
 Din elskte Helt skal stride,
 Skal ei fortvible.

(Det banker.)
 Stille! man sig nærmer.

Camillo (udenfor).

Herr Ridder! Hør!

Nimar.

St. Denhs, min Beskærmer,

Læg Kraft i Sværdet nu! Skaan mine Dage!

(Raaber.)

Hvo banker der? Tilbage!

Camillo (udenfor).

Det er Camillo, mig. Dæmp Eders Raaben!

Jeg bringer Eders Raaben.

Men hvis Iaabner ei og Tillid fatter,

Da maae I døe.

Nimar.

Torræder! vil du atter

Besnære mig?

Camillo.

Nei, det er ei min Vane.

Jeg bringer Bud fra Frøken Juliane.

Nimar.

Alt staarer paa Spil. Nu lad os Skiebnen friste,

Det bære — eller briste!

(Han aabner Doren og sætter Camillo sit Sværd for Bræstet.)

Nu, falske Judas? Vil du atter dhæsse

Min Twivl i Slummer? Vil du venligt kysse?

Camillo.

Hør mig — saa kan I støde!

Jeg selv vil gierne bløde;

Ier skal man ikke myrde.

Jeg ønsker Døden; Livet er mig Byrde.

Nimar.

Saa usorfærdet, rolig,

Paa Tærskelen til Helved?

Camillo.

Dødens Bolig

Har længe vinket mig med sine Gnister.
Jeg er fordømt; gør Pinen fort!

Aimar.

Du frister

Mig andengang idag. Jeg seer min Fare;
Troer du, jeg løber atter i din Snare?

Camillo.

Jeg gierne doer, skjontt uden Mod,
Et Mord mig paa mit Hierte brænder;
Thi jeg har plejet mine Hænder
Med min Rosinas unge Blod.
Hon utro var, sin Straf hun fik;
O den var haard! Ha, Skæk og Jammer!
Nu brændet hun i røde Flammer,
Og vinker mig med Hævnens Blit.

Jeg maa derned, til Herved ned;
Mit Hierte sig fra Himlen vendte,
Mig Satan sine Garn udspændte,
Da Synderen paa Krogen beed.
En Rover fræk jeg Trostlab svor,
Horsfort fra Gud ved Hervedglandsen;
Jeg svor, i Kirken, paa Monstransen,
Og Himmel! jeg har brudt mit Ord.

Get har jeg fun, endnu en Færd:
Jeg redder Den, jeg vilbe dode.
Naar det er skeet, saa lad mig bløde,
Du ødle Ridder! for dit Sværd.
Og naar sig snart i glade Vo
Din Brud kan til dit Hierte klynge —
O lad da Sælemeester synge
For min og for Rosinas Ro!

Aimar.

Din Sang mit Hierte sorte.
Tilgivelse du Arme vel fortiner.
Du er en sværmerisk Italiener,
Hvem Lidenskab forsørte

Til blodigt Mord. I ubekendte Lande
 Traf dig en Roverbande,
 Tvang dig til Trostakabseed; og Trostakabseden
 Nu kæmper atter med Samvittigheden.

Camillo.

Saa er det. Juliane
 Har lært mig sværge her til Eders Fane.
 Jeg haabed først, I skulde Faren ane,
 Som mig min Ged forbod reent ud at sige.
 I sang om Eders Pige!
 Jeg sinked Eder i de dunkle Lunde,
 Skjondt jeg med Lethed kunde
 Strax bragt Der hid til Borgsen; —
 I ændsed ikke Sorgen!
 Jeg spørger: om I ei til Frøgten kiender?
 I sang om hendes skionne Liliehænder;
 Nu, raabte jeg, nu Dagen snart forsvinder!
 Da sang I rørt om hendes Purpurkinder.

Nimar.

Og Juliane?

Camillo.

Er en fornem Fange;
 Men ei for Faren bange.
 Et heelt Aar har hun kæmpet,
 Og med sin Stolthed Bellystflammen dæmpet,
 Som brænder i en Rover

Nimar.

Ha, jeg hans Pande klover!

Camillo (srygsom).

Det gaaer ei an! Forsiktig! Brug Fornusten!

Nimar.

Hvad frøgter jeg? En taaget Dunst i Luft'en!

En tandlös Hex, en vindtør Skurk, som rokker.
 Ha, ved min Moss fastaniebrune Løkker,
 Jeg trodser dem i Noden;
 Var Hexen Hekate, var Skurken Døden,
 Den Beenrad med sin Lee, — vel! Seierskrandsen
 Er smuk; jeg falder dem til Dodningdansen.

Camillo.

Herr Ridder hør dog! Nocheloup, min Herre,
 Er Tolv med sine Svende. Det er værre.
 Snart komme de fra Nattens dunkle Lunde.

Nimar.

En Artur! Et fortræfligt Tafelrunde!

Camillo.

Stol trhygt paa mig, paa Frøknen, ædle Ridder!
 Vi veed, at Hiertet sidder
 Her paa det rette Sted. Og I skal have
 Camillos bedste Gave.
 Luk op ved Eders Bryst!

(Han famler i sin Varm.)

Nimar (mistænkelig).

— — — Vi gaae til Maalset
 Vel bedre, ved at dække Bryst med Staalet.

Camillo

(Stager et Stykke rødt Sisse frem af sin Varm, som han viller op).
 Her er et gammelt rustent Søm, udgravet
 Paa Golgatha. En Munk har mig begavet
 Med denne Skat. Jeg lod ham dyrt besværge
 Dets Egthed. Et Aars Biin af mine Bierge
 Betalte jeg derfor. Den, som bevarer
 Det paa sit Bryst — kan trodse Dødens Farer.
 Mit Liv er mig til Byrde;
 I er en ung, en smuk, forelsket Hørde;

Der Brud er tro, hun elster Der, hun græder —
O, til fra disse Steder!

Det Liv maa være sødt, som Trostak krandsør.
Kom, lad mig spende Der i Eders Vandser!

Aimar.

Forunderlige Svend! Paa Gravens Bredde
Du lokker mig, for siden mig at redde
Med egen Fare? (Venlig:) Giem dit Som! Det styrker
Dig, naar du troer derpaa. Min Tillid dyrker
Et andet Staal, naar jeg skal op at stride.

(Slaer paa sit Sværd.)

Det hænger ved min Side!

Camillo (godhertig).

Tag det! Man kan ei vide! —

Aimar (tager derimod).

Nu — Tak!
(Han glemmer det.)

Camillo.

Saa maae I slukke Lampens Lue.
Paa Bolstret vil jeg sætte denne Sue
Og vikle denne Troie.
Ei Malcolm pleier undersøge noie;
Han styrter ind, sig over Sengen kaster.
Da hurtigt frem I haster,
Og stoder uforfærdet
I Asveren med Sværdet!

Aimar.

Mit Staal til Hialtet i hans Bryst jeg sætter.

Camillo.

I er jo ingen Kiætter?

Aimar.

Gud fri os vel!

Camillo.

Saa vil fra Dødens Fare

Sanet Jacob Jer bevare.

Dg — hvis I ogsaa falder,

En Engel da til Himlen Eder falder,

I lysblaat Stierneklæde,

Til Saligheds og Kærlighedens Glæde.

Der vil I sikkert finde

Snart Eders Elsterinde.

(Sukker.)

Camillo først trehundred Aar maa svede

Med Rosa, i den føle Skjærsildshede.

Uimar

(Trækker hans Hånd).

Bær freidig! Faren's Torden

Snart ruller bort. For Glæden viger Sorgen.

Camillo.

Mit Mørke svinder ei for nogen Morgen.

Hun er ei meer paa Jorden!

Hver Nat jeg skuer hende fra mit Kammer,

Dybt i de røde Flammer.

Hun er saa smuk. De brune Nine sagre

Mig end med deres Taare.

Den føle Brand undseer sig, naar den brænder

Det høie Lillebryst, de hvide Hænder.

Den blegblaue Lue flokker

Kun kioft sig om de sorte Navnelokker,

Dg nemmer ei at svide;

Men Dolken sidder dybt i hendes Side,

Dg føle Sang hun altid nyt beghynder:

„Barbar! du dreppte mig i mine Synder!“

Aimar.

En daglig Sæleemesse jeg dig lover
 For Rosas No, i mit Capel, det lille;
 Naar Alt er thyst og stille,
 Naar Faren her er længe gaaet over.

Camillo

(Griber hans Haand).

Og maa jeg vorde Sacristan derinde?
 Og Rosekarret syuge,
 Mens Eders Munke syuge?

Aimar.

Det lover jeg dig ved min Sæls Veninde!

Camillo

(Griber hans Haand).

Tak, Ridder! Saa er der en Trost tilbage
 For mine sidste Dage!

(Han gaaer.)

Aimar

(Spander sin hielm paa og drager sit Sværd).

Nu stee Guds Billie! Men stiendt Dolken hænger
 Mig over Issen i et Hovedhaar,
 Vil jeg dog ikke frugte. Et Mirakel
 Maa redde mig; men er Mirakelet
 Gi alt beghyndt? I Røverkulen finder
 Jeg to Skytsengle. Først en Bon til Ham,
 Som alting raader; og naar det er skeet,
 Skal ikke Satan selv forførde mig

(Han knæler.)

Beskyt mig, gode Christ!

I denne Farens Frist;

Lær mig med Kraft at svinge

Mit gode, stærke Sværd!

Du hørte for det klinge

I mangen ærlig Færd.

Jeg loved, stærk og fri,
At staae forladte bi.
Du saae mig Blod udøse,
Den flumle Niding faldt.
For Enker, Faderlose,
Jeg kæmped, naar det gialdt.

Hust paa den Midienat,
Da eensom og forladt,
Jeg i din Kirke vaaged,
Skiondt gysende dog kæf,
Og folte der var Noget,
Som styrked i min Stæf.

Jeg ærlig Tro dig svor,
Og jeg har holdt mit Ord.
Nu ei du fra mig vige,
Herr' Christ! men styrke mig.
Jeg kæmper for min Vige, —
For Frankrig, -- og for dig!

(Naar han har sagt dette, reiser han sig, slukker Lampen, og gaaer hen bag Sengen.)

Gang paa Borgen, udenfor Almars Sovekammer.
Juliane med Lys. Birgitte med et Nøgleknippe.
Malcolm med en Dolk.

Birgitte.

Har du din Dolk?

Malcolm (mut).

Jeg har hvad jeg behøver.

Birgitte.

Slib den lidt først i vindueskarmen der!

Malcolm.

Hold Mund!

Birgitte.

Er den da rigtig skarp?

Malcolm.

Saa skarp,

At den kan skære Struben over paa dig,
Naar det skal være.

Birgitte (med vungen latter).

Ha, ha, ha, ha, ha!

Hvor han er munter. (Til Juliane:) Nu, hvi skælver I
Med Lyset?

Juliane (mørk).

Jeg er ikke vant til flig

Bedrift.

Birgitte.

Nu ja, saa maae I voennes til den.

Malcolm.

Den gamle Lukas sad igien og rokked
Paa Kieldertrappen, da vi gik forbi.

Birgitte.

Har du igien seet Spøgelser, Gujon?

Malcolm (stirrer paa hende).

Jeg seer eet for mig.

Birgitte (vender sig forstørrelset).

Hvor?

Malcolm.

Dig selv, du Her!

Du visne Beenrad!

Birgitte (griner).

Hvor han er galant!

Juliane.

Hvem er den gamle Lukas?

Malcolm.

Riddersmanden,

Som eied denne Borg i gamle Dage.

De myrded ham paa Trappen. Jeg vil være

Fordomt, ifald han ikke sad og rokked

Med Hov'det under Armen, mens det slog

Med Kjælderhulens frøgtelige Terndor.

Birgitte.

Hør, hvilket Vær! Et Spogels skulde sidde

Med Hov'det under Armen, som en Hat!

Hvad havde han da vel paa Skuldrerne?

Malcolm.

Den røde Strube, hvorfaf Blodet sprang

Som Vandspring. Det faldt draabeviis tilbage,

Det overstenkte Liget med sit Purpur,

Som Vandets Perler Bæknets Marmorstotte.

Birgitte.

Hvor han har Phantasie! Hj skam dig, Dosmer!

Ind med dig!

Malcolm.

Gaae I forst! I skal jo lyse!

Birgitte.

Troer du, jeg frøgter?

Malcolm.

Nu, saa skynd sig da!

Birgitte

(samlet mellem Noglerne).

Jeg kan ei finde Noglen. Jeg er valen

Om Hænderne.

Malcolm.

Det klirrer! Gamle Satan!

Nu skal man see, hun vaagner ham derinde.
Han rører sig!

Juliane.

Nei, det var Nattestormen.

Birgitte.

Hid Lyset! — Den fordomte Nøgle skuler
Sig, troer jeg. — — Hvad?

Malcolm.

Hvad siger I?

Birgitte.

Du talde!

Malcolm.

Jeg taug som Graven.

Birgitte.

Nu, saa var det Hende.

Juliane.

Jeg har slet intet sagt.

Malcolm.

Hvad var det da?

Birgitte.

Du er saa bleg. See der, tag dig en Slurk!

(Rækker ham en Flaske.)

Bryd dig om ingen ting. Du gaaer jo i

Et lovligt Kald! Du gaaer din Herres Grind.

Drik Mod, min Son! ifald du intet har.

(Han drifffer, sætter hende Flasken igien, hun drifffer.)

Det er en kraftig Drik; thi den er brygget

Af stærk Muskatviin, stødte Dødningbeen,

Salpeter, Ingefær. Paa Rætterstedet

Har jeg den blandet i en Hovedskal,
 Mens Shynderen paa Hiulet laa deroppe,
 Med ilden Sok paa Venet, uden Sko,
 Og stivnedes i Blæsten, som tog fat
 I Haaret og de halvnedfaldne Laser.

Der maa det laves, naar det ret skal virke.
 (Til Juliane.)

Drik med!

Juliane.

Nei Tak! det er for sterk for mig.
 Jeg er ei vant — jeg kan ei taale det.

Birgitte.

Nu, J maae lære taale meget end,
 Som J er ikke vant til.

Malcolm.

Luk nu op!

Nu har jeg Mod.

Birgitte.

Velan, gior Pinen fort!

Det unge Blod! han vaagner ikke ved det;
 Og det gior ikke ondt; Mænd gior det ei!
 Han kommer sovende til Paradis.
 Vi vil forkorte ham det usle Liv;
 Det er en ørlig Sag. Begravet skal
 Han ogsaa blive i den torre Brønd.
 Der ligge flere Riddere, min Tro!
 I kærligt Favntag ovenpaa hinanden.

Malcolm.

Nu, Sladderhank, luk op!

Birgitte.

Den første Dør
 Er oppe. Nu den anden! Kom med Lyset!
 (Hon og Malcolm gaar ind og pusle ved Mellemdoren.)

Juliane (alene).

O hellige Maria! Skerm mod Bold
 Den unge Ridders Herte med dit Skjold.
 Beskyt ham, hulde Frelser! i sin Fare.
 Lad Lasten falde for sin egen Snare!

(Hun folger.)

Ulmars Sovekammer.

Ulmar i Mørke ved Sengen, lytter.

Der er de! De er ved den anden Dør.
 Ha, Malcolm hvile skal paa sine Laurbær.
 Hør, hvor de pusle! Kan for Skræk ei finde
 Det Nøglehullet. Har Samvittigheden
 Endnu en Funke skjult i slige Hierter?
 Der er de. Stille!

Birgitte

(stiller hovedet ind ad Doren, med Lampen i Haand).

Han sover tyft, og her er mortk og roligt.
 Nu hen at stode Dolken han i Brystet!
 Træk saa Gardinet til, og lad ham ligge.
 I Morgen kan vi see til ham igjen,
 Naar han er kold og ikke bløder meer.

(Hun gaaer ud igjen.)

Malcolm styrter ind og sniger sig bag Sengen. Man
 hører Larm og et Suk bag Gardinet.

Ulmar

(træder frem med sit Sværd).

Du faldt paa dine Gierninger. Dig skal
 Den hele Morderflok til Helved følge.

(Man hører et Strig udenfor.)

Camillo og Juliane komme.

Camillo.

Hun er ei meer. Har I gjort af med ham?

Nimar.

Han svømmer i sit Blod.

Camillo.

Jeg fasted hende
Fra Bindvet ned i Fieldets dybe Kloft.
O hvilket værdigt Brudepar for Satan!

Juliane.

Herr Ridder!

Nimar.

Skiomme Frøken!

Camillo.

Edle Herlæb!

Alle Tre (Grebne af een Hølelse).

Himlens høje Skare!
Styrk os i vor Fare,
Med din Englehaer;
Sværdet du indvie,
Hellige Marie!

Til Cherubens Sværd. —

(Der stodes i et horn noget borte; det besvares fra Borgen.)

Camillo (forstrækket).

Der komme de!

Nimar.

Svem?

Camillo.

Alle Roverne.

Lamort har hisset Vindebroen ned;

Jeg hører Lænken rasle, Hængslen pibe.

Nimar

(med et virksomt Blik paa Juliane).

Hvad gør vi nu?

Juliane

(griber nækt hans haand).

Tid Eders Hatning ei!

Camillo vil du hielpe mig?

Camillo.

Med Livet.

Juliane.

Du har jo Nøglen til den store Terndør?
Til Hævelvingen?

Camillo.

Hør.

Juliane

Giv mig den!

(Han rækker hende en stor Nøgle.)

Juliane

(strækker den mod himlen).

Sanct Petrus!

Dig blev jo Magten over Nøglen givet,
Vie dette Tern til Doden og til Livet!

Nimær.

Forklar mig denne Gaade!

Juliane.

Her er Nøglen.

Følg mig, besindig og forsiktig, Ridder!

(De gaae.)

Gaarden i Nøverborgen.

I Forgrunden en Aabning ned til Kælderen. I Baggrunden et Dueslag; til begge Sider Bygninger og en Trappe med Rækwerk.

Nøverne komme fra Broen med Fakler og Bytte, med Adelaida, Therese og Richard; den Sidste bagbunden. De synge:

Hænen bygger sin Hule,
Han træder i Jordens haard;
Ham ikke Byttet kan stule
Selv hellige Kirkegaard.

Naar alle Blomster sig lufte,
Naar Maanen skinner i Krat,
Da bange de Smaadyr suffe,
For grusomme Tigercat.

Krokodillen ligger i Sivet,
Saa ynklig græder hun der;
Hun fiskeren stiller ved Livet,
Saasnart han vover sig nær.

Vi kan vel Byttet os fange,
Vi elsker som Dyrene Blod.
Ei Tiger og Klapperslange
Forførde Nøvernes Mod.

Juliane kommer frem paa Trappen fra Borgen med Aimars Skær i Haand.

Ramonneur (spost).

Ha, Frøken Juliane!

Alle Nøverne.

Juliane!

Ramonneur.

Ifald endnu du gior dig kostbar, Stolte!
Saa gior du ilde. Vi har fanget, seer du,
To Dronninger i Nat til Hovedsmanden;
Og hvad ei Han vil eie, hører os til.
Forstaer du det, min Smukke?

Juliane (solt).

Ramonneur!

Jeg taaler ikke din Fornærmelße.

Nocheloup.

Ret, Juliane! bryd dig ei om ham.

Bring os en Krukke Vand! thi jeg er tørstig.

Hvor er Birgitte? Malcolm?

Juliane.

Nu, hvor er de

Hos Andre vel, end hos den dræbte Ridder,

Hvis Skærif jeg bringer her som Seierstegn.

(Adelaide udfoder et Strig og er nær ved at besvime. Therese understøtter hende.)

Therese.

Adelaide! Gud, hun dør, hun dør!

Richard.

Grusomme, hielper!

Ramonneur.

Snerer hende op,

Den Stakkel! Hendes Bryst er sterkt bespændt.

Adelaide

(Foder ham fra sig).

Afskelige Røver! tag mit Liv;

Men rør mig ikke med din frække Haand.

Røverne

(Med vild latter).

Gaadan helbredes Pigerne for Afmagt.

Nocheloup.

Nu stille! Juliane, tal! bliv ved!

Juliane.

Camillo lokket har en Ridder med
En herlig Ganger og med skønne Baaben
Til Borgen. Jeg har draget selv Gardinet
Fra Sengen, medens Malcolm — du forstaaer mig!

Nocheloup.

Hvad? Det har du?

Noverne.

Ha, Bravo, Juliane!

Men Vand! Bring Vand! Jeg tørster eftir Vinen.

Nocheloup.

Den Dviinde har bestandig huet mig,
Med dette raste, fornemtstolte Væsen.
Jeg har forgabet mig i dine Dine;
Det veed du, derfor trodser du. Du minder
Mig om en lille næsvis Bologneser,
Jeg faae engang i Buret hos en Løve.

Juliane.

Nu glemmer du vel mig for disse Piger?

Nocheloup.

De er for fine, spæde Maanskinsvæsner
For mig. Jeg er din stolte Jupiter,
Saafremt du være vil min trinde Juno.

Juliane.

De unge Piger gjør mig alt til Juno.
Juno var skinshg.

Nocheloup.

Hvor hun er elskværdig!

Bliu min! Og du skal aldrig Marsag faae
Til Nidkærhed. Min svage Side, veed du,
Er Læflen ei, men Strid og Lyft til Bytte.

Juliane

(kæller ham sin Haand).

• Belan, saa er jeg din! og Bryllupsbægret
Har Biergets Fee selv syldt for os idag.

Nocheloup.

Hvad mener du?

Juliane.

Hør, tappre Nocheloup!

Din Borg er stærk; Naturen har besæt
Dens Grund med sine Klipper: røden Porphyrr
Foragter Fiendens Spyd, og knækker det
Som Straahalm. — Men, du presser ingen Most
Af disse Stene! Øfste har dit Herte
Belymring folt: isald du blev beleiret,
Hvor du sik Kildevand til dine Helte.

Nocheloup.

Ja, det er sandt! Det er en Feil ved Borgen.

Juliane.

O Herre, hør, hør hvad jeg har opdaget!

Dybt i den store Kjelder er en Kilde.

Alle (forundrede).

En Kilde?

Juliane.

Som jeg gik at hente Vildt
Og Viin, til Madver, i den kiole Hule —
Da føler jeg, det vaadt er ved min Hod;
Jeg lytter til — og hører Vandet drijphe.
Jeg bringer Lystet did — og seer af Klippen
Igennem Sprækken af den stiore Steen,
Som Perler piple frem de klare Draaber.

Nocheloup.

Det er umuligt!

Juliane.

Det er vist.

Nøvere.

En Kilde?

Victoria! Naar Borgen har en Kilde,
Da er den uindtagelig.

Andre.

Ned! Ned

At smage Vandet!

Izarn.

Bliv! Jeg aner Svig.

Nocheloup (Cler).

Hvad Svig?

Izarn.

Jeg veed ei; men jeg aner Svig.

Nocheloup.

Du veed ei, og dog veed du! Nu, hvad veed du?

Izarn.

Opsætter Eders Tørst et Vieblik!

Jeg har ei udtomt Bægrene som I.

Jeg gløder ei, mit Vie fluer skarpt,

Jeg seer Forvirringen i hendes Ansigt.

Juliane (læst).

Den Feige seer Forvirring overalt!

Nocheloup.

Bel talt. Kom, kom! Med Faklerne derned!

(Camillo og Juliane tage hver sin Fakkel og følge Nøverne.)

Izarn

(holder Ramonneur tilbage).

Bliv du!

Namonneur.
Hvorför?

Izarn.

At vogte Fangerne.

Namonneur (peger paa Richard).

Han er i Lænker, og min Tunge med.

Teg har jo Viser skraalt den hele Vei.

(Gaaer.)

Izarn.

Fordomte, dumme Uforsigtighed!

(Der raabes nebe!)

Izarn! Kom, Izarn!

En drukken Rosver (kommer tilbage).

Hielp os, see ved Lyset!

Izarn.

Hvad skal jeg see? Hvad see da I dernede?

Rosveren.

Vi? — Intet!

Izarn.

Intet? Skuler Ingen sig

I Krogene?

Rosveren.

Jo! Vandet, vi skal drikke.

Izarn.

Forresten Ingen?

Rosveren.

Nogle Muus maaſkee,

Som holde Kammerbord paa egen Haand,

Naar Herstabet har spist. Teg saae kun Luther

Kiodtonder, Tællelys og Spegeskinker.

Du ene ædru er i hele Flokken;

Hvis du ei finder Kilden, saa forvandles
Vi reent dernede selv til Spegekiod.

Izarn.

Belan saa kom! (Sagte:) Der stikker Noget under.

(De gaae; efter en fort Taushed hører man Svndoren islaes med et frugteltigt Bulder.)

Therese.

Gud, hvad var det?

Richard.

Fat Mod!

Therese.

Adelaide!

Min elste Frøken! Richard! hun fortvivler.

Juliane og Camillo komme tilbage fra Kielseren med Fakler. Juliane har endnu Aimars Skær om sin Arm.

Camillo.

Victoria! Victoria! Vi spærred
I Buret alle Mand. Der brumme de,
Som vrede Bier i den lukte Kube,
For Svoeldampen quæler dem.

Juliane.

Men Izarn?

Camillo.

Faldt for mit Sværd, før han sik raabt om Hielp.

Juliane.

Stik Duehuset hisset strax i Brand!

Iil saa til Vindebroen! Lad den ned!

Naar Fremmede seer Ild paa Klipperne,

Da vil de stimle til, deels for at redde,

Deels for at overrumple Roverne.

Richard (glad).

Hvad hører jeg? O Himmel, min Therese!

Juliane

(overslører hans Baand).

Min ædle, unge Ridder! Jeg er fri.

Richard og Therese

(klæste sig for hendes Fodder).

Bor Engel!

Juliane.

Store Forshn! hør min Tak.

Et Dieblik har rigt erstattet mig

Et Mars udstandne, tunge Lidelsser.

Therese.

Adelaide!

Adelaide

(Der har været hensunken i stum Bedrovelse, stirret fortvivlet paa
Juliane, og siger :)

Giv mig dette Skær!

Og lad mig see hans Liig, før han begraves! .

Juliane.

Hvorledes? Er det muligt? Skulde du —

Adelaide.

Giv mig hans Skær, det himmelblaa!

Den Arv du mig ei nægte maa!

Da jeg det om hans Skulder bandt,

Med Anelse min Taare randt.

I Borgen, som ham Gud giengav,

Han finder fun en tidlig Grav.

I Kloster nu hans Pige gaaer,

Og længes hvergang Klokkens slaer.

Eet Ønske blot mit Hjerte har:

At samles snart med min Aimar.

Da slumre vi bag Kirkens Krog,

Med Roser paa vort Kistelaag.

Aimar nærmer sig henrykt.

Adelaide!

Adelaide

(med salig Forundring).

Min Aimar! O Himmel!

Begge.

Jeg væger ei, jeg drømmer!

Du hviler ved mit Bryst?

Dit Blik i Glæde svommer?

O himmelsøde Lyst!

Adelaide.

Du lever?

Aimar.

I din Arm!

Adelaide.

Du smiler?

Aimar.

Bed dit Smil.

Adelaide.

Ei Morderdolken traf din Barm?

Aimar.

Nei, elste Pige! kun Cupidos Pil.

Begge.

Korsvunden er al Trængsel,

Nu Maanen brod min Sky;

Mig smærter ingen Længsel,

Jeg lever kiekt paa ny!

Aimar.

Min Arm sig om din Midie boie!

Lad Barmen svulme, ficerliggrund.

Jeg drifffer Ilden af dit Vie,

Og Nektar af din Purpurnund.

Adelaide.

Du hviler ei paa sorten Baare!

Ei bloder du i Maanesskin.

En hellig fun, en venlig Taare

Nedtriller paa din brune Kind.

Begge.

O Kærlighed kun fatter

Den Lon paa lange Savn,

At sees, og trykkes atter

Til Trofasthedens Savn!

Aimar (til Julianæ).

Hoimodige! see, vore Taarer flyde,

Dg fol den Tak, som Læben ei kan hde!

Juliane.

O! det er skont at stue Andres Glæde,

Naar Østen blusser i sit Morgenklæde,

Da smiler Vesten med et venligt Gienfær.

Adelaide (med Deeltageise).

Hun er ei lykkelig!

Therese (igesaa).

Ei lykkelig?

Camillo bringer Connetablen, Nidder Bernard,
nogle Riddersvende og Hyrdefolk over Bindes-
broen. Enkelte blive tilbage, for at slukke Ilden. Da
Juliane seer Connetablen, studser hun og iles ind i
Borgen.

Bernard.

Bliv her, Herr Connetable! Paa min Ere,

Jeg finder det betenkligt.

Connetablen.

Hvorfor?

Vi har jo Kæmper nok, som kan forsvere,
Ifald I frygter.

Bernard.

Frygte nu vel ei;
Forsigtighed og Frygt er to Begreber,
Som vel maa skilles ad. Men jeg er gammel,
Jeg holder gierne mig til Det ad Gangen.
Der Hensigt var at soge først min Datter,
Dg ei at fange Røvere.

Connetablen (opdager Adelaide).

Bed Himmel!

Der Hensigt er opnaaet før vi veed det.
Mit Syn har ei bedraget mig. Der staer hun!

Bernard.

Hvad? Hvem? Min Datter?

Connetablen.

Frosken! Det er hende.

(Gaaer hende imode.)

Ha, Grumme! Skal vi saadan træffes atter?
See Himlens Straf for din Forvovenhed!
Men Himlens Nedning sendes dig ved mig.
Nu er du min!

Nimar (træder frem).

End ei, Herr Connetable!

Først maa I giennembore dette Bryst.

Connetablen.

Nimar? Min Vaabendrager? (Til sine Folc:) Gribet dem!
(Peger paa Richard.)

Dg kaster ham i Lænker!

Nimar.

Fy, Herr Ridder!

Saa smaaligt gisre Brug af Overmagten?

Connetablen (sætter sig).

Frygt ei, Herr Ridder! I skal vel behandles.

Aimar.

Har Dronning Blancas kongelige Bud
Ei sat en Skanke for vor Twistighed?

Connetablen.

Tert Castellane skal I trægt beholde.

(Svogende.)

Men det er intet Vilkaar i Traktaten,
At I skal ogsaa røve mig min Brud.
Tert Fængsel vorde skal heel taaleligt.
Jeg har et Taarn i Krogen af min Borg,
Bud Siden af den lille Blomsterhauge,
Ei langt fra Ridderalen. I skal høre
Violen klinge til min Bryllupsfest;
Og jeg skal sende Jer af Netterne.
Naar Hun er min, da rider I afsted
Til Castellane, som en fri Baron,
Og vi har intet meer at twistes om.

(Vort til Richard.)

Før dig, Forræder! staer et værre Fængsel,
Hvor ingen Sol og ingen Maane Skinner.

Aimars Svende komme hurtig over Vindebroen.

Aimars Svend.

Til Hjelp! See her de røde Luer brænde!

Aimar.

Hvad seer jeg hist? Troer jeg mit eget Øie?
Nu skal mig intet boie!
Der komme mine tappre Ridder-svende.

Aimars Svend.

En stor Forsamling hisset, og saa rolig?
Og søger ei at bierge
For Luerne den gamle Klippebolig?

Aimar.

O Rosland! Clermont! drager Eders Værge.
Udvrister Eders Ven af Fiendens Skare!

Aimars Sven.

Vor unge Helt i Fare?
Hav Tak, du lyse Lue!
Du lod os fiernt Forræderiet skue.

Connetablen. Krigere.

Forgieves haaber I ham at forsøre.

(Føgtning. Aimar og Richard befries; Adelaide og Therese ere flygtede ind til Julianne i Borgen.)

Juliane

(i et Bindue, med Stor.)

Høiagtsel for fremmed Eiers Grunde!
Min Borg staaer fredelige Giæster aaben;
Men vil I drage Vaaben,
Saa iser atter til de dybe Lunde!
I kom at slukke Branden; ei at nære
Den vilde Glod, ved selv som Ild at brænde.
Besaler Eders Svende
Den Strid at standse, som gør Ingen Gre.

Aimar.

Herr Ridder! Damen os med Nette laster!

Connetablen.

Min Handke der jeg kaster!

Aimar.

Jeg Eder er forbunden.

See der er min! Og nu til Kamp i Lund.

Adelaide og Therese (i et andet Bindue).

O bliv! Hvi raser I? hvi vil I stride?

A i m a r.

O, min Adelaide!

A d e l a i d e .

Jeg dser af Angst!

B e r n a r d (bestyrte).

Ha, hvilke Hidsigheder!

Forliges dog, og indgaaer en Forening.

I Herrer! Stik de Sværd i deres Skeder,

Og agter en formuftig Oldings Mening.

C o n n e t a b l e n (hæstig).

Hvad mener I da?

A i m a r (ligesaa).

Tal, ved Ridderere!

B e r n a r d (raabvild).

I Herrer Tid mig give!

Jeg mener, — seer I, — hvad der maa saa være,

Det faaer, som det er vorden, at forblive.

A i m a r .

Hal Himmel jeg min Ret betroer.

C o n n e t a b l e n .

J e g M o d e t !

(De vil gaae.)

Juliane tilsloret paa Trappen med Adelaide og
Therese.

Et Ord! — for daarligt I udssse Blodet.

A i m a r .

Borgfruen taler. Gi vi Agtten glemme!

C o n n e t a b l e n (forundret).

Jeg kiender denne Stemme! —

Juliane.

Opsætter Eders Kiv et Dieblik!
Maaskee formaær et Ord af Qvindens Mund
Med mere Thynd at skille denne Strid,
End selve Sværdet.

Connetablen

(med stigende Bestyrrelse).

Ha, hvad hører jeg?

Juliane.

Herr Connetable! Rygtet for et Aar,
Om Eders Frues pludselige Død —
Paa Tagten —

Connetablen

(sæær hænderne sammen).

Bed St. Petrus! det er Hende.

Juliane (sæær sloret tilbage).

Ja, det er Hende.

Connetablen

(studser et Dieblik, stirrer paa hende, og siger derpaa galant med en
pludselig Hatning).

Omfavn mig, Madame!

Juliane.

O min Gemal! Isfald I havde vidst —
Hør Eders Hustru!

Connetablen.

Ja, det er min Kone
Den samme Skabning, Mine, samme Stemme,
Det samme Blif.

Juliane.

Hør Eders Juliane!

Connetablen (hostig).

Behøves ei.

Juliane.

Jo, I maa høre mig.

Connestablen (sagte).

Den samme Lyst som før til at fortælle!

Alt træffer sammen. (Hoit:) Anstreng Eder ei!

I har i Nat alt fatigert Jer meget;

Og jeg kan giætte mig til hele Nesten.

(Til de Andre, idet han tager sin Gemalinde ved Haanden.)

Jeg har den Ære her at forestille

Selskabet Fru Grevinden af Montfort,

En født Sabran, min ødle Ægtefælle;

Ei død, som Nyget foregav, paa Tagten;

Men ranet bort af Røvere; bevaret

Et heest Lar, ved en selsom Sthrelse;

Opdaget ved en endnu mere selsom;

Og hævnet — paa det Allerselsomste!

Juliane.

Jeg ønsker ingen Hævn, Herr Connestable!

Kun over disse Røvere, som Himlen

Tillod at fængsles ved min svage Haand,

Jeg kræver Eder til Retfærdighed.

Connestablen.

Ha, mine Damer! Maa man ei beundre

Slig Landsnærverelse hos Fru Grevinden?

Af lokke snildt dem ned i Kielderen,

Slaa Døren i og staae som en Heltinde!

I Sandhed, denne Daad vil rygtes vidt,

Og Frankrigs Troubadourer vil beshnge

Grevindens fieldne Mod i Røverkulen.

Juliane.

Gid evig Taushed skule med sit Slør

Den tunge, bitre Skæbne, jeg har lidt.

Jeg indseer vel, at den Mismodighed,

Røverborgen.

Som alt et Aar har gnavet paa mit Herte,
 Vil giore mig usikket til at nyde
 Det muntre Liv ved Frankrigs Hof, Herr Greve!
 Jeg skylder Himlen Tak for denne Nedning;
 Og offrer gierne mine sidste Dage
 Til Klosteret. Kun Et forlanger jeg:
 Den unge Frøken elsker denne Ridder!
 Har I lidt Godhed end for Juliane,
 Saa viis det, ved at afstaae hende strax
 Til sin Almar;

(Peger paa Richard.)
 Og tilgiv denne Yngling!

Connetablen

(Grundet et Dieblit assides).

En Hustru et Mars Tid hos Roverne —
 Den Nod er haard at knækle! — Men en Brud
 En Sommernat i Skoven hos sin Beiler —
 Det er en Ferskensteen, som knækker Tanden.

(Hoit:)

Min Gemalinde, I fornærmer mig!
 Vil I beroeve mig uvenligt nu,
 Hvad Skiebnen alt har skilt mig ved et Aar?
 Jeg gif paa Friari — jeg tilstaaer det!
 Min Gud, er det da Synd, at Enkemanden,
 Naar han en Tid har offret Taarer til
 Sin Hustrus Minde, — søger at forslaae
 Sin Tungsind, og at finde Livets Blomster
 Paa andre Veie? Men, nu er I min;
 Og ingen Rover meer, hvad Navn han bærer,
 Om det var Klostret selv, adskiller os.

(Han kysser hendes Haand; derpaa vender han sig til Richard.)
 Dig der, tilgiver jeg din Pagestreg!
 Og hvis din Fader er tilfreds dermed,
 Saa har jeg intet mod din Sicels Udvælgte!

Nichard (glad).

O, min Therese!

Therese.

Nichard!

Connetablen (til Adelaiden).

Ædle Frøken!

Hvad Eder angaaer, saa frasiger jeg
Aldeles mig min Ret til Eders Haand.
I har en Fader, lad ham selv bestemme!

Bernard (bestyrter).

Hvad? Jeg bestemme?

Adelaide.

Fader!

Umar.

Ædle Herre!

Bernard.

Ugudelige! løbe saadan bort!
Forvolde mig en saadan Hiertesorg,
Med Snue, Mattejagt, Forkiselske,
Paa mine gamle Dage!

Umar og Adelaide.

Kære Fader,

Tilgivelse!

Bernard.

Hvad er der ved at giøre?

Det er bestemt i Skæbnens Bog, og Stovet
Maa ikke sætte sig mod Skæbnens Villie.
Mit Valgsprog er: Jeg finder mig i Alt
Hvad ei kan være anderledes; altsaa:
I er min Svigersøn og hun er Eders!

Camillo.

Til Lykke, ædle, unge Egtepar!

Aimar.

O min Camillo! Kunde jeg saa sandt
Kun ogsaa staffe dig din tabte Lykke.

Camillo

(trykker hans haand).

Nu — jeg vil varme mig i Eders Solskin!
I glemmer ei hvad I har lovet mig?

Aimar.

Nei nei, ved Gud!

Camillo.

I Eders Borgkapel

Skal Messer shnges for min Rosas Sæl?

Aimar.

Fra Hvelvingen, ved Solverklokvens Rimen,
Skal Requiem forkynde Midnatstimen.

Camillo.

Belan, det skal min Sorg formilde.
Min Grædepil, som hang i Stov,
Skal qvæge nu sit fiunkne Lov
I Eders friske Glædesilde.
Forsvundet er min Rosas Oval,
Forsonet Almagts strenge Billie.
Nu skal hun luttres til en Lilie
For Paradisets sionne Dal.

Aimar.

En munter Alf i Skoven mild
Lod Hiertet frygte, Haabet glippe,
Og her paa Eventyrets Klippe
En Sommernat os fare vild;
Men Skoven aabnes — og jeg seer
Et Marmorlot i Aftenrøde,
Hvor kærligt iler os imøde
Fortryllende tre sionne Feer!

Adelaide.

Saa hænger Blomsten med sit Blad
I Lummerheden, for at blegne;
Men huldt begynder det at regne,
Da styrkes den i friske Bød;
Den hæver atter muntre Krands,
Og Binden vugger den i Baaren,
Og Tak den smiler gien nem Taaren,
Til Himmel med fornyet Glands.

Alle.

Bor jublende Sang, lyd høit i Naturen!
Til Tempel forvandlet er Mordernes Braa.
Den vicevelste Grumhed sig styrter fra Muren,
Paa Kanten alt vore Biolerne smaae.
Hvor Taaren har flydt og hvor Blodet er rundet,
Skal Giæstfrihed vinke med ridderlig Tro;
Thi Mildhed har seiret og Ondskab er bundet,
Og Borgen er atter Ustyldigheds Bo.

187

que los pueblos Grecos tuvieron en el siglo
III. La civilización griega es la que ha dejado
el mayor rastro permanecido en las culturas
de las naciones de Europa. La cultura
de la Grecia antigua es la que ha dejado
el mayor rastro permanecido en las culturas
de las naciones de Europa.

188

La cultura griega es la que ha dejado
el mayor rastro permanecido en las culturas
de las naciones de Europa. La cultura
griega es la que ha dejado el mayor rastro
permanecido en las culturas de las naciones
de Europa.

189

La cultura griega es la que ha dejado

Tordenskiold.

Et Syngespil.

Kong Frederik den Gierde af Danmark.
Tordenskiold, Søhelt.
Fader Berg, staans Bonde.
Ulla, hans Datter.
Hanna, hans Broderdatter.
Gustav, svensk Bondknøs.
Tidemand, Degrn.
To Herrer ved Hoffet.
En Overfalkenermester.
Coffre, } Malere.
Krogk, }
Slotsforvalteren.
To svenske Officerer.
Erik, Tidemand's Karl.
Masker.
Chor af Falkenerere, Matroser, svenske Soldater og
Hollændere.

Første Handling.

Bondestue i Skane.

Fader Berg. Tidsemand.

Tidsemand.

Saa kan jeg være sikker paa
Nu Eders faderlige Ja?

Berg.

Hvad jeg har lovet, det skal staae.

Tidsemand.

Omfavn som Svigersøn mig da!

(De prove paa at omfavne hinanden.)

Berg.

I er for tyk!

Tidsemand.

Og saa er I.

Begge.

Tilgiv, jeg Eder ei omfavner!
Men det er ogsaa Sværmeri,
Som hverken nytter eller gavner.

Berg.

J har en Gaard.

Tidseemand.

Min egen Gaard.

Berg.

Grundmuret, nybygt.

Tidseemand.

Jo jeg takker!

Berg.

Samt Koer og Haar —

Tidseemand.

Paa Engen gaaer.

Berg.

En Pengesum.

Tidseemand.

Og den er vakkert.

Berg.

Sextusind Kroner! Var det ei?

Tidseemand.

Med Komning Gustavs Contrafei,
Livagtig som han gif i Live.

Berg.

I snart min Svigersøn skal blive.

Tidseemand (buffer)

Taknemlighed!

Berg (ligesaa).

Erkiendlighed!

Begge.

O Elskov og Formuenhed!

Berg.

J har en Gaard —

Tid selmand.

Med Mark og Eng.

Berg.

Grundmuret, stor.

Tid selmand.

Som ikke praler.

Berg.

Kør, Stude, Faar!

Tid selmand.

Gangklaeder, Seng.

Berg.

En Pengesum.

Tid selmand.

Sextusind Daler.

Berg.

J er min Son! — Men stig mig først —

Man figer, at J kommer Kruset —

J drifker!

Tid selmand.

Kun naar jeg er torst,

Men aldrig naar jeg er beruset.

Berg.

J har mit faderlige Ja!

Tid selmand.

Omfavn som Svigersøn mig da!

(De prove atter forgives.)

Berg.

J er for tyk.

Tid selmand.

Og saa er J.

Begge.

Jeg Eder ei om Halsen falder;

Men det er ogsaa Sværmeri,

Som passer ei for vores Alder.

Berg.

Det er afgjort! Jeg skal være min Svigerson,
fløndt jeg er ældre end jeg.

Tidseemand.

Og Eders Datter maa elske mig, fløndt hun
er hngre end jeg.

Berg.

Det skal hun, paa Ere og Samvittighed.

Tidseemand.

Jeg talker ydmihgelist.

Berg.

Men hun er faslig naragtig. Hun gaaer altid
og nhnner disse gamle Kæmpeviser.

Tidseemand.

En Levning af Hedenkabet! Det kommer sig, naar
hun faaer en Degrn.

Berg.

Hun gaaer dog flittig i Kirke hver Sondag.

Tidseemand.

For at see den fattige Diævel, Gustav Svane,
paa Orgelværket. Blive vi trolovede, og jeg seer den
Karl, mens jeg læser i Chorsdøren; — jeg staaer Jer
for ingenting, Fader Berg! Jeg gaaer, tag mig nitten
Tonder, fra Terten.

Berg.

Der er hun. See nu at komme til Terten! thi
J har ingen Tid at spilde. Og vogt Jer for at falde
til det forelskede Snakkerads; thi det Sprog duer ikke
for Jer.

(Gaaer.)

Tid selmand.

Teg vil sige mindre end jeg føler, og meer end jeg tænker; saa bider hun maaskee snarere paa Krogen.

Ulla kommer syngende.

Min Fader og min Moder de boede under D,
De folgte deres Datter for et lille Stykke Brod.
Men aldrig jeg kommer til hedenste Landet at leve.

Tid selmand.

Min herte Jomfru! Jeg er hidkommen for at
sige Jer, at jeg ikke elsker Jer; og at jeg dersor
begierer Eder til min Egtehustru.

Ulla.

Dersom Modbydelighed for et Menneske kunde
lede til dette Skridt, kære Herre! saa vær forvisset
om, at der lever ingen i Verden, jeg heller gav min
Haand, end Jer.

Tid selmand (sagte).

Der have vi Spillet gaaende.

Ulla (synger).

Broder, min Broder! du haver mig saa kær,
Du sælge dine Snekker og løse mig her.
Men aldrig jeg kommer til hedenste Landet at leve.

Tid selmand.

Til hedenste Landet skal I ikke komme, det lover
jeg for, Jomfru Ulla! Den christne Løren er siden
Konning Erik's Tider introduceret i Riget; og dersom
ogsaa endnu adskillige Lapper og Finner —

Ulla (synger).

De Somaend kaste deres Arter ud at roe,
Såsom Jomfru vrider sine Hænder i Blod.
Men aldrig jeg kommer til hedenste Landet at leve.

Tid selmand.

Hvad J. der synger, er der slet ingen Niim eller
Naison i, Tomfru Ulla!

Ulla.

O en meget god! Det var en stakkels Pige, som
vred sine Hænder, fordi Faderen vilde tvinge hende til
at ægte en afskyelig Havmand.

Tid selmand.

Kære Barn! der existere hverken Havmænd eller
Havfruer. Det er ikke andet end Sælhunde, Marsvin og
Søkalve, naar man examinerer dem ret. Slige
Ulykker gives der ikke i den virkelige Verden, som
Forældrene tvinge deres Born til. Det har været et
Menneske, noget til Mars, da man endnu gif med langt
Skiæg og lange Negle; han er falden i Vandet af
Banvare, og i Forstørrelsen har man taget ham for
et Ulykke.

Ulla.

Og er det ikke det samme? Jer eller en Hav-
mand, derpaa seer jeg ingen Forstiel.

Tid selmand.

Da er der dog stor Forstiel, sødeste Sæl! En
Havmand er for det første slet ikke til; og det er dog
paa en Maade jeg.

Ulla.

Jeg vilde ønske, J. heller ikke var til, kære Herre!

Tid selmand.

Misunder J. mig min Tilværelse, Tomfru Ulla?

Ulla.

Vær hvor J. vil, kun ikke her. Jeg har sagt
Jer det hundrede Gange; jeg kan ikke holde af Jer.

Tid selmand.

Det giver sig nok. Jeg har engang før været gift, i min tidligere Ungdommen, en tredive Åar forleden; og kan heller ikke sige at jeg var charmeret i min kære Ægtefælle. Men hun velsignede mig med Livsens Frugt, det vil sige med Guld og Pendinge; og bedrovede mig første Gang i sit Liv og i vort Ægteskab, da hun døde saa Dage efter Brylluppet — af Alderdom.

Ulla.

Nu vel, saa bliv hendes Minde troe!

Tid selmand.

Men jeg vil giøre et fattigt Barn lykkeligt! Jeg vil forlyste mine Dine, med at see paa et smukt Fruentimmer.

Ulla.

O, hvilken Udsigt for et lykkeligt Liv.

(Gaaer.)

Tid selmand.

Altting vil lykkes, det er kun Masse;

Kicelent hun sukker dybt mens hun gaaer.

Hei, kære Siel, nu fugt dig din Aste!

Snart du din Allerkicreste faaer.

Piger i det Gronne, Bün i grønne Glas!

Hei, Fader Jørgen, stryg nu din Bas!

Sparer ei paa Nisen!

Nu, tae mig titusind,

Nu er altting mig tilpas.

Hei, mine Flitter, løster paa Kiosken!

Kicreste Brødre, lystig hver Mand!

Dandser paa Gulv og frygger Kiosken,

Viber i Mund, og Brændvuin som Vand.

Kommer til Bryllup, hele vor Egn!

Solstinet følger snart efter Regn.

Kommer! Kommer flere!

Hid at gratulere

Eders lykkeligeste Degrn.

(Gaaer.)

Gustav kommer med Ulla.

Ulla.

Du vil forlade mig saa strax igien?

Gustav.

Jeg maa! Jeg iler til den tappre Carl,
 At folge Sveakonningens Seiersbanner, —
 At sege Lykken.

Ulla.

Hat du tidt ei sagt:
 Din Lykke var en lav besteden Buss,
 Som blomstred frisk kun i min Faders Trægaard,
 Og slog med Øvisten paa din Ullas Rude?

Gustav.

Mit hele Dug blier kun en Trostabsring,
 Hvis Guld forlader fort sin Edelsteen,
 For snart med den igien sig at forene.

Ulla.

Og nod vi ikke lykkelige Timer?

Gustav.

Jo, Ulla! mens vor Elskovsluft var blaa.
 O Kærlighed er noisom, lig en Fange,
 Der bleg i Mørket taaligt bærer Lænken,
 Og seer een Time daglig Solen kun.
 Og var ei reent hvert Lysglimt nægtet mig —

Ulla.

Min Faders Vrede var ubillig, streng.

Gustav.

Jeg vilde glemme dig, forlade dig. —
 Jeg ilte til min Mo'er paa Lindesholm,
 Gik stundum ud til Mossøe, sad ved Vandet
 I Birkelunden, haabed at Naturen

Erstatte skulde mig din tabte Skønhed.
 Men Ulla, slig en stille Skovnatur
 Er kun en Bog, hvori en Beiler læser
 Sin Kærlighed.

Ulla.

Du var dog fri, min Ven!
 Og kunde flagre, som en Fugl, fra Sorgen;
 Din Ulla sad imens i snevre Kammer.
 Og naar nu endelig Tusmørket kom,
 Der ellers bragte dig og Kærligheden,
 Var hendes hele Trost at dromme taus
 Med Maanen, til der ind kom Lys paa Bordet.

Gustav.

Bed Lindesholm paa Mosse er et Ekko,
 Som, naar jeg eensom sad og nævnte dig,
 Mig sytten Gange gientog Ullas Navn.
 Da drev det mig, jeg maatte see dig atter.
 Men jeg gaaer ikke længer ørkesloss!
 Guld vil din Fader? Vel! jeg staffer Guld,
 Jeg drager hen at tine Komming Carl,
 At finde Lykken med ham, eller Døden.
 Blaakiortlet, med den lysegule Krave,
 Skal snart du see din Gut; med lange Ternsværd;
 Klaphandsten thk skal række til min Albu.
 Saa følger jeg Kong Carl til Fredrikshald.

Ulla.

Og veed du da endnu ei, at min Fader
 Vil tvinge mig til den forhadte Mand?
 At jeg er Brud imorgen alt maastee?

Gustav.

Hvis?

Lordenstiold.

Ulla.

Dødens eller din. Jeg overleved
Ei denne Sorg.

Gustav.

Han vil dig sammenkoble
Med dette Kirkelam?

Ulla.

Sees Kirkelammet,
Bethder det jo Døden.

Gustav.

Ja for ham!
Jeg træffer ham, den Ussling.

Ulla.

Nei, min Ven!
Den Mand er for elendig til din Brede.
Betving din Hestighed, og staan min Fader!

Gustav.

Du er saa rolig?

Ulla.

Jeg har havt en Drom,
Som trostet mig.

Gustav.

Kan Dromme troste dig?

Ulla (smilende).

Elskov er selv en Drom fra Feers Land,
Hvoraf man hurtig vaagner, siger man.

Gustav.

O spøg ei, saar ei dette Hierte meer!

Ulla.

Jeg drømte: ligesom jeg skulde bytte
Min Ning, troloves med den rige Gubbe,

Foer en Cherub i blaatanløbet Staal,
 Med blanken Sværd i Haand, ad Døren ind.
 Han rev mig af forhadte Brudgoms Favn,
 Og førte mig med dig, min fædre Ven!
 Flør til et fremmed, skjont og skovrigt Land,
 Hvor vi forentes af en hellig Magt.

Gustav.

Blaa skal Gustav snart sig klæde,
 Naar han sværger,
 Naar han værger
 For sin Konge, for sit Land.

Ulla.

Da vil stakkels Ulla græde
 Bittre Saare,
 Længes saare,
 Paa den øde staanske Strand.

Gustav.

Men jeg vender snart tilbage,
 Som Cheruben,
 Og fra Gruben
 Redder min tilbedte Mo.

Ulla.

Da forsvinder Ullas Klage.
 Dig til Brystet
 Salig krystet,
 Skal af Sorg hun ikke døe.

Gustav.

Modet skal Lykken indhente,
 Lang Tid ei Ulla skal vente.
 Gustav paa Kærligheds Binge
 Høit sig skal svinge;
 Bringet Ven, bringet Vytre
 Til sin Elsterindes Hytte.

Begge.

Kæf er Kærlighedens Vej;
 Haab, du Skionne! stuf os ei!

Gustav.

Dog — hvis Dødens Nædsler true,
 Skal din Gustav ikke grue.
 Freidig sig din Kæmpe vover
 Mod de fiendtlige Kartover;
 Agter ei at Bossem knalder.
 Og — hvis pludselig han falder —
 (Holder inde.)

Ulla

(Falder henrørt ind).

Snart dig da din Ulla folger
 Over Tidens dunkle Bolger,
 Hisset til en salig Øe;
 Hvor en hellig Magt forener
 Tapre Kæmpe med sin Mo.

Begge.

Ja! en hellig Magt forener
 Huldt en Beiser med sin Mo.

(De gaae.)

Frederiksberg Hauge i Sjælland,
 med sine klippede Hækker, Lovhytter og Taxpyramider.
 I Baggrunden Slottet med sine Fløje, paa den fri
 Bakke. En Klokke ringer i det Fierne.

Arbeiderne komme med deres Haveredslaber.

Chor.

Middagsklokken venligt ringer,
 Giennem Grenene den klinger;
 Gierne hørte vi dens Klang.
 Tidlig den til Arbeid kimer
 I de kiole Morgentimer,
 Med den aarle Fuglesang.
 Did med Spade, Skovl og Hakte,
 Gif vi til den fionne Bakke,
 Hoined, glatted den saa brat;
 Trætte nu vi atter ile,
 Hør at qvæges, for at hvile
 Pist i skyggefulde Krat.

SLOTSFORVALTEREN kommer.

Jo jo! det kiende vi nok. Maar Morgenklokk'en ringer til Arbeid, kommer I krybende som Skildpadder, og det varer tidt en heel Time, inden jeg faaer pustet Liv i Jer; men aldrig saasnart staaer Middagsklokken sit første Slag, for I staae op fra det Dode, ligesom naar Engelen bløser i Basunen, den yderste Dag.

EN ARBEIDER.

Ta, Herr Slotsforvalter! vi have saamænd dog arbeidet stikkelig godt.

SLOTSFORVALTEREN.

Det gaaer saa an, naar du selv skal sige det. Nu! Balken er snart færdig, Terrasserne ere fast klappede, vel vinklede ester Snor og Vaterpas. Hans Madsen kommer her idag; tag Jer vare, Karle! Jeg forklager Jer, og I skeer en Ulykke.

EN ARBEIDER.

Nei saamænd gjør Slotsforvalteren ikke. Han mener det ikke saa slemt.

SLOTSFORVALTEREN.

Mener jeg det ikke, Karl? Jo gu mener jeg det. Eders Majestæt, vil jeg sige: disse fattige Diœvle have slæbt som Bøster, for at faae den Balke i stand, hvor min allernaadigste Konge nu kan staae i Skyggen, og see over til Amager, Sverrig og Eders Residents-slot i København. Eders Majestæt vil allernaadigst ikke binde Munden paa den Dre som tørsker; og skonadt det er nogle dogne Hunde, saa veed I dog af Bibelen, at en Arbeider er sin Løn værd. — Jeg er vis paa, at Kongen, af medfødt faderlig Naade, giver Eder et Gratiaal, Karle! skonadt I ikke have fortient det, og skulde have Prygl til.

Arbeiderne.

Gud velsigne Herr Slotsforvalteren! Det er en god Mand.

Slotsforvalteren.

Der komme Falkenererne. Gaaer nu Jeres Vei!
Vi kan strax vente Kongen; han pleier tidt om For-middagen at give Audients her i Lysthuset.

(De gaae.)

Falkenererne komme med Falken paa Stengerne.

Første Falkener.

Ja den Jagt, den er ret en fornisielig Spøg!

Og de Fyrster i hvert Land

Ei os undvære kan,

Naar dem lyster det fuglevildt at bede.

Thi hvad er vel en Jagt uden stigende Høg?

Uden Falken paa Haand,

Som med Hætte, med Baand,

Sidder glubst ester Kamp allerede?

Og slippes den da los: som en fusende Raket

Hoit den stiger i Luft, flyver aldrig sig træt.

Naar den, fiernt over Skov,

Styrter ned paa sit Rov —

Tra ra, tra ra, tra ra —

Hvor de Jægere forlyste sig da.

Chor.

Tra ra, tra ra, tra ra!

Hvor de Jægere forlyste sig da.

Første Falkener.

Konning Hrolf, som var Leires prudeste Drot,

Havde selv sig en Falk,

Som var Habrok kaldt,

Og som sad paa hans Skulder den runde.

Og i tydte og i fransk og italiiske Slot,

I hver Borg overalt,

Har man mig fortalt,

Uden Falk man forlystes ei kunde.

Men hvor sit de da den fra? Og hvor fandtes den da bedst?

Der hvor Ridderen fandt sig sin stærkeste Hest:

Hist fra Hekkas Land,
Og fra Sletten i Dan,
Tra ra, tra ra, tra ra,
Kommer Hesten og Falkene fra.

Alle Falkenerne.

Og nu Dankonning sender, med Stænger i Haand,
Den grønklædte Skalk,
Med den toppede Hals,
Til de fremmede Drotter i Foræring.
Og saa vandre vi saa snare med lystelig Aand,
Med den blinde Krabat,
Og faae mange Dukat,
God Buun og fortæflig Fortæring.
Og naar Falken saa faae Diet af Turbanen fri,
Da forfolger han sit Rov paa forsvindende Sti.
Da med bredfulde Maal
Drifkes Dankonnings Skaal.
Tra ra, tra ra, tra ra,
Hvor de Jægere forlyste sig da!

Kongen kommer i Jagtklæder, med Følge.

Overfalkener mesteren (butter dybt).

Her, Eders kongelige Majestæt,
Er, efter allerhoiested Befaling —

Kongen (sabryder ham).

Ta det er godt, Herr Overfalkener!
Lad mig kun tale selv med Folkene,
Jeg kiender dem personligt allesammen.
God Dag, Hans Iversen! Niels Christen Moller!
Hold Stangen hid, og lad mig see din Falk!

(Han betragter Falkene.)

Driftige, skionne fugle. Gaaer med Gud!
Forliges vel paa Beien, lives ei!
Hans Iversen er Eders Foresatte;
Adlyder ham, og iler, men forsigtigt!
Da nu er Fred i Thydsland overalt,
Vil intet Vanheld misde. Hvor J komme

Vil I, som mine egne Tienere,
Behandles vel. — Og Du har Kassen, Hans!
Betaler daglig dine Kammerater
Dieterne, men giv mig siden Regnstab.

Hans Jversen.

Vel Eders Majestæt!

Kongen.

Hils Prinds Eugen,
Fra Konning Fredrik, fra hans gode Ven!
Da Freden nu til Nastadt endte Krigen,
Og lægger Baand paa Heltens Tapperhed,
Maa han paa Jagten søge sig sin Trost;
Thi sender ham Dankonning disse Falke.
Beed ham modtage dem med Venlighed,
Og mindes Den, som med de Danske bidrog
Til Seirene ved Hochstedt, Malplaquet!

(Fælnererne gaae.)

Kongen.

Vil Nogle tale med mig? Lad dem komme!

En Herr e.

De twende Malermestre, Krogk og Coffre.

Kongen.

Dem har jeg længtes efter.

(De komme.)

Er du færdig,

Min snilde Coffre?

Coffre.

Eders Majestæt!

Platfonden fast er strammet ud i Nosen,
Som nu kan kaldes Masteradesalen;
Thi flere hundred Aar vil de deroppe
I broget Kreds vist holde Masterade.

De skønne Damer vil ei øldes der,
 Men lige unge, lige hndigt smile,
 Med sorte Masker i den hvide Haand.
 Niels Jespersen og Henrik Pedersen,
 Med Stadsekortet, pudret hvid Parfum,
 Vil ufortrodent bløse paa Fagot,
 Og stryge lige lystigt Violinen;
 Og Han, I veed, med Rhinstviinsglasset smile.
 Der findes Morer, Thyler, Hedninger,
 Som alle leve dog i København,
 Desværre maadelige Christne nok!
 Af Eders Majestæt kun Munden sees,
 Som smiler under Masken til en Dame.

Kongen.

Man mener, du har ogsaa malt dig selv,
 I den blaakortlede Allongemand,
 Som staarer og tømmer Flasken under Masken.

Coffre.

Man bør ei spare eget Kjød og Blod
 I Kongens Dieneste. Tilgiv mig, Tire!
 Det er saa Skik og Brug, at Kunstneren
 Indtrænger sig paa sine Billeder
 I fornemt Selskab.

Kongen.

Coffre! Du est ei
 Den Ringeste blandt dem paa Billedet.
 Jeg takker dig! Din Pensel har forskønnet
 Mit Slot; Dørstykkerne med kær Grindring
 Tilsmile mig, fra Florents, fra Venedig. —
 Og du, min Krogs! den meer Alvorlige,
 Har du fuldendt —

Krogk.

Ta, Eders Majestæt!
 For Kirkens Altar sidder Frelseren

Nu med Disciplene, den sidste Døeld;
 Samt Han, som sveeg den Himmelstke for Solv.
 Det er kun mat! Gud veed, jeg isoler dybt
 Min Pensels Afmagt; men det veed jeg ogsaa:
 Det flod ei tomt og ei forfængeligt
 Fra Hiertet. Og saa maa det troste mig,
 At denne høie Gienstand, ødle Konge,
 Var selv de største Kunstrere for stor.

Kongen.

Dit hulde Billed skal opbygge mig,
 Naar, som et Memeske, med mine Brodre
 Jeg kneler ned i Stovet for min Gud.
 Er alt det Øvrige snart ogsaa færdigt?

Coffre.

Ja, Eders Majestæt! Speilglassene
 Sig brede stolt i lugyldne Rammer;
 Og vel til Bordeplader og Kaminer
 Har vi anvendt det kostelige Marmor,
 Som selv I bragte fra Italien.

Kongen.

Jeg strax vil op og see hvad I har virket.

(Til sit Folge:)

Man kan opsette Jagten for idag.

(Venlig til Kunstrerne:)

Jeg talker Eder, Krogk og Coffre, begge!
 Modtager Lønnen af min Hofklasserer,
 Og med den Smule Guld, en Konges Haandtryk,
 Som veed, at Guld ei ene lønner Kunst.

Coffre og Krogk.

O Eders Majestæt — I smelter os!

(De lyse Kongens Hænder og gaae totte bort. Kongen giver et
 Link, alle forlade ham.)

Frederik (ene).

Saa modnes min Grindrings kiære Drøm!
 Jeg seer det yndige Frascati kneise
 Igien, med sine lette, lyse Floie.
 Nu vil mig ogsaa mine Galler fryde;
 De trysle mig til Florents, til Venedig,
 Og til Vicenza! — — Paa min Altarplade
 Skal Crucifixet staae, som Velo sendte
 Sin Ungdomsven, dengang hun gik i Kloster.
 Her er Kong Fredriks Kloster, min Veninde!
 Paa dette Bierg han soge vil sin Fred. —
 Eugen og Marlbourough hvile jo paa Laurbær;
 Jar Peter torrer Moser, bygger Stæder;
 Og Fætter Karl, som ved Pultava fik
 Sin Vinge svedet, henter nu, forvoven,
 Paa norske Field Frost i det friske Saar.
 En Steenbul er just ikke let at fange,
 Dog fik vi ham; nu stanger han i Buret.
 Ja, Danmarks Slette mangler ikke Helte!
 Og paa det fortblaau stolte Skumhav flyder
 Mit Tordenstiold saa let som Luftens Sky;
 Det sender Lyn paa Lyn, og synker ei.
 Jeg venter glade Budslab. Ja, det bæres
 Mig for i denne Morgen: Alt vil lykkes!
 Saa vil jeg nyde denne sieldne Dag,
 Og drømme mig ved Arnoflodens Bredder.

Narle lokte stjonne Syd
 Nordens Drot til lid at fare,
 Hvor, ved Nattergalelyd,
 Friske Bolger rulle klare;
 Hvor i mørken Aftenstund
 Dobbelts gyldne Stierne blinker,
 Og hvor Solvermaanen vinker,
 Hiertet til sin Myrtelund.

Dybt i Ungersvendens Bryst
 Præged Velskland sine Glæder,
 Indtil efter Pligtens Rost
 Kaldte ham til Drottens Hæder.
 Og han lod den stærke Stemme;
 Men, i selv Kartovers Dunst,
 Aldrig Fredrik kunde glemme
 Kærlighed til Syd og Kunst.

Nøsen dufter meer ei nu,
 Min Viol er længst forsvunden;
 Ofte dog min Manddoms Hu
 Glædes vil i Skyggelunden.
 Mindet kan dog ei forsvinde;
 Og naar her jeg ene staær,
 Øfje skal min Daare rinde,
 Ved Erindring om min Baar.

Og mit kære Fredriksberg,
 Stedse skont og uden Sorger,
 Vinke skal til funde Bierg
 Ingling, Pige, Biv og Borger.
 Og naar her, paa kiple Bænke,
 Glæden vorder Hiertets Tolk,
 Skal de paa den Konge tænke,
 Som var Fader for sit Folk!
 (Man hører et hurraraab noget borte.)

En Herre kommer hurtig.

Kongen.

Hvad er paa Færde?

Herren.

Eders Majestæt!

En Skare danske lystige Matroser
 Hidbringer Captain Tordenskiold. Han beder
 Om hurtig Audients.

Kongen.

Hvad vil han mig?
 Alt her? Jeg troede ham ved Norges Kyst.

Herren.

Han kommer frisk fra Norge. Hvad han bringer,
Det vil han sige selv. Der er han alt.

Kongens Folge kommer tilbage. Tordenstiold med
 sine Matroser. Han bliver staaende ved Indgangen,
tager Hatten af, svinger den og raaber:
Hurra for Konning Frederik! Seir og Glæde!

Matroserne.

Hurra! Hurra! Hurra! Vor Konge leve!
Kong Frederik den Fierde!

Tordenstiold.

O min Konge!

(Han stirrer til Kongens Fodder, griber hans Haand, og trækker
den til sine Taber.)

Kongen.

Hvad er det, Tordenstiold? Du bringer?

Tordenstiold (Springer op).

Seir!

Seir, Konge! Hæder. Lad mig fatte mig,
Saa skal jeg tale.

Kongen.

I har seiret alt?

Hvor? — Tal!

Tordenstiold.

Gud Allermøgtigste har signet
De danske Vaaben.

Kongen.

Siiig mig dog — beret —

Tordenstiold.

Jeg fused paa min Hvidorn; tappre Lemvig
Mig trolig hialp med Hielperen; L'Etang

Med Urca Noæ; Grip lod ræf i Boven
 Vindhunden pladske; hver af Tonderne
 Med sin Gallei, med Christian og Lovise;
 Dahl med Charlott' Amalia. Saa stak vi
 I Herrens Navn i Sundet.

Kongen.

Nu? Og traf?

Tordenskiold.

Den svenske Huggert først —

Kongen.

Den entred du
 Og sendte Vyttet ned til København.
 Hvad traf du siden?

Tordenskiold.

Nogle Fiskere,

Som mældte: Orlogskibet Flyen, Prinds Vilhelm
 Og Delmenhorst, Fregatten Høienhald,
 For Anker laae i Magoehavn, to Mil
 Fra Dynekilen, hvor med sin Escadre
 Den svenske Schoutbhnacht Stromstierna var.

Kongen.

Jeg meente, Schoutbhnachtens Navn var Knappe.

Tordenskiold.

Det var for knapt. Hans svenske Majestæt
 Nys havde været paa Escadren selv,
 Og adlet ham, for al den Hæltedæd,
 Han skulde øve. Nu heed Schoutbhnachten
 Stromstierna. Vi var alle med paa Strommen,
 Men vi saae ingen Stierne.

Kongen (orventningskild).

Virkelig?

Nu altsaa da?

Tordenskiold.

Den svenske Schoutbhnacht
 Bar glad, fordi han blevet var en Stierne.
 Af Fiskerne vi sikkert sit at vide:
 Endel af Folket gik i Land til Bryllup;
 De andre gastererte Schoutbhnachten.
 Vor Wind stod lige ind i Dhnekilen;
 Det havde været baade Shnd og Skam,
 Gi at betiene sig af Leiligheden.
 Umuligt var det først, at seile to Muil
 Til Viceadmiralen, for at spørge,
 Om han tillod at nytte Dieblikket.

Kongen.

Det indseer jeg.

Tordenskiold.

Bor Loots svor høit og dyrt:
 Han vilde bringe sikkert os i Havn;
 Men hvordan vi kom ud af den igien,
 Det maatte selv vi sørge for. Jeg raabte
 I Raaberen til Grip, som med sin Windhund
 Laa mig paa Siden: hvad ham tyktes om
 Idag at komme som ubudne Giæster
 Til Svenskens Lyftighed? Han svarde: Godt!
 Saa lod vi os i Guds Navn blæses ind
 I Dhnekilen, hvor et Batteri
 Strax modtog os med militair Honneur,
 Ret hosfligt; det var Shnd at sige andet.

Kongen (Besindende sig).

I Dhnekilen? —

Tordenskiold.

O, en deiligt Egn!
 Et Landstak for en Maler: Havnens gaaer
 En god halv Muil i Landet, mellem Skær

Og Klipper; og paa Kysterne var opstilt
Tretusind Skytter bag de gronne Buske,
Som uophorligt hagled os med Kugler;
Mens vi os listed med de syv smaae Skibe
Hen mellem Fiendernes halvhundred Seil.

Kongen.

Forvovne, unge Mand, hvad har du giort?

Tordenstiold.

Udfort en Plan, vel overlagt, min Konge!
Skiondt rast besluttet. Ved det danske Flag!
Vort Tog var intet Fusentasteri;
Men I har selv mig kaldet Tordenstiold,
Og Lyngstraalen, veed I, fuser ned
Fra Tordensthen, for man hører Skraldet.

Kongen.

Saa har du ramt?

Tordenstiold.

Ja, tag mig nitten Tonder,
Det har jeg, min Monark! — Jeg lod dem skyde;
Gik over paa Gallei Prinds Christian,
Imens de flygted for mig ind i Bugten;
Da steg jeg paa Skiotprammen Hielperen,
Og Lemvig maatte paa den hvide Ørn.
Imidlertid, paa Hielperen og Arken
Var Sthkerne fra Lasten bragt paa Døkket.
Jeg drog foran, men løsned ei et Skud,
Før Klokk'en otte, da jeg kunde lange
Min Fiende med Sexpundinger; da spilled
Jeg paa ham, alt hvad Tojet kunde holde,
Med Knipler og Stangkugler. Hviden Ørn
Brat maatte kappe Anker, som var fastet,
Før at jeg kunde komme ham forbi.

Holdt Fienden tæt i Damp, og uformærkt
 Lod mig buxere ind paa ham, til nemt
 Vi var ham paa Musketskud nær. Da tabte
 Han Contenancen. Først Steenbukken taug,
 Skjod ikke meer, og strøg sit Kongeflag.
 Men da det ikke var Commandoslaget,
 Saa ængsted jeg ham fort med mangen Skraasæk.
 Det samme giorde ørligt Noas Ark.
 Min Forstavn stod paa Grund, mit Spring blev afskudt:
 Det sagde intet! Jeg kom los igien,
 Og Fienden faldt som Fluier over Borde.

Kongen.

Ha, tappre Danske! Hvordan gif det siden?

Tordenskiold.

Imidlertid den tappre Tonder sit
 Grobret det omtalte Batteri.
 Da Svensken saae sig ledt til Slagterbænken,
 Da satte han paa Grund; stak Alt i Brand,
 Med Lunter, Tierebøtter. Men min Tonder
 Gik rolig om paa Skibene; tog selv
 Med egen Haand de tændte Lunter bort,
 Der hang ved Krudtet, som det kunde været
 En Fidibus, der skulde tændt Tobak.
 Tre Skibe, fyldt med Krudt, blev alle redded';
 Kun ikke to, tungtladede med Flesk,
 Som skulde næret Fiendens Mod i Vinter.
 Det var umuligt at faae Flesket slukt,
 Det lod vi brænde, som en Glædesild.

Kongen.

Faldt mange Danske?

Tordenskiold.

Mitten blege Helte
 Foer op til Thor i Valhal, for at vidne:

End var ei Danmarks Heltekraft forsvunden.

Syv og halvtredsindsthve Øvæstede

Fik Prisepenge strax, fra tredsindsthve

Til twende hundred Daler. — Tilgiv, Herre!

Det var umuligt mig, at see dem bløde,

Og ikke lægge Plaster strax paa Saaret.

Nu nyde de i gode Hospitaler

Saarlægens Røgt, og prise Danerkongen.

Kongen.

Gud styrke dem!

Tordenskiold.

Kadetten Siversen

Blev sprængt i Lusten.

Kongen.

O den vakkre Gut!

Jeg kiendte ham. — Saa ung!

Tordenskiold (smilende).

Han var for ung,

Det var det just. Thor smed ham ned igien,

Som Fiskeren i Havet af sit Net

De altsor smaae Fisk, at de først kan vore.

Han faldt igien, hvor Vandet blodest var,

Og kom slet ingen Skade til.

Kongen.

Vel, vel!

Og Eders Byttie?

Tordenskiold.

Ellevé Galleier,

En Mængde gode dobbelte Chaloupper,

Strombaade med Transportskib, Smaat og Stort,

In alles færogfrygethve Skibe.

Kongen (forundret).

Det har du alt, med syv smaae Skibe —

Tordenstiold.

Nei!

Det har den Allerhoiestede, som sender

Belsignelsen til Eders Majestæts

Unslag og Vaaben; saa at Verden snart

Maa indsee: Kongers Konge har sin Haand

I Alt, hvad Eders Majestæt beslutter.

Vi Somænd var kun Nedskab, som af Pligt

Med Nidkærhed, med Liv og Blod, besegled

Vor Troskab. Hver Matros var lige kæk,

Og lige værdig Danerkongens Maade.

Kongen.

Min Commandeur, omfavn mig!

Tordenstiold.

O min Konge!

Kongen (til Matroserne).

Jeg tænke skal paa alle mine Helte! —

(Hensinden i Tanker.)

Saa hurtig vender Lykken sig i Krig!

Hvo var bestædt i Nød som jeg, dengang

Tohundred tredsfindstyvetusind Daler

Mig kæbte Freden dyrt til Travendal?

Bed Helsingborg, ved Gadebusk, var Steenbuk

Min Overmand; — i Tonningen min Fange.

Nu stiger Solen af sortladne Hav;

Og af de ufrugtbare Vover skænkte

Colbergerhaide mig og Dyneiken

En dobbelt Host.

Tordenstiold og Matroserne.

Gud velsigne vor Konge!

Hans Borg ei Faren skal naae.

Gud velsigne vort Fædreland,

Før det i Doden vi gaae.

Kan ogsaa Svensken os mode
Paa Landet, og kraftig slaae —
Paa Bolgen han atter maa blode;
Og Saga skal evig tilstaae:
Det hvide Flag og det rode
Et viger det guul' og det blaa!

Kongen.

Min Siel er fuld af store Folesser!
Kom, folg mig! Jeg maa tale med dig ene.

(Han gaar med Tordenkiold; Folget til den modsatte Side. En Herre holder en Anden tilbage.)

Første Herre.

Aa, bi lidt, Monfrere!

Anden Herre.

Hvad vil du?

Første Herre.

Jeg kan ikke tæmme min Myggierrighed. Jeg maa tale med disse Mennester. Jeg maa vide noget om denne Thorenskiold, som man gør saameget Væsen af. Han skal være af ganske obseur Extraction, og have haft endel Eventyr i sin Ungdom, som gjøre ham lidten Ere.

Anden Herre.

Vær du rolig, Monfrere! og vov dig ikke paa Glatiis. Du veed, du er aldrig fornuftigere, end naar du tier og tænker.

Første Herre.

Du skal altid hovmesterere mig. Jeg er den Weldste, og veed nok hvad jeg gør.

Anden Herre.

Giver du dig af med Matroserne, saa faaer du et Begplaster paa Munden. Det forsikrer jeg dig.

Første Herre.

Jeg skal nok vogte mig, for at komme i legemlig
Berørelse med slige gemene Folk.

Anden Herre.

Ta, men der gives ogsaa aandelige Begplastre.

Første Herre.

Aandelige Beegplastre? Hvilke extravagante Tales-
maader!

Anden Herre.

Det skal fornse mig, i Lyshuset at være en rolig
Tilstuer til din Ydmhgelse.

Første Herre.

Ei hvad, Ydmhgelse? Jeg er ikke ydmhg! Jeg
lader mig ikke ydmhge.

Anden Herre.

Beedst du ikke hvad Thdsten siger? „Muss ist
ist ein böses Kraut!”

Første Herre.

Lad du mig fun raade! (Anden Herre sætter sig i Lysh-
uset. Første Herre til Matroserne:) Ecoutez mes enfans!
Hvem af Jer er den Fornemste?

En Matros.

Det er Christen Staal, Jeres Velærværdighed!
Det er Dvartermesteren.

Herren.

Aa hør, min gode Christen Stahl! siig mig
oprigtigt, som en god Christen: kiender du denne
Capitain — hvad jeg skulde sige, Commandeur, Thoren-
schiodl specielt?

Qvartermesteren.

Specielt kiender jeg ham ikke; men jeg kiender ham hellens ret godt; for vi ere Bhesbørn og have gaaet i Skole sammen.

Herren.

Ah, charmant! saa kan jeg jo strax faae Esterretning. Iklesandt, denne Herre er slet ikke af Fodsel?

Qvartermesteren.

So gu er han af Fodsel! Han er født af øgte Forældre og døbt i samme Kirke som jeg.

Herren (i Lydbuset).

Beghndelsen er god.

Første Herre.

Af Stand, af Byrd, mener jeg.

Qvartermesteren.

Af Byrd maa han vel være, siden hans Moder har baaret ham. Og han er af ørlig Borgerstand; hans Fader var Raadmand i Bergen.

Herren.

Dog Raadmand? Og heed?

Qvartermesteren.

Johan Wessel, til Tieneste.

Herren.

Det Navn skulde han smukt beholdt. Det er saa sonligt, saa christeligt, at beholde sin Faders Navn.

Qvartermesteren.

Ta saa skulde en meget fornemme Mand, jeg har kiendt, hedde Zeppe Tiærebotte.

Herren.

Hvi saa?

Qvartermesteren.

Jo, for saadan heed hans Moders Kudst.

Herren (i Lysthuset).

Bravo, Qvartermester! Giv ham ikke Qvarter!
Begplasteret bliver smurt.

Første Herre.

Havde Herr von Thorenschiolds Fader mange flere
Born?

Qvartermesteren.

Nei, han havde ikke meer end sytten til.

Herren.

Hvad? Atten Born? Og alle Dreng?

Qvartermesteren.

Nei, det halve Dosin var Døse.

Herren.

Saa var vel Herr von Thorenschiold, som Stam-
herre, den Aeldste?

Qvartermesteren.

Nei, han var den tiende eller ellevte, ligesom Joseph i Egypten.

Herren.

Hat hans Fader ladet ham standsmæssig optugte?

Qvartermesteren.

Han vilde sat ham til Bogen; men Peter bakkede
agter ud, og slog alt, hvad han læste, i Glemmebogen.
For at face Reb i Seilene med ham, satte Faderen
ham om Bagbord hos en Skräder; men han vilde
heller ligge paa en Lægerval, med slappe Undervant og
Tverstisorer i Stengerne, end ombord i et Skräder-
værksted. Da han derfor engang maatte følge Mesteren,

med Posen under Armen, i Tøveir, gav han ham en saadan Tryksexten i Nakken med en Sneebold, som han for hdermere Thedeligheds Skyld havde dyppet i Nendestenen, at baade Horelse og Thn forgik Skräderen, og han satte paa Grund. Fra den Tid af opgav Peter Wessel Skrädereprofessionen.

Herren.

Ei, ei! hvad maa man høre! Han skal jo ogsaa have været Tiener, siger man?

Ovartermesteren.

Som lille Gut tog de ham med paa Slæbetouget til København, i Kongens Folge. Kongens Skriftest fader, Dr. Jespersen, tog sig af ham; og saa var han hos ham et Par Aar, før han kom til Cadetterne.

Herren.

Og tiente ham.

Ovartermesteren.

Med alt, hvad han kunde. Peter Wessel har altid været taknemmelig mod sine Velgiorere.

Herren (i Lysthuset).

Bravo, Ovartermester!

Første Herre.

Ah, det er en sand Dyd! (Sagte:) Altsaa: Skräder dreng og Tiener! Og nu Commandeur, og vel snart Admiral von Thorenschiold! Hvad man dog maa opleve!

Tordenskiold kommer tilbage.

Første Herre

(Gaaer ham liærligt imøde).

Ah, der have vi Herr Commandeuren tilbage. Embrassez moi, mon cher ami! Tag ikke ilde op, at jeg har underholdt mig lidt med Eders Folk. Det

har ret contenteret mig. Man kan lære noget af et-
hvert Menneske i hans Metier; skjønt de tale et
Patois, som jeg egentlig ikke forstaaer.

Tordenstiold.

Franſt kan de ikke, heller ikke Thyſt, Monsieur!
men de tale dog temmelig godt bredt Danſt.

Herren.

Bredt vel, men ikke godt. Det er Kunſtordene,
Terminologien, som generer mig. Imidlertid har det
forsøjet mig at høre adskillige Anecdoter af Herr
Commandurens Ungdom, hvori det originale Genie, vi
nu beundre, paa en naiv Maade envelopperede sig. (Leer.)
Den Sneebolt i Rhggen paa Eders Mester, Skræderen,
var virkelig admirable! Det var et tout à fait Indfald.

Tordenstiold (rolig og tor).

Ta, var det ikke? Og et passende Vaaben mod
en Skræder! Jeg mærker, Monsieur vil paa en fin
Maade faste mig min Ungdom i Næsen. Den skammer
jeg mig aldeles ikke ved. (Lægger sin Haand paa hans Stusder.)
Men tak I Gud, Monsieur! at I aldrig har været
Skræderdreng!

Herren (caabelig forlegen).

Hvorfor, Herr von Thorenschiold?

Tordenstiold.

For saa vilde I høist nu være avanceret til
Skrædermester.

Herren (i Bysthuset).

Der kom Beegplasteret!

Første Herre.

Skræ—me — Jeg recommanderer mig skyldigst!

Tordenskiold.

Alt recomandéert.

(Første Herre gaaer.)

Anden Herre kommer.

Fortræfligt, Tordenskiold! Jeg takker Eder.

(Trækker hans hånd.)

Tordenskiold.

Hvorfor, min Herre?

Anden Herre.

For I stopped Mundem

Paa denne Kloge.

Tordenskiold.

Hvem er denne Herre?

Anden Herre.

Min kædelige Bro'er, med Tugt at melde.
Men ei fordi eet Træ er skævt i Skoven,
Er alle skæve. Tro I mig! hver bold,
Ketskaffen Adelsmand er stolt og glad ved
Alt kaldes Eders Lige. I gior os
Stor Ere; gid ret Mange mellem os
Maae giore Jer det samme!

Tordenskiold (med Agtelse).

D, min Herre!

I er altfor beskedent.

Anden Herre.

Nu farvel!

Vi sees i Aften vel ved Masteraden?

Saa tomme vi et Glas paa ærligt Benslab. —
Der Kammerater!

(Giver Dvartermesteren Penge.)

Jeg maa dog betale

Udlæg og Arbeidsløn for Plasterne.

Drik Eders Konges, Commandeurens Skaal,
Og morer Eder godt, imens I er her!

(Gaaer.)

Tordenstkiold.

Hvad Forstkiel der dog varé kan paa Brodre! —
Men nok om det. — Sei, Manne! Jeg er glad;
Vor Konge roser os, han er tilfreds,
Og vil belonne naadigt Hver især.
Mit Hierte banker, jeg har ingen No!
Jeg kan ei blive stille her. Nu maae
Vi finde paa en ægte Somandspsog,
Som kan fordrive Tiden for idag.
Saa hurtig komme ned fra Dynekilen,
Fra Storm og Slag, i denne lune Hauge —
Det er for pludselig en Obergang!
Men jeg har fundet Noget op, som vist
Vil tykkes Eder kosteligt; og vil I
Som jeg, saa føre vi det ud paa Stand.

Qvartermesteren.

Vi folge Jer i Liv og Død, saa kan
Vi sagtens folge Jer til Spog og Gammel.

Tordenstkiold.

Men denne Spog er farlig, Kammerater!

Qvartermesteren.

Hvis der var ingen Fare meer i Livet,
Blev det kiedsommeligt, Herr Commandeur!

Tordenstkiold.

Hør mig! Da nhs jeg talde med vor Konge,
Da hætred han med særfornoiet Smil:
„Nu gad jeg vidst hvad Stænderne i Sverrig
Om deres Tilstand synes, naar de høre
Den slette Tidende fra Fredrikshald.“

Hans Majestæt anordnet har i Aften
 En Folkesfest, med Dands og Lyftighed,
 I denne Hauge. Vi har Tide endnu.
 Hvad siger I? Skal med de to Chaloupper
 Vi roe til Malmøstrand, og hente der
 Et Exemplar af hver af Stænderne?
 En Officer, en Geistlig og en Bonde?
 At Kongen selv kan spørge, hvad dem thkkes?

Matroserne.

Et herligt Indsald!

Tordenskiold.

Er I alle med?

Matroserne.

Ia hver en Siel! Vi bente Danerkongen
 Saamange Skaninger, som han forlanger.

Tordenskiold.

Vel, rasse Gutter, saa til Værket strax!

Chor.

Lyftige Somænd, naar Seiren er vunden,
 Søge sig Leier i Havn og paa Land;
 Borger og Bonde til Arnen er bunden,
 Hjem har Matroserne, hvor der er Vand.
 Træfuglen farer fra nordiske Skove,
 Bygger i Afrika Neden paany;
 Hjem har Matrosen i siernesti By. —
 Endnu for Middag vi anfre ved Sver'g,
 Endnu for Aften ved Frederiksberg!

(De gaae.)

Anden Handling.

Bondestue i Skaane.

Gustav ene.

Halste Haab! du er forsvunden;
Tæbt er, hvad min Sicel attræer;
Ingen Rose meer i Lund'en!
Stormen raser i min Baar.

Ingen Aftensol skal vinke
Gustav tiere til sin Mo;
Did, hvor tusind Sværde blinke,
Bil jeg styrte mig og døe.

O, men aldrig kan jeg glemme,
Selv naar træffer Dødens Piis,
Hendes Asyn, hendes Stemme,
Hendes Blik og hendes Smil.

Som min sionne Stridsgudinde,
Svæver hun fra Skyen ned.
Maa mit Blod i Kamven rinde —
Dør jeg dog af Kierlighed.

Tordenskiold kommer forklædt som Bierggubbe, med
hvigt Skæg, ved en Stav.

Ei, ei, min unge Ven, hvad maa jeg høre?
Saa vild og dog saa smeltet? Sandelig,

I seer ei ud til at slaae Folk ihiel.
 Jeg mener ikke dermed, I er svag;
 I er en kraftig Gut; men løser jeg
 Grundsproget ret i Eders vaade Dine,
 Saa sider I af en fortvivlet Thgdom,
 Der tidt er mere farlig for en Ungkarl,
 End Krudt og Kugler.

Gustav.

Krudt og Kugler kun
 Kan troste mig.

Tordenskiold.

Hvad? I vil gaae i Krig?

Gustav.

Taa, Ta'er! det vil jeg.

Tordenskiold.

Selsomt! Gaae i Krig,
 Naar man har intet Herte.

Gustav.

Intet Herte?

Hvo siger saa?

Tordenskiold.

I selv i Eders Bise!
 Det er jo staalet af en lille Pige.

Gustav.

Saa har jeg Mod! Og bedre Mod i Kamp,
 End Herte; saa bevæges man desmindre.

Tordenskiold.

Det gaaer ud over Fienden, stakkels Diævel!
 Skam skulde slige unge Herer faae,
 Som koge Seid med Diekast og Smil,

Og riste Nuner med sneehvide Hænder.
 De er langt mere farlig', end de gamle,
 Med Korsklæd' og med Hynker. — Hendes Navn?

Gustav.

Suem mener I?

Tordenskiold.

Den smukke Taarepærse,
 I græder over, naar I er alene.

Gustav.

Min Elske hedder Ulla Berg. Hvi skal
 Jeg skiuile det for Verden?

Tordenskiold.

Ulla? Nu,

Det klinger smukt.

Gustav.

Selv hendes Navn er sødt.

Tordenskiold (or).

Ia, dersom der kan dommes efter Lyden,
 Er hun forbandet vakker.

Gustav.

Gamle Mand,

I spotter?

Tordenskiold (mild).

Nei, jeg spøger kun, min Ven!
 Og Spøg af Oldingen paa Gravens Bred,
 Har, trods sin Lyftighed, dog lidt Ærværdigt.
 Fortæl mig dine Hændelser! Hvorfor
 Est du saa plat fortvivlet?

Gustav.

Snart fortalt.

Jeg elsker Ulla Berg, en herlig Mo,

Saa snild som smuk; hun har en gierrig Fader;
 Jeg er en fattig Dicovel; Faderen
 Vil tvinge hende til en gammel Dosmer,
 Med mange Penge. Hun vil ikke ha'e ham;
 Men heller ikke mig, hvis Faderen
 Samtykler ei deri. Det gior han aldrig;
 Thi jeg har Intet, og har intet Haab
 Om nogentid at faae det Allermindste.

Tordenskiold.

Den Udsigt er just ikke rosenrod.
 Og har du heller aldrig eiet Noget?

Gustav.

Jo, jeg har været rig, men mistet Alt.

Tordenskiold.

Hvordan?

Gustav.

I Krigen, da min Faders Gaard
 Blev lagt i Asken af de Danske.

Tordenskiold (provene ham).

Derfor

Vil du nu hævne dig?

Gustav.

Hvad hævne mig?

I Krigen gaaer det ikke anderledes.

Der er vel ogsaa Gaarde brændt i Danmark.

Tordenskiold.

Hvad vil du da i Kamp?

Gustav.

Paa denne Jord
 Er der ei længer Fred for mig. Jeg kom
 I Klammeri med Illas Fa'er igien;

Han visste Doren mig, hun selv var vred,
Og gav mig ikke sit Levvel paa Veien.
Jeg burde taalt hans Brantenhed og Skieldssord,
For hendes Skhld. Men jeg vil bode for det!
Jeg søger Konning Carl paa Norges Grændse,
Jeg offerer ham mit Liv, min Kærlighed.

Tordenstkiold.

Det vil han ikke skonne meget paa;
Thi han er vant til at opoffre Folk
Som Fluor; og til Kærligheden kiender
Han ei det Mindste.

Gustav.

Nu, det er det samme!

Saa vil jeg ubemærket døe for ham.
Han nyder selv ei meget Godt paa Jordens;
Hans hoie Siel foragter kælne Glæder,
Og kun som Helt han füler sig lykselig.
List, Egemytte, Håd, boer ei i ham.
Han kunde gierne været Polens Konge,
Men med Beskedenhed, med sieldent Hoimod
Afstdod han Alget til en indfødt Etling.
Han sover paa den blotte Jord, i Telt,
Om Vintren i den sygteligste Kuld;
En glohed Kugle tiener ham til Dvn.
Han nyder aldrig Viin og stærke Drinke;
Soldaterkost er al hans Lækkerhed.
En mørkblaa Frak med store Messingknapper
Omslutter Ungersvendens ranke Legem.
Kun i det dybe, strenge, faste Blik
Opdager man en Konge. Dog er Carl
Guldsalig mellem Venner; lidet ei,
Man taler Ondt om den Fraværende;
Tilgiver Alt, kun ikke Ridingsværk.
Hver Morgen og hver Aften beder han

Tordenstkiold.

Front som et Barn med Tillid til sin Gud.
 Vel har endnu han ingen Elskerinde,
 Dog ærer han det hulde Kion; man siger,
 At han vil gifte sig, naar han faaer Fred,
 Og i sit Valg kun lade Hiertet raade.
 Gud signe ham!

Tordenskiold.

Men han faaer aldrig Fred!

Gustav.

Saa skænke Gud ham brat den Hæltedød,
 Hans unge, ræske Hierte søger.

Tordenskiold.

Amen! —

Men du behager mig, du flinke Gut!
 Du misted Alt ved Carl, og elsker ham
 Dog lige høit.

Gustav.

Hvo elsker ei sin Konge?
 Hvo tænker paa sin Fordeel, naar det gielder
 At hoste Gren? Tænker Carl paa sin?

Tordenskiold.

Du sætter altsaa Gren over Elskov?

Gustav.

O, Kiærslighed og Gren kives aldrig
 Om høiest Rang, de gaae som Sodstende.

Tordenskiold.

For filde vil du sege Komming Carl
 Ved Fredrikshald; man siger, Tordenskiold
 Er kommen ham i Forkloeb der, min Son!
 Har kapret hans Flotille.

Gustav.

Nu, saa maa han
Udruoste sig en anden.

Tordenstiold.

Hader du
Gi Tordenstiold for dette Bovestykke?

Gustav.

Jeg hade Peter Bessel? Elig en Helt?
Min Tro: er Konning Carl paa Land en Love,
Paa salten So er Tordenstiold en Hval.

Tordenstiold (sagte).

Nu, ved Kompassets evige Magnet
Dg ved mit Sværd, nu skal han faae sin Pige!

(Hører.)

Ja hør, min Gut, nu kiender jeg da dig!
Du derimod veed endnu ei, hvem jeg er;
Saa vil jeg sige dig det strax i Korthed:
Jeg er en gammel Trold fra Laplands Ørk,
Dg jeg kan here som et Fruentimmer.

Gustav.

Tert Spøg mishager mig.

Tordenstiold.

Nei, det er Alvor.

See, naar jeg blæser fun i denne Fløjte,
Indtriner flur en Hær af mine Nander,
Dg fanger dig.

Gustav.

Svad vil det Bæsen sige?

Tordenstiold.

Det skal du snart erfare, vantro Thomas!

(Han piber.)

Matroserne trine bevæbnede ind.

Tordenskiold.

Gribet ham, Gutter! Han er vor Fange!

Gustav.

Snedige Gubbe! Læmst du mig sveg.

Tordenskiold.

Sukkende Beiler, var kun ei bange!
Det er ei Alvor, det er kun Leg.

Matroserne.

Hvad skal vi mere? Skal vi ham binde?
Skal han i Baaden føres fra Land?

Tordenskiold.

Bunden han er alt fast af en Dvinde;
Bringer til Jollen smægtende Mand!

Gustav.

Grusomme Skæbne knuser mig ganske!
Tæbt er paa een Dag Frihed og Mo.
Grumme Barbarer!

Tordenskiold og Matroser.

Nei, vi er' Danske!
Stakket du kun skal giæste vor De.

Gustav.

Ulla, min Ulla! elste Veninde,
Mindes din Ven, som evig forsvandt!

Tordenskiold og Matroser.

Muligt du kan blandt Hiederne finde,
Hvad mellem Venner ikke du fandt.

Gustav.

Grusomme Skæbne knuser mig ganske!
Tæbt er paa een Dag Frihed og Mo.
Grumme Barbarer!

Tordenskiold og Matroser.

Nei, vi er' Danske!
Stakket du kun skal giæste vor De.

(De føre ham bort.)

Stue hos Fader Berg.

Fader Berg kommer med Ulla og Hanna.

Berg (ivrig).

Har du Medgift selv, du Abe?
 Borde, Stole, Egestabe,
 Hyldt med Linned, Klæder, Duge?
 Tintallerkner, du skal bruge?
 Kobberpotter og Fajance?
 Misbrug ei min Contenance!
 Eier du den mindste Hvid?

Ulla.

Lidt en Pige kun behøver,
 Mon en Fader mig det røver?
 Und mig blot et lille Kammer,
 Mig en Tilflugt for min Jammer;
 Ved Jert Bord'en ringe Gave,
 Blomsterbedet i Jer Have.
 Lad mig leve saa min Tid!

Berg.

Du har ingen Tid, min Datter!
 Ei vi for hinanden lyve:
 Alt du fylder dine Tyve.
 Sorgen folger snart paa Latter.
 Nei, du skal, Gud være lovet,
 Giftes over Hals og Hored.

Hanna.

Hun vil ogsaa gierne giftes,
 Hvis hun faer Den, hun kan lide
 Ned kun og Ulykker stiftes,
 Som I veed, vi alle vide,
 Ved usaligt Egteslab.

Berg.

Egteslab er ei usaligt,
 Naar man med en Degr forenes;
 Man med Geistlighed forlenes.
 Sligt et Held er ubetaligt,
 Det er Binding, ikke Tab —
 Tidselman bli'er mig en Son!

Hanna.

Jer en Son? Nei, jeg formoder,
Han Jer bli'er en fugtig Broder.

Ulla.

Fader, hør din Datters Bon!

Hanna.

Nøres dog ved hendes Bon!

Berg.

Ei mig rører hendes Bon! —
Hele Heisen deri stikker,
At han lidt for meget drifker.
Vigemeget! de som drifke,
Den som sover, synder ikke.
Eders Suk og Snak er Bind.
Degnen er et ærligt Skind!

Hanna.

Skind? Ja, var han Skind alene,
Skulde jeg det ei formene,
Maaskee holdt han sig i Skind.
Og hvis han var Kiod og Sene,
Kunde man dog røres lidt;
Men det er jo bare fikt!

Berg.

Gaa, din Næsviis, lad mig være!
Jeg maa tænke paa min Ære;
Lader ikke mig forhaane.
Ei man spørge skal i Skaane:
Ulla sit en fattig Mand,
Under hendes egen Stand.

Ulla.

Fader, sticnk mig nogle Dage,
Til at flettes af min Sorg!

Hanna.

Und den Arme nogle Dage,
Til at flettes af sin Sorg!

Berg.

Nei, hun skal mig ei bedrage;
Listen laaner fun paa Borg.

Hanna.

Har I fuldt og fast besluttet —

Berg (til Ulla).

At din Guldring bliver puttet
Paa den gode Klokkers Finger,
Inden Aftenklokkens ringer.

Ulla.

Det vil koste mig mit Liv!

Berg.

Boi dig som et villigt Siv!

Hanna.

Kære Fader, estergiv!

Ulla (orrivivlet).

En dodelig Smerte
Omspander mit Herte;
Men for du mig Arme
Bortsælger idag,
Bil Gud sig forbarme,
Beskytte min Sag!

Hanna.

O hvor hendes Smerte
Gaaer dybt mig til Herte.
Men for man dig Arme
Bortsælger idag,
Bil Gud sig forbarme,
Beskytte din Sag.

Berg.

Jeg lægger den Smerte
Slet ikke paa Herte.
I Klokkernes Arme
Hun favnes idag.
Saa lad dem fun larme,
Jeg vinder min Sag.

Berg.

Ei et Ord meer! Enten trolover du dig med Tidselmand idag, og gifter dig med ham inden tre Solemærker, eller du forlader mit Huus, og kommer aldrig tiere for mine Dine. — Nei! du skal ikke forlade mit Huus! du skal ikke rende efter den Landsstryger, og giøre mig Skam. Du skal blive her! Jeg vil holde dig som en Fange. Du skal sættes paa Vand og Brød.

Ulla.

Desbedre! Saa kommer jeg snart hen, hvor jeg ønsker mig.

Berg.

Nei! du skal ikke sættes paa Vand og Brød! du skal ikke hen, hvor du ønsker dig. Du skal ikke blive mager, vissen, guul, gron, og giøre mig saadan Skam, at man vil sige: Al, det stakkels Barn! Al, den allerhelvedes Fader! Nei, du skal spise og drikke dobbelte Portioner! Du skal blive saa rød som en Rose, og saa trind som en Lilie; eller jeg skal lære dig.

Ulla.

Kære Fader, hør mig! Jeg veed dog, du holder af mig; og det er kun af misforstået Iver for mit Vel, at du piner og plager mig.

Berg.

Just fordi jeg holder af dig. Hvad for noget? Misforstået Iver? Nei, jeg forstaaer min Iver meget godt. Du skal ikke faae en glad Time i mit Huus, hvis du ikke tager ham.

Hanne.

Og tager hun ham, saa faaer hun ikke en glad Time udenfor Eders Huus.

Berg.

Tidselman er en skikkelig Karl! Og hvad han ikke er, kan han blive, naar hun faaer ham og leder ham paa rette Vej. En Kone formaer meget over sin Mand. Han er saa from som et Lam, og i Grunden saa enfoldig som en Hest. Men det er et Lam med overflodig Uld, som hun kan klippe; og en Hest, som trækker for hendes Ønskers Vogn og gaaer hvor hun vil. Hvad kan en Kone forlange meer?

Hanne.

Gaaer han hvor hun vil, saa lad ham gaae Pokker i Bold! Det vil hun helst.

Berg.

Hvad sukler du efter? Tænk mig ikke meer paa den Knægt, som ikke eier en Hvid, og dog voer at sige mig, en velhavende Mand i min egen Gaard, at jeg er et uforstandigt, urimeligt Menneske, en grusom Fader! Har du Noget af ham? Har I bryttet Ringe?

Ulla.

Aldrig.

Berg.

Har du Breve fra ham?

Ulla.

Ingen.

Berg.

Har du Noget af ham, saa skal du sende ham det, eller give mig det. Du maa love mig, paa datterlig Ere og Samvittighed, ikke at beholde det Bitterste, som han har givet dig, og som minder dig om ham.

Ulla.

Det lover jeg.

Hanna.

Undtagen hans Hjerte, Fader Berg! Det kan
hun dog hverken sende ham tilbage, eller give her.

Berg.

Snak du for din Øste! Med dig har jeg intet
at giøre, du staaer under min Broders Commando.
Nu gaaer jeg ud, at tage mod Brudgommen; og naar
vi komme med ham, veed du hvad du har at giøre;
eller saa sandt Klokkens hænger i Malm's Taarn, jeg
skal lære dig Vinterveien.

(Gaaer.)

Hanna.

Min stakkels Ulla!

Ulla.

Hanna, mindes du
Den Sang, som Gustav lærte mig ifior?
Det var et Varsel om vor egen Skæbne.

Hanna.

Syng den, min Pige! Lad den troste dig!
I Sorgen troster Beemod allerbedst.

Ulla.

Vaaren smykte Bakkens Bred
Med et broget Blomsterbed,
Med sin bedste Rose.
Vaaren svandt og Rosen svandt;
Kilden blev, — og Kilden randt
I den sorte Mose. —
Kommer du ei snart igjen,
Hulde Sommer, Hjertets Ven?

Hanna.

Kildens klare Taare faldt,
Bogens Blad var brunligt alt,

Græsset gult paa Bangen;
 Ingen munter Hugl paa Green;
 Stormen over Torn og Steen
 Hylte Sørgesangen.
 Beemods Længselstaare randt,
 Da den ei sin Rose fandt.

Begge.

Kilden med sit Blomsterbed
 Er lykselig Kærlighed,
 Rosensmykt i Vaaren.
 Glædens Sommer varer fort;
 Naar det gronne Haab gaaer bort,
 Trostlab falder Taaren.
 Kilden under Sne og Is
 Sukker over sit Forlis.

Ulla (med stærkere Høstelse).

Rose med din Purpurdragt!
 Du bedrager i din Pragt,
 Bliss'er kun i Solen,
 Haaner Hiertets omme Suk;
 Blege Blomst er mere smuk,
 Jeg har valgt Violen.
 Den mig tyder, blaalig rod:
 Kærlighed i stille Død.

Min Hanna, vil du vise din Veninde
 Den sidste Dieneste?

Hanna.

Hvor kan du twile?

Ulla.

Min Fader mig forbod at eie Noget,
 Som kom fra Gustav, og jeg lyder villig;
 Min sidste Glæde offrer jeg min Fader,
 Min Sorg blot jeg beholder for mig selv.

(Hun tager et lille Papir frem.)

Her er det Eneste, jeg sik af Gustav:
 En Martsviol! Den dusted frist og fager

I Morgenduggen, da han brød mig den,
 Og bly og ængstlig stammed mig sin Elskov.
 Bestandig har jeg glemt den paa mit Hjerte;
 Nu ikke meer, — for jeg er hans igien!
 Tag den, min Hanna! — Men naar jeg er død
 Om fort Tid; — thi det varer ikke længe —
 Da list dig ene til din tro Veninde —
 Og læg Biolen atter paa mit Bryst.
 Saa tager jeg i Evigheden med
 Den Blomst fra Jorden, som var mig bestiæret.

Hanna.

O Gud, min Pige! du bedrover mig.
 Behold dog din Biol!

Ulla.

Nei Hanna, nei!
 Hvad jeg har lovt min Fader, maa jeg holde.
(Giver hende Papiret.)

Hanna (læssedes).

Hun elsker ret af Hjertet, stakkels Pige!
 Hvor det maa være sødt, at være saa
 Ulykkelig. Thi bedre dog, naar galt
 Skal være, varm at sinegte hen af Længsel,
 End kold at trives, og at kiede sig.

Fader Berg kommer med Tidselman, som er pyntet,
 og følges af sin Karl Erik.

Tidselman.

Paa denne livsalige Dag
 Min Tunge for lam er og svag,
 At udtrykke
 Dig min Lykke,
 Du Naturens — lækkre Stylke!

Erik

(Træller ham i Kiolen, sagte).
 Mesterstykke maae I fige,
 Naar I beiler til en Pige.
 Giv dog paa Jer Gierning agt!

Tid selmand

(Sassides til ham igien)
 Hvad jeg sagde, har jeg sagt.
 Jeg herefter dig befaler
 Mig at være, før jeg taler.

Berg.

Hiertelig velkommen vær!
 Bist min Datter faaer Jer kær.
 (Sagte til Ulla.)
 Vær nu ikke længer vær!

Ulla.

O, min Død, giv du var nær!

Hanna.

Hvilken Brudgom beiler her!

Tid selmand.

Hælvten Sorg og Hælvten Glæde
 Kommer jeg til denne Tagt:
 Kiolen af Skarlagenklæde,
 Sort af Ems min Underdragt.
 Som en geistlig Mand forresten,
 Maa jeg være sort endeel,
 Men dog ikke ganste heel,
 At jeg stilles kan fra Præsten.
 Geistlig, verdslig Herlighed
 Er forenet: Kærlighed.

Berg.

Hør! hans Aand har Flugten taget.
 Jo han har i Panden Been.
 Hvor det flyder!

Erik (sassides).

Som fra Taget
 Regnen i en Rendesteen.

Sort og rød, det er jo Fanden,
 Siger gamle Kierlingslok;
 Horn ham mangle kun i Panden,
 Og, min Tro, dem faaer han nof.

Tid selmand.

Denne Karl, som med jeg bringer,
 Er af nyttigste Natur.
 Han for mig i Taarnet ringer,
 Mens jeg tager mig en Luur.
 Hver en Grav, jeg skulde grave,
 Gior han mig med største Flid;
 Jeg modtager Nytaarsgave,
 Mens han ikke faaer en Hvid.
 Naar han ei i Taarnet ringer,
 Er han Diener i mit Huus.
 Siem han mig hver Aften bringer,
 Naar jeg drifffer mig en Ruus.
 Hvide koste maa han bære,
 Med de sorte Knapper i,
 At han Graverkarl kan være,
 Men dog steds i Liberie.

Erik.

Sort og hvid man Doden maler,
 Dicælsen males sort og rød;
 Bælg nu Tomfru! hvad befaler?
 Enten Dicævel eller Dod?

Berg.

Saa vil vi da hurtig stride
 Til Trolovelsen paa Stand.
 Hver nu veed, hvad hver skal vide.
 Nerm Jer, som en Fæstemand!
 Ulla! Ringen af din Finger,
 Sæt den paa din Beilers hen!

Ulla.

Grumme Fader, du mig twinger!

Tid selmand.

Bare jeg kan passe den! —

Kom, min Sødeste, min Bedste,
 Gior mig ikke længer ør!
 Hush dog paa: jeg er din Næste,
 At du Næsten elste bor.
 Lad den Ring, min første Kone
 Sticænkte mig af Guldet fin,
 Paa din hvide Finger trone,
 Som i Polsen en Rosin.

(Forlegen:)

Men — hvad Yolker! — Ei for Yolker! —

Berg. Hanna. Erik.
 Hvad er der i Bei, Herr Klokker?

Tid selmand.
 Jeg har ingen —

Berg. Hanna. Erik.
 I har ingen?

Tid selmand.
 Paa min Haand jeg savner Ningen;
 Jeg min King har hjemme glemt.

Berg.
 Det er heel uangenemt!

Hanna.
 O det var slet ikke slemt.

Tid selmand.
 Det har ganske mig forstemt.

(Pause; derpaa siger han hurtig og besppret til Erik:)
 Spring hjem efter min Trolovelsesring!
 Den ligger imellem de andre Ting.
 Den er god at hitte,
 Den er lille bitte;
 Den er let at fiende,
 Den er uden Ende,
 Med et Hul i Midten.
 See til, du kan hitt'en! —

Ulla.

Tid nu at jeg Modet fatter,
Raden kommen er til mig:
Fader, aldrig har din Datter
Nægtet for at lyde dig;
Men kan ganse du forglemme
Billigheds og Erens Rost,
O da skal Naturens Stemme
Tale fra mit kække Bryst.

Berg.

Ei til Døden jeg dig driver,
Kun jeg gør dig lykkelig.
Naar du flog og ældre bliver,
Vil dersor du takke mig.

Ulla

(Klæder med oploftede Hænder).

O min Engel! som i Drømme
Bifte dig i blaaligt Staal:
See mit Blik i Taarer svomme!
See mig ved min Kummers Maal!
Red den Arme! Lad dig stue
Kraftig i din Morgenlue!

Døren springer op; Tordenskiold staer i Døren i sin
blaau Uniform, med draget Sværd.

Tordenskiold.

Din Redningsmand, du Arme!
Skal over dig snart sig forbarme.
(Til Matroserne, som komme:)
Griber ham, Gutter! Griber den Hulde!
Hører dem hen, hvor bringes de fulde!
Spilder ei Tiden! Hurtig og flink!
Lystrer mit Vink!

Matroserne.

Følger!

Ulla (glad).

Jeg følger! O gierne jeg følger!

Tordenstkiold og Matroserne.
Over de krusede baltiske Bolger!

Tidselman, Berg, Erik
(førstræffede).
Soroverslotte? Piger at rane?

Matroserne (lystigt).
Ja, vi er Tyrker! det er vor Vane.
Men vi tillige henter os Degnen.
(Til Ulla:) Solskinnet folger snart efter Regnen.
Engst dig kun ei!

Ulla og Hanna.
Engstes? O nei!
Haabet jeg fatter.

Matroserne
(til Tidselman og Berg).
Kort med Jer ud!

Berg.
Skiller en Fader ei ved sin Datter,
Skiller en Brudgom ei ved sin Brud!

Tordenstkiold.
Sminke paa gustne Kinder jeg harer:
Han er ei Brudgom, du er ei Fader!
Tordenen fordeler taagede Slud.

Chor.
Tordenen fordeler taagede Slud.
Dumhed skal ei Naturen forhaane,
Snart Skinner etter Kierligheds Maane
Klar over Skaane;
Signer en Brudgom, signer hans Brud!
(De gaar med Jangerne.)

Sted ved Stranden, omringet af Buske.

En Officer med Soldater.

Chor.

Stille, stille, sagte her,
 Bag de tætte Hasseltræer!
 Naar han kommer rast forbi,
 Levende ham fange vi. —
 O Glæde! O Glæde!
 Lad os træde
 Sagte, sagte, stille, stille!
 Sikkert vi ham fange ville.
 Stille!

Officeren.

Det er af yderste Vigtighed, Kammerater! Denne Tordenstiold er den bedste Edelsteen i Kongen af Danmarks Krone; men tillige den største Bovhals i Kattegat, Øster- og Nordøsen. Endelig styrter hans Dumdriftighed ham. Har man seet Mage? Med en Haandfuld Folk, med to Chaloupper, at lande ved hoi lys Dag paa den fiendtlige Kyst! At fange mig først en Officer af Strandvagten, som sidder paa Benken ved Værtshuset, læser i en Bog og tænker paa ingenting! Saa en Knos i Stuen; og nu her et stakkels Pigebarn og Stedets Degen! Hvad hans Hensigt er med disse Optoier, maa Gud vide. Enten er han fuld eller gal. Men er han sluppen fra Dynelilen, saa skal han, tag mig Fanden, ikke slippe her; og maa Steenbukken smægte sine Dage hen i et skummelt Fængsel i Kiosbenhavn, saa skal det ikke gaae Tordenstiold et Haar bedre i Stockholm.

En Soldat.

Matroserne have indstibet sig med Fangerne. Chalouppen stoder fra Land. Han kommer.

Officeren.

For at gaae til den anden Jolle hist, hvor Officeren og Bondeknøsen ere under Bedækning. Baaden er os endnu ikke paa Musketstud nær. Jeg kunde gierne angrebet ham strax, med sine Thter; men jeg havde riskeret at quæste Fruentimmeret; og han havde før ladet sig massacrere, end overgivet sig. Vi maae fange ham levende. Hans Liv er dhrebart. Omringer ham! Der er han.

Tordenskiold kommer sorglos. Soldaterne slutte hurtigt en Kreds om ham.

Chor.

Staae! I er en fangen Mand;
Meer I ei undslippe kan.
Giv Jer strax og Baaben stræk!

Tordenskiold (forundret).

Svensker bag en Hasselhaet?

(Drager Sværdet med den ene, og river en Pistol af Bæltet med den anden Haand.)

Officeren.

Stræk Jert Baaben! I er Fange.

Tordenskiold.

Jeg er Een, og I er Mange;
Men jeg har Pistoler med,
Og mit Sværd paa rette Sted.

Officeren.

Høit I kun kan dræbe Tre;
Lad saa skee, hvad der maa skee.
(Kommanderer.)
Ton — færdig — an!

Chor (med sigtende Ritter).

Stræk! I er en fangen Mand.

Tordenskiold

(Hænker sig lidt; derpaa lader han Pistolerne paa Jorden).

Bell! Jeg er en fangen Mand.

Officeren.

Eders Kaarde! Spar Tert Mod!

Tordenskiold

(Med en Haandbevægelse, som om han frugtede Bøsserne).

Byd dem først: Gevær ved Fod!

(Officeren kommanderer: Ved Foden.)

Tordenskiold

(Kører til Stranden; dervaa betragter han sin Kaarde).

Tunge Skæbne! Gode Staal!

Broffer du saa nær dit Maal?

Tro i Alvor, falst i Spog,

Lykke! — svandt du hen i Rog?

Officeren.

Lyffen er bedragelig,

Kort ved den man fryder sig.

Tordenskiold

(Med Ild og Selvsølse).

Beed I vel hvad dette Sværd

Mellem Konger selv er værd?

Officeren (Foragtelig).

Mindre nu end dette her.

Tordenskiold.

Det har lynt i Sværdklang!

Officeren.

Nu det synger Svanesang.

Stræk! — I gør mig Elden lang.

Tordenskiold.

Bell! —

(Han lader, som han vilde række ham Sværet; men hugger ham i det samme over Haanden, og siger:

Men ikke dennegang!

(Han stoder to Soldater øvetende, løber til Stranden, tager sin Kaarde i Munden og springer i Vandet. Det føres efter ham.)

Chor.

Traf det? — Nei! Dog jo! — Hvad andet?
 See — han synker alt i Vandet. —
 Nei! — Han atter op sig reiser,
 Panden over Bolgen kneiser.
 Ha, fordomt! Han naaer til Baaden.
 Atter slipper han af Baaden.
 Hor! Man raaber.

(Hurraraab fra de danske Chalupper.)

Officeren.

Dorste Taaber!
 Staer og maaber!
 Han som Kegler Jer omstoder.
 Jeg kun bloder!

Chor.

Glæden ham fra Baaden moder;
 Atter slap han, kæk og kold.
 Ha, forvonne Tordenstiold!

Tredie Handling.

Frederiksberg Hauge.

Affides Gang med hoie Hækker og enkelte brogede Lamper,
der udbrede et sparsomt Skin.

Tordenskiold. Den fornuftige Hofmand fra
første Handling.

Hofmanden.

Ja, Tordenskiold! imorges havde jeg
Det Held, ei at mishage Jer; hvo veed,
Om ei maastee i Aften jeg mishager
Meer end min Broder.

Tordenskiold.

Det er reent umuligt.

Hofmanden.

Nu, det vil vise sig. I elster Kielhed
Og Driftighed; det er min hele Trost.
Saa vil I ogsaa taale dette Væsen
Hos Andre, vil tilgive det hos mig.
I studser? Troer I det umuligt, at
En Hofmand driftig være kan og kiel?
I tænker vel, at slige Planter groe

Paa Klippen kun, i den aßides Dal,
Men snoe sig ei som Bedbend eller Smiger,
Om gyldne Dørpost i en Kongeborg?

Tordenstkiold.

Jeg hørte Eder gierne tale, Herre!
Saa smukt og sindrigt i en Times Tid.
Troe mig: jeg har Hsiagtelse for Aand,
Saavel som for Bravour og Tapperhed.
Jeg soler hvad jeg kan og ikke kan;
Saa tag tiltakke med min raa Natur!

Hofmanden.

Ven! en saa klar og sielden Diamant
Bed Slibningen kun taber i sin Storhed.
Vær som I er, saa er I allerbedst.

Tordenstkiold.

Men I har pirret min Mysgierighed.

Hofmanden.

Et Ord først: Ikke sandt, den lille Lyftfart,
Som I har gjort til Sverrig efter Bytte,
Den foretog I for at more Kongen?

Tordenstkiold.

Hvad andet?

Hofmanden.

Utsaa: hvis der var en Maade,
Hvorpaa han mortes meer, end med en anden,
Saa foretrak I den?

Tordenstkiold.

Naturligviis.

Hofmanden.

Nu er Der Mening: pludselig i Aften
At overraske Kongen med de Svenske;

Uforberedt at stille dem for ham,
At han kan spørge hver af Stænderne,
Hvad dem om Krigens tykkes. Ikke sandt?

Tordenskiold.

Jo, ganske rigtig.

Hofmanden.

Men den Leg er fort!

Et Dieblik, som Smagen af Likør,
I lille Glas, vel stærk, men hurtig nydt.
Med Vand maa Spøgen sagtens ikke spædes;
Men, hvis jeg blyttet har Likøren om,
Med en Bouteille god Champagneviin,
Som langsomt man i lange Glas kan nyde,
Og som dog ikke bruser mindre lyftigt; —
Siiig, har I derimod?

Tordenskiold.

Forklar mig Sagen!

Hofmanden.

Jeg ordner denne Fest i Aften her.
I veed, at Kongen ynder Maskerader;
Thi mens vi Andre kildre Phantasien,
Med os til Fyrster, Guder at forvandle,
Det morer Frederik at være Borger,
Matros og Bonde; for at nyde saa
Den Ligefremhed og Utvungenhed,
Der sjeldnen finder Sted i Borgen, hvor
Naturen satte Buggen og hans Throne.

Tordenskiold.

Fortræfligt! Ja, ved Gud, just dette Væsen:
Det klare, redelige Alvorblifik,
Og den ustruktede Deeltagelse
For Hoi og Lav, for hver en Borgers Skiebne,

Der straaler af hans store lysblaas. Die,
Har allerførst indtaget mig for Fredrik,
Dg giort mig det til Lyst at doe for ham.

Hofmanden.

Saa vil I ogsaa gierne offre ham
En kiel og selsom Overraskelse.
Tilgiv at jeg har sveget Eders Tillid;
Han veed alt meget godt Tert Eventhr.
Jeg har fortalt ham alt.

Tordenskiold (missioner).

Det gior mig ondt.

Hofmanden (smilende).

Den som opoffre vil sit Liv —

Tordenskiold (gnaven).

Sit Liv,

Det er en anden Sag; men ei sin Spas.

Hofmanden.

Jer Spas skal ikke blive mindre derfor.
Det træffer sig saa heldigt, underligt,
At nogle Master, her just er i Aften,
Kan artigt bruges som Sindbilleder,
Til smukt at stramme, smukt at løse Knuden
Imellem de Forelskete. Gustav, Ulla
Gaae noer ved os i to afsides Gange.
Den ene aner ei den andens Nærhed.

Tordenskiold.

Det har jeg selv besorget, da de kom
Adskilt i tvende Baade.

Hofmanden.

Ganske rigtig!

Jeg bygger paa den Grundsteen I har lagt,
Naar nu veemodige de gaae i Tanker,

Da mode dem Erindringen og Haabet.
 Til Degnen har jeg faaet mig en Havmand,
 Som skal bevise ham sin Existents,
 Og true ham med Tabet af hans egen.

Tordenskiold (eer).

Fortræfligt!

Hofmanden.

Endnu eet: Den Skionnes Fader,
 Fortvivlet over Ullas Tab, er kommen
 Hid paa en anden Baad, med Broderdatt'ren.
 Han leder heel fortvivlet om sit Barn;
 Men maa dog ogsaa øengstes lidt, for man
 Tilgiver ham hans latterlige Strenghed.

Tordenskiold.

Bel overlagt.

Hofmanden.

I er tilfreds dermed?

Tordenskiold.

Fuldkommen.

Hofmanden.

Og vil være hemmelig
 Tilstuer ved vort Mummespil?

Tordenskiold.

Ner gierne.

Hofmanden.

Men see, det maatte Kongen ogsaa være.
 Han maatte først tillade det. Jeg traf ham
 Betimeligt og i det bedste Lune,
 Just for en Time siden, mens I klædte
 Jer om. Det havde været Shyd og Skam,
 Gi at betiene sig af Leiligheden.
 Umuligt var det først, paa maae og faae,

At soge — Commandeuren, — for at spørge,
„Om han tillod at nytte Dieblikket?“

Torden skjold

(Truer ham smilende med fingeren).

I er en Skielm!

Hofmanden.

Saa lad os gaae til side!

Hans Majestæt er nær. Comodien
Begynder alt. Der kommer Elskenen.
I Busken skules mine Spillemænd,
Der understøtte skal vort Melodrama.

(De gaaer.)

(Musit; der paa kommer)

Gustav.

Nu ligegyldigt hvor jeg gaaer og drømmer,
Om her i Sjælland eller høst i Skaane;
Hvorhen jeg seer, mit Blik i Taare svømmer,
Og overalt mig følger blege Maane,
Kun for med kolde Glands mig at forhaane.

Mit Haab forsvundet er. — Hun elsker ikke;
Det smigred hende blot min Hu at vinde;
Alt, som en Fugl i thynde Silkestrikke,
Hun snart mig kunde slippe, snart mig binde.
Nei! aldrig var hun ret min Elskeinde.

Jeg var for blod! Den som at elskes agter,
Maa lade ligegyldig, uden Bonner.
Hvad vist man har, det ei man eftertragter;
Forfængelighed ei paa Hiertet skionner;
Man skænker heller bort, end man belønner.

See Vaaren selv, med Noser og Kiør minder!
Hvi elskes den hvert Åar med samme Hede?
Fordi den gør et fort Besøg og svinder.

Knap kommen, tog den *Afsted* allerede.
Blev den bestandig, vilde den kun kiede.

(Musit.)

Grindring kommer.

Jeg kommer mild og venlig til din *Lindring*,
Og hvor jeg smiler, man mig else pleier.
Mit Navn er smukt, jeg kalder mig *Grindring*;
Thi er jeg prydet med *Forgietmigeier*.
Mit *Eryllespeil* *Nærverelsen* opveier.

(Holder det for ham.)

Sku i mit *Speil!* og kald dig godt tilbage
De mange lykkelige *Dieblikke*,
De dunkle *Aftner* og de lyse *Dage*,
Naar *Ild* du hented af din *Ullas* *Blikke*;
Men *Suk* og *Længsel*, naar hun var der ikke.

Gustav.

Gud! hvad betyde disse *Eryllerier*?
Omgiven trinct af *Lamper* og af *Hækker*,
Jeg hører sagte, milde *Melodier*,
Hvad dybe *Anelser* i *Sicelen* vækker —

Grindring.

Følg Den, som dig sijn *Gaand* i *Neden* vækker!

(De gaae.)

(Musit.)

Ulla kommer fra en anden Side.

Hvad skal jeg her? Hvad har man vel i sind? —
Den stakkels *Ulla* deler ingen *Glæde*.
Den som hun elsker, kan hun dog ei finde.
O turde jeg bestandig ene træde,
Blot for at mindes ham, — og for at græde.

Jeg bort ham jog med Særhed og med Brede.
Hvor kan man være haard mod Den, man ynder?
Wild styrter han nu hen i Kampens Hede;
Krigsluren snart hans sidste Dag forkynder.
Jeg græder, for min rette Sorg begynder.

(Musst.)

Haabet kommer.

I Aften taales ingen Sorgetanker,
Jeg fierner Beemod med min muntre Tone.
At jeg er Haabet, seer du paa mit Anker,
Min gronne Dragt, min friske Bladekrone.
Trost dig! En Mo kan hurtig vorde Kone.

Ulla.

Hvor skal det Livets Held jeg atter tage,
Som, tabt for evig, øgte først paassionnes?

Haabet.

Hvis det var fundet? Man bor ei forsage.
Følg mig!

Ulla.

Hvorhen?

Haabet.

Did hvor mit Tempel grønnes,
Hvor Sorgen trostes, Kiærlighed belønnes.

(De gaae.)

(Mussten gaaer over til det Burleske.)

Tidselmand kommer.

Saalænge Verden stod, har ingen Anden
Oplevet slige Eventyr, for Pokker,
Af Bonde-, Geistligheds-, Soldaterstanden,
End hvad er hændt idag mig arme Klokker.
Mit Mod begynder stærkt at gaae paa Sokker.

Først rig og lykkelig i Lænestolen!
 Hvi blev jeg ikke der, jeg gamle Haabe?
 Saa pudret og galant i Brøllupskiolen,
 En deiligt Piges Haand jeg turde haabe.
 Men trolos vender Lykken tidt sin Haabe.

Min Glædes Perial, med Vinen blandet,
 Forsvandt, da jeg blev drevet af mit Eden.
 Saa sik jeg mig en dobbelt Nuus paa Vandet,
 Af Conjaksflasken og af Svimmelheden.
 Nu har jeg sovet; — men jeg troer ei Freden.

(Vasunter.)

En Havmand kommer.

Naa, est du der?

Tid selmand.

En Mand med Fiskehale,
 Skisndt han har Been? Af Angest jeg maa blegne.
(Hoit, i en affectert, ligegeyldig Tone:)
 Med hvem har jeg den Ære her at tale?

Havmand.

Jeg er en Havmand.

Tid selmand.

Saa?

Havmand (rolig).

Som æder Degne.

Tid selmand (sagte, stiælvende).

Gid her en Anden var paa mine Begne.

Havmand (trænde).

Om min Silværelse du twible voover?

Jeg veed, det er din Vane, mig at spotte.

Tid selmand (sagte).

Jeg er lidt bange, men det gaaer nok over.

Savmand.

Følg mig, Forræder! i krystalne Grotte.

Din fede Krop mig kosteligt skal gotte.

(Han vil griben ham. Tidselman falder paa knæe, med foldede Hænder. — Lyngige Toner.)

Bacchus kommer.

Ulykke! vover du min Ven at true?

Min Dyrker, som med fromt og stille Bæsen

Tilbeder mig, og med min Guddomslue

Sig daglig synkler Vandet, Kind og Næsen?

Ha! jeg skal lære dig at være kæsen.

(Ulykken flygter.)

Tidselman d (sæær op).

Jeg aander let igien. Den Ven jeg kiender!

Paa Skildter malet jeg ham ofte skuer;

En Flaske Viin og Glas han har i Hænder,

I sine Løkker tunge, røde Druer.

Han vil mig vel; for ham jeg ikke gruer.

Bacchus

(Giver et Glas for Tidselman; han drifter).

Nei, frygt kun ei! Jeg lover, at han ikke

Dig æde skal, — uhyreslangebugtig.

Ihiel du skal dig efter Ønske drifte,

Og altsaa vil din Dod dog vorde fugtig.

Følg mig, men før dig hørvisk op og tugtig!

Tidselman d.

O Bacchus, lad mig Maade for dig finde,

Forslad mig ei, og lyv ei under Masten!

Ei tiere mig bevege skal en Qvinde.

Ei længer Gnisten ulmer under Ask'en;

Jeg svigter Elskov og slaaer mig til Flasken.

(Han følger Bacchus under muntere Toner, som gaae over i det Tungsindige og Sorgelige.)

Fader Berg kommer.

Skal Faderkierligh:d til Oval sig vende?
 I thve Aar hun var min bedste Tanke;
 Hver Aften bad jeg fromt til Gud for hende;
 Da kom en fiendtlig Kiel med lumfse Planke —
 Nu maa med Angst mit gamle Hierte banke.

Jeg vilde sikre dig din Fremtid, Pige!
 Nej, for din Fremtid kun min Taare rinder!
 Hvor er min Datter? Hvo kan mig det sige?
 Det er en deiligt Ms med Rosenkinder,
 Og syldig Lokken sig om Issen vinder.

Og Omhed straaler af den Godes Die,
 Som Nattergalens klar er hendes Stemme.
 Om smelkre Liv er snort den staanske Troie;
 Hvo hende seer, kan aldrig hende glemme.
 Kun hvor hun er, for mig er Gloden hiemme.

(Musiken bliver truende.)

En Wildmand med Lanter i den ene, Kølle i den anden
 Haand.

Du vil indbilde mig, at du forlænges?
 Til fiendtligt Land paa lumfse Baad sig liste,
 Det gør en Speider kun, og han skal hænges.
 Saa viid, at denne Aften er din sidste.
 I Morgen aarle maa dit Die briste.

Jeg er den Gud, som du har dyrket saare!
 Ubøielige Streng hed man mig nævner.
 Urort af Ord, mig smelter ingen Taare,
 Jeg kommer frem af Mulmet som en Hævner.
 Kun denne Nat jeg end til Bod dig levner.

Berg.

Ifald du ei min Datter mig kan give,
 Saa tag mit Liv, jeg vil det gierne lade.
 Hvi skal det visne Træ tilbage blive,

Naar det har mistet sine friske Blade?
Nei, dræb mig kun! Jeg skal dig ikke have.

(Smelende Toner.)

Barmhertighed kommer.

I hvide Lin, med Solverkors i Armen,
Jeg kommer; hvor jeg træder, spirer Freden.
Et venligt Herte banker mig i Barmen,
Og dersor nævnes jeg Barmhertigheden.
Fly, Strenghed! Fly med Kollen og med Kieden!

(Bildmanden gaaer.)

Du meente det ei ondt, du stakkels Fader!
Endstondt din Voldsomhed jeg ikke fatter.
Din blinde Hæftighed jeg dig forlader.
Saa folg mig! Du skal nyde Glæden atter.
Jeg bringer dig, du Arme, til din Datter.

(De gaae.)

Hanna kommer føgende.

Hvor er Hun? Alt, hvor længe skal jeg miste
Den Kære, der er revet fra mit Herte?
Som Umbra slårer sig i Nosens Øviste,
Og dufter op mod Maanens Solverkierte,
Saa deelte jeg med Ulla Fryd og Smerte.

(Harpetoner.)

Venskab træder ind.

Blaa Venskab med de hvide Roser kommer,
Og bringer din Veninde dig imøde.

(Smilende.)

Jeg fryzter, Hanna! du til næste Sommer
Vil glemme hviden Rose for den røde,
Naar selv af Elskov dine Kinder gløde.

(De gaae.)

Tordenstiold kommer fra Hækken.

Den Spøg er herlig, kom mig heel uventet.
Hvor er nu Elskeren med saamt sin Pige?

(Trompeier.)

En Helt træder frem i rustent Harnist, med Skieg og
Stridsøre.

Til rette Tid skal begge vorde hentet.

Stands, Peter Wessel! Hør: En Helt i Krig
Ei Fremmed er i Phantasiens Rige.

Tordenskiold (munter).

Hvad? Skal jeg spille med?

Helten (alvorlig).

Ja, tappre Broder!

Din Skueplads er ellers stor, her siden.

Tordenskiold.

Hvo est du, Mand i Harnist? Jeg formoder,
En gammel Kæmpe, sendt fra Heltetiden?

Helten.

Sohane, flink som du, og kiel i Striden. —
Det Stærke, veed du, holder af det Stærke;
Du løse kan om mig i gamle Skrifter.
Hvis Havets blanke Flader havde Mærke,
Da saaest du Tegn, i dybe Skaar og Rister,
Af Bue Digres vældige Bedrifter.

Mit Glavind har til Danmarks Ere hvinet,
Men Tidens Bildstab stækkel mine Vinger;
Jeg Armetstumpen stak i Pengeskriinet
Og vild sig drusned Snekernes Betvinger.
Af dette Guld — hans Land — dig Pladen bringer.

Og i dens klare Grund er forestillet
Den Mand, som med dit Mod du har forlystet:
Det er den gode fierde Fredriks Billed.
Han hædrer Den, som ham i Faren trosted;
Bed mig han fæster Tegnet dig paa Brystet.

(Han fæster ham en Guldmøaille blaat Baand paa Brystet.)

Og nu jeg atter i mit Mulm forsvinder.
 See paa mig, du, som kælt har Fienden avet!
 Beedst du, hvorfor min Manddoms Taare rinder?
 Fordi jeg seer: Den Magt, som blev begravet
 Ved Hjøringsvaag, — steg frem igien af Havet!

(Gaaer.)

Tordenskiold.

Hvor sært sig blander dog ved Hækkenuren
 Indbildningen med Sandhed her i Aften.

Hofmanden kommer og rækker ham smilende Haand.
 Det gior den steds, hvor Daaden og Naturen
 Oplive Følelsen og Sælekraften;
 Som Skionhed Elskov, Glæde Druesaften.

Kom nu! Lad os til Grønningen henvandre.
 Der finde de Fortvivlede hverandre.

Tordenskiold.

Ieg maa vel ogsaa hylles i en Mask,
 Naar der er Ingen meer at overraske.

(De gaaer.)

Skuepladsen som i første Handling. Haven er illumineret.
 Brimmel af Master, Matroser, Hollændere.
 Dands.

Chor af Masterne.

Fredeligt flokkes vi her med hinanden,
 Skilt ei af Landene, Sproget og Standen.
 Ligheden berører, skøndt Ingen er Lige;
 Olding og Yngling, Hustru og Pige
 Enes i Dands og med Sang.
 Hjertien er Borger, Bonden har Aner,
 Men Katholiken er med Lutheraner.
 Præsten er lystig, Pedanten er ficerlig,
 Herren er ydmyg, Narren er herlig.
 Alt gaaer i broderlig, fosterlig Gang.

Dands og Chor af Matroserne.

Nu et Svingom med de Piger paa Landet!
 Ikke man altid kan vugges paa Vandet,
 Altid ei kæmpe mod trodsige Fiender;
 Venlige Somænd har smukke Veninder.
 Øvindens Havn
 Er for en Somand den herligste Havn.

Hollænderne.

En Dands paa gammel Hollands ret
 Begyndes nu, blandt andet.
 Kong Christierns Døv Elisabeth,
 Drog os herind i Landet.
 Vi planted Kaal og Sellerie,
 Persille, Gullerodder;
 Nu skal I see, at ogsaa vi
 Kan bruge vores Fodder.
 Snart vorde vi vel herfra trængt
 Og maae til Den vandre:
 Amagerland modtager os
 Da venligt, blandt de Andre.
 Her straaler Borgen stout og ny,
 Den Kongens Navn har faaet;
 Men glemmer ei: Hollænderby
 For Frederiksberg har staet.

En Herre (blandt Mastene).

Der kommer Tordenstiold, klædt som Matros.
 Stemmer Choret nu til Heltens Gre.
(Til en smuk Pige.)
 Og tag I Masken af, min Deilige!
 Mens I ham rækker denne Laurberkrands.

Tordenstiold kommer.

Herren (gaaer ham imode).

I er forraadt, min Herre! stundt forklaedt.
 Man kiender Jer ret godt. Tag Masken af!
 De Danske længes efter Eders Ansigt.

Tordenstkiold.

Forklædt? Der ta'er I seil. Jeg kommer som
En dansk Matros, det vil jeg stedse være.
Men jeg har aldrig Fienden skult mit Ansigt,
Og mindre vil jeg skule det for Venner.

(Tager Mosten af.)

Chor.

Lystig nu Alle! Glade til Dandsen!
Seiren er vunden, rækker ham Krandsen!
Hesten har kampet, Folket sig glæder;
Evig ham straaler udodelig Hæder.

Tordenstkiolds Tid

Lyser som Stierne til seneste Tid.

(Midlertid har den Skionne røft ham Kransen. Tordenstkiold
lyser hendes hånd og pande, deraa siger:-)

Tordenstkiold (starkt bevæget).

O Gud! hvo gav ei Liv og Blod
For sligt et Dieblik at nyde?
O, maatte sidstegang det fra mit Herte flyde,
For Eder, som saa heit belommer her mit Mod.
Hvor stort at øres, elskes af sit Folk!
Ja, ødle Danske! Eder viet være
Mit Liv, min Død, min Stræben og min Ere.
Jeg kan ei tale — Taaren er min Tolk!

Garden kommer med Fangerne, hvoriblandt ogsaa
den svenske Officer. En Mølle træder frem
af Mængden, og blokker sit Ansigt; en Tilstædeværende
rækker ham hans Hat, som han sætter paa. Det er
Kengen.

Kongen (venlig).

Min kære Tordenstkiold! jeg var tilstæde,
Formummet med, og hørte mine Born
Den Røse sjunge, man har digtet til dig.
Jeg vidste nok, at hvis man havde kiendt mig,
Da var jeg gaet Slip af denne Frejd,
Du af din Tak.

Folket.

Hans Majestæt — vor Konge!

Chor.

Leve vor Konge, Fredrik den Hierde!
Kun for sig Stamme hegner sligt Gierde.
Danemarks Hierter evig skal flamme!
Oldenborgs Stamme
Trofast beskytte!
Hoit lyde Raabet fra Borg og fra Hytte:
Leve vor Konge!

Kongen.

Tak, mine Venner! — Men da nu dog hver
Forngiet er, og let om Hiertet, maae
De stakkels Skaaninger ei heller øengstes.

(Smilende.)

Vor gode Tordenstiold! Vel punktlig har du
Idag opfyldt din Konges Ønske.

Tordenstiold.

Sire!

Mit Hierte var for fuldt. Tilgiv, i Naade,
Den lykkelige Somands Overmod!
J ønskte selv at see en Officer,
En Bonde, Præst, af Stænderne fra Sverrig.
Her er de alle! — Kun i Skyndingen
Bar det umuligt mig at slasse Præsten,
Dg maatte ta'e til Takke med en Degrn.

Kongen.

En vensig Skæbne foier det saa smukt;
At denne Spog kan bære Alvorsfrugt.
Teg skænker dig en Sum, min gode Gustav!
Til atter at opbygge dig en Gaard,
For den, der brændte for dig. — Teg formoder,
At Fader Berg har altsaa intet mod,
Den smukke Ulla skænker dig sin Haand?

Berg.

O Eders Majestæt! I taler med
En Salvelse, — med Kraft, som — Gud i Himsen.
I dyb — dyb Underdanighed —

Kongen.

Vel, Vel!

Ulla

(Sagte til Gustav).

O Gustav! seer Du nu min Drom blev sand,
Og at den blaa Cherub har reddet os?

Gustav og Ulla (til Tordenskiold).

Vor Skitsaand!

Tordenskiold (Sagte til dem).

Takker Kongen!

Ulla.

Tør vi det?

Tordenskiold.

Han kyser aldrig smukke Piger bort.

(De nærme sig frugttoft Kongen og ville kysse hans Klæder.)

Kongen

(Trækker dem venligt Hænderne).

I vakkre unge Folk!

(Med Agtelse til den svenste Officer.)

Skjondt Officer,

Har I Jer Frihed, uden Løsepenge;

Og Reisepenge til.

Tordenskiold.

Men vil I tiene

Den danske Jane —

Officeren.

Commandeuren gør

Kun dette Spørgsmaal for at prove mig.

Hvor slige Helte skærme Fædrelandet,
Der trænges ei til Overlobere.

Jeg er min Konges Mand; men aldrig kan
Jeg stride meer mod Danmarks fierde Fredrik;
Thi dette Edelmod har smeltet mig,
Som Viggo smeltes i fordums Tid
Af Leirekongen Grolf.

Kongen (smilende).

Selv Tidselman

Skal ei bedrevet sendes over Sundet;
Og i sin Kiælder vil den glade Degrn
Et Ørehoved meer end ellers finde —

Tordenskiold

Cægger sin haand paa hans Skulder.)
Maar førstegang han stiger selv derned.

Tidselman (med dybe Bust).

O Eders Majestæt! Stormægtigste!
I hvert et Amen, som herefter lyder
Fra disse Læber, — skal Velsignelsen —

Kongen.

Det var for meget. Men nu nok om dette;
Nu til vor Lysthed og Folkefest!

(Han gaaer.)

Chor.

Hurra for gamle, for frugtbare Dan!
Kraft og Forædling, vort Fædreeland!
Hærligt skal smykke din Havel!
Hurra for Kæmper med Oldtidens Mod!
Røserne blusse med Ungdommens Blod
Atter af Hedenolds Grave.
Tvedragtens Taage skal flye,
Morgenens Gry
Straale paany.
Saalænge de Bolger i Belterne gaae,
Danmarks Rige bestaae!

